

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΠΝΕ'

Πέμπτη 1 Ιουλίου 2010

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μέλη της Ένωσης Μεταναστών Ελλάδος, φοιτητές από το Πανεπιστήμιο του Σαν Ντιέγκο, από την Καλιφόρνια των Η.Π.Α., μαθητές από το Ελληνικό Παιδικό Μουσείο και οι διακριθέντες μαθητές των εκδηλώσεων με θέμα: «Δημοκρατία και Πολιτική Ανεκτικότητα», σελ. 9487, 9491, 9506, 9523

2. Συγχαρητήρια αναφορά του Προέδρου της Βουλής στους πενήντα δύο διακριθέντες μαθητές, στη σειρά των εκδηλώσεων που διοργανώθηκαν από τη Βουλή σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας με θέμα: «Δημοκρατία και Πολιτική Ανεκτικότητα» στο πλαίσιο του παγκόσμιου εορτασμού της Ημέρας της Δημοκρατίας, σελ. 9523

3. Ανακοινώνεται η Σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής «για την πλήρη διερεύνηση της υπόθεσης των Ομολόγων», σελ. 9494

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Κατάθεση αναφορών, σελ. 9473

2. Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών, σελ. 9475-9482

3. Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Παρασκευής 2 Ιουλίου 2010, σελ. 9512

4. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:

α) Προς τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, σχετικά με την πορεία εξέλιξης των έργων στο λιμάνι της Καβάλας κ.λπ., σελ. 9483

β) Προς την Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας:

ι) σχετικά με το Μεταφορικό Ισοδύναμο κ.λπ., σελ. 9484

ii) σχετικά με τη στήριξη των επιχειρήσεων στην Εύβοια κ.λπ., σελ. 9485

γ) Προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлиматικής Αλλαγής, σχετικά με τη θεσμοθέτηση του Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προγράμματος προστασίας περιβάλλοντος Ιωαννίνων κ.λπ., σελ. 9487

δ) Προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, σχετικά με τη μη διεξαγωγή της ομιλίας του ερωτώντος Βουλευτή στο Εργατικό Κέντρο Ξάνθης, την προσωρινή κράτηση του δημοσιογράφου Δημήτρη Παπαγεωργίου κ.λπ., σελ. 9489

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Συζήτηση επί της αρχής και των άρθρων του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: «Βελτιώσεις της Ποινικής Νομοθεσίας για τους ανήλικους δράστες, πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων», σελ. 9492

2. Κατάθεση σχεδίου νόμου:

Οι Υπουργοί Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Κύρωση της από 26 Μαΐου 2010 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Αναστολή των εργασιών των δικαστικών υπηρεσιών του Δικαστικού Μεγάρου Θεσσαλονίκης, των Προθεσμιών και των Πλειστηριασμών» και άλλες διατάξεις», σελ. 9511

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΕΜΙΝΙΔΗΣ Σ.,	σελ. 9483
ΖΩΪΔΗΣ Ν.,	σελ. 9485
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ Σ.,	σελ. 9488
ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ Χ.,	σελ. 9489, 9490, 9491
ΚΑΤΣΕΛΗ Λ.,	σελ. 9484, 9485, 9486, 9487
ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ Ι.,	σελ. 9483, 9484
ΜΩΡΑΪΤΗΣ Α.,	σελ. 9487, 9488
ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ-ΠΑΠΑΔΑΚΗ Ο.,	σελ. 9486
ΠΛΕΥΡΗΣ Α.,	σελ. 9490

Β. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων:

ΑΪΒΑΛΙΩΤΗΣ Κ.,	σελ. 9518
ΒΟΡΙΔΗΣ Μ.,	σελ. 9525, 9526
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Α.,	σελ. 9519
ΔΙΩΤΗ Η.,	σελ. 9506
ΔΡΙΤΣΑΣ Θ.,	σελ. 9526
ΕΜΙΝΙΔΗΣ Σ.,	σελ. 9514
ΕΥΘΥΜΙΟΥ Π.,	σελ. 9517
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Α.,	σελ. 9507
ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ Κ.,	σελ. 9516
ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ Χ.,	σελ. 9521, 9523, 9529, 9530
ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΣ Α.,	σελ. 9510
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ Α.,	σελ. 9505
ΚΟΥΡΑΚΗΣ Α.,	σελ. 9499, 9529
ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ Α.,	σελ. 9515
ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΟΣ Σ.,	σελ. 9508
ΜΠΕΚΙΡΗΣ Μ.,	σελ. 9504
ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ Β.,	σελ. 9497
ΝΙΩΤΗΣ Γ.,	σελ. 9520
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Π.,	σελ. 9520
ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ Δ.,	σελ. 9511
ΠΛΕΥΡΗΣ Α.,	σελ. 9501, 9503, 9528, 9529
ΣΚΡΑΦΝΑΚΗ Μ.,	σελ. 9517, 9518
ΣΤΑΜΑΤΗΣ Δ.,	σελ. 9495, 9497
ΤΖΑΒΑΡΑΣ Κ.,	σελ. 9523
ΤΟΛΚΑΣ Α.,	σελ. 9492, 9528
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.,	σελ. 9512
ΤΣΙΑΟΥΣΗ Ε.,	σελ. 9503
ΤΣΟΝΟΓΛΟΥ-ΒΥΛΛΙΩΤΗ Β.,	σελ. 9513
ΤΣΟΥΜΑΝΗ-ΣΠΕΝΤΖΑ Ε.,	σελ. 9509

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

ΙΓ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΠΝΕ'

Πέμπτη 1 Ιουλίου 2010

Αθήνα, σήμερα την 1η Ιουλίου 2010, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9.34' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Ζ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΚΟΥΡΑΚΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Νικόλαο Ζωΐδη, Βουλευτή Δωδεκανήσου, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Μουσικό Σχολείο Πιερίας, Γυμνάσιο -Γενικό Λύκειο αιτείται τη μετατροπή του σε Πειραματικό Μουσικό Σχολείο.

2) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥ-ΜΠΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Απόστρατων Αξιωματικών Σωμάτων Ασφαλείας αιτείται την τροποποίηση-προσθήκη στο άρθρο 16 του σχεδίου νόμου για το «ασφαλιστικό».

3) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥ-ΜΠΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Συμβασιούχων Πυροσβεστών Ηπείρου-Ιονίων Νήσων και δυτικής Ελλάδας διαμαρτύρεται για καθυστέρηση στην εργασιακή αποκατάσταση των μελών της.

4) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Υπαλλήλων ΟΠΑΠ Αποσπασμένων στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού αιτείται την εργασιακή του μονιμοποίησης.

5) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Βόλου καταθέτει τις δικές του προτάσεις για το μέλλον του ΟΣΕ και κατ' επέκταση των εργαζομένων σε αυτόν.

6) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας αναφέρεται σε επεισόδιο που συνέβη σε πρόχειρο καταυλισμό στα τρένα του ΟΣΕ και φέρνει ξανά στο προσκήνιο το μεταναστευτικό πρόβλημα.

7) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ κατέθεσε δη-

μοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρει ότι το ποσό των 2,5 εκ.ευρώ που δόθηκε για αποκατάσταση των σεισμόπληκτων της Αχαΐας είναι ανεπαρκές και πρόκειται σύντομα να εξαντληθεί.

8) Η Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΤΣΑΜΠΙΚΑ (ΜΙΚΑ) ΙΑΤΡΙΔΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι γιατροί της Ρόδου αιτούνται να τους ανανεωθεί η έμμισθη ετήσια σύμβαση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

9) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το 4ο Περιφερειακό Τμήμα Κεντροδυτικής Μακεδονίας του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας αιτείται την επαναφορά του προϋπολογισμού στο αρχικό ποσό ώστε να μπορέσουν οι επιχειρήσεις να περιορίσουν την ύφεση και τα προβλήματα που δημιουργεί η οικονομική κρίση.

10) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Επαγγελματιών - Βιοτεχνών και Εμπόρων Νομού Ηρακλείου Κρήτης αιτείται την παράταση του χρόνου αποπληρωμής των δανείων του ΤΕΜΠΜΕ 1 από πέντε σε τρία έτη.

11) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εμπορικός Σύλλογος Ηρακλείου διαμαρτύρεται για τον αποκλεισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων από το ΕΣΠΑ 2007-2013 λόγω της έγκρισης χρηματοδότησής τους μέσω τραπεζών.

12) Ο Βουλευτής Χανίων κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Κολυμβαρίου του Νομού Χανίων αιτείται την άμεση ενίσχυση της στατικότητας του κτηρίου του Γυμνασίου-Λυκείου της περιοχής, καθώς υπάρχει κίνδυνος για την τη ζωή των μαθητών και του εκπαιδευτικού προσωπικού.

13) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία αιτείται την υλοποίηση της δέσμευσης της πολιτείας για τη δανειοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω προγράμματος του ΤΕΜΠΜΕ, ως απαραίτητης για την επιβίωσή τους.

14) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας με το οποίο καταγγέλλονται οι προληπτικές και κατασταλτικές συλλήψεις πριν και μετά τις απεργιακές συγκεντρώσεις και τα συλλαλητήρια.

15) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. EMMANOYHΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Ζαχαρίας Καψαλάκης αιτείται την κάλυψη των κενών θέσεων σχολικών συμβούλων στην Κρήτη.

16) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. EMMANOYHΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Τουριστικών και Ταξιδιωτικών Γραφείων Κρήτης ΑΣΤΤΑ διαμαρτύρεται για την αδιαφορία της ΥΠΑ προκειμένου να βελτιωθούν οι εγκαταστάσεις του αεροδρομίου της Κρήτης.

17) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. EMMANOYHΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Ποδοσφαιρικών Σωματείων Ηρακλείου Κρήτης αιτείται την πλήρη εφαρμογή των νόμων και των κανονισμών που αφορούν τον κλάδο της.

18) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στη δυνατότητα, μέσω των Ευρωπαϊκών Ερευνητικών Προγραμμάτων τα οποία εκτελούνται στο Πανεπιστήμιο Πατρών σε συνεργασία με τις μεγαλύτερες εταιρείες της ευρωπαϊκής αυτοκινητοβιομηχανίας να παραδίδουν σε σύντομο χρονικό διάστημα την παραγγελία ενός εξατομικευμένου οχήματος.

19) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. EMMANOYHΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Ζαχαρίας Καψαλάκης αιτείται τον άμεσο διορισμό εκπαιδευτικών στην Κρήτη.

20) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία αιτείται την άμεση ολοκλήρωση των δικτύων άρδευσης στο φράγμα της Φανερωμένης στην Μεσσαρά.

21) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. EMMANOYHΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Αναπτυξιακή Ηρακλείου Κρήτης αιτείται τη μη υπαγωγή των μελών των Γυναικείων Αγροτικών Συνεταιρισμών στον ΟΑΕΕ.

22) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία διαμαρτύρεται για τον αποκλεισμό της Κρήτης από την ανάπτυξη των φωτοβολταϊκών συστημάτων.

23) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία διαμαρτύρεται για καθυστερήσεις από τον ΕΛΓΑ στην καταγραφή των ζημιών που υπέστησαν οι αγρότες του Νομού Ηρακλείου από τις υψηλές θερμοκρασίες την εβδομάδα 14-18 Ιουνίου 2010.

24) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. EMMANOYHΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Ηρακλείου Κρήτης αιτείται προσωρινό πάγωμα των προστίμων για τις αυθαίρετες κατοικίες του Δήμου Ηρακλείου.

25) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥ-ΡΟΥΜΠΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Αλυζίας Νομού Αιτωλοακαρνανίας αιτείται τη συνέχιση του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι».

26) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία το διοικητικό συμβούλιο του πολιτιστικού συλλόγου Άρβης, Νομού Ηρακλείου αιτείται τη δημιουργία τοπικού διαμερίσματος Άρβης.

27) Ο Βουλευτής Αρκαδίας κ. ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ-ΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Καστρίου διαμαρτύρεται για την κατάργηση του επιδόματος πρόσθετης απασχόλησης στους εκπαιδευτικούς των ΚΓΠΕ εξαιτίας παρερμηνείας του ν. 2986/2002.

28) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥ-

ΡΟΥΜΠΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Δικαστικών Υπαλλήλων Ελλάδας αιτείται τη νομοθετική ρύθμιση του μισθολογίου της Γραμματείας των Δικαστηρίων.

29) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥ-ΡΟΥΜΠΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Γονέων Κηδεμόνων και Φίλων Ατόμων με Προβλήματα Όρασης και Πρόσθετες Αναπηρίες «Αμυμώνη» αιτείται την καταβολή της ετήσιας τακτικής χρηματοδότησεως του συλλόγου «Αμυμώνη».

30) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥ-ΡΟΥΜΠΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Καταφυγιωτών Ναυπακτίας και οι Σύλλογοι Γολεμιωτών και Αναβρυτιωτών Ναυπακτίας καθώς και ο Σύλλογος Αμορανιτών της Αμερικής αιτούνται την κατασκευή έργων για τη βελτίωση του οδικού δικτύου του δήμου Αποδοτίας του Νομού Αιτωλοακαρνανίας.

31) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αθλητικός και Πολιτιστικός Σύλλογος Αρχαίας Ολυμπίας «ο Ολυμπιονίκης» διαμαρτύρεται για την καθυστέρηση της παράδοσης και λειτουργίας του κλειστού γυμναστηρίου της Αρχαίας Ολυμπίας.

32) Ο Βουλευτής Β' Πειραιώς κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Δικαστικών Υπαλλήλων Ελλάδος ΟΔΥΕ καταγγέλλει τα σοβαρά εργασιακά και οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι δικαστικοί υπάλληλοι της χώρας.

33) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΡΙΤΣΩΤΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εμπορικός Σύλλογος Ηρακλείου καταγγέλλει τον αποκλεισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων από το ΕΣΠΑ 2007-2013 λόγω της έγκρισης χρηματοδότησής τους, μέσω τραπεζών.

34) Ο Βουλευτής Καστορίας κ. ΖΗΣΗΣ ΤΖΗΚΑΛΑΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Κέντρο Ελληνικής Γούνας αιτείται τη διατήρησή του ως αυτόνομου κλαδικού Ερευνητικού Ινστιτούτου.

35) Ο Βουλευτής Κορινθίας κ. ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εμπορικός Σύλλογος Νεμέας Νομού Κορίνθου αιτείται οι ελεγκτές του ΙΚΑ να μεταβαίνουν σε πόλεις όπου υπάρχουν καταστήματα του ΙΚΑ, για να εξυπηρετούνται οι πολίτες.

36) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κίνηση Περιβάλλοντος και Οικολογίας Σάμου καταγγέλλει την προσπάθεια παρεμπόδισης, εκ μέρους της Πανελλήνιας Ένωσης Πλοιοκτητών Μέσης Αλιείας, των ερευνητικών δραστηριοτήτων της περιβαλλοντικής οργάνωσης «Αρχιπέλαγος».

37) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Δύμης Αχαΐας αιτείται την κατασκευή έργων σχολικής υποδομής στο Δήμο του.

38) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πελοποννησιακή Συντονιστική Επιτροπή Αγώνα για τη σωτηρία του Σιδηροδρόμου στην Πελοπόννησο αιτείται τη διατήρηση και επέκταση του σιδηροδρομικού δικτύου της Πελοποννήσου.

39) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Μόβρης αιτείται την επίλυση του προβλήματος που έχει δημιουργηθεί σχετικά με την θέωση των συνταγών στην περιοχή δυτικής Αχαΐας.

40) Η Βουλευτής Α' Αθηνών κ. ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ (ΕΛΙΖΑ) ΒΟΖΕ-

ΜΠΕΡΓΚ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Απόφοιτων Τμήματος Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής Ανώτατης Σχολής Μουσικής Τεχνολογίας, ΤΕΙ Ηπείρου αιτείται την άμεση προκήρυξη ΑΣΕΠ για τον κλάδο ΠΕ16.02 μουσικών του κλάδου τους.

41) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στη θετική γνωμοδότηση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας ως προς την αναπροσαρμογή των τιμολογίων ρεύματος της ΔΕΗ.

42) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στις συνέπειες που θα έχει η περικοπή δαπανών για τα μέτρα πυροπροστασίας, κυρίως ως προς τα εναέρια μέσα.

43) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Δύμης Αχαΐας αιτείται την κατασκευή έργων σχολικής υποδομής στο δήμο του.

44) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στο πρόβλημα που θα προκύψει ως προς το πλεονάζον υπαλληλικό προσωπικό των υπό συνένωση δήμων.

45) Η Βουλευτής Α' Αθηνών κ. ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ (ΕΛΙΖΑ) ΒΟΖΕ-ΜΠΕΡΓΚ κατέθεσε αναφορά με την οποία τα μέλη ΕΠ και ΕΡΔΙΠ του Τμήματος Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής ΤΕΙ Ηπείρου αιτούνται την πρόσληψη εκπαιδευτικών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στα Μουσικά Σχολεία, μόνο από σχολές του κλάδου τους.

46) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην προσπάθεια των τοπικών φορέων για τη μη κατάργηση των ήδη υφιστάμενων δρομολογίων του σιδηροδρομικού δικτύου της Πελοποννήσου.

47) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ κατέθεσε

δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στο κλείσιμο πολλών εφημερίδων στην Πάτρα, Νομού Αχαΐας.

48) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην πορεία των έργων που εκτελεί η εταιρεία «Μηχανική» στην Πάτρα.

49) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στη διαβεβαίωση του Δήμου Πάτρας ότι τα έργα στο λιμάνι της πόλης του συνεχίζονται κανονικά.

50) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στο πρόβλημα που προέκυψε στην τροφοδοσία του ΠΓΝΠ λόγω χρέους.

51) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στις ελλείψεις στον τομέα της ασφάλειας στο Λιμεναρχείο της Πάτρας.

52) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΦΩΤΙΟΣ - ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Δικαστικών Υπαλλήλων Ελλάδας αιτείται άμεσα προσλήψεις για την κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων σε δικαστικούς υπαλλήλους.

53) Ο Βουλευτής Ευβοίας κ. ΣΥΜΕΩΝ (ΣΙΜΟΣ) ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μεσσαπίων Νομού Ευβοίας αιτείται τη συνέχιση λειτουργίας του Κέντρου Υγείας ΤΔ Ψαχνών και του ΤΕΙ Χαλκίδας.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 9864/10-05-2010 ερώτηση του Βουλευτή κ. Κουβέλη Φώτιου - Φανούριου δόθηκε με το υπ' αριθμ. Δ5/ΗΛ/Α/Φ6/71/12161/11-06-2010 έγγραφο από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής η ακόλουθη απάντηση:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ**

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α'
Ταχ. Δ/ση : Μεσογείων 119
Ταχ. Κώδικας : 101 92
Πληροφορίες: Μ. Μανωλιός
Τηλ. : 210-6969420
Fax : 210-6969416

Αθήνα, 11-06-2010
Αρ. Πρωτ.: Δ5/ΗΛ/Α/Φ6/71/12161

**ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου Τμήμα
Ερωτήσεων**

Κοιν:

1. Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων,
Γραφείο Υπουργού
2. Βουλευτή Φ. Κουβέλη
3. ΔΕΗ ΑΕ, Χαλκοκονδύλη 30, Αθήνα 10432

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην 9864/10-05-2010 Ερώτηση

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 9864/10-05-2010 Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή από τον Βουλευτή κ. Φ. Κουβέλη, σας στέλνουμε το ΓρΔ/2547/27-05-10 έγγραφο της ΔΕΗ Α.Ε., το οποίο καλύπτει το θέμα.

Ο Υφυπουργός

Γιάννης Μανιάτης

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
c.c.

Μ. ΜΑΣΤΟΡΑΝΤΩΝΑΚΗ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο κας Υπουργού
- Γραφείο κ. Υφυπουργού
- Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
- Δ15
- Γραφείο κ. Γενικού Διευθυντή Ενέργειας (4925/13-05-10)
- Δ5 - Διευθυντής
- Δ5/Τμήμα Α'

12

2. Στην με αριθμό 10208/17-05-2010 ερώτηση του Βουλευτή κ. Γαληνού Σπυρίδωνα δόθηκε με το υπ' αριθμ. 945/11-06-2010

έγγραφο από τον Υφυπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων η ακόλουθη απάντηση:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Χαριλάου Τρικούπη 182
101 78 Αθήνα τηλ. 64 67 912

Αθήνα **11/6/2010**

Αρ. Πρωτ **945**

Προς τη
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

✓ Τμήμα **Ερωτήσεων**

ΘΕΜΑ: Ένταξη του έργου «Παράκαμψη Άγρας» στο ΕΣΠΑ

ΣΧΕΤ.: Η Ερώτηση 10208/17.5.2010 που κατέθεσε στη Βουλή, ο Βουλευτής κ. Σπύρος Γαληνός

- ΚΟΙΝ.: 1. Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας
- Γραφείο Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Σπύρο Γαληνό

Όπως μας ενημέρωσε η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, η Νομαρχία Λέσβου υπέβαλε φάκελο του έργου «Παράκαμψη Άγρας,» προϋπολογισμού 6 εκ. Ευρώ στην Διαχειριστική Αρχή της Περιφέρειας, για την ένταξή του στο ΕΣΠΑ.

Η αξιολόγηση έγινε στις αρχές του 2010 και το έργο δεν εντάχθηκε λόγω περιορισμένων πιστώσεων.

Με την επαναπροκήρυξη του κωδικού στο αμέσως προσεχές διάστημα από τη Περιφέρεια για τις επαρχιακές οδούς και συναρμολογώντας τα δεδομένα της διαθεσιμότητας των πόρων του ΕΣΠΑ, η Νομαρχία Λέσβου έχει τη δυνατότητα επανυποβολής του. Η εκ νέου αξιολόγηση, για την ένταξη του εν λόγω έργου στο ΕΣΠΑ, υπολογίζεται ότι θα έχει ολοκληρωθεί στα τέλη του 2010.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Εσωτ. Διανομή
Γρ. Κοιν. Ελέγχου

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ

Ακριβές αντίγραφο

Σταμπούλου

3. Στην με αριθμό 10309/18-05-2010 ερώτηση του Βουλευτή κ. Τσίπρα Αλεξίου δόθηκε με το υπ' αριθμ. Β1064/11-06-2010 έγ-

γραφο από τον Υπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΙΣΤ. ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ Α'

11 JUN 2010

Αθήνα, 11.06.2010
Α.Π.: /Β.1064

Ταχ. Δ/ση: Νίκης 5-7, Πλ. Συντάγματος
Ταχ. Κώδικας: 101 80
Πληροφορίες: Στ. Καλλίγα
Τηλέφωνο: 210 3332539
Fax: 210 3332810

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ.: Βουλευτή κ. Α. Τσίπρα

ΘΕΜΑ: Η ερώτηση 10309/18-5-2010

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης και όσον αφορά την αναστολή πλειστηριασμών σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ 181/τΑ/16-9-2009) αναστάλησαν έως και 31.12.2009 οι πλειστηριασμοί, που επισπεύδονταν για ικανοποίηση απαιτήσεων μέχρι του ποσού των 200.000 ευρώ, από πιστωτικά ιδρύματα και εταιρείες παροχής πιστώσεων, καθώς και από τους εκδοχείς των απαιτήσεων.

Με το Ν.3814/2010 (ΦΕΚ 3/τΑ/12-1-2010) κυρώθηκε η ανωτέρω Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου και δόθηκε παράταση της ανωτέρω αναστολής έως και τις 30.06.2010. Τυχόν περαιτέρω παράταση εξετάζεται.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Γ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Ακρίβεια αντιγράφου
Η προϊστάμενη της διεκ/σης
Άγγελος Δ. Κανέτατος
ΔΕ/Α' ΕΦΟΡΤΕΙΟΝ
Εσωτερική Διανομή
1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
3. Γεν. Δ/ση Οικον. Πολιτικής
4. Δ/ση Πιστ. και Δημ. Υποθέσεων
5. Τμήμα Α'
6. Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

✓

4. Στην με αριθμό 10361/18-05-2010 ερώτηση του Βουλευτή κ. Καραόγλου Θεοδώρου δόθηκε με το υπ' αριθμ. Β-1234/11-06-

2010 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων η ακόλουθη απάντηση:

11 JUN 2010

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Παπάγου, / 06/ 2010

Αριθ. Πρωτ. Β- 1234

TAX. Δ/ΝΣΗ : Αναστάσεως & Τσιγάντε
Τ.Κ. : 101 91 ΠΑΠΑΓΟΥ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Π. Μαρουδιά
ΤΗΛΕΦΩΝΟ : 6508329
FAX : 6508299
E mail : tkvel@ yme.gov.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε Ερώτηση

ΣΧΕΤ: Έγγραφό σας 10361/ 18-05-2010

Σε απάντηση της Ερώτησης με αριθμό 10361 18-05-2010, που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Θ. Καραόγλου, θέτουμε υπόψη σας ότι:

Η τραγική κατάσταση στην οποία παραλάβαμε τον Όμιλο ΟΣΕ είναι η καλύτερη απόδειξη για την πλήρη αποτυχία της πολιτικής που ακολούθησε για το σιδηρόδρομο η ΝΔ τα προηγούμενα χρόνια.

Παραλάβαμε τον ΟΣΕ στον οποίο τα τελευταία 5 χρόνια είχε επικρατήσει κλίμα πλήρους αδιαφορίας, παντελούς διάλυσης και τελικά ανέλεγκτης ασυδοσίας. Η προηγούμενη Κυβέρνηση της ΝΔ είχε εκπονήσει ένα σχέδιο «ανασυγκρότησης του ΟΣΕ» που στην πραγματικότητα σχεδίαζε την κατάργηση του ΟΣΕ, με εκτεταμένο σχέδιο εφεδρείας-απολύσεων εργαζομένων.

Τα τελευταία πέντε χρόνια το συσσωρευμένο χρέος του ΟΣΕ σχεδόν τριπλασιάστηκε (η ΝΔ παρέλαβε το 2004 συνολικό χρέος 3,5 δις. € και σε πέντε χρόνια το έφθασε στα 9,5 δις. €), ενώ η ΤΡΑΙΝΟΣΕ που δημιουργήθηκε το 2007 «κατάφερε» από μηδενική βάση να δημιουργήσει σε δύο χρόνια έλλειμμα της τάξης των 700 εκατομ. €.

Στα παραπάνω προστίθεται το έντονο κλίμα αδιαφάνειας σε όλες τις εταιρίες του Ομίλου, με πάρα πολλά παραδείγματα «μαύρων» μεταφορών με τρένα που δεν δηλώνονταν, ξεχασμένοι λογαριασμοί ιδιωτικών εταιριών, ιδιωτικά συμφωνητικά χωρίς έγκριση ΔΣ, κλπ.

Για την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ο σιδηρόδρομος είναι μέσο μεταφοράς πρωταρχικής σημασίας. Η ορθολογική του ανάπτυξη βοηθάει την εθνική οικονομία, την κάλυψη σοβαρών κοινωνικών αναγκών και την πράσινη ανάπτυξη.

Με την πολιτική που εφαρμόζουμε, το συνολικό σιδηροδρομικό σύστημα της Ελλάδας ανασυντάσσεται, έτσι ώστε να μπορέσει ο Όμιλος ΟΣΕ και η

ΤΡΑΙΝΟΣΕ να λειτουργήσουν χωρίς ελλείμματα, με γνώμονα λειτουργίας την αποτελεσματικότητα, την αύξηση της ελκυστικότητας ώστε να αυξησει ο σιδηρόδρομος το μεταφορικό του έργο και την διαφάνεια.

Για την κυβέρνηση η μεγάλη προτεραιότητα εκφράζεται με την ανατροπή της πορείας απαξίωσης του ομίλου ΟΣΕ για να υπάρξει βιώσιμος ΟΣΕ και στο μέλλον.

Στο σχέδιο που διαμορφώνουμε, οι εργαζόμενοι αποτελούν ξεχωριστό κεφάλαιο και θα ληφθεί κάθε μέριμνα προκειμένου με ασφάλεια να συμμετέχουν στο σχέδιο εξυγίανσης .

Σε κάθε περίπτωση το σχέδιο ανάπτυξης θα τεθεί σε διαβούλευση, κοινωνική και πολιτική, την επόμενη περίοδο.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΗΦΟΥΝΑΚΗΣ

Κοινοποίηση :

1.Ο.Σ.Ε. / κ. Δ/ντα Σύμβουλο

Εσωτερική Διανομή :

- 1.Γραφείο Υπουργού
- 2.Γραφείο Υφυπουργού
- 3.Τ.Κ.Ε

5. Στην με αριθμό 10462/20-05-2010 ερώτηση του Βουλευτή κ. Αποστολάτου Βαΐτη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 33028/11-06-

2010 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης η ακόλουθη απάντηση:

14 JUN 2010

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΑΠΟΚ/ΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚ/ΣΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤ/ΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

Αθήνα 11 Ιουνίου 2010

Αρ. Πρωτ. : 33028

ΠΡΟΣ : **ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ**

TAX. Δ/ΝΣΗ : Ευαγγελιστριάς 2
TAX. ΚΩΔΙΚΑΣ : 105, 63
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Μ. Φωτοπούλου
ΤΗΛΕΦΩΝΟ : 210-3741025
ΣΥΖΕΦΧΙΣ : 213 1361025
TELEFAX : 210-3741150
E - mail : perivalon.dty@ypes.gr

ΘΕΜΑ : Επιβολή προστίμου για τη λειτουργία χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων.

Σχετ. : Η αρ. 10462/ 20 -5- 2010 Ερώτηση της Βουλής.

Σε απάντηση της παραπάνω Ερώτησης σχετικά με το αντικείμενο του θέματος, σας ενημερώνουμε ότι το Υπουργείο, σε συνεργασία με τις Περιφέρειες, καταβάλλει εντατικές προσπάθειες, ώστε οι υπεύθυνοι για τη λειτουργία των ΧΑΔΑ Δήμοι να προχωρήσουν σε παύση λειτουργίας τους και σε αποκατάστασή τους στη συνέχεια.

Ειδικά δε μετά την με α.π. 3882/ 13 -4-10 επιστολή των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, υπάρχει περαιτέρω εντατικοποίηση των προσπαθειών αυτών.

Παράλληλα το Υπουργείο ενεργοποιείται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του προκειμένου να αντιμετωπιστούν προβλήματα στην υλοποίηση έργων Διαχείρισης Αστικών Στερεών Αποβλήτων προβλεπόμενων από τους Περιφερειακούς Σχεδιασμούς Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ), η λειτουργία των οποίων θα καλύψει τις ανάγκες των Δήμων που πρόκειται να εξυπηρετηθούν απ' αυτά.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ
Βουλευτή κ. Β. Αποστολάτο
(Δια των Υπηρεσιών της Βουλής)

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ**ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ****ΓΕΩΡ. ΝΤΟΛΙΟΣ**

1. Γραφείο Υφυπουργού
2. Γραφείο Κοινοβ/κού Ελέγχου
(σχετ. η 10462/ 20 -5- 2010 η Ερώτηση)
3. Δ.Τ.Υ./ Δ'

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΥΡΙΜΗΣ

✓✓

6. Στην με αριθμό 10467/20-05-2010 ερώτηση του Βουλευτή κ. Γεωργιάδη Σπυρίδωνα - Άδωνη δόθηκε με το υπ' αριθμ. Δ13/Β/Φ5.25/12164/11-06-2010 έγγραφο από τον Υφυπουργό

Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής η ακόλουθη απάντηση:

11 JUN 2010

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ &
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ Β'

Ταχ. Δ/ση : Μεσογείων 119
Ταχ. Κώδικας : 101 92 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Κ. Γιαννάκη
Τηλ. : 210-6969549
Fax : 210-6969539
E-mail : GiannakiK@eka.ypeka.gr

Αθήνα, 11 Ιουνίου 2010
Αρ. Πρωτ.:Δ13/Β/Φ 5.25/12164

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων

Δ/ση Κοινοβουλευτικού

Ελέγχου

Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.: Βουλευτή κ. Σ.-Α. Γεωργιάδη

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε Ερώτηση Βουλευτή
Σχετ.: Ερώτηση με αρ. πρωτ. 10467/20-5-2010

Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής Ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Σ.-Α. Γεωργιάδης, σας διαβιβάζουμε το υπ' αριθ. 2759/8-6-2010 έγγραφο της Δημοσίας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ Α.Ε.), με το οποίο δίδεται απάντηση στα θιγόμενα στην ανωτέρω Ερώτηση θέματα.

Ο Υφυπουργός

Γ. Μανιάτης

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Υφυπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- Γενική Δ/ντρια ΓΔΔΥΥ
- Δ/ντρια Διοικητικής Υποστήριξης
- Δ13 / Τμήμα Β'
- Δ15

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
α.α.

Μ. ΜΑΣΤΟΡΑΝΤΩΝΑΚΗ

JV

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Θα συζητηθεί η πρώτη με αριθμό 991/28-06-2010 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Σάββα Εμινίδη προς τους Υπουργούς Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, σχετικά με την πορεία εξέλιξης των έργων στο λιμάνι της Καβάλας κ.λπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Εμινίδη έχει ως εξής:

«Το έργο «Λιμένας Καβάλας-Επέκταση Κρηπιδωμάτων Βορείου Τμήματος Δυτικού Τομέα» δημοπρατήθηκε τον Ιούλιο του 2006 και έκτοτε εκτελείται με αργούς ρυθμούς, σύμφωνα με έγγραφο του Οργανισμού Λιμένος Καβάλας προς την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου σας, ενώ δεν έχει ξεκινήσει ακόμα η κατασκευή των CAISSONS για την δημιουργία του κρηπιδώματος. Βέβαια, την ευθύνη για την καθυστέρηση τετραετίας του έργου φέρει η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και η απάθεια του ίδιου του Οργανισμού Λιμένος Καβάλας. Εκτός αν κρύβεται κάτι άλλο πίσω από την καθυστέρηση, όπως παραδείγματος χάριν η τακτική κωλυσιεργίας άλλων δημόσιων υπηρεσιών. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται διαφάνεια στην διαχείριση του έργου.

Ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί:

1. Ποιος είναι ο προϋπολογισμός του συγκεκριμένου έργου και ποιο μέρος του έχει εκτελεστεί;

2. Ποιος είναι ο σχεδιασμός του Υπουργείου σας για το συγκεκριμένο έργο και για το μέλλον του νέου λιμανιού της Καβάλας;».

Στην επίκαιρη ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων κ. Ιωάννης Μαγκριώτης.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε

Δικαιολογημένη η αγωνία του αγαπητού συναδέλφου, γιατί, πράγματι, είναι σημαντικές οι καθυστερήσεις στον νέο λιμένα της Καβάλας όπου εκτελείται μια εργολαβία, η οποία συμβασιοποιήθηκε το 2006 και έπρεπε να είχε τελειώσει.

Δυστυχώς, όμως, εξαιτίας προβλημάτων που προέκυψαν και λόγω αδυναμίας και ελλείψεων της μελέτης, αλλά και λόγω αδυναμιών και καθυστερήσεων από την πλευρά του δημοσίου, αλλά και αδυναμιών από την πλευρά του κατασκευαστή, έχουμε παρατάσεις στο χρόνο ολοκλήρωσης του έργου και συμπληρωματική σύμβαση, η οποία υπεγράφη στις 25 Σεπτεμβρίου 2009, δηλαδή παραμονές των εκλογών, όπως αντιλαμβανόμαστε όλοι.

Η νέα Κυβέρνηση, όπως καταλαβαίνετε, εκφράζοντας και την συνέχεια της πολιτείας, είναι υποχρεωμένη και αποδέχτηκε και υποποιεί την συμπληρωματική σύμβαση.

Σχεδόν αμέσως μετά τις εκλογές ο κατασκευαστής κήρυξε παύση εργασιών, γιατί δεν είχε πληρωθεί ένας λογαριασμός. Αυτό μας κάνει ιδιαίτερη εντύπωση, γιατί αμέσως μετά τις εκλογές κήρυξε παύση εργασιών σε μια εργολαβία στην οποία ήδη υπήρξαν καθυστερήσεις και παρατάσεις και τις οποίες είχε πάρει από την προηγούμενη κυβέρνηση και παραμονές των εκλογών πήρε και μια συμπληρωματική σύμβαση ύψους 3,5 περίπου εκατομμυρίων ευρώ σε μία σύμβαση 13,6 εκατομμυρίων ευρώ.

Πληρώθηκε ο λογαριασμός με το γύρισμα του χρόνου και τον νέο προϋπολογισμό –γιατί, όπως ξέρετε, ο προϋπολογισμός του 2009 είχε εξαντληθεί και δεν υπήρχε κανένα περιθώριο για να πληρώσει το λογαριασμό– και έτσι έγινε άρση της παύσης των εργασιών και ξεκίνησαν και πάλι οι εργασίες.

Θέλω να διαβεβαιώσω τον αγαπητό συνάδελφο, πως οι πόροι είναι διασφαλισμένοι, μόνο που η ολοκλήρωση του έργου, λόγω και της παύσης εργασίας, θα μετατεθεί για λίγους μήνες και θα ολοκληρωθεί τους πρώτους μήνες του 2011.

Είμαστε έτοιμοι να δημοπρατήσουμε και τη δεύτερη εργολαβία για το λιμάνι της Καβάλας, γιατί το λιμάνι της Καβάλας έχει ιδιαίτερη αναπτυξιακή σημασία τόσο για την Καβάλα όσο και για τον Νομό Δράμας και για την ευρύτερη περιοχή. Μάλιστα η φι-

λοδοξία μας είναι η φιλοδοξία των ανθρώπων της περιοχής, μία διαχρονική επιδίωξη, θα έλεγα, της πολιτείας, μέσα και από τον κάθετο άξονα Δράμας-Εξοχής, στο λιμάνι της Καβάλας να εξυπηρετούνται και φορτία από τη νότια Βουλγαρία.

Στο δεύτερο ερώτημα θα απαντήσω στη συνέχεια, στη δεύτερη ρομλία μου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υφυπουργό.

Το λόγο έχει ο ερωτών Βουλευτής κ. Σάββας Εμινίδης.

Ορίστε, κύριε Εμινίδη, έχετε το λόγο για τρία λεπτά.

ΣΑΒΒΑΣ ΕΜΙΝΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, πράγματι, όπως το είπατε είναι. Το λιμάνι της Καβάλας έχει στενή σχέση και με την ανάπτυξη του Νομού Καβάλας, αλλά και των γύρω περιοχών. Το νέο λιμάνι αποτελεί αίτημα δεκαετιών. Έχουν γίνει αγώνες και πιστεύω ότι θα είναι πραγματική ανάπτυξη για τη φθίνουσα οικονομία και του νομού και των γύρω περιοχών.

Το έργο, όμως, στο οποίο αναφέρομαι στην ερώτησή μου είναι κρίσιμο για την εξέλιξη του λιμανιού. Στο έγγραφό του ο πρόεδρος του Οργανισμού Λιμένος Καβάλας αναφέρει ότι υπάρχουν φόβοι για τη μη εκτέλεση του έργου. Βέβαια, η σημερινή διοίκηση ξαφνικά θυμήθηκε ότι είναι κρίσιμο το σημερινό γεγονός, μετά από τέσσερα χρόνια και κάνει αυτοκριτική, αλλά δεν λέει ποιος δεν επέτρεψε να γίνει αυτό το έργο και γιατί τελμάτωσε αυτό το έργο. Έρχεται τώρα να θέσει προ ευθυνών τη σημερινή Κυβέρνηση, που πραγματικά όπως είπατε, κύριε Υπουργέ, έχετε τη βούληση να ολοκληρωθεί το έργο για το καλό και την ανάπτυξη του Νομού Καβάλας.

Σε πρόσφατα δημοσιεύματα, τα οποία έχω και θα καταθέσω και στα Πρακτικά, ο πρόεδρος του ΟΛΚ στρέφεται εναντίον του δασαρχείου Καβάλας που το καταλογίζει ως υπεύθυνο για την καθυστέρηση του έργου και όσο περίεργο και εάν ακούγεται η διοίκηση του ΟΛΚ κατηγορεί το δασαρχείο, γιατί έκανε κινήσεις και προκάλεσε την καθυστέρηση. Τι κρύβει αυτό; Γιατί το δασαρχείο ζήτησε, λέει, περιβαλλοντική μελέτη για ένα βράχο; Όταν αυτό έγινε, τότε ζήτησε μελέτη λατομείου. Με λίγα λόγια, ο πρόεδρος του ΟΛΚ κατηγορεί ευθέως το δασαρχείο για κωλυσιεργία του έργου.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Σάββας Εμινίδης, καταθέτει για τα Πρακτικά της Βουλής τα προαναφερθέντα δημοσιεύματα τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δεν αμφιβάλω ότι έτσι έγιναν τα πράγματα, αλλά η ευθύνη της Κυβέρνησης είναι να υποποιεί τέτοια έργα. Λυπάμαι, γιατί τέσσερα χρόνια, δεν προσπεράσανε τις δυσκολίες και χαίρομαι γιατί σήμερα ήρθατε εδώ και μας είπατε ότι πλέον υπάρχει βούληση μέχρι τις αρχές του 2011 να ολοκληρωθεί το έργο.

Ο πρόεδρος του ΟΛΚ είπε και άλλα στις εφημερίδες: «Χάθηκε ο φάκελος του έργου». Χρειάστηκαν έξι μήνες για να ανακαλύψουν τον φάκελο και παρ' όλα αυτά, κύριε Υπουργέ, ο εργολάβος σήμερα πληρώνεται κανονικά χωρίς έργο. Γιατί; Το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί είναι τι θα γίνει με το συγκεκριμένο έργο, αλλά και όπως είπατε, με την τύχη του νέου λιμανιού.

Βλέπω ότι υπάρχουν σχέδια για μεγάλη ανάπτυξη του λιμανιού και χαίρομαι. Η Καβάλα δεν αντέχει άλλες χαμένες ευκαιρίες και η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ μπορεί να αλλάξει, πράγματι, την τύχη της περιοχής μας. Το νέο λιμάνι της Καβάλας είναι στοίχημα και για την ίδια την Κυβέρνηση, γιατί υποστηρίζουμε όλοι τις παραγωγικές επενδύσεις που πρέπει να έρθουν στη χώρα μας. Έχουμε μπροστά μας ένα έργο που αποτελεί πάρα πολύ σημαντική υποδομή για την προσέλκυση τέτοιων επενδύσεων. Αντί να βάζουμε, λοιπόν, τρικλοποδιές, θα πρέπει να φροντίσουμε να το ενισχύσουμε και με άλλες παρεμβάσεις.

Κλείνοντας, κύριε Υπουργέ, μία σημαντικότερη παρέμβαση θα έλεγα, είναι και η σιδηροδρομική σύνδεση του λιμανιού, που είναι επιτακτική ανάγκη, για να υπάρχει συνολική ανάπτυξη της περιοχής και πιστεύω να το δείτε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε, κύριε Εμινίδη.

Το λόγο έχει ο κύριος Υφυπουργός για τη δευτερολογία του. Ορίστε, κύριε Μαγκριώτη, έχετε το λόγο για τρία λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα συμφωνήσω ότι το λιμάνι πρέπει να συνδεθεί και οδικά με την Εγνατία και μέσω της Δράμας και της Εξοχής με τη νότια Βουλγαρία. Επίσης, πρέπει να εξυπηρετήσει μαζί με την Καβάλα, τη Δράμα και ένα κομμάτι της περιοχής των Σερρών, τη νοτιοανατολική πλευρά, γι' αυτό και πρόσφατα πραγματοποιήσαμε μία συνάντηση με δική μας πρωτοβουλία, του Υπουργείου, όπου συμμετείχαν οι συνάδελφοι όλων των κομμάτων των τριών νομών, Νομαρχιακές και Τοπικές Αυτοδιοικήσεις, ο παραγωγικός κόσμος, ο κόσμος της εργασίας της Δράμας, για να συμφωνήσουμε στη χάραξη του Ε61, ενός τμήματος διευρωπαϊκού δικτύου από την Κεντρική Ευρώπη στον Προμαχώνα, στις Σέρρες, που καταλήγει μέσω Δράμας στο λιμάνι της Καβάλας, σε μία από τις πύλες εξωστρέφειας της χώρας.

Όλες αυτές οι υποδομές, με την ολοκλήρωση και του λιμανιού της Καβάλας, το τονίζω του νέου εμπορικού λιμανιού της Καβάλας, θα δώσουν, πράγματι, τα επόμενα χρόνια τον αναπτυξιακό χαρακτήρα που πρέπει να έχει η περιοχή αυτή, που παλαιά γνώρισε μεγάλες ημέρες ανάπτυξης και στον πρωτογενή και στο δευτερογενή τομέα και στον τουρισμό και που τις τελευταίες δεκαετίες περνά τη δική της ύφεση λόγω της παραγωγικής αναδιάρθρωσης.

Τώρα, ειδικότερα για το λιμάνι της Καβάλας, και τα ερωτήματα που έθιξε στην ερώτησή του ο αγαπητός συνάδελφος, θα ήθελα να πω ότι δεν υπάρχει κανένας φόβος για τη μη ολοκλήρωση του έργου. Είμαι πολύ σαφής και πολύ κατηγορηματικός. Μου κάνει εντύπωση, τώρα, στα τελευταία εικοσιτετράωρα παραμονής στη διοίκηση του προέδρου του ΟΛΚ, να προχωρά σε τέτοιες εκτιμήσεις. Θα έπρεπε να σεβαστεί το ότι παραμένει μέχρι τώρα στη διοίκηση και θα έπρεπε να κατανοήσει ότι πολλά από τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν έχουν να κάνουν και με τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίσε τα προβλήματα. Γι' αυτό, λοιπόν, μου κάνει εντύπωση ο τρόπος της συμπεριφοράς του αυτές τις ημέρες.

Υπήρχαν, πράγματι, διενέξεις μεταξύ των δημοσίων φορέων και των υπηρεσιών, όπως αναφέρατε, όπως υπήρξαν και ολιγωρίες από την πλευρά του προηγούμενου γενικού γραμματέα της περιφέρειας για διάφορες αδειοδοτήσεις. Αναφέρθηκα γενικά και στην αρχή. Δεν θέλω να προσωποποιώ αυτές τις ευθύνες, γιατί νομίζω ότι είναι λάθος. Είναι γενικότερα ένα πρόβλημα αρρυθμίας και ασυνεννοησίας, το οποίο υπήρχε τα προηγούμενα χρόνια και δυστυχώς η διοίκηση βούλιαξε σε αυτό το κλίμα ασυνεννοησίας και αρρυθμίας που υπήρχε. Γι' αυτό και υπήρχαν αυτές οι μεγάλες καθυστερήσεις. Τα προβλήματα έχουν τελειώσει, η χρηματοδότηση είναι διασφαλισμένη και το έργο θα ολοκληρωθεί στις αρχές του 2011.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Ολοκληρώνω, αγαπητέ Πρόεδρε.

Για το θέμα που έθιξε για το δεύτερο έργο, που είναι η επέκταση του προσηνείου μόλου, προϋπολογισμού 13,8 εκατομμυρίων ευρώ, χωρίς το ΦΠΑ, θα ήθελα να πω ότι επειδή η μελέτη του ήταν με το ν. 716/77 και λόγω της κοινοτικής οδηγίας, θα πρέπει να επικαιροποιηθεί, να τροποποιηθεί. Πρόσθετα, η κ. Κατσέλη, ψήφισε μία τροπολογία σε συνεργασία με εμάς, για τη ρύθμιση και την επικαιροποίηση του ν. 716/77 για να μην καθυστερούμε. Η επικαιροποίηση γίνεται, γι' αυτό είμαστε αισιόδοξοι ότι το φθινόπωρο θα δημοπρατηθεί το έργο αυτό, μεγάλης σημασίας όπως είπαμε, συνδυαστικά με την ολοκλήρωση της προηγούμενης εργολαβίας και θα δώσει αυτά τα χαρακτηριστικά τα εξωστρέφει, τα αναπτυξιακά στο λιμάνι της Καβάλας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον Υφυπουργό, κ. Μαγκριώτη.

Προχωρούμε στην πρώτη με αριθμό 986/28-6-2010 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Νικολάου Ζωΐδη, προς την Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, σχετικά με το

Μεταφορικό Ισοδύναμο κ.λπ..

Αναλυτικά η επίκαιρη ερώτηση του κ. Ζωΐδη έχει ως εξής:

«Το μεταφορικό ισοδύναμο είναι μία προσπάθεια που γίνεται υπό την αιγίδα του Προέδρου της Δημοκρατίας, που ξεκίνησε ουσιαστικά από το Συμβούλιο Νησιωτικών Δήμων Κοινοτήτων Ελλάδας, αγκαλιάστηκε από την Τοπική Αυτοδιοίκηση της νησιωτικής Ελλάδας, έγινε ομόφωνα δεκτό επί της αρχής από το συνέδριο της ΚΕΔΚΕ στη Θεσσαλονίκη και έτυχε οικουμενικής αποδοχής από το σύνολο των πολιτικών δυνάμεων της χώρας.

Απέκτησε όμως πολιτική οντότητα όταν εξαγγέλθηκε από τον Πρωθυπουργό Γ. Παπανδρέου στις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης, καθώς επίσης και από τους αρμόδιους Υπουργούς Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων κ. Ρέππα και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας κ. Κατσέλη.

Το μεταφορικό ισοδύναμο ορίζει την ισοδυναμία του μέσου μεταφοράς σχετικά με την συχνότητα της υπηρεσίας, το κόστος, το χρόνο και την παρεχόμενη υπηρεσία.

Είναι νομικό και συνταγματικό δικαίωμα που προβλέπεται και από το εθνικό και το ευρωπαϊκό δίκαιο όλων όσων χρησιμοποιούν τις θαλάσσιες μεταφορές και γίνεται σήμερα επιτακτική ανάγκη γιατί αποτελεί μια αξιόπιστη αναπτυξιακή πρόταση στη σημερινή οικονομική συγκυρία που είναι εθνικό ζητούμενο.

Η διευκόλυνση της μετακίνησης στη νησιωτική Ελλάδα διευρύνει την παραγωγική βάση της χώρας στο νευραλγικό τομέα του τουρισμού και δίνει απάντηση στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα.

Επειδή, λοιπόν, δεν είναι απλά ένα έργο υποδομής αλλά μια δυνατή επενδυτική δράση με άμεσα μετρήσιμα οικονομικά αποτελέσματα, ερωτάσθε, κύριε Υπουργέ,

1. Πού ευρίσκεται χρονικά η θεσμική κατοχύρωση του Μεταφορικού Ισοδυναμίου (0,060 /ν.μ.) και η πιλοτική εφαρμογή του στις γραμμές «δημόσιας υπηρεσίας» στην τουριστική θέση, κάτι που δεν επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό και άρα είναι άμεσα εφαρμόσιμο;

2. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η αναθεώρηση των ΕΣΠΑ, εν σχέση με την ένταξη αυτής της δράσης με το ποσό των 600 εκατομμυρίων ευρώ, όπως έχει κοστολογηθεί η πλήρης εφαρμογή αυτής της πολιτικής;»

Το λόγο έχει η Υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας κ. Κατσέλη για τρία λεπτά.

ΛΟΥΚΑ ΚΑΤΣΕΛΗ (Υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας): Κύριε συνάδελφε, πολύ σωστά επισημαίνετε ότι το μεταφορικό ισοδύναμο αποτελεί βασική προτεραιότητα της κυβερνητικής πολιτικής και δέσμευση για υλοποίηση. Είναι το αναφαίρετο κοινωνικό δικαίωμα του νησιώτη να απολαμβάνει υπηρεσίες νησιωτικές, ισοδύναμες με αυτές οπουδήποτε πολίτη στη ξηρά, όσον αφορά το κόστος, την ποιότητα, τη συχνότητα των υπηρεσιών.

Σε αυτήν την περίοδο κάναμε την προετοιμασία για την εφαρμογή του και ουσιαστικά, έχουμε καταλήξει ότι υπάρχουν δύο σκέλη στην υλοποίηση αυτής της πολιτικής. Πρώτον η θεσμική κατοχύρωση, όπως πολύ σωστά λέτε και δεύτερον, ο τρόπος εφαρμογής σε γραμμές δημόσιας υπηρεσίας. Η ευρωπαϊκή εμπειρία μας έχει δείξει και μας λέει ότι δεν είναι δυνατή η απευθείας χρηματοδότηση των ναύλων, αλλά μπορούν να χρηματοδοτηθούν από κοινοτικά προγράμματα, λιμενικές υποδομές, καθώς και η ναυπηγοεπισκευαστική βιομηχανία.

Επομένως η απάντηση στο ερώτημά σας είναι η ακόλουθη: Ήδη προκηρύξαμε μια συγκεκριμένη μελέτη για τον ακριβή τρόπο εφαρμογής του μεταφορικού ισοδυναμίου και κλείνει η ημερομηνία στις 28 Ιουνίου. Με την ολοκλήρωση της μελέτης που έχουμε ζητήσει να είναι μέσα σε επτά μήνες θα έχουμε όλες τις απαντήσεις για το ποιος είναι ο κατάλληλος τρόπος εφαρμογής, ποια είναι τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα του κάθε τρόπου εφαρμογής, ποιο πρέπει να είναι το άμεσο οικονομικό κόστος, γιατί το ποσοστό που αναφέρετε είναι κάτι που έχει βγει από εκτιμήσεις και δεν υπάρχει οικονομική μελέτη, η οποία να καταλήγει σε αυτό το νούμερο. Αμέσως μετά την ολοκλήρωση της μελέτης θα προχωρήσουμε τόσο στη θεσμική του εφαρμογή, όσο και στο οικονομικό σκέλος με τη στήριξη από τους πόρους του ΕΣΠΑ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε την Υπουργό κ. Κατσέλη.

Το λόγο έχει ο ερωτών Βουλευτής Δωδεκανήσου του ΠΑΣΟΚ κ. Νικόλαος Ζωίδης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΖΩΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, και μόνο η σαφής δέσμευση της Κυβέρνησης δι' υμών ότι το μεταφορικό ισοδύναμο εξακολουθεί να αποτελεί πρώτη προτεραιότητα για τις νομοθετικές πρωτοβουλίες, που πρέπει να λάβουμε και ότι εντάσσεται στην αναπτυξιακή διαδικασία για την έξοδο της χώρας από την κρίση, αλλά και την αναπνοή που πρέπει και δικαιούνται να έχουν οι νησιώτες, οι οποίοι βάλλονται σήμερα, πέραν όλων των άλλων, από τη δυσμενή συγκυρία στην οποία βρίσκεται η χώρα, προφανώς βρίσκει εμένα και τους συναδέλφους Βουλευτές των νησιωτικών περιοχών απολύτως σύμφωνους και ικανοποιημένους.

Κυρία Υπουργέ, δεν έχουμε την αφέλεια να πιστεύουμε ότι είναι δυνατόν να εφαρμοστεί μια τόσο μεγάλη νομοθετική πρωτοβουλία άμεσα και σε όλη της την έκταση. Θα ήμασταν αφελείς αν πιστεύαμε ότι μπορούμε αύριο να εφαρμόσουμε το μεταφορικό ισοδύναμο. Επειδή όμως, διακρίνω -και επιτρέψτε μου με όλη την καλή πρόθεση που προσεγγίζω το θέμα- μια υστέρηση όσον αφορά τα χρονικά περιθώρια που έχουμε -βεβαίως, μας αναφέρατε ότι θα ανατεθεί μελέτη, η οποία θα μας δώσει τις λύσεις- επιτρέψτε μου να αναφέρω έναν προβληματισμό, ο οποίος ταλανίζει και εμένα, αλλά πιστεύω και το σύνολο του νησιωτικού κόσμου, δεδομένου ότι το μεταφορικό ισοδύναμο είναι μια πολιτική, την οποία εδώ και τρία χρόνια έχουμε αναγορεύσει σε πρώτη προτεραιότητα για εμάς εκεί κάτω στο Αιγαίο. Φοβάμαι ότι κάποιοι -και αυτοί οι κάποιοι προφανώς δε μπορεί να είναι άλλοι, παρά μόνο υπηρεσιακοί παράγοντες οι οποίοι, καλώς ή κακώς, εμπλέκονται στην όλη διαδικασία- ή δεν πιστεύουν ή δεν κατανόησαν το μεταφορικό ισοδύναμο, άλλως θα μπορούσαμε να είχαμε τρέξει παραπάνω, αυτήν την υπόθεση. Ας είναι όμως. Επαναλαμβάνω, την ικανοποίηση μας για τα μέχρι τώρα από εσάς λεχθέντα.

Μπορούμε όμως, σε πρώτη φάση και ειδικά για τις γραμμές δημόσιου συμφέροντος, να εφαρμόσουμε με διαβούλευση με τους ακτοπλόους, αφού νομοθετήσουμε προηγουμένως το μεταφορικό ισοδύναμο, το ελάχιστο κόστος μεταφοράς στο 0,060 /ν.μ.. Αυτό δεν προκύπτει από μια προσέγγιση, η οποία έγινε εκ των εν όντων και χωρίς ψάξιμο. Στην προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδο είχαμε καταθέσει μια πρόταση για ένα σχέδιο νόμου με μια μελέτη που έκαναν άνθρωποι, οι οποίοι πονούν και το νησιωτικό χώρο και πιστεύουν σε αυτή την δράση. Θα την καταθέσω ξανά στα Πρακτικά, κυρία Υπουργέ -ξέρω ότι την έχετε στα χέρια σας- όπως και την αιτιολογική έκθεση και την πρόταση νόμου, που τότε καταθέσαμε.

Ελπίζω ότι τον Οκτώβριο που θα παρουσιαστεί η μελέτη, θα ανοίξει ο δρόμος. Μέχρι τότε παρακαλώ, αν είναι δυνατόν, να διερευνήσουμε αν μπορεί να εφαρμοστεί πιλοτικά, σε συνεννόηση με τους ακτοπλόους, αυτή η μειωμένη κοστολόγηση ανά ναυτικό μίλι, που ανέφερα προηγουμένως, δεδομένου ότι φρονώ πως και οι ίδιοι οι ακτοπλόοι έχουν να ωφεληθούν διότι θα αυξηθεί η κίνηση τους και θα έχουν δευτερογενή έσοδα μέσα από τα τμήματα των πλοίων και θα δώσουμε το στίγμα ότι η νησιωτική χώρα -η οποία είναι μεν επιθυμητή από τους επισκέπτες μας, αλλά προφανώς περνάει δύσκολα γιατί βλέπουν το φώς της δημοσιότητας καθημερινά δημοσιεύματα για ακριβούς ναύλους, οι οποίοι δεν επιτρέπουν και στους ημεδαπούς, αλλά και στους αλλοδαπούς επισκέπτες μας, να επισκεφτούν να νησιά μας - με τη βούληση της Κυβέρνησης και με την πρωτοβουλία που περιγράψατε ότι θα φθάσουμε μέχρι το τέλος, έστω προσωρινά να έχει μια ανάσα. Σε συνεννόηση με τους ακτοπλόους, λοιπόν, και παίρνοντας και άλλα μέτρα, επί παραδείγματι, μειώνοντας τα τέλη τα οποία επιβαρύνουν το εισιτήριο, εάν αυτό είναι δυνατόν να γίνει, να δώσουμε το στίγμα μας ότι κάνουμε ό,τι μπορούμε μέσα στον κυκλώνα των προβλημάτων που έχουμε, να ενισχύσουμε την νησιωτική Ελλάδα και να δώσουμε το περιθώριο στους νησιώτες να καταλάβουν ότι δεν είναι αφημένοι στην τύχη τους, αλλά ότι κάποιοι σκέφτονται και προνοούν να διασφαλίσουν την επιβίωση τους, γιατί γι' αυτήν αγωνίζονται, και τη δυνατότητα τους να πα-

ραμείνουν ριζωμένοι στα νησιά τους.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Ζωίδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε και εμείς τον κ. Ζωίδη.

Το λόγο έχει η Υπουργός κ. Κατσέλη για τρία λεπτά.

ΛΟΥΚΑ ΚΑΤΣΕΛΗ (Υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας): Κύριε συνάδελφε, μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι είναι προτεραιότητα του Υπουργείου η ενίσχυση του νησιωτικού μας χώρου και η προάσπιση των δικαιωμάτων των συμπολιτών μας που ζουν στα νησιά. Ιδιαίτερα, για μια χώρα σαν την Ελλάδα αποτελεί πραγματική αναπτυξιακή προτεραιότητα και όλοι ξέρουμε το μεγάλο κόστος, που αυτή τη στιγμή έχουν οι μεταφορές στη χώρα.

Η διαβούλευση ήδη έγινε. Κάναμε τη διαβούλευση στο Υπουργείο και κατέληξα στην απόφαση να κάνουμε μια συγκεκριμένη μελέτη με συγκεκριμένα ερωτήματα, και όχι γενικά, έτσι ώστε πριν νομοθετήσουμε -το οποίο θα γίνει σύντομα μέσα στο φθινόπωρο- να έχω απαντήσεις σε συγκεκριμένα ερωτήματα.

Μπήκαν αρκετά θέματα σε αυτήν τη διαβούλευση στην οποία δεν είχαμε τις απαντήσεις που θα έπρεπε να έχουμε, έτσι ώστε να μπορέσουμε με αποτελεσματικό τρόπο να φέρουμε στη Βουλή μία συγκεκριμένη νομοθετική ρύθμιση.

Γι' αυτό αποφασίσαμε και έγινε η προκήρυξη αυτής της μελέτης με συγκεκριμένα τέσσερα ερωτήματα για το πώς ακριβώς πρέπει να εφαρμοστεί, ποιο είναι ακριβώς το κόστος, ποιο είναι το συν και το πλην, έτσι ώστε όταν φέρουμε στη Βουλή την αναγκαία ρύθμιση, να υπάρχει από πίσω η απαραίτητη τεκμηρίωση, προκειμένου να είναι πραγματικά αυτό που όλοι θέλουμε να έχουμε, δηλαδή μία μεγάλη γενναία παρέμβαση για μείωση του μεταφορικού κόστους. Επομένως χρειάζεται λίγη υπομονή. Ήδη έκλεισε στις 28/6 η ημερομηνία υποβολής των προτάσεων, γιατί ήταν μία ανοιχτή προκήρυξη.

Έχουμε ορίσει ασφυκτικά χρονικά περιθώρια για τις απαντήσεις αυτές, προκειμένου να έχουμε και εμείς στο Υπουργείο στα χέρια μας ένα εργαλείο διαπραγμάτευσης και προς την κοινότητα. Όπως ξέρετε το 2011 είναι ο χρόνος που γίνονται αναθεωρήσεις και επειδή το ποσό, αν πάμε και για ναυπήγηση πλοίων, είναι αρκετά μεγάλο, πρέπει να έχω στα χέρια μου όλα τα απαραίτητα εργαλεία για να μπορέσω να κάνω αυτή την διαπραγμάτευση.

Επομένως το φθινόπωρο θα είμαστε έτοιμοι και δεσμευόμαστε για τη ρύθμιση αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε, την Υπουργό κ. Κατσέλη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η τρίτη με αριθμό 994/28.6.2010 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Ε' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτού του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Βέρας Νικολαΐδου προς την Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με την αντιμετώπιση των προβλημάτων λειτουργίας των εργαζομένων στο Κρατικό Νοσοκομείο Νίκαιας κλπ., δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος της κυρίας Υπουργού και διαγράφεται.

Η πέμπτη με αριθμό 996/28.6.2010 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Μιχαήλ Κριτωτάκη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, σχετικά με την αντιμετώπιση των προβλημάτων του κλάδου των ξενοδοχοϋπαλλήλων κλπ., δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του κυρίου Υπουργού και διαγράφεται.

Ακολουθεί η τέταρτη με αριθμό 993/28.6.2010 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Ουρανίας Παπανδρέου - Παπαδάκη προς τους Υπουργούς Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, σχετικά με τη στήριξη των επιχειρήσεων στην Εύβοια κλπ.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Συγγνώμη, έχει αλλάξει το πρόγραμμα, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Είναι η κ. Κατσέλη τώρα και αμέσως μετά είναι η δική σας η ερώτηση.

Η επίκαιρη ερώτηση της κ. Ουρανίας Παπανδρέου-Παπαδάκη, Βουλευτή Ευβοίας του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού έχει ως εξής:

«Το τελευταίο διάστημα, μεγάλη αγανάκτηση, αλλά και ανασφάλεια διακατέχουν το σύνολο των εργαζομένων σε διάφορες επιχειρήσεις της Εύβοιας, καθώς βλέπουν τη μία μετά την άλλη εταιρεία να κλείνουν, να εξαγοράζονται ή να αδυνατούν να καλύψουν τις υποχρεώσεις τους, με αποτέλεσμα το μέλλον να δείχνει δυσοίωνο. Συγκεκριμένα η εταιρεία «ΛΑΡΚΟ» κλείνει, η «SELMAN» παραπαίει, η «ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΙΚΗ» Κύμης έχει προβλήματα, η ΝΕΟΣΕΤ απολύει αδιακρίτως, η «ΑΤΛΑΝΤΙΚ Α.Ε.» έχει τεράστια οικονομικά προβλήματα, ενώ ακούγονται διάφορα και για κακοδιαχείριση, ενώ η εταιρεία «ΤΕΜΠΟ», θυγατρική της «SIEMENS» προχωράει με τη σειρά της σε παράνομες απολύσεις. Αυτές οι συνθήκες δεν δημιουργούν προβλήματα μόνο στους εργαζομένους, αλλά και σε μικρομετόχους οι οποίοι αντιλαμβάνονται ότι τα χρήματά τους είναι σε επισφαλή θέση. Για την Εύβοια, μια περιοχή που θα μπορούσε να συνεισφέρει και να βοηθήσει τη χώρα με τις δομές της σε αυτή την περίοδο πρωτοφανούς οικονομικής κρίσης, δυστυχώς δεν υπάρχει όραμα. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία η ανεργία στην Εύβοια έχει φτάσει το 11%.

Συνεπώς ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Έχετε σκοπό να προστατέψετε τους χιλιάδες εργαζομένους μέσω ενός σχεδίου αποζημιώσεων και εξυγίανσης των εταιρειών;
2. Υπάρχει πρόθεση να ενταχθεί η περιοχή της Εύβοιας στις διατάξεις κάποιου αναπτυξιακού νόμου, ούτως ώστε να μην επέλθει η πλήρης καταστροφή στον επιχειρηματικό κόσμο, αλλά και να επιτευχθεί η υποστήριξη σε όλους αυτούς τους ανθρώπους που χάνουν τις δουλειές τους;»

Το λόγο έχει η Υπουργός Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας κ. Κατσέλη για τρία λεπτά.

ΛΟΥΚΑ ΚΑΤΣΕΛΗ (Υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας): Κυρία συνάδελφε, πράγματι η δύσκολη οικονομική συγκυρία, αλλά και τα χρόνια διαρθρωτικά προβλήματα πλήττουν πολλές περιοχές της χώρας μας, μεταξύ των οποίων και η Εύβοια με αποβιομηχάνιση και υψηλή ανεργία.

Ταυτόχρονα, η απουσία τα τελευταία χρόνια στοχευμένων κλαδικών, αλλά και επιχειρησιακών πολιτικών, αλλά και η απουσία εργαλείων για την αναδιάρθρωση και την εξυγίανση επιχειρήσεων, ακόμα και η κακή διαχείριση συγκεκριμένων επιχειρήσεων και οι πελατειακές σχέσεις, θα έλεγα, οδήγησαν πολλές επιχειρήσεις να γίνουν και να παραμείνουν ζημιογόνες, παρά το γεγονός ότι έχουν κάνει χρήση ευνοϊκών κινήτρων των αναπτυξιακών νόμων, όπως του προηγούμενου ν. 3299/2004.

Έτσι και οι πέντε επιχειρήσεις, τις οποίες έχετε αναφέρει, έχουν ενταχθεί σε αναπτυξιακούς νόμους, στον προηγούμενο αναπτυξιακό νόμο, έχουν τύχει σημαντικών επιχορηγήσεων και επενδυτικών σχεδίων, που έληγαν το 2008 και το 2009. Ιδιαίτερα η Εύβοια είχε και ειδικά προβλήματα, όπως πολύ καλά γνωρίζετε. Ήταν κυρίως μία από τις περιοχές η οποία έχει χαρακτηριστεί ως πυρόπληκτη και έχει τύχει και ευνοϊκών ρυθμίσεων με βάση τον προηγούμενο αναπτυξιακό νόμο.

Δεδομένης αυτής της κατάστασης, ποια είναι η πολιτική μας; Τι κάνουμε; Τι υλοποιούμε; Εφαρμόζουμε μία πολιτική που έχει πέντε βασικούς άξονες. Το πρώτο είναι, μέσω των κονδυλίων του ΕΣΠΑ, η ανασύσταξη και αναδιάρθρωση της παραγωγικής βάσης του νομού. Στο ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδος αυτή τη στιγμή το συνολικό κονδύλι είναι 525 εκατομμύρια ευρώ. Από αυτά, η εκχώρηση που κάναμε τον προηγούμενο μήνα στην ίδια την περιφέρεια, είναι της τάξεως των 254 εκατομμυρίων ευρώ. Τα ενταγμένα έργα είναι 169 εκατομμύρια ευρώ και η Εύβοια πήρε το 43%, δηλαδή 74 εκατομμύρια ευρώ. Άρα, μέσα από το περιφερειακό πρόγραμμα είναι ο ένας άξονας πολιτικής για τη στήριξη του νομού.

Δεύτερον είναι η ενίσχυση των επιχειρήσεων μέσα από τα προγράμματα του ΕΣΠΑ, για να κρατηθεί ο παραγωγικός ιστός του τόπου σε στενή συνεργασία με τα επιμελητήριά της περιοχής.

Το τρίτο αφορά συγκεκριμένα ειδικά καθεστώτα αναδιάρθρω-

σης επιχειρήσεων. Υπάρχουν συγκεκριμένες διαδικασίες και με τον προηγούμενο νόμο και με τον καινούργιο αναπτυξιακό νόμο, έτσι ώστε κάτω από ένα ειδικό καθεστώς να μπορεί να υπάρξει αναδιάρθρωση της επιχείρησης.

Τέταρτον, με το νέο αναπτυξιακό νόμο -η Εύβοια βρίσκεται δυστυχώς στη χαμηλότερη ζώνη του 15%- δίνεται για μεσαίες επιχειρήσεις και για μικρές επιχειρήσεις πρόσθετη επιχορήγηση της τάξεως του 10% και του 25%.

Τέλος, υπάρχουν μία σειρά από προγράμματα του ΟΑΕΔ τα οποία αυτήν τη στιγμή τρέχουν, αλλά και εντός του Ιουλίου -από την πληροφόρηση που είχα από το συνάδελφο τον κ. Λοβέρδο- έχουμε μία σειρά καινούργιων προγραμμάτων μέσα στα οποία είναι και τοπικά ολοκληρωμένα αναπτυξιακά προγράμματα αναδιάρθρωσης επιμέρους περιοχών και επίσης προγράμματα, που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ για αναπλάσεις αστικών περιοχών.

Άρα με το σύνολο αυτών των καινούργιων εργαλείων που βάζουμε, στοχεύουμε πραγματικά στη στήριξη περιοχών, επιχειρήσεων, σε αναδιάρθρωσεις και σε ένα ξεκίνημα για μια νέα βιώσιμη ανάπτυξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε την Υπουργό κ. Λούκα Κατσέλη.

Το λόγο έχει η Βουλευτής Ευβοίας του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Ουρανία Παπανδρέου-Παπαδάκη για τρία λεπτά.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ-ΠΑΠΑΔΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, πιστεύω ότι γνωρίζετε, ως αρμόδια Υπουργός βεβαίως, ότι από τις αρχές του 1990 η Εύβοια βρίσκεται σε τροχιά πλήρους αποβιομηχάνισης.

Πιστεύω να γνωρίζετε και την τελευταία κατάσταση στην οποία βρίσκεται ο νομός μας. Πιστεύω να γνωρίζετε την εκρηκτική αυτή κατάσταση, αφού η κίνηση στην αγορά γενικώς της Εύβοιας, αλλά και των μεγαλουπόλεων είναι ανύπαρκτη. Επενδύσεις δεν γίνονται στο νομό, κυρία Υπουργέ.

Άκουσα τα σχέδιά σας, εντάξει. Το ζητούμενο, όμως, για εμάς είναι η καθημερινότητά μας, που εκεί στο νομό μας δεν βλέπουμε απολύτως τίποτα, κυρία Υπουργέ.

Όσες επιχειρήσεις υπάρχουν στην κυριολεξία ψυχорραγούν. Κλείνει η «ΛΑΡΚΟ». Εγώ θέλω να μου πείτε συγκεκριμένα τι θα κάνετε. Η «SELMAN» παραπαίει. Ένα μήνα τώρα οι άνθρωποι διεκδικούν το αυτοδικαίο μεροκάματό τους -να το πούμε έτσι απλά- για τα παιδιά τους. Χθες, είχαν μία συγκέντρωση στο Υπουργείο Εργασίας. Γιατί; Γιατί απλούστατα ο εργοδότης δεν θέλει να μιλήσει μαζί τους.

Εμείς θέλουμε απαντήσεις και λύσεις σε αυτά τα προβλήματα κυρία Υπουργέ. Να πούμε για την «ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΙΚΗ» της Κύμης; Οι άνθρωποι και εκεί είναι στο πεζοδρόμιο και διεκδικούν -σας είπα και πάλι- όχι τίποτα άλλο, το καθημερινό τους μεροκάματο. Η «ΝΕΟΣΕΤ» απολύει γιατί έτσι το θέλει ή γιατί δεν μπορεί να κάνει αλλιώς. Τι να πω για την «ΑΤΛΑΝΤΙΚ», για την «ΠΑΛΙΠΡΟΙΑ»;

Μακάρι να είχα τη δυνατότητα να αναφέρω μία επιχείρηση στην Εύβοια που να είναι βιώσιμη, που δεν έχει πρόβλημα. Μας μιλάτε για επίσημη ανεργία 11%. Υπολογίζουμε με τους φορείς της Εύβοιας ότι αυτό έχει υπερβεί το 20% για το νομό μας. Οι εργαζόμενοι με τις οικογένειες τους είναι σε απόγνωση γιατί πλέον στερούνται τα προς το ζην.

Ξέρετε ότι το γάλα και τα αυγά ο Έλληνας τα πληρώνει χρυσάφι. Σύμφωνα με τις τελευταίες στατιστικές της EUROSTAT, το γάλα είναι το ακριβότερο μετά τη Νορβηγία στην Ελλάδα.

Και βέβαια, δεν είχε υπολογισθεί η αύξηση του ΦΠΑ, την οποία ζούμε από σήμερα και την είδαμε σήμερα το πρωί, κυρία Υπουργέ, στην τιμή της βενζίνης.

Η πολιτεία πιστεύουμε -και λυπούμαι που το λέω αυτό- ότι απλά παρακολουθεί την κατάσταση και δεν κάνει άμεσες παρεμβάσεις, κυρία Υπουργέ. Είμαι γιατρός και ξέρω ότι για να σώσω τον άρρωστο, πρέπει να έχω άμεση, αλλά σωστή και αποδοτική παρέμβαση. «Θα», ασκήσεις επί χάρτου, γενικόλογα κ.λπ., δεν φέρνουν ειλικρινά κανένα αποτέλεσμα.

Και αντ' αυτού, ξέρετε τι εξοργιστικό έχουμε βιώσει; Η νεαρά περιφερειάρχης σας στη περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος -εσείς,

δηλαδή, γιατί η περιφερειάρχης πιστεύω ότι δεν αποφασίζει από μόνη της- αποφάσισε, λοιπόν, να απορρίψει –ναί, κυρία Υπουργέ, και μετά μου μιλάτε για ανάπτυξη στην Εύβοια- προτάσεις ανάπτυξης στην περιοχή της Ριτσώνας.

Η Ριτσώνα –απ' ό,τι ξέρετε- έχει προβλεφθεί για βιομηχανική περιοχή. Δεν ξέρουμε γιατί απέρριψε τις προτάσεις η περιφερειάρχης. Εγώ, όμως, θέλω να σας πω ότι αυτό είναι ένα δείγμα ότι συμβάλλετε στον επιπλέον μαρασμό της Εύβοιας με αυτή σας την απόφαση. Το έχω πει εδώ, το επαναλαμβάνω και σήμερα γιατί εκφράζω όλον τον ευβοϊκό λαό σ' αυτό. Ξεχάστε τη Ριτσώνα για σκουπιδότοπο της Αττικής. Στα προγράμματά σας είναι μόνο αυτό, γι' αυτό και δεν δέχεστε επενδύσεις τώρα, σε αυτήν την κρίσιμη στιγμή στην περιοχή της Ριτσώνας.

Ποιος σας είπε ότι μπορεί η κυρία περιφερειάρχης σας να αποφασίζει για την Εύβοια χωρίς εμάς; Η Εύβοια δεν είναι το πτυελοδοχείο κανενός. Το λέμε και το επαναλαμβάνουμε.

Και είχαμε προχθές, κυρία Υπουργέ –νομίζω ότι το έχετε πληροφορηθεί- μία συνάντηση όλων των φορέων στην Εύβοια. Έχουμε μια ανακοίνωση-την οποία και θα σας καταθέσω- όπου ζητούμε όλοι οι φορείς της Εύβοιας και βεβαίως, οι εκπρόσωποί της στη Βουλή, να μας δώσετε συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Έχετε βάλει την Εύβοια στις άμεσες προτεραιότητές σας; Έχετε ένα όραμα γι' αυτό το νομό; Έχετε ένα όραμα για την Ελλάδα; Εμείς θέλουμε συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα, γιατί σας είπα και στην αρχή ότι η κατάσταση στο νομό δεν πάει άλλο. Είναι έκρυθμη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑΟΣ)

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Ουρανία Παπανδρέου-Παπαδάκη καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε την κ. Ουρανία Παπανδρέου-Παπαδάκη.

Το λόγο έχει η κυρία Υπουργός για τρία λεπτά.

ΛΟΥΚΑ ΚΑΤΣΕΛΗ (Υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας): Κυρία συνάδελφε, γνωρίζω την Εύβοια και την παρακολουθώ από τη δεκαετία του '80 με τα προβλήματα που είχε και την αγαπάω πάρα πολύ.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ-ΠΑΠΑΔΑΚΗ: Να την αγαπάτε.

ΛΟΥΚΑ ΚΑΤΣΕΛΗ (Υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας): Να είσατε βέβαιη ότι η περιφερειάρχης αυτήν τη στιγμή πρώτα-πρώτα δεν ενεργεί μόνη της. Υπάρχει μία ολόκληρη διαδικασία. Είναι σε συνεχή διαβούλευση. Μάλιστα, της μίλησα σήμερα. Γνωρίζει πάρα πολύ καλά τα προβλήματα της Εύβοιας. Συνδιαλέγεται με όλους τους φορείς.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ-ΠΑΠΑΔΑΚΗ: Μα, απέρριψε τις προτάσεις τους.

ΛΟΥΚΑ ΚΑΤΣΕΛΗ (Υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας): Αφήστε μία στιγμή. Με συγχωρείτε.

Όταν 43% των ενταγμένων έργων όλης της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος είναι στην Εύβοια, το λιγότερο που μπορείτε να πείτε είναι ότι η Εύβοια έχει ένα μικρό μερίδιο αυτής της πίτας, που μάκάρι να ήταν διπλάσια και τριπλάσια, δεδομένων των αναγκών.

Δεύτερον, ιδιωτικές επενδύσεις. Αυτήν τη στιγμή που μιλάμε στην Εύβοια –για να μην τα βλέπουμε όλα μαύρα- υπάρχουν εκατόν ενενήντα οχτώ επενδυτικά σχέδια, με ύψος ενίσχυσης 167 εκατομμύρια και δημιουργία χιλίων σαράντα εννέα θέσεων εργασίας. Η Εύβοια είναι μία κλασική περιοχή της Ελλάδας που βρίσκεται στο μεταίχμιο. Είχε μεγάλες επιχειρήσεις με προβλήματα, από το Μαντουδί, από παλιά, μέχρι μεγάλες επιχειρήσεις που είχαν πολλή απασχόληση και οι οποίες είναι ζημιογόνες και οι οποίες αναδιρθρώνονται, την ίδια στιγμή που έχει πάρα πολλές δυνατότητες.

Ποιο είναι το όραμα που λέτε; Ποιο είναι το σχέδιο μας; Το σχέδιο είναι να ενισχύσεις, ακριβώς, αυτές τις αναδιρθρώσεις που πρέπει να γίνουν. Και γίνεται μέσα και από το περιφερειακό, αλλά και με τα εθνικά προγράμματα αναδιάρθρωσης και σε επίπεδο, παραδείγματος χάριν, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Έχουν γίνει πολύ συγκεκριμένες τομές στο χώρο των ανανεώσι-

μων πηγών, νέες επενδύσεις σε καινοτόμες επιχειρήσεις, σε κοινωνικές υποδομές, στήριξη των μικρότερων και καινοτόμων επιχειρήσεων. Αλλά, βεβαίως, αυτό δεν γίνεται –όπως στην ιατρική, δυστυχώς, ή μέσα στο χειρουργείο- από τη μία ώρα στην άλλη. Χρειάζεται –όπως είπατε σωστά- ένα πρόγραμμα, ένας σχεδιασμός και συγκεκριμένη χρήση των εργαλείων και αναδιρθρώσεις, στήριξη της παραγωγικής βάσης, όσο γίνεται και καινούργιες επενδύσεις. Αυτά τα εργαλεία που έχουμε είναι ακριβώς προς αυτήν την κατεύθυνση.

Και πρέπει όλοι μαζί, όλοι οι φορείς και της Εύβοιας και της περιφέρειας και στα Υπουργεία, να δουλέψουμε μαζί γι' αυτό το κοινό όραμα που είναι η ανασύνταξη του παραγωγικού δυναμικού μιας τόσο πολύ όμορφης περιοχής, όπως είναι η Εύβοια.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ-ΠΑΠΑΔΑΚΗ: Να δούμε αποτελέσματα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, δέκα μέλη της Ένωσης Μεταναστών Ελλάδος.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ακολουθεί η δεύτερη με αριθμό 989/28-6-2010 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Σταύρου Καλογιάννη προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σχετικά με την θεσμοθέτηση του Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προγράμματος προστασίας περιβάλλοντος Ιωαννίνων κ.λπ..

Η επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή κ. Σταύρου Καλογιάννη αναλυτικά έχει ως εξής:

«Μία από τις πρωτοβουλίες που είχε αναλάβει το ΥΠΕΧΩΔΕ την περίοδο 2004–2009 ήταν η εκπόνηση ρυθμιστικών σχεδίων στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας: στην Πάτρα, τη Λάρισα, τα Ιωάννινα, το Βόλο.

Τα ρυθμιστικά σχέδια, τα οποία ήταν παράλληλα και προγράμματα προστασίας περιβάλλοντος των αστικών κέντρων, ξεκίνησαν ουσιαστικά από το μηδέν: το ΥΠΕΧΩΔΕ εκπόνησε τις προδιαγραφές μελέτης των ρυθμιστικών, εξασφάλισε τη χρηματοδότησή τους από το Γ' Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ» και ανέθεσε τις μελέτες κατόπιν διεθνούς διαγωνισμού.

Τον Ιούνιο 2009 η τελική φάση της μελέτης του Ρυθμιστικού Σχεδίου Ιωαννίνων εστάλη από το ΥΠΕΧΩΔΕ στους φορείς του Νομού Ιωαννίνων για διαβούλευση, η χρονική διάρκεια της οποίας, σύμφωνα με τη νομοθεσία, είχε οριστεί σε δύο μήνες.

Μεσολάβησαν οι πρόωρες βουλευτικές εκλογές του Σεπτεμβρίου 2009 και ενώ όλοι σχεδόν οι φορείς κατέθεσαν τις απόψεις τους στο νεοσύστατο, τότε, Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ), το Υπουργείο ουδέν έπραξε επί τρίμηνο.

Τον Δεκέμβριο 2009, το ΥΠΕΚΑ έστειλε εκ νέου τη μελέτη του ρυθμιστικού σχεδίου για διαβούλευση στους φορείς των Ιωαννίνων και αυτοί ανταποκρίθηκαν για δεύτερη φορά.

Έκτοτε όμως, παρ' ό,τι παρήλθαν άλλοι έξι μήνες, δεν υπήρξε από πλευράς Υπουργείου καμία πρόοδος επί του θέματος.

Ερωτάται η κυρία Υπουργός:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται σήμερα το Ρυθμιστικό Σχέδιο Ιωαννίνων;

2. Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα θεσμοθέτησης του ρυθμιστικού σχεδίου, το οποίο είναι μεζονος σημασίας για τον χωροταξικό σχεδιασμό, την περιβαλλοντική προστασία του λεκανοπεδίου Ιωαννίνων, εν όψει μάλιστα της εφαρμογής του προγράμματος «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» για την αυτοδιοίκηση, καθώς και την ανάδειξη του οικοσυστήματος της Παμβώτιδας;»

Το λόγο έχει ο Υφυπουργός κ. Αθανάσιος Μωραΐτης για τρία λεπτά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επιτρέψτε μου να ξεκινήσω, αναφέροντας πολύ σύντομα μερικά γεγονότα για το ιστορικό του θέματος αυτού. Τον Ιουνίου του 2009 το τότε ΥΠΕΧΩΔΕ έστειλε στους τοπικούς φορείς τη μελέτη του ρυθμιστικού σχεδίου, όπως αυτή είχε διαμορφωθεί από την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Εμείς ως ΥΠΕΚΑ το Δεκέμβριο του 2009 στείλαμε συμπληρωματικά στους φορείς, κατόπιν αιτήματος τους, τη μελέτη του ρυθμιστικού σχεδίου όπως αυτή είχε υποβληθεί από τους μελετητές και παρελήφθη από την αρμόδια Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΚΑ. Στη συνέχεια, το Φεβρουάριο του 2010 πραγματοποιήθηκε ειδική ημερίδα σε συνεργασία με την Περιφέρεια Ηπείρου προκειμένου να παρουσιαστεί η παραπάνω μελέτη στο κοινό. Η ημερίδα αυτή έγινε με σκοπό τη δημόσια διαβούλευση και τη λήψη των σχολίων και προβληματισμών όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Η αρμόδια υπηρεσία περιβάλλοντος της περιφέρειας έχει, ήδη, αποστείλει στο ΥΠΕΚΑ τα συμπεράσματα της ημερίδας αυτής, συμπεριλαμβάνοντας τις απόψεις και τις παρατηρήσεις όλων των ενδιαφερομένων μερών.

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονίσω, πως ακόμα και μέχρι πρόσφατα το ΥΠΕΚΑ λαμβάνει γραπτά σχόλια σχετικά με τη μελέτη αυτή από διάφορους φορείς που εμπλέκονται στο σχεδιασμό και παρ'ότι –θα μου επιτρέψετε να πω– έχει παρέλθει η προθεσμία διαβούλευσης, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, εμείς ακόμα και σήμερα λαμβάνουμε υπ'όψιν τις απόψεις, οι οποίες έχουν σταλεί μετά την προθεσμία.

Με όλες τις παραπάνω διαδικασίες, λοιπόν, διασφαλίζουμε ότι έχουμε λάβει υπ'όψιν τα σχόλια όλων των φορέων τα οποία επεξεργάζεται σήμερα η Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού κατά τη σύνταξη του προεδρικού διατάγματος. Αφού συνταχθεί το προεδρικό διάταγμα από τη Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΚΑ, θα αποσταλεί στα οικεία συμβούλια, το περιφερειακό, το νομαρχιακό και τα δημοτικά συμβούλια, ώστε να λάβει τις τελικές γνωμοδοτήσεις τους.

Έπειτα θα λάβει τη γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος -του Κεντρικού ΣΧΟΠ- και στη συνέχεια θα καταρτιστεί το τελικό προεδρικό διάταγμα, το οποίο θα προταθεί προς έκδοση από το ΥΠΕΚΑ. Έτσι ακριβώς και μ' αυτόν τον τρόπο θα ολοκληρωθεί η διαδικασία θεσμοθέτησης του ρυθμιστικού σχεδίου των Ιωαννίνων.

Αυτό όμως που επισημαίνω είναι ότι εμείς ως ΥΠΕΚΑ προωθούμε το Ρυθμιστικό Σχέδιο των Ιωαννίνων κατά προτεραιότητα. Σκοπεύουμε να είναι από τα πρώτα ρυθμιστικά διατάγματα που θα εκδοθούν για τα αστικά κέντρα μεσαίου μεγέθους της χώρας μας και φυσικά μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία από το ΕΠΕΜ. Επίσης αποσκοπούμε να αποτελέσει το ρυθμιστικό σχέδιο των Ιωαννίνων υπόδειγμα για τα αντίστοιχα προεδρικά διατάγματα ρυθμιστικών σχεδίων άλλων πόλεων μεσαίου μεγέθους της χώρας, όπως ο Βόλος, η Λάρισα, η Πάτρα.

Όσον αφορά στην ανάδειξη του οικοσυστήματος της Παμβώτιδας, ενεργοποιήσαμε, ως ΥΠΕΚΑ, το φορέα διαχείρισης της λίμνης Παμβώτιδας, ο οποίος έχει ως σκοπό την προστασία και την ανάδειξη βεβαίως της λίμνης σε συνεργασία με τους παραλίμνιους ΟΤΑ καθώς και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Τέλος, έχει, ήδη, σταλεί προς διαβούλευση το σχέδιο προστασίας προεδρικού διατάγματος για την προστατευόμενη περιοχή της λίμνης Παμβώτιδας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον Υφυπουργό κ. Μωραΐτη.

Το λόγο έχει ο ερωτών Βουλευτής κ. Σταύρος Καλογιάννης.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ κύριε Υφυπουργέ, γνωρίζω και τη σκληρή δουλειά που κάνετε, αναγνωρίζω και το έργο σας. Επιτρέψτε μου, όμως, να πω ότι σε ό,τι αφορά το Ρυθμιστικό Σχέδιο Ιωαννίνων το Υπουργείο σας δεν έχει κάνει το παραμικρό επί εννέα μήνες.

Το ιστορικό είναι γνωστό, ο ν.2508/1997 περί βιώσιμης οικιστικής ανάπτυξης των πόλεων προβλέπει την εκπόνηση ρυθμιστικών σχεδίων και προγραμμάτων προστασίας περιβάλλοντος στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας, στα οποία περιλαμβάνονται και τα Ιωάννινα.

Από το 1997 μέχρι το 2004 δεν είχε γίνει απολύτως τίποτα. Όταν είχα την ιδιαίτερη τιμή να οριστώ Υφυπουργός ΠΕΧΩΔΕ κι-

νήσαμε αμέσως τη διαδικασία εκπόνησης των ρυθμιστικών σχεδίων, σε όλες τις μεγάλες πόλεις της χώρας συμπεριλαμβανομένων των Ιωαννίνων. Δεν υπήρχαν ούτε καν προδιαγραφές μελέτης. Έγιναν όλα αυτά ανετέθησαν οι μελέτες κατόπιν διενθούς διαγωνισμού και η δεύτερη φάση του ρυθμιστικού Ιωαννίνων διαβιβάστηκε στους φορείς του Νομού Ιωαννίνων ακριβώς πριν ένα χρόνο.

Τον Οκτώβριο 2009 όλοι οι φορείς πλην της Περιφέρειας Ηπείρου είχαν στείλει τις απαντήσεις τους στο ΥΠΕΚΑ. Αντί το Υπουργείο να προχωρήσει στη θεσμοθέτηση του ρυθμιστικού, στέλνει εκ νέου τη μελέτη για νέα διαβούλευση, τον περασμένο Δεκέμβριο, δίνοντας χρόνο ενός μηνός –εσείς δώσατε χρόνο ενός μηνός– για να σας απαντήσουν.

Απαντούν για δεύτερη φορά όλοι οι φορείς πλην της Περιφέρειας Ηπείρου. Μη μας λέτε σήμερα ότι η περιφέρεια σας έστειλε κάποια αποτελέσματα μίας ημερίδας. Η Περιφέρεια Ηπείρου, αγαπητέ κύριε Υπουργέ δεν έχει εισάγει καν το ρυθμιστικό επί των ημερών σας για διαβούλευση, όπως προβλέπει ο νόμος. Απορώ τι σας έστειλε. Ο νόμος όμως ρητώς αναφέρει ότι αν περάσει άπρακτη η προθεσμία των δύο μηνών για τη διαβούλευση δεν εμποδίζεται η πρόοδος της διαδικασίας. Έχουν παρέλθει εννέα μήνες από την πρώτη διαβούλευση, έξι μήνες και πάμε στον έβδομο από τη δεύτερη διαβούλευση. Τίποτα απολύτως δεν έχει κάνει –λυπάμαι που το λέω– το Υπουργείο Περιβάλλοντος.

Τονίζω ότι υπάρχει και άλλο ένα μεγάλο θέμα στο λεκανοπέδιο Ιωαννίνων. Ισχύουν οι δεσμεύσεις της ζώνης οικιστικού ελέγχου (ΖΟΕ) που έχει θεσμοθετηθεί πριν είκοσι χρόνια και είναι, εν πολλοίς, ξεπερασμένη. Τα γενικά πολεοδομικά σχέδια τα οποία εκπονούνται στο λεκανοπέδιο και οι Πολεοδομικές Μελέτες που εκκρεμούν επί δεκαετία δεν μπορούν να εγκριθούν εάν δεν τροποποιηθεί η ΖΟΕ. Μόνη περίπτωση τροποποίησης της ΖΟΕ είναι το Προεδρικό Διάταγμα του Ρυθμιστικού Σχεδίου Ιωαννίνων. Προχωρήστε επιτέλους. Γι' αυτό σας πιέζουμε.

Παράλληλα σημειώνω ότι την εφαρμογή του ρυθμιστικού την επιβλέπει ο Οργανισμός Ρυθμιστικού Ιωαννίνων. Σας τον παραδώσαμε έτοιμο. Το προεδρικό διάταγμα έχει ΦΕΚ από τον περασμένο Σεπτέμβριο. Δεν έχετε παρά να ορίσετε την επταμελή επιτροπή. Γιατί δεν κάνετε ούτε αυτό το στοιχειώδες; Θέλουμε ορισμένες απαντήσεις, κύριε Πρόεδρε, επί αυτών. Ένα ρυθμιστικό σχέδιο είναι ο καταστατικός χάρτης, είναι το εδαφικό σύνταγμα για τη βιώσιμη ανάπτυξη μίας μεγάλης αστικής περιοχής.

Δεν υπάρχει άλλο περιθώριο χρονοτριβής, κύριε Υπουργέ. Όλα αυτά τα οποία είπατε προηγουμένως ουσιαστικά παραπέμπουν το ρυθμιστικό Ιωαννίνων, όπως και τα υπόλοιπα ρυθμιστικά, στις καλές νύχτες.

Σε ό,τι αφορά το προεδρικό διάταγμα για την προστασία της Παμβώτιδας επιτρέψτε μου να σας πω, κύριε Υπουργέ, ότι ήταν τόσο πρόχειρο το σχέδιο του κειμένου και τόσο πρόχειροι οι χάρτες που το συνόδευαν, δεν είχαν καν συντεταγμένες, ήταν σχεδιασμένοι –αν είναι δυνατόν!– οι χάρτες στο χέρι που ζητήσαμε και επεστράφη το σχέδιο του προεδρικού διατάγματος και οι χάρτες που το συνόδευαν στο ΥΠΕΧΩΔΕ και έκτοτε παρ' ότι πέρασαν τρεις μήνες δεν υπάρχει η παραμικρή πληροφόρηση.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε, κύριε Καλογιάννη.

Το λόγο έχει ο Υφυπουργός κ. Μωραΐτης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ συνάδελφε κύριε Καλογιάννη, αναγνωρίζω και τη δουλειά η οποία έγινε τα προηγούμενα χρόνια και το πόσο πραγματικά θέλετε να υπηρετήσετε τον τόπο σας και να προωθήσετε κάτι το οποίο έχετε παλέψει και ο ίδιος. Θέλω όμως να μου επιτρέψετε να απαντήσω σε δύο τρία ζητήματα και ερωτήματα παράλληλα τα οποία βάλατε στην τοποθέτηση.

Όσον αφορά το περιφερειακό συμβούλιο και τι έκανε τελικά. Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, αυτό που πρέπει να ξεκαθαρίσουμε είναι ότι μόνο το σχέδιο προεδρικού διατάγματος εξετάζεται από το συμβούλιο της περιφέρειας και όχι η μελέτη. Συνεπώς λοιπόν, μόλις συνταχθεί το σχέδιο προεδρικού διατάγ-

ματος θα αποσταλεί στην περιφέρεια με σκοπό τη γνωμοδότηση του συμβουλίου της.

Θέσατε το θέμα γιατί καθυστερούμε, ότι καθυστερήσαμε και ότι έχουμε την ευθύνη και μάλιστα ευθύνεται γι' αυτό η αποστολή της μελέτης το Δεκέμβριο του 2009. Στείλαμε τη μελέτη ξανά το Δεκέμβριο του 2009 ως αποτέλεσμα, κύριε Καλογιάννη, αιτήματος των φορέων, το οποίο φυσικά δεν μπορούσαμε σε καμία περίπτωση να αγνοήσουμε. Και μάλιστα ένας απ' αυτούς τους φορείς ήταν και το ΤΕΕ και το γνωρίζετε πάρα πολύ καλά. Και θέλω να σημειώσω στο σημείο αυτό πως ήταν πολύ ενδιαφέρουσες οι απόψεις των φορέων που διατυπώθηκαν μετά την αποστολή της διαβούλευσης της μελέτης.

Όλα τα σχόλια των εμπλεκόμενων φορέων συνεκτιμώνται σήμερα και λαμβάνονται υπ' όψιν από την αρμόδια διεύθυνση κατά την επεξεργασία και τη σύνταξη του σχετικού προεδρικού διατάγματος.

Μας ρωτήσατε αν έχει, ήδη, ξεκινήσει. Βεβαίως, έχει ήδη ξεκινήσει η σύνταξη του σχεδίου προεδρικού διατάγματος από την αρμόδια διεύθυνση. Εμείς στο ΥΠΕΚΑ έχουμε τη σύνταξη των ρυθμιστικών σχεδίων ως μία από τις βασικές μας προτεραιότητες.

Βεβαίως, θα κλείσω με το τελευταίο σας ερώτημα όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα, γιατί μας κατηγορείτε για μια μεγάλη καθυστέρηση. Θέλω να πω ότι αυτό που θέλαμε να κάνουμε από την πρώτη στιγμή ήταν να μην έχουμε κανέναν απέναντί μας, η διαβούλευση να γίνει με όλους και να λάβουμε σοβαρά υπ' όψιν μας όλες τις προτάσεις και τις παρατηρήσεις. Εξήγησα, λοιπόν, ότι, για να προχωρήσουμε, πρέπει να υλοποιηθούν όλες οι, εκ του νόμου, προβλεπόμενες διαδικασίες και αυτό κάνουμε σήμερα.

Ως ΥΠΕΚΑ, το σχέδιο προεδρικού διατάγματος θα ολοκληρωθεί μέσα στους θερινούς μήνες. Στη συνέχεια, το φθινόπωρο του 2010 θα το αποστείλουμε στα οικεία συμβούλια προς γνωμοδότηση. Και εκεί είναι απαραίτητη η συμβολή της τοπικής κοινωνίας, η οποία πρέπει να ανταποκριθεί άμεσα σε αυτό το μεγάλο στόχο.

Αυτό που θέλω να τονίσω είναι ότι εμείς, ως ΥΠΕΚΑ, θα προβούμε σε όλες τις διαδικασίες κατά προτεραιότητα, με σκοπό να ολοκληρωθεί το ρυθμιστικό σχέδιο το συντομότερο δυνατό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Πιστεύουμε, αγαπητέ κύριε Καλογιάννη, ότι αυτό το κράτος πρέπει να έχει συνέχεια. Δεν ερχόμαστε ούτε να γκρεμίσουμε κάτι ούτε να αλλάξουμε ούτε, βεβαίως, να βάλουμε τρικλοποδιές ο ένας στον άλλο. Είναι κάτι το οποίο το πιστεύουμε. Γι' αυτό ακριβώς αφιερώσαμε πολύ χρόνο και να ακούσουμε τους φορείς και να έχουμε τα συμπεράσματά τους, τις παρατηρήσεις τους.

Πιστεύω ότι ένας μεγάλος αγώνας, ο οποίος έχει δοθεί και από τους υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου και από τους μελετητές και από εσάς πριν και από όλους, θα ολοκληρωθεί σε ένα σύντομο χρονικό διάστημα και η πόλη των Ιωαννίνων θα αποκτήσει ένα ρυθμιστικό σχέδιο.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον Υφυπουργό κ. Μωραΐτη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η δεύτερη με αριθμό 990/28-6-2010 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου Τσιάρα προς τους Υπουργούς Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, σχετικά με τη μείωση των συμβεβλημένων γιατρών στον Οργανισμό Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ) κ.λπ. δεν συζητείται, λόγω κωλύματος του κυρίου Υπουργού και διαγράφεται.

Ομοίως, η τρίτη με αριθμό 995/28-6-2010 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικολάου Μωραΐτη προς τους Υπουργούς Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, σχετικά με την καταβολή των δεδουλευμένων στους εργαζομένους του Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης (ΚΔΑΠ) του Δήμου Αγρινίου κ.λπ., δεν συζητείται, λόγω κωλύματος της κυρίας Υπουργού και διαγράφεται.

Επίσης, η πέμπτη με αριθμό 997/28-6-2010 επίκαιρη ερώτηση

δευτέρου κύκλου του Ζ' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αναστασίου Κουράκη προς την Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με την ενίσχυση των δύο Δημόσιων Ελληνικών Τραπεζών Ομφαλικών Μοσχευμάτων κ.λπ., δεν συζητείται λόγω κωλύματος της κυρίας Υπουργού και διαγράφεται.

Τέλος, θα συζητηθεί η τέταρτη με αριθμό 982/28-6-2010 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Αθανασίου Πλεύρη προς τους Υπουργούς Προστασίας του Πολίτη και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, σχετικά με τη μη διεξαγωγή της ομιλίας του ερωτώντος Βουλευτή στο Εργατικό Κέντρο Ξάνθης, την προσωρινή κράτηση του δημοσιογράφου Δημήτρη Παπαγεωργίου κ.λπ..

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Πλεύρη έχει ως εξής:

«Την Παρασκευή 18-06-10 επρόκειτο κατ' εντολή του Προέδρου της Κ.Ο. του ΛΑΟΣ να ομιλήσει ο ερωτών στο εργατικό κέντρο Ξάνθης με θέμα τον τουρκικό επεκτατισμό. Περί των σαράντα ατόμων, κατά δήλωση τους αναρχικοί και αντιεξουσιαστές, κατέλαβαν το χώρο κραδαίνοντας κοντάρια και αυτοσχέδια όπλα και απέτρεψαν τη διεξαγωγή της εκδήλωσης. Σημειωτέον παρόμοιο περιστατικό έλαβε χώρα στο Ηράκλειο για το οποίο είχατε ενημερωθεί.

Με έκπληξη διαπιστώνουμε μια προνομακική αντιμετώπιση που δείχνετε προς αναρχικούς και αντιεξουσιαστές, στους οποίους επιτρέπετε να καταλαμβάνουν χώρους και να απαγορεύουν σε κοινοβουλευτικό κόμμα να διενεργεί εκδηλώσεις, καθώς δεν δίνεται εντολή στην αστυνομία να μας προστατέψει.

Από την άλλη πλευρά κατόπιν πολιτικής βούλησης κρατείται εδώ και πέντε μήνες ο δημοσιογράφος των εφημερίδων «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ» και «ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΩΡΑΣ» Δημήτρης Παπαγεωργίου για υποτιθέμενη κατηγορία διατάραξης κοινής ειρήνης με την επιβαρυντική περίπτωση της κουκούλας. Αξίζει να αναφερθεί ότι κατηγορείται ο, εν λόγω, δημοσιογράφος ότι φορούσε κράνος, ενώ έχει πολλαπλά κτυπήματα στο κεφάλι.

Οι κατηγορίες εδράζονται σε ψευδείς μαρτυρίες στελεχών πολιτικού φορέα και εσείς τις αποδέχεστε, προκειμένου να μη δυσαρεστηθεί η αριστερά. Η συμπεριφορά σας είναι προκλητική, καθώς από τη μια εξοντώνετε δημοσιογράφο που γράφει σε διεξέε εφημερίδες και από την άλλη ανέχεστε τις παρανομίες των αναρχικών.

Συνεπώς ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Θα καταφέρετε να μας διασφαλίσετε τη δυνατότητα να διεξάγουμε ομιλίες ως πολιτικός φορέας ή θα συνεχίσετε να ενδίδετε στις παράνομες πράξεις των αναρχικών και στην πολιτική σας των δύο μέτρων και δύο σταθμών;

2. Πόσοι δημοσιογράφοι κρατούνται ως προσωρινώς κρατούμενοι για διατάραξη κοινής ειρήνης και εν τέλει θα επιμείνετε στην πολιτική εξόντωση του δημοσιογράφου Δημήτρη Παπαγεωργίου;

Το λόγο έχει ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κ. Χαράλαμπος Καστανίδης για τρία λεπτά.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Παρά το γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος της ερώτησης του συναδέλφου κ. Πλεύρη απευθύνεται στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και όχι στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, ανέλαβα να απαντήσω εγώ για λογαριασμό της Κυβέρνησης. Πιστεύω γίνεται κατανοητό ότι, μετά τα τελευταία γεγονότα, οι συνθήκες που επικρατούν στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη είναι βαριές.

Κύριε Πρόεδρε, θέλω εξ αρχής να αποσαφηνίσω ότι η Κυβέρνηση πρώτα απ' όλα θέλει να προστατέψει το συνταγματικό δικαίωμα της συνάθροισης και της ελευθερίας έκφρασης γνώμης.

Αντίθετες σε αυτήν την προσπάθειά μας είναι ομάδες που εξασκούνται στη βία και προέρχονται από τις δυο ακραίες πλευρές του πολιτικού φάσματος.

Είναι αληθές ότι ο κ. Πλεύρης επιχείρησε να ομιλήσει στη Θράκη, αλλά δεν κατέστη δυνατό, επειδή συγκεντρώθηκε ομάδα αντιεξουσιαστών έξω από το χώρο της ομιλίας. Η ομιλία, βέβαια,

πραγματοποιήθηκε λίγο αργότερα στα γραφεία –αν δεν κάνω λάθος- του κόμματος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού.

Η επέμβαση, σύμφωνα με την ενημέρωση που κάνει το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, στην προκειμένη περίπτωση και εν ώρα ανοιχτής αγοράς θα δημιουργούσε πολλαπλά προβλήματα στο σύνολο των πολιτών που βρίσκονταν στην περιοχή. Αποφεύχθηκε μια τέτοια επέμβαση, γιατί δεν θα τηρούσε και το μέτρο της αναλογίας.

Επειδή, όμως, από την πλευρά του γραμματέα της παράταξης σας υπήρξε καταγγελία στην Αστυνομική Διεύθυνση της Ξάνθης ότι παρεμποδίστηκε να προσέλθει στο χώρο της συγκέντρωσης, διετάχθη προανάκριση, τα αποτελέσματα της οποίας, όμως, ακόμη δεν έχουμε. Είναι προφανές ότι θα ενημερωθείτε, όταν έχουμε τα συμπεράσματα της διεξαγόμενης προανακρίσεως.

Δεύτερον, σε ό,τι αφορά το δημοσιογράφο κ. Παπαγεωργίου, από πού ελαύνεται ο συνάδελφος ερωτών Βουλευτής, για να κρίνει ότι υπάρχει πολιτικό μέτρο, πολιτικό κριτήριο στην προφυλάκιση του; εκτός αν υπονοείτε ότι ο παρών Υπουργός Δικαιοσύνης έδωσε εντολή στην ανακρίτρια και στον εισαγγελέα να διατάξουν την προσωρινή κράτηση του δημοσιογράφου. Αν αυτό υπονοείτε, σας παρακαλώ να μου το πείτε, ώστε να δώσω τη δέουσα απάντηση.

Οι ανακριτικές αρχές έκριναν –μετά θα εξηγήσω πώς- ότι θα πρέπει για τη συρροή των αδικιών πράξεων, για τις οποίες κατηγορείται ο κ. Παπαγεωργίου, να υπάρξει απόφαση προσωρινής κρατήσεως. Το θέμα θα κριθεί οριστικά από το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών Αθηνών. Υποθέτω ότι δεν πιστεύετε ότι έχουμε τη δυνατότητα να επέμβουμε στο Συμβούλιο Πλημμελειοδικών Αθηνών, προκειμένου να πάρει τη μία ή την άλλη απόφαση, να ακολουθήσει την μία ή την άλλη εκδοχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον Υπουργό κ. Καστανίδη.

Το λόγο έχει ο ερωτών Βουλευτής κ. Αθανάσιος Πλεύρης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Κύριε Υπουργέ, κατ' αρχάς κατανόω απόλυτα την παρουσία σας εδώ πέρα. Έχετε δίκιο. Το μεγαλύτερο μέρος της ερώτησης απευθύνεται στο Υπουργό Προστασίας του Πολίτη και είναι αναμενόμενη η απουσία του Υπουργού αυτήν την περίοδο. Ας πούμε και απ' αυτό εδώ το Βήμα τα συλλυπητήρια σε όλη την ομάδα του Υπουργείου –πέραν από την οικογένεια- γιατί ήταν ένας στενός συνεργάτης του κυρίου Υπουργού.

Όσον αφορά τα γεγονότα της Ξάνθης, κύριε Υπουργέ, που είναι συνέχεια των γεγονότων του Ηρακλείου, για τα οποία είχε ενημερωθεί ο κ. Χρυσοχοϊδης, καθώς και η ηγεσία της Ελληνικής Αστυνομίας, δεν χρειάζονταν να γίνει το οτιδήποτε και να υπάρξει ένταση και να χτυπηθούν, αρκεί η Αστυνομία μία ώρα πριν την εκδήλωση να φύλασσε απλώς το χώρο, για να μην μπουν και τον καταλάβουν, αφού οι αντεξουσιαστές έλεγαν ότι θα κάνουν αντιδιαδήλωση, η οποία ήταν εν γνώσει της Αστυνομίας. Τρίαντα άτομα κατάβαντο το χώρο. Προφανώς, κύριε Υπουργέ, άπαξ και γίνει κατάληψη του χώρου, δεν θα μπορούσε κανένας να ζητήσει να μπουν μέσα να ρίξουν δακρυγόνα. Γιατί όμως έγινε αυτή η κατάληψη;

Και δεν είναι δυνατόν, κύριε Υπουργέ, να αναφέρει η Αστυνομική Διεύθυνση ότι υπάρχουν άτομα που έχουν όπλα, μολότωφ, καδρόνια και να δηλώνει αδυναμία το ελληνικό κράτος να συλλάβει αυτούς που έχουν μολότωφ και καδρόνια. Και με βάση αυτό το σκεπτικό έρχομαι στην υπόθεση του κ. Παπαγεωργίου.

Να σας ξεκαθαρίσω, κύριε Υπουργέ –γιατί είμαι νομικός και γνωρίζω την ευαισθησία του θέματος, όταν μιλάμε για νομική υπόθεση- πως ούτε έχω διάθεση να συζητήσω την υπόθεση προφανώς, ούτε έχω διάθεση να ζητήσω από τον Υπουργό Δικαιοσύνης το οτιδήποτε. Γιατί λέω, όμως, ότι είναι πολιτική δίωξη; Και πολύ σωστά το ρωτήσατε. Διότι, κύριε Υπουργέ, την ημέρα που συνελήφθη ο κ. Παπαγεωργίου, ο οποίος είχε πάει για να καλύψει γεγονότα, Βουλευτές και μεγάλα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ, ο κ. Στρατούλης και ο κ. Μουλόπουλος, βρισκόντουσαν στη ΓΑΔΑ και συνδιαλέγονταν με τους αστυνομικούς και με τους μάρτυρες κατηγορίας για το πώς θα γίνουν τα κατηγορητήρια. Εκεί λοιπόν αναφέρομαι σε πολιτική δίωξη. Και αναφέρομαι σε πολιτική δίωξη, κύριε Υπουργέ, διότι δεν είναι δυνατόν να έχουμε αναρ-

χικούς, που τους πιάνουν σε καφενεία με μπουκάλια για ανακάλυψη, που τους πιάνουν σε επεισόδια στην Αθήνα. Χαρακτηριστικά σας αναφέρω μία υπόθεση, κύριε Υπουργέ, όπου συνελήφθη αναρχικός με τσάντα με τριάντα τρεις πέτρες, με ένα κατσαβίδι, με δύο πτυσσόμενα μεταλλικά γκλομπ, με μία μεγάλη πέτρα, με ένα κασόνι μπύρες, με πτυσσόμενα γκλομπ μεγάλου τύπου, με μαύρο αεροβόλο και η ποινή που του επιβλήθηκε ήταν τρεις μήνες και δέκα ημέρες με αναστολή.

Από τη μία πλευρά, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, βλέπουμε προνομιακή μεταχείριση σε όλο το επίπεδο των ποινών των αντεξουσιαστών, των αναρχικών και από την άλλη πλευρά έχουμε ένα δημοσιογράφο. Και εγώ να προσχωρήσω ακόμα και σε αυτή την έννοια, του να έκανε δηλαδή ακόμα και αυτές τις πράξεις, όπως του αποδίδονται. Και επειδή είναι λεπτό το ζήτημα, δεν θα σας ζητούσα ποτέ να δείτε το φάκελο. Αλλά κατηγορείται ότι φορούσε κράνος, ενώ έχει επτά ράμματα στο κεφάλι. Να μην μπορούμε όμως στην ουσία. Μπαίνω όμως στην αναλογία, κύριε Υπουργέ: Είναι δυνατόν από τη μία πλευρά να βλέπουμε χαϊδέματα και από την άλλη πλευρά το αδίκημα, για το οποίο κρατείται, να είναι διατάραξη κοινής ειρήνης σε βαθμό κακοουργήματος για την επιβαρυντική περίπτωση της κουκούλας; Το κόμμα, δηλαδή, που ήταν εναντίον της κουκούλας –γιατί εμείς ήμασταν υπέρ- προσπάθησε να «δέσει» ένα δημοσιογράφο για να τουβάλει την κουκούλα.

Κύριε Υπουργέ, εκεί εμείς λέμε ότι είναι πολιτική δίωξη. Προς Θεού –και σας το λέω ξεκάθαρα- δεν αναφέρομαι σε εσάς. Αναφέρομαι όμως σε μια ανοχή της συντεταγμένης πολιτείας από τη μία πλευρά να χαϊδεύει αναρχικούς και από την άλλη πλευρά να κυνηγάει δεξιούς. Διότι, κύριε Υπουργέ, εάν ο κ. Δημήτρης Παπαγεωργίου δεν ήταν δημοσιογράφος του «ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΚΟΣΜΟΥ» και της «ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΩΡΑΣ» και ήταν δημοσιογράφος της «ΑΥΓΗΣ» ή της «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑΣ», θα είχε ξεσηκωθεί το σύμπαν, θα είχε ξεσηκωθεί η ΕΣΗΕΑ και θα αναγκαζόταν η Κυβέρνηση να έρθει σε δύσκολη θέση.

Και για να ολοκληρώσω την τοποθέτησή μου, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα μία απάντηση στο εξής ερώτημα: Κρατούνται προσωρινώς δημοσιογράφοι για το αδίκημα της διατάραξης κοινής ειρήνης; Και με την ειλικρίνεια που σας διακρίνει θα ήθελα μία απάντηση στο εξής: Στο δόγμα Καστανίδη, το δόγμα της επείκειας που θα συζητήσουμε και παρακάτω στο νομοσχέδιο που φέρνετε, θεωρείτε ότι κάποιος για το αδίκημα της διατάραξης κοινής ειρήνης σε οποιονδήποτε βαθμό και αν είναι, είναι αναλογικό το μέτρο να βρίσκεται πέντε μήνες προσωρινά κρατούμενος;

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑΟΣ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κ. Πλεύρη.

Το λόγο έχει ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κ. Χαράλαμπος Καστανίδης, για τρία λεπτά.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Στο δικαστικό μέρος, κύριε Πρόεδρε. Όπως με ενημερώνει η Προϊσταμένη της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών, η κ. Ράικου, τα αδικήματα για τα οποία κρατείται ο κ. Παπαγεωργίου δεν είναι μόνο η διατάραξη κοινής ειρήνης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Γι' αυτό μόνο κρατείται.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Θα σας διαβάσω ακριβώς, για να μη νομίζετε ότι επιχειρώ μια ελεύθερη εκτίμηση.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Το κατηγορητήριο είναι άλλο. Κρατείται μόνο γι' αυτό.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Δεν είναι μόνο για διατάραξη κοινής ειρήνης. Διαβάζω: «Επικίνδυνη σωματική βλάβη τελεσμένη και σε απόπειρα από κοινού, κατά συρροή, παράνομη οπλοφορία, κατοχή κροτίδων, απειλή και εξύβριση κατά συρροή».

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Δεν κρατείται για αυτά όμως. Κρατείται μόνο για τη διατάραξη κοινής ειρήνης.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Εγώ δεν γνωρίζω, εάν η πρώτη ανακρίτρια έκανε αυτή τη διάκριση. Δεν ξέρω πώς το ξέρατε εσείς.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Το κατηγορητήριο...

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Λέω ότι η πρώτη ανακρίτρια, η οποία σε αναπλήρωση του τέταρτου ανακριτή, με απόφασή της εντέλλεται να προφυλακιστεί ο κ. Παπαγεωργίου, δεν γνωρίζω πώς αιτιολόγησε προφυλάκιση. Γνωρίζω ότι στο κατηγορητήριο περιλαμβάνεται επικίνδυνες βλάβες και παράνομη οπλοφορία. Δεν ισχυρίζομαι ότι είναι έτσι. Δεν θα το κρίνω εγώ αυτό.

Πάντως, σε κάθε περίπτωση αυτό που έχει συμβεί, κύριε συνάδελφε, είναι ότι ο κ. Παπαγεωργίου βρισκόταν για λόγους που ο ίδιος γνωρίζει σε αντισυγκέντρωση απέναντι στην αντιρατσιστική εκδήλωση που ετοίμαζε ο συναφής χώρος, ο οποίος διεκδικεί θέματα ενάντια στο ρατσισμό. Υπήρξαν συμπλοκές στους Αμπελόκηπους. Λίγο μετά τις συμπλοκές ή κατά την εξέλιξη των συμπλοκών συνελήφθησαν ορισμένοι, μεταξύ αυτών και ο κ. Παπαγεωργίου, στη διασταύρωση των οδών Έσλιν και Αμαλιάδος. Ο κ. Παπαγεωργίου ήταν μάλιστα πράγματι και ελαφρά τραυματίας. Επειδή ήταν τραυματίας, διακομίστηκε στο νοσοκομείο, όπου και του παρασχέθηκαν οι σχετικές υπηρεσίες. Επανήλθε στο χώρο της Κρατικής Ασφάλειας Αθηνών και, όπως με ενημερώνει με έγγραφό της η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, οι αυτόπτες μάρτυρες αναγνώρισαν ορισμένα πρόσωπα. Μεταξύ αυτών αναγνώρισαν και υπέδειξαν ως συμμετάσχοντα στα επεισόδια και τον κ. Παπαγεωργίου. Υποθέτω, λοιπόν, από την επίσημη ενημέρωση που μου κάνει το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη ότι, εάν αναγνωρίστηκε από αυτόπτες μάρτυρες, θα ήταν εξαιρετικά δύσκολο για την ανακρίτρια να επιλέξει διαφορετική οδό. Εν πάση περιπτώσει, το σύνολο της δικογραφίας έχει ήδη μεταβιβαστεί από τις 27 Μαΐου στο Συμβούλιο Πλημμελειοδικών Αθηνών και σύντομα θα έχουμε απόφαση και επί αυτού του ζητήματος, δηλαδή της προσωρινής κρατήσεως. Αυτή είναι η νόμιμη οδός.

Επισημαίνω, όμως, κύριε συνάδελφε, ότι μου περιγράψατε μία γκροτέσκα εικόνα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Κύριε Πρόεδρε, δώστε μου, σας παρακαλώ, ένα λεπτό.

Μου περιγράψατε, λοιπόν, μία γκροτέσκα εικόνα, η οποία δεν επιβεβαιώνεται από τη δημόσια συζήτηση και την εν γένει πολι-

τική αντίληψη που έχει ο καθένας από εμάς. Μου περιγράφετε μία εικόνα στην οποία δύο στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ, μεταξύ των οποίων ο κ. Στρατούλης, καταφέρνουν να υποδείξουν στους αστυνομικούς και στους αυτόπτες μάρτυρες πώς θα ενοχοποιηθούν τον κ. Παπαγεωργίου, όταν η μεγαλύτερη και πιο επιθετικά εκφραζόμενη αντίθεση προς τα Σώματα Ασφάλειας προέρχεται από ορισμένο χώρο. Να μου περιγράφετε τώρα ότι κανένα άλλο κόμμα δεν μπορεί να επηρεάσει ή αποφεύγει να επηρεάσει την ποινική διαδικασία είναι όμως σε θέση να το κάνουν ο κ. Στρατούλης μετά των συντρόφων του, αυτό μου είναι λίγο περίεργο, γι' αυτό και χαρακτήρισα ως γκροτέσκα την υπόθεση.

Εν πάση περιπτώσει, καλό είναι να αποφύγουμε τις υπερβολές. Από την πλευρά της Κυβέρνησης επιβεβαιώνω για άλλη μια φορά ότι είμαστε αποφασιστικά τεταγμένοι στην υπεράσπιση του δικαιώματος της συνάθροισης δεν μπορούμε, όμως, όχι γιατί είναι μια τυπικά επαναλαμβανόμενη διακήρυξη, αλλά γιατί έτσι πρέπει να είναι -και έτσι είναι- να επέμβουμε καθ' οιονδήποτε τρόπο σε δικαστικούς λειτουργούς για να τους υποδείξουμε πώς θα κάνουν το καθήκον τους. Θα μπορούσα να δω με μεγάλη συμπάθεια συγκεκριμένο πρόσωπο, το οποίο επιτελεί υψηλό λειτουργήμα, όπως είναι ο δημοσιογράφος. Έχω μάλιστα δεχθεί και προσωπικές επιθέσεις από τα δύο έντυπα, χωρίς να απαντήσω ποτέ, γιατί αντιλαμβάνομαι τη δυσκολία, στην οποία βρίσκεται και ο συγκεκριμένος δημοσιογράφος, αλλά και την ανάγκη που αισθάνεται η ιδιοκτησία της εφημερίδας να τον υπερασπιστεί. Αυτό όμως που δεν μπορώ να κάνω είναι να υποδείξω στον ανακριτή ή στον εισαγγελέα είτε πολύ περισσότερο στο Συμβούλιο Πλημμελειοδικών, πώς αποφαίνονται επί του θέματος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε κι εμείς τον κύριο Υπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, είκοσι επτά φοιτητές και φοιτήτριες και δύο εκπαιδευτικοί από το Πανεπιστήμιο του Σαν Ντιέγκο, από την Καλιφόρνια των ΗΠΑ.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμεθα στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: «Βελτιώσεις της Ποινικής Νομοθεσίας για τους ανήλικους δράστες, πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων». Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της, της 24.6.2010, τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία συνεδρίαση.

Στη σημερινή συνεδρίαση θα συζητηθούν μαζί η αρχή τα άρθρα και οι τροπολογίες.

Θέλω να ενημερώσω το Σώμα ότι ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σπύρος Χαλβατζής, με επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής ορίζει ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο κατά τη συζήτηση του παραπάνω νομοσχεδίου τη Βουλευτή και Ε' Αντιπρόεδρο της Βουλής κ. Βέρα Νικολαΐδου.

Ομοίως, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Αστέριος Ροντούλης απέστειλε επιστολή στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων κ. Φίλιππο Πετσάλνικο, η οποία έχει ως εξής:

«Κύριε Πρόεδρε, αναφορικά με τη μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με θέμα «Βελτιώσεις της Ποινικής Νομοθεσίας για τους ανήλικους δράστες, πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων», ορίζεται ως ειδικός αγορητής ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Πλεύρης και ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ο Βουλευτής κ. Μαυρουδής Βορίδης.»

Επίσης, ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξιος Τσίπρας, έστειλε επιστολή προς τον Πρόεδρο της Βουλής, η οποία έχει ως εξής:

«Κύριε Πρόεδρε, κατά τη συζήτηση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ορίζεται ειδικός αγορητής ο Βουλευτής κ. Αναστάσιος Κουράκης, Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής.»

Το λόγο έχει τώρα ο εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Άγγελος Τόλκας.

Κύριε Τόλκα, έχετε το λόγο, για δεκαπέντε λεπτά.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΛΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φέρνουμε σήμερα προς συζήτηση το νομοσχέδιο με τίτλο «Βελτιώσεις της Ποινικής Νομοθεσίας για τους ανήλικους δράστες, πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων», ένα νομοσχέδιο που απαντάει σε καίρια, όσο και μακροχρόνια αιτήματα της κοινωνίας μας, που υιοθετεί τις σύγχρονες επιστημονικές προσεγγίσεις περί ανηλικότητας και Ποινικού Δικαίου, που αναμορφώνει και θέτει σε νέες βάσεις τον ποινικό στιγματισμό στην ευαίσθητη παιδική και εφηβική ηλικία, αλλά και τοποθετεί υπεύθυνα και οργανωμένα, πλέον, την πολιτεία προ των ευθυνών της και των αρμοδιοτήτων της. Ένα νομοσχέδιο που μόνο θετικές διατάξεις εισάγει και για το λόγο αυτό προσδοκούμε την ευρεία κοινοβουλευτική του στήριξη από την Ολομέλεια, όπως εκφράστηκε και στην επιτροπή.

Το 2003 η τότε κυβέρνηση εισηγήθηκε και έθεσε σε ισχύ καινοτόμες νομοθετικές ρυθμίσεις σε επίπεδο Ποινικού Κώδικα και Κώδικα Ποινικής Δικονομίας σε σχέση με το Δίκαιο των Ανηλίκων. Αναμορφώθηκε πλήρως όλο το νομικό πλαίσιο και εισήχθησαν νέοι θεσμοί, ευνοϊκότεροι για τους ανήλικους δράστες εγκληματικών ενεργειών όπως, για παράδειγμα, η κατάργηση των αόριστων εννοιών «παιδιά» και «έφηβοι» ή «ειδικό κατάσταση νέων», η ενίσχυση αναμορφωτικών και θεραπευτικών μέτρων, ο περιορισμός της στέρησης ελευθερίας του ανηλίκου, τα μέτρα της κοινωφελούς υπηρεσίας, της φροντίδας και άλλα σχετικά μέτρα.

Αλλά και σε δικονομικό επίπεδο, η δυνατότητα αναστολής της

ποινής σε κάποιες περιπτώσεις, η αποσαφήνιση της καθ' ύλην αρμοδιότητας των δικαστηρίων ανηλίκων και η άσκηση έφεσης ήταν πρωτοβουλίες που καθόλου αυτονόητες δεν ήταν για την έννομη τάξη εκείνης της εποχής.

Μετά τον εκσυγχρονισμό του με το σημερινό νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων το Δίκαιο των Ανηλίκων γίνεται περισσότερο ανθρωποκεντρικό, με ρυθμίσεις ακόμη πιο σύγχρονες, πιο προωθημένες, που συμβαδίζουν με την κοινωνική πραγματικότητα, με τις ραγδαίες κοινωνικοοικονομικές μεταβολές, τον πολλαπλό ρόλο που καλείται να διαδραματίσει η πολιτεία σήμερα, αλλά και την ανάγκη για αποφασιστική παρέμβαση σε κρίσιμους χώρους και ομάδες. Καλύπτονται, επιπλέον, σήμερα κενά και δυσαρμονίες που είχαν εντοπισθεί όλο αυτό το διάστημα, τόσο από τη θεωρία, όσο και τη νομολογία.

Με το σημερινό νομοσχέδιο που συζητούμε επί της αρχής, αλλά και επί των άρθρων μαζί, καλύπτουμε ακόμη μία προεκλογική μας δέσμευση: Να δημιουργήσουμε ένα δίκτυο κοινωνικής προστασίας, ένα ισχυρό και αποτελεσματικό κοινωνικό κράτος, να αντιμετωπίσουμε την παραβατική συμπεριφορά των ανηλίκων και των νέων με ένα νέο σύστημα ποινικής δικαιοσύνης, με εναλλακτικές λύσεις αντί για ποινικά μέτρα. Και μεταφέρω εδώ ακριβώς το σχετικό απόσπασμα του προεκλογικού μας προγράμματος, το οποίο σήμερα εκπληρώνουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μέσα σε ένα ζοφερό οικονομικό κλίμα, μέσα σε μια πραγματικότητα που πιέζει τους συμπολίτες μας το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αποτελεί μια ακόμη απόδειξη της προσπάθειάς μας, του αγώνα μας για αλλαγές, για εξασφάλιση κοινωνικών δικαιωμάτων, ιδιαίτερα μάλιστα για εκείνους που το έχουν μεγαλύτερη ανάγκη, για τους ανήλικους δράστες, για τα παιδιά που είχαν την ατυχία να βρεθούν σε ένα περιβάλλον παραμέλησης, εκμετάλλευσης ή κακοποίησης.

Το σχέδιο νόμου έρχεται σε μια στιγμή που φαινόμενα εγκληματικότητας σε μικρές ηλικίες γίνονται όλο και πιο έντονα, αλλά δυστυχώς και πιο συνηθισμένα. Μέχρι πριν χρόνια η ελληνική κοινωνία δεν ήταν καν εξοικειωμένη ακόμη και με τον όρο «εγκληματικότητα ανηλίκων». Δεν χρειάστηκαν, όμως, πολλές περιπτώσεις για να αντιληφθούμε την έκταση του προβλήματος, αλλά και την ανάγκη για αμεσότερη παρέμβαση, τόσο σε επίπεδο πρόληψης, όσο και αντιμετώπισης, αλλά και επανένταξης.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο απαντά σε αυτές τις τρεις βασικές αρχές: Πρόληψη, αντιμετώπιση και επανένταξη.

Όλοι συμφωνούμε πως το μεγάλο βάρος της προσπάθειάς μας οφείλει να προσανατολιστεί στην πρόληψη της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων, μια προτεραιότητα που δεν εξαντλείται μόνο στην ποινική πρόληψη, αλλά έχει τις καταβολές της και σε θέματα παιδείας, υγείας, πρόνοιας και κοινωνικής πολιτικής.

Βασική μας επιδίωξη είναι να συντονίσουμε και να κάνουμε αποτελεσματικότερο το έργο των κρατικών φορέων προστασίας των ανηλίκων και των μηχανισμών πρόληψης, που σήμερα δοκιμάζονται και όλοι παραδεχόμαστε ότι δεν ανταποκρίνονται στην αποστολή τους. Μάλιστα, συχνά γινόμαστε μάρτυρες καταγγελιών και παραπόνων, ότι αυτός ο κρίσιμος τομέας δεν μπορεί να αφήνεται μόνο στην ιδιωτική πρωτοβουλία, η οποία σε πολλές περιπτώσεις, βέβαια, έχει λειτουργήσει λυτρωτικά.

Επιτρέψτε μου εδώ μια παρένθεση και την αναφορά στο νομό μου –όπως και σε πολλούς, όμως, άλλους νομούς συμβαίνει τελευταία– όπου μετά από δύο κρίσιμα γεγονότα στην Ημαθία, στα οποία η πολιτεία δεν μπόρεσε να ανταποκριθεί άμεσα, αναπτύχθηκε ένα σημαντικό δίκτυο κοινωνικής ευαισθητοποίησης μέσα από πρωτοβουλίες ιδιωτών, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ευαισθητοποιημένων ανθρώπων και σήμερα έχουμε οργανώσεις που λειτουργούν με υποδειγματικό τρόπο από τις οποίες έχουμε να αντλήσουμε εμπειρίες και πληροφορίες. Και ακριβώς με το παρόν νομοσχέδιο ανοίγουμε την πόρτα της συνεργασίας σε τέτοιους οργανισμούς, τέτοιες υπηρεσίες και μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Πάνω απ' όλα, όμως, προγραμματίζουμε μέσα σε σαφές πλαίσιο αρμοδιοτήτων τις υποχρεώσεις των φορέων πρόληψης της πολιτείας στην έδρα κάθε πρωτοδικείου και εξειδικεύουμε τα

προσόντα των διοικητικών τους συμβουλίων, ώστε να γίνουν αποδοτικά, σύγχρονα και ευέλικτα. Μάλιστα, ιδιαίτερη τομή αποτελεί ο συντονισμός τους σε κεντρικό επίπεδο από επιστημονικό συμβούλιο, που κατοχυρώνει την αυτονομία του και αποτελεί, πλέον το φορέα συντονισμού όλων των προσπάθειών για τους ανήλικους.

Δίνουμε, λοιπόν, υπόσταση σε ένα φορέα που τόσο την χρειαζόταν, αλλά δίνουμε και μια απάντηση που οφείλαμε στην κοινωνία, την απάντηση στο ερώτημα «Σε ποιον να απευθυνθώ, ώστε να προλάβω το κακό;». Τέλος, στην ανάγκη για πρόληψη δεν μπορούμε να λειτουργούμε δίχως τη βιωματική επαφή και σχέση με τον ανήλικο, δίχως τη σχέση που αποτυπώνει την ψυχοσύνθεσή του, τις αντοχές, τα όρια και τις ανάγκες του, δηλαδή, όλες τις ευαίσθητες πτυχές της ανηλικότητας, που οφείλουμε να σεβαστούμε.

Η αντιμετώπιση της εγκληματικότητας των ανηλίκων είναι το επόμενο στάδιο, στο οποίο το νομοσχέδιο θέτει τον ανήλικο στην καρδιά των ρυθμίσεών του. Λεπτομερέστερα θα αναφερθώ παρακάτω, στην κατ' άρθρο συζήτηση.

Τον φέρνει, λοιπόν, στην καρδιά αυτών των ρυθμίσεων, όχι για να τον τιμωρήσει, όχι για να εξαντλήσει την αυστηρότητά του, αλλά για να του εξασφαλίσει όλες τις προϋποθέσεις για μια δεύτερη ευκαιρία. Τις προϋποθέσεις για να δει ο ανήλικος μια πολιτεία συμπαράστατη και όχι τιμωρό. Θέλουμε να δώσουμε στον ανήλικο, αυτά που πιθανόν του στέρησε το οικογενειακό του περιβάλλον και το κάνουμε με τις μεγαλύτερες δυνατές εγγυήσεις. Στην κρίσιμότητα της εποχής μας, αυτή η πρόνοια αποκτάει ακόμη μεγαλύτερη σημασία, καθώς όσο υπάρχουν συνθήκες οικονομικής πίεσης εντείνονται εκφυλιστικά κοινωνικά φαινόμενα, που οφείλουμε να αντιμετωπίσουμε χωρίς να απομονώνουμε τον ανήλικο.

Είμαστε προσηλωμένοι στην αρχή της αναλογικότητας, της επεικείας, στη σύγχρονη αρχή του δικαίου των ανηλίκων, αλλά και γενικότερα του ποινικού δικαίου για μετατόπιση από τον ποινικό σωφρονισμό προς μέτρα παιδαγωγικού χαρακτήρα, για τη βελτίωση του ανηλίκου και την ομαλή του επανένταξη, όπως περιγράψαμε παραπάνω.

Η τοποθέτηση του νέου στο περιθώριο, ο εγκλεισμός, ο στιγματισμός λειτουργούν διαλυτικά ως προς την επανένταξή του σε μια κοινωνία δημιουργίας. Αναμορφώνουμε, λοιπόν, προς το ευνοϊκότερο την ηλικία αναφοράς των ανηλίκων, τη διάρκεια των μέτρων που λαμβάνονται και την έντασή τους.

Την ίδια στιγμή δεν μπορούμε να αμελήσουμε στρεβλώσεις που δημιουργήθηκαν και προσβάλλουν βασικές αρχές και το φιλελεύθερο χαρακτήρα του Ποινικού Δικαίου, όπου τιμωρείται η πράξη που περιγράφεται ως έγκλημα και όχι η πιθανολόγηση μελλοντικών ποινικών πράξεων. Ακόμη και άλλες περιπτώσεις, όπου για τον ανήλικο επιφυλάσσεται δυσμενέστερη αντιμετώπιση σε σχέση με τον ενήλικο, με το παρόν νομοσχέδιο αντιμετωπίζονται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το άρθρο 1 του νομοσχεδίου γίνεται η πρώτη μεγάλη τομή στο θεσμό του ποινικού σωφρονισμού και προβλέπεται ότι ο ποινικός σωφρονισμός του ανηλίκου με περιορισμό σε ειδικό κατάστημα νέων –που σήμερα φτάνει τα είκοσι έτη– δεν μπορεί να έχει κατ' αρχάς διάρκεια μεγαλύτερη από δέκα έτη, ενώ σε εξαιρετικές περιπτώσεις και αιτιολογημένες, μπορεί να φτάνει τα δεκαπέντε έτη.

Στη συνέχεια, με τις διατάξεις του άρθρου 2, το Ελληνικό Δίκαιο ακολουθεί την διεθνή τάση για ποινικό σωφρονισμό μόνο σε ιδιαίτερα σημαντικά εγκλήματα. Έτσι, για τους ανήλικους μέχρι το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας τους αντί του δέκατου τρίτου, που ισχύει σήμερα, επιβάλλονται μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα.

Ο περιορισμός ανηλίκου σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων επιβάλλεται μόνο σε ανήλικους, που έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας τους, εφόσον η πράξη τους έχει τον χαρακτήρα κακούργημα και ο ποινικός σωφρονισμός κρίνεται απολύτως αναγκαίος σε σύγκριση με τα αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα, που μπορεί να επιβληθούν.

Στο άρθρο 3 ο ανήλικος έχει πλέον το δικαίωμα παράστασης και ακρόασης στο Τριμελές Δικαστήριο Ανηλίκων, που αποφασί-

ζει για την υπό όρους απόλυσή τους, ενώ μέχρι σήμερα προβλεπόταν απλά η κατάθεση έκθεσης από τις υπηρεσίες των φυλακών.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 3, όταν κάποιος δικάζεται μετά τη συμπλήρωση του δεκάτου ογδόου έτους της ηλικίας του για πράξη που είχε τελέσει όσο ήταν ανήλικος, πρέπει ο ποινικός σωφρονισμός να επιβάλλεται με τα ίδια κριτήρια που θα επιβαλλόταν ακόμα κι αν εισαγόταν σε δίκη πριν από τη συμπλήρωση του δεκάτου ογδόου έτους της ηλικίας του και όχι απλά με τις διατάξεις για τους ενήλικες μειωμένες κατά το άρθρο 83 του Ποινικού Κώδικα, όπως γίνεται σήμερα.

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 3, μετατρέπεται σε δυνητική από υποχρεωτική η αντικατάσταση του περιορισμού σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων με φυλάκιση ή κάθειρξη, όταν αυτός που καταδικάζεται για μια πράξη την οποία τέλεσε όσο ήταν ανήλικος, έχει συμπληρώσει ήδη το εικοστό πρώτο έτος της ηλικίας του πριν αρχίσει η εκτέλεση της απόφασης. Σ' αυτό το σημείο εντάσσουμε στο Ελληνικό Δίκαιο τις νέες, σύγχρονες αρχές που υπάρχουν σε παγκόσμιο επίπεδο, με τις οποίες γίνεται σεβαστή, ακόμη περισσότερο, η μετεφηβική ηλικία των πολιτών.

Με το άρθρο 4 τροποποιούνται οι διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών, ώστε να προβλεφθούν πλέον αυξημένα προσόντα για τον ορισμό ενός δικαστή ως δικαστή ανηλίκων. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι καθήκοντα δικαστή ανηλίκων αναλαμβάνει ο πρόεδρος πρωτοδικών ως εμπειρότερος και με αυξημένο κύρος έναντι των νεότερων κατά βαθμό συναδέλφων του δικαστών. Ως επιπλέον όρος προβλέπεται και η παρακολούθηση σχετικών επιμορφωτικών σεμιναρίων, που θα πρέπει να οργανώνει η Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών.

Επιπλέον, επανακαθορίζεται η θητεία των δικαστών ανηλίκων ως τριετής, με δυνατότητα ανανέωσης της θητείας των δικαστών ανηλίκων έως μια μόνο επιπλέον τριετία.

Με το άρθρο 5 προχωρούμε σε αλλαγές στην Ποινική Δικονομία, όπου ορίζεται ως υποχρεωτική η προηγούμενη ακρόαση του ανηλίκου, πριν ο εισαγγελέας αποφασίσει για την αποχή ή μη από την ποινική δίωξη κατά την εκτίμηση των περιστάσεων της πράξης και του χαρακτήρα του δράστη. Κάτι το οποίο μέχρι σήμερα δεν ήταν υποχρεωτικό.

Επιπλέον, επέρχονται νομοτεχνικές τροποποιήσεις, ώστε να συμβαδίζουν οι διατάξεις της Ποινικής Δικονομίας με αυτές του ουσιαστικού Ποινικού Δικαίου, ενώ με το άρθρο 7 προβλέπεται πλέον ρητά ότι στα δικαστήρια ανηλίκων δεν μπορεί να τηρηθεί η διαδικασία του αυτοφώρου.

Με το άρθρο 8 η προσωρινή κράτηση των ανηλίκων είναι πλέον επιτρεπτή μόνο σε εκείνες τις περιπτώσεις, που μπορεί να επιβληθεί και ποινικός σωφρονισμός, δηλαδή μόνο σε ανήλικους άνω των δεκαπέντε ετών, ενώ μέχρι σήμερα μπορεί να επιβληθεί και σε ανήλικους που έχουν συμπληρώσει το δέκατο τρίτο έτος της ηλικίας τους. Επιπλέον, η προσωρινή κράτηση των ανηλίκων δεν μπορεί κατ' αρχάς να διαρκεί για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των έξι μηνών.

Στο άρθρο 9 για σοβαρά αδικήματα και για να μην υπάρχει πλέον το ενδεχόμενο να δικαστεί ο ανήλικος χωρίς την παρουσία συνηγόρου, προβλέπεται και εδώ ο υποχρεωτικός διορισμός συνηγόρου από τον δικαστή ανηλίκων.

Στο κεφάλαιο τρίτο προβλέπονται διατάξεις αυτού που ονομάζουμε προληπτικό δίκαιο για τις Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων. Αλλά εισάγεται και ένας νέος θεσμός, που μέχρι σήμερα δεν υπήρχε.

Με το άρθρο 10 αναγνωρίζουμε ότι το κράτος μεριμνά για τους ανήλικους, όχι μόνο αφού τελέσουν κάποια αξιόποινη πράξη, αλλά ήδη και σε προηγούμενο στάδιο, στις περιπτώσεις που ζουν σε περιβάλλον, το οποίο δημιουργεί κινδύνους για την ομαλή ανάπτυξη και ένταξή τους στο κοινωνικό σύνολο. Σε αυτή την περίπτωση η φροντίδα του ανηλίκου πρέπει να πραγματοποιείται πρωτίτως σε προνοιακού τύπου δομές. Μόνο κατ' εξαίρεση πλέον, όταν ο αρμόδιος επιμελητής ανηλίκων διαβιβάζει ότι η φροντίδα του ανηλίκου στις υπάρχουσες τέτοιου είδους δομές, δεν μπορεί να προσφέρει το αναγκαίο περιβάλλον, μπορεί να διατάσσεται ο εγκλεισμός του ανηλίκου σε ίδρυμα αγω-

γής. Ακόμη άλλωστε και στην περίπτωση αυτή, ο εγκλεισμός δεν μπορεί να διατάσσεται εν αγνοία του ανηλίκου ή χωρίς προηγούμενως να έχει τουλάχιστον ακουστεί η δική του γνώμη, εφόσον βεβαίως είναι σε θέση να την εκφράζει. Με το παρόν αφ' ενός προωθείται κατ' αρχάς η παραπομπή του ανηλίκου σε προνοιακού τύπου δομές και αφ' ετέρου, όταν αυτή δεν κρίνεται επαρκής, είναι αναγκαία πλέον η προηγούμενη υποχρεωτική ακρόαση του ανηλίκου από τον Δικαστή Ανηλίκων και η συνεκτίμηση της προσωπικής του γνώμης πριν από τη λήψη απόφασης για τον εγκλεισμό του σε ίδρυμα αγωγής για λόγους προληπτικούς και ειδικότερα, επειδή ο ανήλικος συμβιώνει σε κοινωνικό περιβάλλον ατόμων, που τελούν καθ' ἑξῆς ή κατ' ἐπάγγελμα αξιόποινες πράξεις.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ενισχύεται επίσης και ο ρόλος των προσώπων της δικαιοσύνης, που έχουν να κάνουν με τους ανήλικους.

Στη συνέχεια, προτείνονται μια σειρά από αλλαγές και συγκεκριμενοποιείται το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων, στις οποίες έχει ανατεθεί από το κράτος η μέριμνα για τους ανήλικους που βρίσκονται σε κίνδυνο, τη θυματοποίηση, όπως και για τους ανήλικους που τελούν αξιόποινες πράξεις, την εγκληματικότητα, δηλαδή τις δυο έννοιες που φροντίζουμε σ' αυτό το κεφάλαιο.

Συγκεκριμένα, με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 11 προσδιορίζεται με μεγαλύτερη σαφήνεια το έργο που οφείλουν να προσφέρουν οι σκοποί και τα μέσα αυτών των εταιρειών. Παράλληλα, εξειδικεύονται τα προσόντα όσων διορίζονται στο διοικητικό τους συμβούλιο, ενώ θεσμοθετείται και η συνεργασία με ιδιωτικές συλλογικές πρωτοβουλίες όπως και μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Με το άρθρο 12 προβλέπεται η ίδρυση στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ενός νέου θεσμού σε επίπεδο πρόληψης. Δημιουργείται εννεαμελής Κεντρικό Επιστημονικό Συμβούλιο για την αντιμετώπιση του προβλήματος της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων. Το συμβούλιο αυτό υποστηρίζεται διοικητικά από ειδική υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης και έχει ως έργο, την παρακολούθηση, βελτίωση και υποβοήθηση του έργου των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων πανελλαδικά, την ανάπτυξη ενός ενιαίου δικτύου πρόληψης και αντιμετώπισης της θυματοποίησης και εγκληματικότητας των ανηλίκων, τη διαμόρφωση μιας κεντρικής υπηρεσίας καταγγελιών πράξεων κακοποίησης, παραμέλησης ή εγκατάλειψης ανηλίκων, τη διατύπωση προτάσεων σχετικά με τα θέματα και την παροχή υπηρεσιών γνωμοδοτικού και συμβουλευτικού χαρακτήρα προς το Υπουργείο.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είναι το κρίσιμο και η ιδιαιτερότητα της ηλικίας των νέων δραστών, που μας κάνει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί ως πολιτεία απέναντί τους, με αυστηρές και γνωστές εκ των προτέρων διαδικασίες, που δεν θα κινούνται στα όρια της γραφειοκρατικής ταλαιπωρίας, αλλά θα διευκολύνουν και θα προστατεύουν τον ανήλικο.

Για τους λόγους αυτούς προβλέψαμε στο νομοσχέδιο προσαρτά για όλους τους ανήλικους, δικαστές υψηλών προσόντων και δικαστήρια επιπλέον εγγυήσεων, ενώ βίαιες και άχαρες διαδικασίες δικονομικές δεν μπορούν να έχουν θέση στην ποινική αντιμετώπιση των ανηλίκων, τη στιγμή που είναι σεβαστή και αδιαπραγμάτευτη η ανάγκη να μην αποξενωθεί ο ανήλικος από το οικογενειακό του περιβάλλον άμεσα και για μεγάλο διάστημα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας καλώ να υπερψηφίσουμε όλοι το σημερινό νομοσχέδιο, που ενισχύει τον πυρήνα του νομικού μας πολιτισμού, μας τοποθετεί στις ευρωπαϊκές χώρες, που βρίσκονται στην πρωτοπορία των δικαιωμάτων ευαίσθητων ομάδων, αναδεικνύει τη σημασία που δίνουμε στους νέους και τα παιδιά και χαλυβδώνει το κοινωνικό κράτος, το οποίο έχει να αντιμετωπίσει πολλαπλές απειλές. Πρώτα από όλα όμως αποδεικνύει την πίστη μας στη νέα γενιά και της δίνει ευκαιρίες.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ**)

Την ευκαιρία να προλάβουμε πράξεις που δεν θα πληγώσουν συνανθρώπους μας και δεν θα τραυματίσουν ανεπανόρθωτα την κοινωνία μας. Την ευκαιρία να έχουν την πολιτεία συμπαράστατη,

όταν δεν είχαν τη δυνατότητα να τους συμπαρασταθεί το οικογενειακό τους περιβάλλον. Την ευκαιρία να συμμετέχουν στη διαμόρφωση μιας νέας κοινωνίας συνοχής, αλληλεγγύης και ανέλιξης που τόσο πολύ έχουμε σήμερα ανάγκη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐτης Αποστολάτος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε εκτέλεση της από 22 Ιουνίου 2010 ομόφωνης απόφασης της Ολομέλειας της Βουλής, με την υπ' αριθμ. 9926/6666/30.6.2010 απόφαση του Προέδρου της Βουλής, συγκροτήθηκε 19μελής Εξεταστική Επιτροπή «για την πλήρη διερεύνηση της υπόθεσης των ομολόγων».

Η σχετική απόφαση θα καταχωρισθεί στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης.

Αθήνα, 30 Ιουνίου 2010

Πρωτ.: 9926

Αριθμ.:

Διεκπ.:6666

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: Σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής «για την πλήρη διερεύνηση της υπόθεσης των Ομολόγων»

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

το άρθρο 68 του Συντάγματος,
τα άρθρα 144 έως και 148, σε συνδυασμό με το άρθρο 31 παρ. 3 και 5, του Κανονισμού της Βουλής (μέρος κοινοβουλευτικό),
την από 22 Ιουνίου 2010 ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής περί συστάσεως Εξεταστικής Επιτροπής, με αντικείμενο «την πλήρη διερεύνηση της υπόθεσης των Ομολόγων»,
τις υπ' αριθμ. 2694, 2695, 2676, 2697, 2698, 2699, 2700, 2701, 2702, 2703, 2704, 2705, 2706, 2707 από 23 Ιουνίου 2010, επιστολές του Προέδρου της Βουλής προς τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και τους Ανεξάρτητους Βουλευτές,
τις έγγραφες υποδείξεις των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και των Ανεξαρτήτων Βουλευτών,

αποφασίζουμε,

συνιστούμε Εξεταστική Επιτροπή «για την πλήρη διερεύνηση της υπόθεσης των Ομολόγων», η οποία συγκροτείται ως ακολούθως:

Από το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα

Αγάτσα Αριάδνη
Αντωνάκοπουλος Παναγιώτης
Οικονόμου Αθανάσιος
Παναρίτη Έλενα
Παπαχρήστος Ευάγγελος
Πρωτόπαπας Χρήστος
Ρόβλιας Κωνσταντίνος
Τιμοσίδης Μιχάλης
Τσαούση Ελένη
Χάιδος Χρήστος

Από τη Νέα Δημοκρατία

Κόλλιας Κωνσταντίνος
Νικολόπουλος Νικόλαος
Παναγιωτόπουλος Νικόλαος
Παυλόπουλος Προκόπης
Τσουμάνη – Σπέντζα Ευγενία

Από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας

Νικολαΐδου Βαρβάρα (Βέρα)

Από τον Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό

Πολατίδης Ηλίας

Από τον Συνασπισμό Ριζοσπαστικής Αριστεράς

Μουλόπουλος Βασίλειος

Από τους Ανεξάρτητους Βουλευτές

19. Τσουκαλής Νικόλαος

Η ανωτέρω Επιτροπή θα έχει τις εξουσίες και τις υποχρεώσεις των άρθρων 144 έως και 148 του Κανονισμού της Βουλής και θα υποβάλει σχετικό πόρισμα στη Βουλή μέχρι την 4^η Οκτωβρίου 2010.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ**ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ**

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Προέδρου της Βουλής
- Γραφεία Γενικών Γραμματέων Κοινοβουλευτικών Ομάδων
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα της Βουλής
- Γραφείο Ειδικού Γραμματέα της Βουλής
- Γραφεία Κοινοβουλευτικών Ομάδων
- Αναφερόμενους κ.κ. Βουλευτές
- Γενική Διεύθυνση Κοινοβουλευτικών Επιτροπών
- Διεύθυνση Ειδικών Μόνιμων Επιτροπών
- Διεύθυνση Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής
- Διεύθυνση Πληροφορικής και Νέων Τεχνολογιών
- Κέντρο Τραπεζών Πληροφοριών

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐτσης Αποστολάτος): Ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Δημήτριος Σταμάτης έχει το λόγο για δεκαπέντε λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα μιλήσω μια φορά και επί των άρθρων, όποτε αν χρειαστεί θα ήθελα λίγο την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐτσης Αποστολάτος): Την ανοχή μου μπορείτε να την έχετε. Απλώς για να μας καταλαβαίνουν όλοι, ο Κανονισμός απαγορεύει παντελώς το να κάνουμε συμψηφισμό του χρόνου.

Έχετε το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά από έξι ολόκληρα χρόνια από τη δημοσίευση του ν.3189/2003, έρχεται σήμερα το παρόν σχέδιο νόμου να συμπληρώσει, κενά τα οποία ακόμη υπάρχουν, αλλά και να συμπληρώσει παραλείψεις, οι οποίες έγιναν στο έργο εκείνης της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής, η οποία εισηγήθηκε το ν. 3189, ένα έργο σημαντικό και σπουδαίο της επιτροπής, στην οποία προήδρευσε ο αείμνηστος εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Κρουσταλάκης και στην οποία συμμετείχαν διακεκριμένοι νομικοί.

Η κυβέρνηση, η οποία εισηγήθηκε το ν.3189/2003, κάποιες από τις προτεινόμενες τότε ρυθμίσεις δεν τις έκανε δεκτές, γιατί είναι γεγονός και οφείλουμε και σήμερα να το καταθέσουμε, ότι ήταν πρωτοποριακές πάνω σε αυτό το ουσιαστικό και μεγάλο θέμα, το θέμα της ποινικής νομοθεσίας για τους ανήλικους δράστες, για την πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων.

Το σχέδιο νόμου «Βελτιώσεις της Ποινικής Νομοθεσίας για τους ανήλικους δράστες, πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων» απαρτίζεται από τρία κεφάλαια.

Στο πρώτο κεφάλαιο περιλαμβάνονται οι τροποποιήσεις του

ουσιαστικού Ποινικού Δικαίου από τα άρθρα 1 έως 3.

Στο δεύτερο κεφάλαιο περιλαμβάνονται οι τροποποιήσεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και του Κώδικα Οργανισμού των Δικαστηρίων, από τα άρθρα 4 έως 9.

Στο τρίτο κεφάλαιο, άρθρα 10 έως 12, προβλέπονται αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο, που διέπει τη λειτουργία των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων του ν.2298/1995, ενώ προβλέπεται και η ίδρυση Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων ΚΕΣΑΘΑΕΑ.

Στόχος του σχεδίου νόμου -κατά το συντάκτη της αιτιολογικής έκθεσης- είναι να επικαιροποιήσει το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τους ανήλικους δράστες, κυρίως να ακολουθήσει διεθνείς συμβάσεις υπερνομοθετικής ισχύος, όπως είναι η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, Ευρωπαϊκές Συμβάσεις, όπως είναι η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την άσκηση των Δικαιωμάτων των Παιδιών, διεθνείς συμβάσεις και κανόνες του ΟΗΕ, συστάσεις φορέων, όπως είναι η Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού, αλλά και κοινοτικών οργάνων, όπως είναι η σύσταση ΣΠΕΚ του 2003/20 και η 87/20 της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Είναι ένα σχέδιο νόμου, το οποίο πραγματικά κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση. Γι' αυτό θέλω να πω, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η θέση και η αντιμετώπιση της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης απέναντι στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου είναι θετική. Εμείς θα το υπερψηφίσουμε, αλλά παρ' όλα αυτά θα κάνουμε κάποιες επισημάνσεις, τις οποίες έχουμε κάνει ήδη και στην Επιτροπή, όταν συζητήθηκε το σχέδιο νόμου και από εκεί και πέρα θα ακούσουμε τον Υπουργό, κατά πόσο θα κάνει κάποιες τροποποιήσεις ή θα κάνει κάποιες δεκτές από τις επισημάνσεις αυτές.

Στο άρθρο 1, το οποίο αντικαθιστά το άρθρο 54 του Ποινικού Κώδικα, συμβαίνει το εξής. Σύμφωνα, λοιπόν, με τη διάταξη του άρθρου 54 αν η απειλούμενη ποινή για ανήλικο είναι κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, δηλαδή πέντε έως δέκα έτη, τότε η διάρκεια του περιορισμού για τον ανήλικο είναι από έξι μήνες έως πέντε χρόνια.

Στη συνέχεια ορίζεται ότι αν η απειλούμενη ποινή είναι ισόβια κάθειρξη ή πρόσκαιρη, μεγαλύτερη αυτής του προηγούμενου εδαφίου, δηλαδή δέκα έως είκοσι χρόνια, τότε η διάρκεια του περιορισμού για τον ανήλικο είναι από δύο έως δέκα έτη.

Τέλος, σε εξαιρετικές περιπτώσεις ιδιαίτερας σοβαρών εγκλημάτων που απειλούνται με ισόβια ή κάθειρξη δέκα ετών, δηλαδή δέκα έως είκοσι χρόνια, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει περιορισμό μέχρι δεκαπέντε χρόνια.

Είναι βέβαια κατ' αρχάς αξιοπερίεργο ότι προβλέπεται το ίδιο πλαίσιο περιορισμού ανηλίκων, δηλαδή από δύο έως δέκα έτη σε εγκλήματα που απειλούνται για τον ενήλικο, αφ' ενός με κάθειρξη από δέκα έως είκοσι χρόνια και αφ' ετέρου με ισόβια κάθειρξη.

Επιπλέον, από τη διατύπωση του εδαφίου β και γ του άρθρου, προκύπτει ότι για τα εγκλήματα που για τον ανήλικο απειλείται ισόβια ποινή κάθειρξης ή πρόσκαιρης κάθειρξης από δέκα έως είκοσι χρόνια, η διάρκεια του περιορισμού για τον ανήλικο μπορεί στη μεν β' περίπτωση να είναι δύο έως δέκα έτη, στη δε περίπτωση γ' και σε εξαιρετικές περιπτώσεις ιδιαίτερας σοβαρών εγκλημάτων το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει περιορισμό μέχρι δεκαπέντε χρόνια.

Με άλλα λόγια, ο περιορισμός του ανήλικου δράστη σε περίπτωση διάπραξης εγκλημάτων που τιμωρούνται με ισόβια κάθειρξη ή με πρόσκαιρη από δέκα μέχρι είκοσι, μπορεί να ξεκινά από δύο μέχρι δέκα χρόνια ή από δύο μέχρι δεκαπέντε χρόνια, όταν πρόκειται για εξαιρετικές περιπτώσεις.

Το ατυχές είναι ότι εδώ η διάταξη αυτή είναι ιδιαίτερως ασαφής ως προς τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις επιβολής της επιβαρυντικής περίπτωσης του εδαφίου γ' έναντι του εδαφίου β' από το δικαστή. Δεδομένου ότι ο αριθμός των εγκλημάτων, για τα οποία απειλείται κάθειρξη από δέκα έως είκοσι έτη ή ισόβια κάθειρξη στο Ποινικό Κώδικα ή στους ειδικούς ποινικούς νόμους, είναι περιορισμένος.

Κανείς δεν μπορεί να εγγυηθεί ότι ο δικαστής ανηλίκων, όταν

δικάζει εγκλήματα για τα οποία απειλείται ποινή ισόβιας κάθειρξης ή πρόσκαιρης κάθειρξης από δέκα έως είκοσι χρόνια, θα κρίνει με ασφάλεια δικαίου εάν πρέπει να επιβάλει την ποινή του εδαφίου β', τιμωρώντας τον ανήλικο με περιορισμό ή αν συντρέχει ή όχι η επιβαρυντική περίπτωση του εδαφίου γ', τιμωρώντας τον ανήλικο με περιορισμό έως δεκαπέντε χρόνια, με την παραδοχή εν τέλει ότι όλα τα εγκλήματα ή εν πάση περιπτώσει η συντριπτική πλειοψηφία αυτών, που τιμωρούνται με ισόβια κάθειρξη ή με κάθειρξη από δέκα έως είκοσι χρόνια, θεωρούνται ιδιαίτερα σοβαρά εγκλήματα, τουλάχιστον στη συνείδηση του μέσου πολίτη.

Τέλος, κύριοι συνάδελφοι, η περίπτωση του τρίτου εδαφίου, του νέου άρθρου 54, παραλείπει να ορίσει το ελάχιστο του περιορισμού. Υπολαμβάνει, βέβαια, περιορισμό δύο ετών, αλλά καλό θα ήταν για την ασφάλεια του εφαρμοστή του δικαίου, να τεθεί ρητώς ότι το ελάχιστο του περιορισμού είναι δύο έτη και το ανώτερο είναι δεκαπέντε έτη, συγκεκριμένα.

Στο άρθρο 3, του νομοσχεδίου τροποποιούνται διατάξεις των άρθρων 129, 130 και 131, μεταξύ δε αυτών, με τη δεύτερη παράγραφο του άρθρου τροποποιείται η πρώτη παράγραφος του άρθρου 130, ώστε να εναρμονιστεί κατά την αιτιολογική έκθεση το όριο της εκεί αναφερομένης ανηλικότητας, με το όριο που υιοθετείται στο άρθρο 27 του Ποινικού Κώδικα, δηλαδή το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας.

Να διευκρινιστεί ότι ακόμα και όταν κάποιος δικάζεται μετά τη συμπλήρωση του δεκάτου ογδόου έτους της ηλικίας, για πράξη που είχε τελήσει όταν ήταν ανήλικος, πρέπει ο ποινικός σφραγισμός να επιβάλλεται με τα ίδια κριτήρια, κύριε Υπουργέ, που θα επιβαλλόταν, ακόμα και αν εισαγόταν σε δίκη πριν από τη συμπλήρωση του δεκάτου ογδόου έτους της ηλικίας του.

Κύριοι συνάδελφοι, παρ' ότι η διάταξη του άρθρου 2 του νομοσχεδίου βαίνει προς τη σωστή κατεύθυνση, καλό θα ήταν ο νομοθέτης να προβεί σε γενναιότερες επεμβάσεις στο Ποινικό Δίκαιο των ανηλίκων. Για παράδειγμα, η ισχύουσα διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 130 του Ποινικού Κώδικα ορίζει ότι κατά γενικό κανόνα οι κατάδικοι αυτοί, δηλαδή οι κατάδικοι ανήλικοι κρατούνται χωριστά από άλλους ενήλικους καταδίκους, αλλά αυτό κατά γενικό κανόνα. Η πραγματική τομή στο θέμα του σφραγιστικού δικαίου ανηλίκων θα ήταν να προβλέπεται ως υποχρεωτικός ο περιορισμός των ανήλικων δραστών από τους ενήλικους.

Στο άρθρο 4 τροποποιούνται διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών, ώστε να προβλεφθούν πλέον αυξημένα προσόντα για τον ορισμό ενός δικαστή ως δικαστή ανηλίκων. Και αυτό είναι πάρα πολύ σωστό.

Ως επιπλέον όρος προβλέπεται και η παρακολούθηση σχετικών επιμορφωτικών σεμιναρίων, που θα πρέπει να οργανώσει η Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών, ώστε να εφαρμόζονται πλήρως οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών, κατά τις οποίες ως δικαστές ανηλίκων ορίζονται ειδικά εκπαιδευμένοι και εξειδικευμένοι δικαστές.

Παρ' όλα αυτά, από τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του σχεδίου νόμου, το οποίο τροποποιεί την παράγραφο 3 του άρθρου 26 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών, δεν προβλέπεται το χρονικό πλαίσιο διενέργειας διάρκειας και έναρξης των επιμορφωτικών σεμιναρίων, ενώ κρίνεται ως άστοχη η ισότιμη μεταχείριση της επιτυχούς παρακολούθησης ενός και μόνο επιμορφωτικού σεμιναρίου με την κατοχή διδακτορικού διπλώματος και μεταπτυχιακού τίτλου στο ειδικό αντικείμενο.

Άρθρο 7: Στο 242 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται η παράγραφος 4 που έχει ως εξής: «Τα εγκλήματα που τελούνται από ανήλικους δεν δικάζονται ως αυτόφωρα». Και αυτό πραγματικά είναι μία σημαντική καινοτομία.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του άρθρου 7 του σχεδίου νόμου, η τροποποίηση του 242 θα προβλέπει εφεξής στην παράγραφο 4 ότι τα δικαστήρια ανηλίκων δεν μπορούν να δικάζουν με τη διαδικασία του αυτοφώρου, κάτι το οποίο ούτως ή άλλως νομολογιακά τρέφεται. Η ρύθμιση αυτή κρίνεται ότι βαίνει πραγματικά προς τη σωστή κατεύθυνση.

Τι θα γίνει όμως, στην περίπτωση που ο ανήλικος συμμετέχει σε αυτόφωρο έγκλημα μαζί με ενήλικο; Είναι ένα θέμα, το οποίο, κύριε Υπουργέ, είχα θέσει και στην επιτροπή. Δεν είχα ακούσει την απάντησή σας δυστυχώς. Έπρεπε να μετακινηθώ. Καθημερινό παράδειγμα είναι η παραβίαση του αθλητικού νόμου από ανήλικους και ενήλικους συμμετόχους. Σε αυτή την περίπτωση, ο ανήλικος επιτρέπεται να δικαστεί μαζί με τους συμμετόχους ενήλικους για πλημμέλημα κατά εφαρμογή του άρθρου 130 παράγραφος 3 εδάφιο β' του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας κατά την αυτόφωρη διαδικασία ή θα παραβιαστούν όλοι μαζί στην τακτική διαδικασία για το ενιαίο της κρίσεως ή τέλος θα χωρίζεται πάντοτε η υπόθεση ως προς τον ανήλικο και οι άλλοι μόνο θα δικάζονται με την αυτόφωρη διαδικασία; Λόγω της νέας διάταξης της παραγράφου 4 του άρθρου 242 επιβάλλεται η επανεξέταση του άρθρου 130 παράγραφος 3 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Άρθρο 11: Το άρθρο 18 του ν. 2298/1995 αντικαθίσταται ως εξής: «Με το άρθρο 11 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται εξ' ολοκλήρου το άρθρο 18 του ν. 2298/1995 και επέρχεται μία σειρά από αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο, που διέπει τη λειτουργία των Εταιρειών Προστασίας των Ανηλίκων (ΕΠΑ), στις οποίες έχει ανατεθεί από το κράτος η μέριμνα για τους ανήλικους που βρίσκονται σε κίνδυνο, όπως και για τους ανήλικους που τελούν αξιοποινες πράξεις.

Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του προτεινόμενου άρθρου 18 του ν. 2298 κάθε Εταιρεία Προστασίας Ανηλίκων, που λειτουργεί κατά την παράγραφο 1 ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, διοικείται από επταμελές συμβούλιο. Η συμμετοχή των μελών προβλέπεται άμισθη και τιμητική. Αυτό είναι σωστό.

Στο συμβούλιο μετέχει ως πρόεδρος ένας δικαστικός λειτουργός, που κατά προτίμηση είναι ή έχει διατελέσει δικαστής ή εισαγγελέας ανηλίκων, κύριε Υπουργέ, ο οποίος υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από τον αρμόδιο προϊστάμενο. Ο δικαστικός λειτουργός, που τοποθετείται πρόεδρος της εταιρείας, απαλλάσσεται μερικά των υπηρεσιακών του καθηκόντων.

Πρώτη παρατήρηση: Ως τι τοποθετείται τελικά ο δικαστικός λειτουργός; Ως πρόεδρος του επταμελούς συμβουλίου της ΕΠΑ ή ως πρόεδρος της ίδιας της ΕΠΑ;

Παρατήρηση δεύτερη: Σύμφωνα με τη διάταξη του α' εδαφίου της παραγράφου 3 του Συντάγματος, η ανάθεση διοικητικών καθηκόντων σε δικαστικούς λειτουργούς απαγορεύεται. Αυτό είναι ένα θέμα που είχε τεθεί πάλι στην επιτροπή. Είναι στα όρια της αντισυνταγματικότητας ενδεχομένως. Και ως εκ τούτου, η Προεδρία του Συμβουλίου ή άλλως η Προεδρία της ΕΠΑ από δικαστικό λειτουργό, θεωρείται ανάθεση διοικητικών καθηκόντων, πράγμα το οποίο -όπως προαναφέρα- απαγορεύεται ρητά από το Σύνταγμα.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου βαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση. Ωστόσο, ο στόχος της βελτίωσης του νομοθετικού πλαισίου της ποινικής μεταχείρισης των ανηλίκων δραστών δεν εξαντλείται στις προτεινόμενες ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου. Αντίθετα, οι ρυθμίσεις αξιολογούνται ως -θα έλεγα- αποσπασματικές, καθώς δεν αποσκοπούν στην καθ' ολοκληρία ουσιαστική επανεξέταση του ουσιαστικού και δικονομικού Ποινικού Δικαίου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ακολουθούν κάποιες σκέψεις για το θεσμικό πλαίσιο -και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- το οποίο διέπει την ποινική μεταχείριση των ανηλίκων δραστών.

Πρώτον, απόσυρση της διάταξης 489 παράγραφος 1 στοιχείο δ' και ε' του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, στο μέτρο που θέτει όρια και προϋποθέσεις για το εκκλητό των αποφάσεων από ανήλικο.

Δεύτερον, ενίσχυση του ρόλου του εισαγγελέα ανηλίκων στην πρόληψη παραβατικότητας των ανηλίκων. Ο ρόλος του εισαγγελέα ανηλίκων κατά το στάδιο της άσκησης της ποινικής δίωξης είναι ιδιαίτερα σημαντικός, όσον αφορά στην πρόληψη της υποτροπής των παραβατικών ανηλίκων, που προσάγονται ενώπιόν του κατά την αυτόφωρη διαδικασία. Σε κάθε άλλη περίπτωση, ο εισαγγελέας ανηλίκων δεν έχει τη δυνατότητα της άμεσης επικοινωνίας και προσέγγισης του ανήλικου παραβάτη. Η έλλειψη

αυτή έχει ως αποτέλεσμα να οδηγείται μετά από μήνες ή έτος ο ανήλικος παραβάτης στο δικαστήριο ανηλίκων και να μην έχει υποστεί συνέπεια στο διαδραμόντα χρόνο για την πράξη του, ενίοτε και κατά τη διάρκεια της εξέτασης και διαπαιδαγώγησης του από την Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων.

Ο εισαγγελέας ανηλίκων δεν έχει επαρκές νομικό έρεισμα για να επέμβει αποτελεσματικά όταν ο ανήλικος βρίσκεται σε κίνδυνο, παρ' ότι καθημερινά καταγγέλλονται σε αυτόν περιστατικά παιδιών που έχουν τάσεις φυγής από το σπίτι τους, που περιφέρονται άσκοπα στους δρόμους ή τα πάρκα, εκτιθέμενα σε κινδύνους θυματοποίησης ή παραβατικότητας, παιδιών τα οποία αρνούνται να πάνε στο σχολείο ή που συχνά απουσιάζουν από το σχολείο, παιδιών που έχουν ήδη εμπλακεί με ναρκωτικές ή οιονοπνευματώδεις ουσίες, που διαβιώνουν σε κοινωνικό περιβάλλον ατόμων που τελούν καθ' εξιν ή κατ' επάγγελμα αξιόποινες πράξεις ή ακόμα και ανηλίκων που παρουσιάζουν συμπτώματα διαταραχής, που ενδέχεται να τους οδηγήσουν σε παραβατική συμπεριφορά.

Έτσι, λοιπόν, είναι ένα πρόβλημα και αυτό.

Επιπλέον, ο εισαγγελέας ανηλίκων νόμιμα επεμβαίνει και διατάσσει τον εγκλεισμό του ανηλίκου σε θεραπευτικό, ψυχιατρικό κατάστημα, όταν το ανήλικο παιδί παρουσιάζει συμπτώματα συμπεριφοράς, που το καθιστούν επικίνδυνο για τον εαυτό του και τη δημόσια τάξη.

Ωστόσο, δεν παρέχεται από το νόμο στον εισαγγελέα ανηλίκων δικαίωμα να επέμβει και να διατάξει τη ψυχολογική ή ψυχιατρική εξέταση του ανηλίκου, όταν η συμπεριφορά του παρουσιάζει μεν συμπτώματα διαταραχής, πλην όμως, ο ανήλικος δεν έχει ακόμη εκδηλωθεί κατά τρόπο επικίνδυνο, έστω και αν βάσιμα αυτό πιθανολογείται. Και πιθανολογείται μάλιστα, ότι αν δεν υποβληθεί έγκαιρα σε ψυχολογική ή ψυχιατρική παρακολούθηση και θεραπεία, θα εκδηλώσει επικινδυνότητα στο μέλλον και εξ' αυτής της αιτίας παραβατική συμπεριφορά.

Δηλαδή, η κείμενη νομοθεσία επιφυλάσσει ρόλο κατασταλτικό και όχι ρόλο προληπτικό στον εισαγγελέα ανηλίκων επί ψυχιατρικώς νοσούντων ατόμων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η έλλειψη αυτή έχει ως αποτέλεσμα να προσέρχονται οι έχοντες την επιμέλεια του ανηλίκου ενώπιον του εισαγγελέα και αναγκαστικά να διογκώνουν την κατάσταση αυτή, ισχυριζόμενοι ότι είναι επικίνδυνος ψυχασθενής ή ότι λαμβάνει ναρκωτικές ουσίες, υποβάλλοντας οι ίδιοι αιτήσεις ή μηνύσεις σε βάρος του παιδιού τους, ώστε να ασκηθεί κατά αυτού ποινική δίωξη. Και υπό την πίεση της επικείμενης δίκης ο ανήλικος αποδέχεται την παρακολούθηση κάποιου ειδικού προγράμματος, υπό το φόβο βεβαίως του ποινικού σωφρονισμού.

Εξάλλου, παρ' ότι όλα τα ιδρύματα πρόνοιας επιζητούν την εισαγγελική έγκριση, προκειμένου να φιλοξενήσουν ένα παιδί που βρίσκεται σε κίνδυνο, αυτή η πρακτική είναι άτυπη και δεν καλύπτεται από καμμία διάταξη νόμου, μετατρέποντας τον εισαγγελέα ανηλίκων σε ικέτη αντί σε εντολέα της φιλοξενίας του ανηλίκου που βρίσκεται σε κίνδυνο.

Τέλος, ανεπαρκής ως κατάφορα υποβαθμισμένος κρίνονταν ο ρόλος του εισαγγελέα ανηλίκων ως προς την εισαγωγή ανηλίκων σε ίδρυμα αγωγής ανηλίκων, στην περίπτωση που αυτή διαβιούν σε κοινωνικό περιβάλλον ατόμων που τελούν καθ' εξιν ή κατ' επάγγελμα αξιόποινες πράξεις, αφού ο ν. 2298/1995 στο άρθρο 17 παράγραφος 5 εξαρτούσε έως σήμερα την εισαγωγή τους στο ίδρυμα από την προηγούμενη αίτηση των γονιών τους, υποβιβάζοντας τον εισαγγελέα σε απλό διαβιβαστικό όργανο της αίτησης προς το δικαστήριο ανηλίκων, ενώ ο ίδιος ο εισαγγελέας θα έπρεπε να έχει την αρμοδιότητα να υποβάλλει και αυτός την αίτηση στο δικαστήριο, αν διαθέτει στοιχεία ότι ο ανήλικος ζει σε ένα τέτοιο περιβάλλον.

Αυτό αντιμετωπίζεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 17 του ν. 2298, όπου και ο εισαγγελέας ανηλίκων έχει τη δυνατότητα υποβολής αιτήσεως για εισαγωγή σε ίδρυμα αγωγής ανηλίκων.

Ωστόσο, θα έπρεπε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να παρέχεται στον εισαγγελέα ανηλίκων επιπλέον η αρμοδιότητα, προσωρινά και μέχρις ότου αποφασίσει ο δικαστής ανηλίκων, να λαμβάνει μέτρα για την απομείκρυνση του ανηλίκου από το επικίνδυνο περιβάλλον και τη φύλαξή του σε ασφαλή χώρο, ώστε να

μη διακινδυνεύει να διαβιεί εκτιθέμενος σε αυτό μέχρις ότου συνταχθεί έκθεση κοινωνικής έρευνας από την ΥΕΑ και εκδοθεί η δικαστική απόφαση.

Για τους ανωτέρω λόγους η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 10 του σχεδίου νόμου, που επιχειρεί την αντικατάσταση του άρθρου 17 του ν. 2298 όπως προείπα, κρίνεται ως αλυσιτελής, καθώς δεν προτείνει ιδιαίτερες αλλαγές και δεν ενισχύει το ρόλο του εισαγγελέα ανηλίκων, όπως θα έπρεπε να το πράξει.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κλείνοντας, θέλω να πω την τελευταία επισήμανση, η οποία αφορά στην απουσία σωφρονιστικού Κώδικα Ανηλίκων στην ελληνική νομοθεσία. Το κυρωτικό σύστημα του Ποινικού Δικαίου Ανηλίκων στην Ελλάδα εντάσσεται στο όγδοο κεφάλαιο του γενικού μέρους του Ποινικού Δικαίου, στα άρθρα από 121 έως 132. Ενώ, ο ενιαίος για ενήλικους και ανήλικους Σωφρονιστικός Κώδικας αποτελεί τη νομοθετική βάση ρύθμισης της εκτέλεσης των ιδρυτικών κυρώσεων, όχι όμως του αναμορφωτικού μέτρου της εισαγωγής σε ίδρυμα αγωγής.

Επομένως, ένας αυτοτελής Σωφρονιστικός Κώδικας ανηλίκων δεν έχει θεσπιστεί στη ελληνική έννομη τάξη. Είναι χαρακτηριστική η σύσταση REC 20/2003 της επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης για τους νέους τρόπους αντιμετώπισης της παραβατικότητας των ανηλίκων. Συνιστά στα κράτη-μέλη να αναγνωρίσουν την ανάγκη θέσπισης ειδικών και αυτοτελών ευρωπαϊκών κανόνων για τις κυρώσεις και τα μέτρα που εκτελούνται στην κοινότητα, καθώς και ευρωπαϊκών σωφρονιστικών κανόνων για τους ανήλικους. Ήδη, η σύνταξη ευρωπαϊκών σωφρονιστικών κανόνων για τους ανήλικους ή των κανόνων του Γκρίσγουλντ, το ευρωπαϊκό ισοδύναμο των κανόνων των Ηνωμένων Εθνών, για την προστασία ανηλίκων στερημένων της ελευθερίας τους ή κανόνων της Αβάνας βρίσκεται στο στάδιο της τελικής του επεξεργασίας.

Ο Ελληνικός Σωφρονιστικός Κώδικας, επομένως, ισχύει τόσο για τους ανήλικους όσο και για τους ενήλικους και λαμβάνοντας υπ' όψιν τις σύγχρονες ανάγκες προώθησης της παιδείας σε κρατούμενους εισάγει μια διεξοδική ρύθμιση των θεμάτων, που αφορούν την εκπαίδευση. Αντιθέτως, στη Γερμανία το Ποινικό Δίκαιο των ανηλίκων έχει αυτονομηθεί με τη ισχύ του νόμου για τα δικαστήρια ανηλίκων, που ρυθμίζει το ουσιαστικό, το δικονομικό και σε γενικές το σωφρονιστικό δίκαιο ανηλίκων, ενώ τώρα τελευταία, το 2007 ψηφίστηκαν αυτοτελείς σωφρονιστικοί νόμοι ανηλίκων σε κάθε ομοσπονδιακό κράτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐτης Αποστολάτος): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, τελείωσα και σας ευχαριστώ για την ανοχή την οποία μου δείξατε. Επαναλαμβάνω ότι η Νέα Δημοκρατία θα ψηφίσει το παρόν σχέδιο νόμου. Συμφωνεί μαζί του απλώς έκανα αυτές τις επισημάνσεις για να καταγραφούν στα Πρακτικά, και θα περιμένουμε βεβαίως να δούμε αν ο κύριος Υπουργός θα κάνει δεκτές κάποιες από αυτές τις επισημάνσεις.

Ευχαριστώ πολύ και πάλι για την ανοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐτης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε τον κ. Δημήτριο Σταμάτη, Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας. Ήθελα να πω ότι με το βασίλειο της Καλυδωνίας, το Μελέαγρο και όλα αυτά, «φάγατε» το χρόνο.

Η ειδική αγοράτρία του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, όχι από τη Βιθυνία, αλλά από τη Νίκαια Πειραιώς Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Βέρα Νικολαΐδου έχει το λόγο.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η θέση του κόμματός μας επιγραμματικά είναι ότι η αντιμετώπιση της ανήλικης εγκληματικότητας δεν ταυτίζεται φυσικά με αυτή που χαρακτηρίζει ως τέτοια το αστικό σύστημα. Για παράδειγμα, οι καταλήψεις των σχολείων είναι ένα μέρος συλλογικής, αγωνιστικής διεκδίκησης των μαθητών. Ενώ για το αστικό σύστημα και τις κυβερνήσεις του, είναι εγκλημα και μάλιστα ιδιότυπο για το οποίο έχει θεσπιστεί -και εξακολουθεί να βρίσκεται σε ισχύ- η απαράδεκτη Πράξη Νομο-

θετικού Περιεχομένου του 1999, με βάση την οποία εξακολουθούν να στήνονται μαθητοδικεία και πρέπει, επιτέλους, να καταργηθεί.

Είναι, επομένως, η αντιμετώπιση της ανήλικης παραβατικότητας ένα σύνθετο ζήτημα, έχει βαθιά κοινωνικές ταξικές αιτίες, που εκδηλώνονται, πρώτα απ' όλα, με τη συνεχή χειροτέρευση - ιδιαίτερα μάλιστα σήμερα - που έχει εξαπολυθεί μια άνευ προηγουμένου αντιλαϊκή επίθεση από την Κυβέρνηση, την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, συνολικά από τις δυνάμεις του κεφαλαίου, κατά των όρων ζωής του λαού και της νεολαίας.

Αυτές τις μέρες παρακολουθούμε τις εξαγγελίες και έχουν κατατεθεί και μια σειρά νομοθετήματα, όπου φαίνεται ότι συλλογικές συμβάσεις, εργασιακά δικαιώματα, συντάξεις, κοινωνική ασφάλιση, εργασία μειώνονται στο όνομα της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας. Παγώνει κάθε είδους αύξηση. Κατεδαφίζονται τα πάντα. Φυσικά τα επιχειρήματα που χρησιμοποιούν - ιδιαίτερα ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος - είναι, για παράδειγμα ότι ως προς το πάγωμα των αυξήσεων των μισθών από τη στιγμή που υπάρχει στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο συζήτηση με αυτή τη βάση: ό,τι περιλαμβάνεται στο μνημόνιο θα εφαρμοστεί. Το τι θα ακολουθήσει νομίζω ότι όλοι μπορούμε όχι μόνο να το φανταστούμε, αλλά το ζούμε ήδη. Αύξηση της ανεργίας και της οικονομικής ανείας, διάλυση ή αποδιοργάνωση οικογενειών, αδιέξοδα όσον αφορά την επαγγελματική αποκατάσταση και την κοινωνική ένταξη των νέων.

Χαρακτηριστικό και ιδιαίτερα ανησυχητικό γεγονός είναι η εγκατάλειψη του σχολείου από όλο και μεγαλύτερα τμήματα μαθητών λαϊκών οικογενειών. Ακόμα και η πλήρης απουσία από την εκπαίδευση μεγάλου αριθμού παιδιών, μεταναστών τσιγγάνων κ.λπ., που αφήνονται κυριολεκτικά από το κράτος στο έλεος της τύχης τους ως αποκορύφωση του ταξικού αποκλεισμού και των ανισοτήτων που ξεκινάνε από το νηπιαγωγείο. Καμμία μελέτη ή μέριμνα δεν υπάρχει για το που βρίσκονται, επιτέλους, αυτά τα παιδιά, που έχουν εγκαταλείψει το σχολείο σε διάφορα επίπεδα.

Τι προτάσεις υπάρχουν από την πολιτεία; Φυσικά η πολιτεία δεν είναι κάτι γενικό και αόριστο. Είναι οι συγκεκριμένες κυβερνήσεις του δικομματισμού, μέχρι σήμερα. Η Κυβέρνηση, λοιπόν, αντί να πάρει μέτρα προς την κατεύθυνση της εξασφάλισης μιας δωδεκάχρονης υποχρεωτικής, δωρεάν, δημόσιας και υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης για όλα τα παιδιά, θεσμοθετεί τη γενίκευση του αίσχους της ανήλικης εργασίας, δηλαδή φθηνό εργατικό δυναμικό για τις επιχειρήσεις με το πρόσχημα της μαθητείας.

Για μας η εγκληματικότητα, πολύ περισσότερο η εγκληματικότητα σε νεαρή ηλικία, σχετίζεται άμεσα με τη συνεχή σήψη του καπιταλιστικού συστήματος, τις αξίες και τα αντιδραστικά πρότυπα που καλλιεργεί: Ατομισμός, ανταγωνισμός, πλουτισμός με κάθε μέσο ως απόδειξη ικανοτήτων κ.α.. Δεν πρέπει βέβαια να υποτιμηθεί και η προβαλλόμενη εγκληματικότητα, κυρίως μέσα από την τηλεόραση -ταινίες και ειδήσεις όλη μέρα, για χάρη του κέρδους μέσω της τηλεθέασης- η οποία λειτουργεί καταστροφικά στις παιδικές και νεανικές συνειδήσεις. Πολλοί ανήλικοι έχουν ομολογήσει ότι έκαναν ένα έγκλημα που είδαν στην τηλεόραση.

Επομένως, η αντιμετώπιση της ανήλικης παραβατικότητας δεν νοείται χωρίς την αντιμετώπιση των κοινωνικών αιτιών της, όπως άλλωστε και της εγκληματικότητας των ενηλίκων, χωρίς μέτρα πρόληψης, που όμως η λήψη τους έρχεται σε σύγκρουση με το ισχύον κοινωνικό και οικονομικό σύστημα της εκμετάλλευσης.

Απαιτούνται για το σκοπό αυτό κοινωνικά μέτρα στο πλαίσιο μιας άλλης φιλολαϊκής αντι-εγκληματικής πολιτικής, που θα στηρίζουν και θα ενισχύουν τη ζωή της λαϊκής οικογένειας: Αναβάθμιση του δημόσιου σχολείου και φροντίδα για την ολοκλήρωσή του από όλους τους μαθητές, διαπαιδαγώγηση και βοήθεια στα παιδιά και τους εφήβους για τη διαμόρφωση ολοκληρωμένων, αγωνιστικών προσωπικοτήτων με κριτική σκέψη και ανώτερες αξίες ζωής.

Σε ό,τι αφορά την ποινική αντιμετώπιση των φυλακών, δεν μπορεί να είναι κριτήριο η χωρητικότητα των φυλακών. Ο παραβατικός ανήλικος είναι συγχρόνως θύτης και θύμα. Άλλωστε,

αυτό ειπώθηκε στη συζήτηση στην επιτροπή σχεδόν από όλους μας. Η φυλάκιση και ο εγκλεισμός ανηλίκων θα πρέπει να επιβάλλονται -εμείς λέμε- κατ' εξαίρεση. Ο κανόνας πρέπει να είναι η λήψη μέτρων προνοιακού χαρακτήρα σε δομές κατάλληλες για την επανένταξη των ανηλίκων, που θα είναι στελεχωμένες με το απαραίτητο, εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό κάτω από την αποκλειστική ευθύνη του κράτους, που θα διαθέτει και τα ανάλογα κονδύλια, χωρίς καμμία συμμετοχή των κάθε λογής ιδιωτών κερδοσκόπων. Αυτό το τονίζουμε.

Είναι, αν θέλετε, θέση αρχής για το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας που ισχύει ακόμη περισσότερο για τους ανήλικους χρήστες ναρκωτικών, που η σύλληψή τους θα πρέπει να λειτουργεί ως ευκαιρία για την απεξάρτησή τους και όχι ως τιμωρία, ακόμη και αν συντρέχει με την τέλεση άλλων αδικημάτων, που οφείλονται στη χρήση και την εξάρτηση.

Τέλος, θα πρέπει να σταματήσει το αίσχος να κρατούνται στις φυλακές, αλλά και σε αστυνομικά τμήματα και στα κέντρα κράτησης -δεν συζητάμε για τις υποδομές, είναι άθλιες οι συνθήκες- ανήλικοι πρόσφυγες και μετανάστες με διοικητική ποινή κράτησης. Δηλαδή, μόνο και μόνο για να απελαθούν, διότι δεν έχουν διαπράξει κανένα απολύτως έγκλημα. Το μοναδικό τους έγκλημα ήταν η επιθυμία τους να ξεφύγουν από τον πόλεμο και την πείνα, που επέβαλε ο ιμπεριαλισμός στις πατρίδες τους.

Επίσης, πρέπει άμεσα να σταματήσει η συγκατοίκηση ανηλίκων κρατουμένων με νεαρούς ενήλικους φυλακισμένους. Οι φυλακές ανηλίκων θα πρέπει να στελεχωθούν με το κατάλληλο επιστημονικό και ιατρικό προσωπικό, ενώ ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην ενθάρρυνση και δημιουργία κινήτρων για τη συνέχιση ή έναρξη παρακολούθησης της σχολικής εκπαίδευσης, γενικής και επαγγελματικής, για τη συνέχιση των σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης -υπάρχουν τέτοιες δυνατότητες εάν συνεχίσουν κανονικά το σχολείο- και γενικότερα για τη λειτουργία προγραμμάτων δημιουργικής απασχόλησης, εκγύμνασης και ψυχαγωγίας μέσα στις φυλακές.

Αξίζει, αγαπητοί Βουλευτές, να θυμίσουμε σχετικά για τη δυνατότητα άσκησης μιας τέτοιας πολιτικής, την τιτάνια προσπάθεια που κατέβαλε το νεαρό σοβιετικό κράτος -και μη φανεί περίεργο, μπορεί να έγινε έναν περίπου αιώνα πριν- προσπάθεια χάρη στην οποία με κοινωνικά αναμορφωτικά μέτρα αντιμετωπίστηκε με επιτυχία το εκρηκτικό πρόβλημα των εγκαταλειμμένων παιδιών που δημιούργησε ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος και η στρατιωτική επέμβαση δεκαετήσων καπιταλιστικών κρατών. Τα παιδιά αυτά έφταναν τότε στα επτάμισι εκατομμύρια περίπου και πολλά απ' αυτά είχαν καταλήξει σε συμμορίες, έκλεβαν, ένα 10% έκανε και χρήση ναρκωτικών ουσιών με βάση τα στοιχεία που υπάρχουν. Επίσης, από αυτό το πρώτο σοσιαλιστικό κράτος, το Σοβιέτ, καθιερώθηκε το ποινικό ανεύθυνο των ανηλίκων μέχρι την ηλικία των δέκα επτά ετών. Και αυτά έγιναν εν έτει 1919. Και εμείς σήμερα συζητάμε εν έτει 2010, για να πάρουμε κάποια μέτρα ή για να εφαρμόσουμε την υπάρχουσα νομοθεσία, που έχει κάποια σημεία.

Αντίθετα, έρχεται η Κυβέρνηση σήμερα και το επισημάνανε στη συζήτηση στην επιτροπή, με τι στόχους; Κυρίως να συνεχίσει απλά την προσπάθεια αποσυμφόρησης των φυλακών, που έχουν πράγματι κορεσθεί. Ξεκίνησε με αυτές των ενηλίκων, ψηφίζοντας το ν. 3811/2009, συνεχίζει τώρα με εκείνες των ανηλίκων νέων, που ιδιαίτερα αυτή της Αυλώνας είναι υπερπλήρης και σε άθλια κατάσταση. Θα επαναλάβω, ότι πραγματικά μου έκανε εντύπωση και είναι αποκαλυπτικό το υπόμνημα που έχει συντάξει η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της Βουλής, που επισκέφθηκε πριν τρεις μήνες περίπου τις φυλακές Αυλώνας και οι οποίες φυλακές Αυλώνας υποτίθεται ότι είναι ίσως και από τις καλύτερες που υπάρχουν πανελλαδικά. Μου έκαναν εντύπωση και οι προτάσεις τους σε σχέση με την αντιμετώπισή τους, μετά που αποφυλακίζονται.

Διαπιστώσεις, προτάσεις έχουν γίνει. Το πρόβλημα είναι όμως ότι και με αυτό το νομοθέτημα δεν προχωράει τίποτα. Η Κυβέρνηση έχει επιλέξει -το συγκεκριμένο νομοθετικό εργαλείο, που ο σκοπός του είναι κάποιες ρυθμίσεις αντίστοιχες με αυτές του ν. 3811/2009, δηλαδή- να υπάρξει ένας περιορισμός των προϋποθέσεων και του χρόνου σωφρονισμού των ανηλίκων και αντί-

στοιχα της προσωρινής κράτησής τους. Οι ρυθμίσεις, μάλιστα, αυτές παρουσιάζονται και σαν εκδήλωση ανθρωπιστικής και δημοκρατικής ευαισθησίας πολιτικής, που δεν αμφισβητούμε ότι υπάρχουν και αυτές οι πλευρές, όμως, δεν φαίνεται να υπάρχει κάποιο αποτέλεσμα μέσα απ' αυτές μόνο τις ρυθμίσεις.

Ο δεύτερος στόχος βέβαια είναι ο συντονισμός των κρατικών και μη κρατικών φορέων για την αντιμετώπιση της ανήλικης παραβατικότητας μέσω της ίδρυσης του περιβόητου Κεντρικού Επισημοτικού Συμβουλίου, για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Θυματοποίησης και της Εγκληματικότητας των Ανηλίκων, όπως ονομάζεται. Ουσιαστικά, όμως, με αυτό το συντονισμό και με αυτό το υπερ-όργανο το οποίο θα λειτουργεί πανελλαδικά, αναβαθμίζεται ο ρόλος ιδιωτών, επιχειρηματιών και διαφόρων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, δηλαδή ουσιαστικά επιχειρηματιών. Κατά τη γνώμη μας είναι ιδιαίτερα επικίνδυνη η ανάθεση σε ιδιώτες ή Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, μέσα από τις οποίες δρουν και οι ιδιώτες, καθηκόντων που αφορούν καθαρά την προστασία παιδιών και μάλιστα παραβατικών. Είναι γνωστές οι σοβαρές καταγγελίες που έχουν έρθει στο φως της δημοσιότητας για την εμπλοκή αρκετών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και διεθνών, όπως στην Αϊτή, στην Αφρική και αλλού, αλλά και στη χώρα μας, με μαζική εμπορία παιδιών, διοχέτευσή τους σε κυκλώματα παιδικής πορνογραφίας και πορνείας, εμπορίας οργάνων κ.λπ.. Επίσης, ενθαρρύνεται και ο γνωστός εθελοντισμός, όπως και σε άλλους τομείς της κοινωνικής ζωής για πάσα νόσον, ο εθελοντισμός, εκεί που δεν μπορεί να προλάβει η πολιτεία, ως απaráδεκτο υποκατάστατο της αναγκαίας κρατικής φροντίδας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Δυο λεπτά, παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε.

Με βάση τα παραπάνω επί της αρχής, επαναλαμβάνουμε ότι θα ψηφίσουμε «παρών». Σε σχέση με τα άρθρα από το 1 έως το 9 -συνολικά θα τα πάρω- στο πρώτο και δεύτερο κεφάλαιο: Περιέχουν ρυθμίσεις, που θα μπορούσαν και στο πλαίσιο μιας πραγματικής φιλολαϊκής αντεγκληματικής πολιτικής, όπως αναφέραμε και προηγουμένως, να κριθούν κατ' αρχάς θετικές. Είναι η μείωση των ανώτατων χρονικών ορίων σωφρονισμού, η αύξηση του ορίου ηλικίας εγκλεισμού στα σωφρονιστικά ιδρύματα και καταστήματα από τα δεκατρία στα δεκαπέντε έτη, ο περιορισμός του ορίου προσωρινής κράτησης στους έξι μήνες, η κατάργηση της διαδικασίας του αυτοφώρου για τα αδικήματα των ανηλίκων, η υποχρεωτική ακρόαση του ανήλικου πριν από την απόφαση. Αυτές είναι θετικές ρυθμίσεις. Ωστόσο, δεν εντάσσονται στην πραγματικότητα σε μια συνολική φιλολαϊκή αντεγκληματική πολιτική, η οποία απαιτεί μεταξύ άλλων, σοβαρές κρατικές υποδομές και επαρκές προσωπικό για τα οποία πρέπει να διατεθούν και τα αντίστοιχα απαραίτητα κρατικά κονδύλια.

Οι ρυθμίσεις, όμως, αυτές που προτείνονται υπαγορεύονται κυρίως από την ανάγκη για την αποσυμφόρηση των υπερκορεσμένων και άθλιων φυλακών.

Σε αυτά τα άρθρα του πρώτου και δεύτερου κεφαλαίου ψηφίζουμε «παρών».

Στο τρίτο κεφάλαιο έχουμε το άρθρο 10. Εδώ μεταβάλλονται αντίστοιχα και γίνονται πιο αυστηρές οι προϋποθέσεις για τον εγκλεισμό ανηλίκων στα ιδρύματα αγωγής. Ισχύουν όσα αναφέραμε και προηγουμένως επί της αρχής στα σωφρονιστικά καταστήματα των ανηλίκων, αλλά οι προνοιακού τύπου δομές, που αναφέρονται στο νομοσχέδιο ως εναλλακτικές λύσεις του εγκλεισμού στα ιδρύματα αγωγής, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είναι ουσιαστικά ανύπαρκτες.

Για τους λόγους αυτούς στο συγκεκριμένο άρθρο το ψηφίζουμε «παρών».

Με το άρθρο 11, μεταρρυθμίζεται η λειτουργία και η διοίκηση των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων σε αρνητική, όμως, κατεύθυνση, αφού δίνεται η δυνατότητα στην προτεινόμενη σύνθεση των διοικητικών συμβουλίων τους να μετέχει πλέον και εκπρόσωπος Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης. Και βέβαια, βασικό ζήτημα είναι η προβλεπόμενη απ' αυτές παροχή υλικής, κοινωνικής και ψυχολογικής στήριξης στους ανήλικους και στις οικογένειές τους, η επαγγελματική κατάρτιση, εκπαίδευση, πολιτιστική καλλιέργεια, ψυχαγωγία και στέγη. Παραμένουν όλα αυτά, όμως,

κενό γράμμα, από τη στιγμή που δεν εξασφαλίζονται οι αναγκαίες κρατικές υποδομές και το προσωπικό.

Κατά την άποψή μας, απαιτείται η λήψη μιας δέσμης μέτρων που θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων δημιουργία Ειδικών Μονάδων Μέριμνας Νέων, την ουσιαστική αναβάθμιση της Υπηρεσίας Επιμελητών Ανηλίκων, την υποχρεωτική παρακολούθηση και ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης για τους ανήλικους κρατούμενους, ειδικά προγράμματα για την κοινωνική επανένταξη των ανηλίκων και την πλήρη απεξάρτηση των χρηστών και μέτρα στήριξης των οικογενειών τους.

Γι' αυτούς τους λόγους στο συγκεκριμένο άρθρο θα ψηφίσουμε «κατά».

Τέλος, με το άρθρο 12 ιδρύεται το περιβόητο Κεντρικό Επισημοτικό Συμβούλιο για την πρόληψη, αντιμετώπιση κ.λπ.. Ανεξάρτητα από το ποια είναι η σύνθεση του προτεινόμενου εννεαμελούς Διοικητικού Συμβουλίου, το βασικό πρόβλημα ήταν και παραμένει ότι στην πραγματικότητα και μέσα απ' αυτήν την προβλεπόμενη δημιουργία σχετικού ενιαίου δικτύου, ουσιαστικά αναβαθμίζεται ο ρόλος ιδιωτών, επιχειρηματιών και διαφόρων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, μέσα από τις οποίες δρουν επιχειρηματίες και ενθαρρύνεται ο γνωστός εθελοντισμός.

Προβληματική είναι επίσης η προβλεπόμενη στην παράγραφο 3 περίπτωση γ', όπου λέει επί λέξει «Συγκέντρωση και επεξεργασία σε συνεργασία με άλλους φορείς, που δραστηριοποιούνται στο χώρο, καταγγελίες για εγκατάλειψη ή κακοποίηση ανηλίκων». Αυτή η επισήμανση για καταγγελίες και μάλιστα ανώνυμες, είναι δυνατόν να προκαλέσει κατά την άποψή μας, για διάφορους λόγους, αβάσιμες στοχοποιήσεις προσώπων, παρεμβάσεις αλλά και διώξεις.

Γι' αυτούς τους λόγους ψηφίζουμε «κατά».

Ανακεφαλαιώνοντας, επαναλαμβάνω ότι επί της αρχής ψηφίζουμε «παρών» σε όλα τα άρθρα «παρών», εκτός από το 11 και 12, που τα καταψηφίζουμε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐσης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε πολύ την Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπο του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Βέρα Νικολαΐδου.

Ακολουθεί ως ειδικός αγορητής ο Αντιπρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ και συνάδελφος κ. Αναστάσιος Κουράκης για δεκαπέντε λεπτά. Ορίστε, κύριε Αντιπρόεδρε, έχετε το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, πριν μπω κατευθείαν στο νομοσχέδιο που συζητούμε, έχουμε καταθέσει ορισμένες τροπολογίες, στις οποίες θα αναφερθώ ευθύς εξ αρχής, γιατί έχουμε πολύ περιορισμένο χρόνο, καθώς συζητούμε το νομοσχέδιο επί της αρχής και επί των άρθρων μαζί.

Αναφέρομαι στο θέμα των αδειών –το έχουμε ξανα συζητήσει αυτό το θέμα- των καταδικασμένων για αδικήματα γύρω από τα ναρκωτικά. Να θυμίσω στο Σώμα με πολύ μεγάλη συντομία, ότι ορθώς ο νομοθέτης θεώρησε ότι –εκτός από τις περιπτώσεις για ισόβια και για μεγάλες ποινές- όλοι οι κρατούμενοι που βρίσκονται στις φυλακές για αδικήματα γύρω από τα ναρκωτικά, πρέπει να έχουν την ίδια μεταχείριση, αφού έχουν ήδη τιμωρηθεί από το δικαστήριο, έτσι ώστε να μπορούν να υποβάλουν αίτηση για υπ' όρον απόλυση με τη συμπλήρωση αντί των τεσσάρων πέμπτων των τριών πέμπτων της ποινής. Παρ' όλα αυτά έχει παραμείνει η αρνητική σε βάρος τους διάκριση για το πότε μπορούν να υποβάλουν αίτηση για άδεια. Παραμένουν τα δυο πέμπτα έκτισης της ποινής, ενώ για όλους τους άλλους κρατούμενους ισχύει το ένα πέμπτο.

Καταλαβαίνετε ότι είναι αναντίστοιχο με το πνεύμα του νομοθέτη του προηγούμενου νόμου, γι' αυτό η τροπολογία που εμείς καταθέτουμε και θα παρακαλούσαμε να γίνει δεκτή, είναι ότι οι τακτικές άδειες χορηγούνται εφόσον η κράτηση έχει διαρκέσει τουλάχιστον τρεις μήνες και ο κατάδικος έχει εκτίσει το ένα πέμπτο της ποινής του, χωρίς ευεργετικό υπολογισμό ημερών ποινής λόγω εργασίας. Σε περίπτωση έκτισης ποινής ισόβιας κάθειρξης η κράτηση πρέπει να έχει διαρκέσει τουλάχιστον οκτώ έτη, δηλαδή ό,τι ισχύει για τους άλλους κρατούμενους.

Η δεύτερη τροπολογία, η οποία απασχολεί και ταλανίζει πάρα

πολλούς κρατούμενους και μας έρχονται συνεχώς μηνύματα από όλα τα σωφρονιστικά καταστήματα, είναι η μη δυνατότητα στην πράξη να παίρνουν άδεια. Με την έννοια, δηλαδή ότι, ενώ ο νόμος προβλέπει ότι μπορούν κάτω από προϋποθέσεις να παίρνουν άδεια, εξαιτίας της αλλαγής που έγινε στο νόμο –ο δικαστικός λειτουργός που προεδρεύει του συμβουλίου σε περίπτωση διαφωνίας ως προς τη χορήγηση της άδειας, μπορεί μόνος του να προσφεύγει εντός πέντε ημερών στο Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών, το οποίο αποφαινεται αμετάκλητα– στην πράξη πολύ λίγοι κρατούμενοι τελικώς καταφέρνουν να πάρουν άδεια. Με δεδομένη τη συνήθη πρακτική διαφοροποίησης του εισαγγελέα στο ζήτημα της χορήγησης της άδειας αυτό έχει ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό μεγάλου αριθμού κρατουμένων από τη χορήγηση και τη στέρηση αυτού του δικαιώματος ακόμα και από εκείνους, που ήδη ελάμβαναν άδεια και δεν είχαν δημιουργήσει ποτέ πρόβλημα.

Όπως γνωρίζετε, μετά από τη διαφοροποίηση του εισαγγελέα, η υπόθεση πηγαίνει στο συμβούλιο που, επειδή δεν έχει σχέση με την άμεση γνώση της καθημερινότητας της φυλακής και δεν μπορεί να κρίνει την προσωπικότητα του κρατουμένου με άλλα μέσα, οδηγείται κατά κανόνα στην απόρριψη της αίτησής του.

Επομένως, αυτό που ζητούμε εμείς είναι να κάνετε δεκτή την τροπολογία στο άρθρο 15 του ν. 2776/1979, όπου στο εδάφιο 2 λέει ότι η τακτική άδεια χορηγείται από το συμβούλιο που ορίζεται στο άρθρο 70 παράγραφος 1 του παρόντος μετά από αίτηση του καταδίκου. Κατά τη συνεδρίαση του συμβουλίου καλείται αυτός, καθώς και οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο για την παροχή των αναγκαίων διευκρινίσεων.

Νομίζουμε, κύριε Υπουργέ –με την ευαισθησία που διακρίνει και εσάς και τον κύριο Υφυπουργό– ότι πρέπει να γίνει δεκτό. Υποφέρουν πραγματικά οι κρατούμενοι από αυτήν την άδικη ρύθμιση που στην πράξη, όπως ξέρετε –το έχετε υιοθετήσει και εσείς, είναι η θέση σας, δηλαδή– η άδεια έχει έναν απολύτως ευεργετικό χαρακτήρα για τους κρατούμενους διότι, πέραν απ' όλα τα άλλα, βοηθάει και στην κοινωνική επανένταξη.

Η τρίτη και πολύ ουσιαστική τροπολογία είναι αυτή που έχει σχέση με το ποινικό μητρώο. Μια που συζητούμε για τους ανηλίκους γνωρίζουμε ότι τους συνοδεύει ο στιγματισμός από το ποινικό μητρώο και υπάρχει άμεση συσχέτιση ανάμεσα στην ύπαρξη του ποινικού μητρώου και τη μη πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Η μη πρόσβαση στην αγορά εργασίας, πέραν του ότι παρεμποδίζει την κοινωνική επανένταξη του πρώην παραβάτη, μπορεί να τον οδηγήσει στην τέλεση νέων εγκλημάτων. Δεν έχει, λοιπόν, τίποτα άλλο να κάνει. Όταν πάει να πιάσει δουλειά, δεν τον δέχονται οι εργοδότες. Μελέτες έχουν δείξει ότι η εργασία μπορεί να μειώσει την υποτροπή από ένα τρίτο έως το 50%, αλλά και ότι το 60% των πρώην κρατουμένων δεν μπορούν να βρουν δουλειά, εξαιτίας του ποινικού τους μητρώου.

Ειδικά για τους ανηλίκους αυτή η προβληματική κατάσταση έχει περισσότερο αρνητικό αντίκτυπο στο μέτρο που συνιστούν μια ιδιαίτερη ομάδα, καθώς η διαδικασία της κοινωνικής τους ένταξης δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί. Η βλάβη που μπορεί να προκαλέσει ο στιγματισμός στην εικόνα που έχει ο ίδιος ο κρατούμενος για τον εαυτό του, αλλά και η αντιμετώπιση από τον κοινωνικό περίγυρο μπορεί να αποβεί ιδιαίτερα καταστροφική για το μέλλον του.

Δεν θα ήθελα να σας κουράσω περισσότερο, απλώς θέλω να σας πω ότι τώρα, αν κάποιος έχει καταδικαστεί σε ένα χρόνο, το αρνητικό ποινικό μητρώο σβήνεται μετά από πέντε χρόνια. Εμείς λέμε αυτό να γίνει τρία χρόνια. Αν έχει μεγαλύτερη ποινή, η οποία υπερβαίνει το έτος, αντί να σβήνεται στα οκτώ χρόνια, να σβήνεται στα πέντε χρόνια, έτσι ώστε να βοηθάει τη δυνατότητα να βρουν εργασία και να ενταχθούν στο κοινωνικό σύνολο.

Σχετικά με το νομοσχέδιο, εκτιμούμε ότι όντως γίνονται πολλά θετικά βήματα σε πολλά ζητήματα. Παρ' όλα αυτά, επειδή και εσείς στην επιτροπή αναφέρατε με πολύ σαφή τρόπο ότι θα θέλατε πάρα πολύ κάποιος να οδηγείται σε στέρηση της ελευθερίας του σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις και ότι θα έπρεπε να υπάρχουν ανοικτές δομές και ότι αυτό δεν μπορεί να γίνει για λόγους οικονομικούς και γενικότερα οργάνωσης, στελεχώσης κ.λπ. σας λέμε ότι αυτό, βεβαίως, δεν είναι λόγος να μην αρχίσουμε.

Καταλαβαίνουμε την οικονομική στενότητα. Τουλάχιστον πρέπει να υπάρχει μια κατεύθυνση για ανοικτές δομές. Από την άλλη, παρ' όλο που μιλάμε για τροποποιήσεις στον Ποινικό Κώδικα, οι ανήλικοι κρατούμενοι στις φυλακές του Αιτωλίου, του Βόλου, στα Διαβάτα και στα άλλα καταστήματα δεν βλέπουν σε τίποτα να βελτιώνεται η ζωή τους απ' αυτό το νομοσχέδιο.

Με άλλα λόγια, ενώ έχουμε θετικά μέτρα σε πολλά σημεία –γι' αυτό εμείς θα ψηφίσουμε τα περισσότερα άρθρα με τις τροπολογίες, τις οποίες θα αναπτύξω πολύ σύντομα– δεν γίνεται η μεγάλη τομή. Παρ' όλο που συμφωνούμε στη φιλοσοφία και σε όλα αυτά που έχετε πει, δεν γίνεται η μεγάλη τομή στην πράξη μέσα από το νομοσχέδιο, εκτός αν έχετε σκοπό να φέρετε κάτι άλλο που να μπορεί να ανοίγει το δρόμο σε μια άλλη αντίληψη, ώστε σχεδόν κανένας ή ελάχιστες, ακραίες περιπτώσεις ανηλίκων να οδηγούνται στη φυλακή.

Ξέρουμε πολύ καλά ότι οκτώ στα δέκα παιδιά που οδηγούνται στη φυλακή, μετά από κάποιο χρονικό διάστημα επιστρέφουν στη φυλακή ως ενήλικοι πια κρατούμενοι. Αυτό είναι κάτι που δεν μπορούμε να το δεχθούμε και φαντάζομαι ούτε και εσείς.

Δεν μπορούμε να δεχθούμε ότι ειδικά οι ανήλικες γυναίκες κρατούμενες υπόκεινται σε ακόμα χειρότερες συνθήκες από ό,τι τα αγόρια, αφού εξαιτίας της μικρότερης παραβατικότητας είναι στις ίδιες φυλακές με τις ενήλικες κρατούμενες. Επιπλέον, τα κορίτσια αυτά υποβάλλονται σε κολλικό έλεγχο, όπως και ενήλικες γυναίκες. Η σκέψη, δηλαδή, ότι ένα δεκαεξάχρονο κορίτσι αναγκάζεται να καθίσει στη γυναικολογική καρέκλα, για να υποστεί αυτήν την τραυματική εξέταση για την ψυχική της υγεία, ενισχύει τη πεποίθησή μας ότι η φυλακή δεν είναι χώρος για ένα παιδί.

Έρχομαι σε επιμέρους ζητήματα. Σχετικά με το άρθρο 1, θα λέγαμε ότι γίνεται μια προσπάθεια μείωσης της ποινής, αλλά η ασάφεια του νόμου περί εξαιρετικών περιπτώσεων και ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων όπως αναφέρεται, πολύ φοβούμαι, κύριε Υπουργέ, ότι θα οδηγήσει στην επιβολή της ποινής των δεκαπέντε ετών για πολύ μεγάλη κατηγορία αδικημάτων. Εμείς θα βλέπαμε ότι θα μπορούσε το ανώτατο όριο να είναι τα δέκα χρόνια. Παρ' όλα αυτά, το άρθρο αυτό θα το ψηφίσουμε.

Σχετικά με το άρθρο 2 η αντίληψή μας είναι ότι θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε ότι κάποιος μπορεί να οδηγείται σε ένα κατόστημα κράτησης, όταν έχει συμπληρώσει το δέκατο έκτο έτος της ηλικίας του, γιατί η ψυχοκινητική του κατάσταση ολοκληρώνεται περίπου τότε, αλλά και η κατάσταση στις ελληνικές φυλακές είναι τέτοια, ώστε να επιτείνει τη διακινδύνευση και την απόκτηση αρνητικών εμπειριών και την κοινωνική περιθωριοποίησή του.

Αυτό το στοιχείο, που είπα προηγουμένως, ισχύει: οκτώ στα δέκα παιδιά γυρνούν ξανά στη φυλακή μετά την αποφυλάκισή τους, έχοντας διαπράξει μεγαλύτερα εγκλήματα και έχοντας μεγαλύτερη παραβατικότητα. Επομένως, η τροπολογία την οποία καταθέτουμε είναι ότι «περιορισμός σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων επιβάλλεται μόνο σε ανήλικους που έχουν συμπληρώσει το δέκατο έκτο έτος της ηλικίας τους, εφόσον η πράξη τους έχει χαρακτήρα κακουργήματος και εμπεριέχει στοιχεία βίας, στρέφεται κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας ή τελείται κατ' επάγγελμα ή κατ' εξακολούθηση».

Όσον αφορά το άρθρο 2, τα μέτρα που επιβάλλονται, που λέτε ότι είναι αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα και ότι αν αυτά δεν αποδώσουν, τότε μπορεί να οδηγηθεί στον ποινικό σωφρονισμό, θα λέγαμε ότι αυτό είναι ευχολόγιο, γιατί στην πράξη ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι αυτά τα μέτρα, να αναμορφωτικά, δεν εφαρμόζονται ή είναι κενά περιεχομένου. Ενδεικτικά, δηλαδή, αναφέρουμε ότι και η ανάθεση της επιμέλειας ανηλίκου σε επιμελητή ανηλίκων, στην ουσία πρόκειται για ένα κενό γράμμα, όταν πρόκειται για μια υπηρεσία υποστελεχωμένη και με προσωπικό χωρίς ειδική εκπαίδευση, που ελάχιστα μπορεί να προσφέρει στον ανήλικο, ανεξάρτητα από τις καλές προθέσεις αυτών που τη στελεχώνουν, ενώ κάποια άλλα από τα αναμορφωτικά μέτρα, όπως είναι η φοίτηση του ανηλίκου σε σχολές, παρακολούθηση των κοινωνικών και ψυχολογικών προγραμμάτων, η παροχή κοινωνικών εργασιών κ.λπ., είναι στην πλειοψηφία τους ευχολόγια. Καταλαβαίνουμε ότι υπάρχουν κάποια απ' αυτά, αλλά στο σύνολό τους δεν είναι ικανοποιητικά σε καμία περίπτωση. Πολύ

φοβούμεθα ότι ο ποινικός σωφρονισμός θα αποτελέσει τον κανόνα για τους ανηλίκους.

Στο ίδιο άρθρο, στο άρθρο 2 παράγραφος 2, έχουμε μια τροπολογία. Με βάση τις γνωστές αδυναμίες που έχει το Ίδρυμα Βόλου, όπου βρίσκονται ανήλικοι παραβάτες έως δέκα οχτώ χρόνων, αλλά και παιδιά οχτώ έως δώδεκα ετών, η τροπολογία μας είναι ότι σε ανήλικο που δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο τρίτο έτος της ηλικίας του, δεν επιβάλλεται το αναμορφωτικό μέτρο, δηλαδή η τοποθέτηση σε κατάλληλο ίδρυμα αγωγής, παρά μόνο το αναμορφωτικό μέτρο τοποθέτησης σε προνοιακό ίδρυμα παιδικής προστασίας, αν κριθεί τούτο αναγκαίο. Ειδικά στο Ίδρυμα Ανηλίκων του Βόλου, η κατάσταση είναι τέτοια, ώστε σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να βρίσκονται παιδιά τόσο διαφορετικών ηλικιών. Παρ' όλα αυτά, το άρθρο αυτό θα το ψηφίσουμε.

Στο άρθρο 3, θα σας αναπτύξει και η κ. Ηρώ Διώτη την αντίληψη που έχουμε για το ότι δεν μπορεί στους αλλοδαπούς να επιβληθεί το μέτρο της διοικητικής κράτησης. Θεωρούμε ότι είναι εξαιρετικά άδικο. Ο μισός πληθυσμός περίπου είναι μη νόμιμοι μετανάστες. Πολλές φορές δεν ευθύνονται και οι ίδιοι. Άρα, η τροπολογία που καταθέτουμε είναι ότι «σε ανήλικο αλλοδαπό δεν μπορεί να επιβληθεί το μέτρο της διοικητικής κράτησης. Μέρη για τη διαμονή του λαμβάνει ο εισαγγελέας ανηλίκων σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες επιμελητών ανηλίκων».

Όσον αφορά το άρθρο 4, το οποίο το ψηφίζουμε, νομίζουμε ότι έχει θετικές διατάξεις και ιδιαίτερα το ότι ένας δικαστής πρέπει να έχει περάσει ειδικά προγράμματα επιμόρφωσης, αν και εδώ υπάρχουν δύο σχολές. Μια είναι να υπάρχουν ειδικοί δικαστές και η άλλη σχολή είναι να υπάρχουν γενικοί δικαστές με ειδικά προγράμματα επιμόρφωσης. Νομίζω ότι η δεύτερη λύση και αυτή που προκρίνετε εσείς είναι προσφορότερη σε κάθε περίπτωση.

Το άρθρο 5, θεωρούμε ότι μπορούμε να το ψηφίσουμε. Χρειάζεται η ακρόαση του ενήλικου.

Στο άρθρο 7, νομίζουμε ότι εδώ υπάρχει μια διάκριση, όσον αφορά το αυτόφωρο. Όταν πιάνονται ανήλικοι με ενήλικους, πολλές φορές –θα το γνωρίζετε καλύτερα από εμένα, οι νομικές μου γνώσεις δεν είναι άριστες– γίνεται ένας διαχωρισμός και οδηγείται πάλι ο ενήλικος στο αυτόφωρο. Άρα, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα, ώστε να μην παραμένει αυτό πίσω και έλκει. Έχει σχέση με το άρθρο 130 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας παράγραφος 3. Πρέπει να τροποποιηθεί και αυτό, για να μην έχουμε αναντιστοιχίες.

Τα άρθρα 7 και 8 τα ψηφίζουμε και το 9, βεβαίως, το ψηφίζουμε, αλλά δεν καταλαβαίνουμε γιατί η προφυλάκιση, ενώ ήταν στο σχέδιο νόμου έξι μήνες, μετά έγινε συν τρία. Δεν το καταλάβαμε αυτό. Ποια αναγκαιότητα υπαγόρευσε αυτήν την αυστηροποίηση;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δύο-τρία λεπτά θα χρειαστώ ακόμη, κύριε Πρόεδρε, αν έχετε την καλοσύνη.

Επίσης, στο σημείο αυτό θέλω να πω ότι και εμείς, αλλά και ο Συνήγορος του Παιδιού, εκφράζουμε σοβαρές επιφυλάξεις γι' αυτό που λέγεται. Δηλαδή, επειδή κάποιος διαβιώνει σ' ένα δυσμενές κοινωνικό περιβάλλον, ενώ ο ίδιος δεν έχει κάνει αξιόποινη πράξη, ουσιαστικά τον στέλνουμε σε ιδρύματα αγωγής που ξέρουμε ότι λειτουργούν περίπου με κανόνες στέρησης της ελευθερίας και άλλα;

Θεωρούμε, κύριε Υπουργέ, ότι σε όλα αυτά τα παιδιά που πραγματικά διαβιώνουν σε ένα κοινωνικό περιβάλλον, στο οποίο τελούνται καθ' ἑξιν και κατ' ἐπάγγελμα αξιόποινες πράξεις, θα έπρεπε η αντιμετώπιση να είναι σε ξενώνες, στέγες φιλοξενίας, που θα έπρεπε να δημιουργηθούν από την πολιτεία, γιατί αλλιώς δεν νομίζουμε ότι βοηθιέται η όλη κατάσταση.

Στο άρθρο 9, σχετικά με το διορισμό του συνηγόρου, εμείς γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά ότι ο τρόπος με τον οποίο αυτό υλοποιείται τελικά, είναι ότι γίνεται την τελευταία στιγμή, ο συνήγορος δεν έχει γνώση του αντικειμένου. Γι' αυτό η τροποποίηση που κάνουμε είναι να διορίζεται συνήγορος τουλάχιστον τρεις μέρες πριν τη δικάσιμη. «Και αν αυτό ακόμη σε κάποιες περιπτώσεις δεν μπορεί να καταστεί εφικτό, ο διορισθείς επί της

έδρας συνήγορος δύναται να υποβάλλει αίτημα προς διακοπή της δίκης, ώστε να διατίθεται επαρκής χρόνος και ευκολία για την προετοιμασία της υπεράσπισης». Το λέμε, για να έχει δηλαδή πραγματικό περιεχόμενο αυτό που φέρνετε στο άρθρο 9. Αυτή είναι η τροπολογία.

Στο άρθρο 10, υπάρχει αυτό που μόλις ανέφερα προηγουμένως, ότι δεν μπορεί να πηγαίνει ένα παιδί, επειδή είναι σε δυσμενές περιβάλλον, στο ίδρυμα αγωγής. Και αυτή η τροπολογία που υποβάλλουμε είναι ότι: Επί του άρθρου 1 παράγραφος 5 του σχεδίου νόμου να αντικατασταθεί η παράγραφος 5 ως εξής: «σε ανηλίκους, οι οποίοι διαβιώνουν σε κοινωνικό περιβάλλον από μωρων, τα οποία τελούν καθ' ἑξιν ή κατ' ἐπάγγελμα αξιόποινες πράξεις, εφόσον υπάρχει η γνωμάτευση του Επιμελητή Ανηλίκων ότι δεν είναι εφικτή ή σκόπιμη η ένταξή τους σε προνοιακό ίδρυμα φιλοξενίας ανηλίκων, παρέχεται προστασία με εισαγωγή σε κατάλληλες μονάδες μέριμνας και παιδαγωγικής φροντίδας, όπως ξενώνες, στέγες φιλοξενίας και άλλα.»

Δεν έχω χρόνο να πω, γιατί το άρθρο 11 το καταψηφίζουμε. Ίσως, στη δευτερολογία μου πω περισσότερα πράγματα.

Συνολικά, εμείς θα δηλώσουμε «παρών», κύριε Υπουργέ, στο νομοσχέδιο. Θεωρούμε ότι θα μπορούσε να γίνει μια προσπάθεια, όχι απλώς βελτίωσης που σίγουρα επιφέρει, αλλά άλλης αντίληψης, όπως την έχετε δηλώσει κατ' επανάληψη και εσείς και ο κ. Υπουργός. Τα περισσότερα άρθρα –όπως είπα– τα υπερψηφίζουμε και δίνουμε ιδιαίτερα έμφαση, γιατί νομίζουμε ότι έχουν εξαιρετική σημασία οι τροπολογίες που υποβάλαμε για τις άδειες των κρατουμένων και στις δύο περιπτώσεις και για το ποινικό μητρώο των ανηλίκων.

Σας ευχαριστώ και νομίζω ότι υπάρχουν πάρα πολλά να γίνουν, όπως το έχετε εξαγγείλει και ότι θα βρούμε θετική ανταπόκριση. (Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐσης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Αναστάσιο Κουράκη.

Ο ειδικός αγορητής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, Βουλευτής Α' Αθηνών, κ. Αθανάσιος Πλεύρης έχει το λόγο για δεκαπέντε λεπτά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, ερχόμαστε εδώ να μιλήσουμε για τα θέματα της ανηλικότητας, όσον αφορά τον ποινικό σωφρονισμό. Και ξεκινώ από αυτήν την τοποθέτηση, γιατί εδώ υπάρχει μία παρεξήγηση. Μπερδεύουμε τη δουλειά που έχουν να κάνουν μία σειρά από υπηρεσίες κοινωνικές, για να μη φτάσει ο ανήλικος ή και ο ενήλικος στη διάπραξη κάποιου εγκλήματος με το Ποινικό Δίκαιο, που το Ποινικό Δίκαιο έχει να κάνει με τον κολασμό και το σωφρονισμό.

Εγώ θα συμφωνήσω, ότι πολλά κομμάτια της κοινωνίας δεν λειτουργούν αυτήν τη στιγμή εποικοδομητικά, ώστε να οδηγούμαστε στο αποτέλεσμα να δημιουργούνται προσωπικότητες με εγκληματική συμπεριφορά, αλλά τη λύση αυτή, που δεν λειτουργούν όλοι αυτοί οι φορείς δεν θα τη δώσει το Ποινικό Δίκαιο. Το Ποινικό Δίκαιο έχει έναν άλλο ρόλο, μία άλλη λειτουργία. Δηλαδή, αν μπορούμε στη λογική επειδή η κοινωνία παράγει «εγκληματίες», λόγω κοινωνικών συνθηκών, λόγω του ότι δεν υπάρχει η κατάλληλη παιδεία στα σχολεία, λόγω του ότι υπάρχει πρόβλημα μέσα στις οικογένειες, λόγω του ότι ζούμε σε απρόσωπες κοινωνίες, το γεγονός ότι γίνονται όλα αυτά, δεν σημαίνει ότι επειδή δεν λειτουργεί κάτι στην κοινωνία, θα έχουμε ένα άνετο επιεικές Ποινικό Δίκαιο. Το Ποινικό Δίκαιο έχει μία άλλη δουλειά και μια άλλη αρμοδιότητα.

Και επειδή η συζήτηση γίνεται αναγκαστικά σε ένα γενικό πλαίσιο, πρέπει να δούμε κάποια στιγμή και τα αίτια, για ποιο λόγο όλο και περισσότεροι νέοι άνθρωποι, ανήλικοι ρέπουν προς την παραβατικότητα και την εγκληματικότητα.

Κύριοι συνάδελφοι, εμείς είμαστε ουσιαστικά αυτή η κοινωνία, η οποία απαξίωσε μία σειρά μηχανισμών που έφτιαχναν προσωπικότητες, που έδιναν αξίες, που έδιναν ιδανικά, που έδιναν ηθικά πρότυπα και οπωσδήποτε αυτό είναι ένα βαθιά πολιτικό ζήτημα. Είναι ένα ιδεολογικό ζήτημα.

Πρέπει να αναζητήσουμε ποιοι φορείς ιδεολογιών απαξίωσαν την οικογένεια και πλέον μέσα από την οικογένεια δεν γίνεται ο κατάλληλος μηχανισμός, για να έχουμε προσωπικότητες. Ποιοι είναι αυτοί που απαξίωσαν τα σχολεία, που απαξίωσαν την παι-

δεία, που χάθηκε η έννοια του σεβασμού μέσα στο σχολείο, που χάθηκε το πρότυπο του δασκάλου; Γιατί αυτός ο δάσκαλος είναι ουσιαστικά αυτός ο ίδιος που με τον άλφα ή βήτα τρόπο μετά, παρακινεί προς μία αναρχία, προς έναν αντεξουσιασμό και σε μια απαξίωση των ηθικών φραγμών. Ποιοι ήταν αυτοί εν τέλει που διέρρηξαν τον κοινωνικό ιστό και τις αξίες που χαρακτηρίζουν την ελληνική κοινωνία; Ποιοι ήταν αυτοί που απαξίωσαν την Εκκλησία και το ρόλο της, μέσα από μία ηθική διαπαιδαγώγηση να μην παράγονται άτομα με εγκληματική συμπεριφορά;

Αυτά οπωσδήποτε θα ήταν σημαντικό κάποια στιγμή, να τα βλέπουμε κάτω και να τα συζητήσουμε, για να δούμε πώς η απαξίωση αυτής της παραδοσιακής οικογένειας, την οποία τουλάχιστον ως παράταξη εμείς υπερασπιζόμαστε, έχει οδηγήσει μεταξύ άλλων και στην αύξηση της εγκληματικότητας, στο πλαίσιο που πλέον οι νέοι άνθρωποι δεν έχουν αξίες, δεν έχουν ιδανικά. Έχουν μπει απλώς σε έναν υλιστικό τρόπο ζωής, που δεν υπάρχει κάτι ηθικό, για να τους δώσει όραμα και να τους παρακινήσει. Αυτό το κομμάτι με μεγάλη χαρά να το συζητήσουμε, αλλά το γεγονός ότι αυτό το κομμάτι δεν λειτουργεί, δεν σημαίνει ότι πρέπει να πάμε στη λογική ότι δεν θα υπάρχει ο ποινικός κολασμός, δεν θα υπάρχει ο σωφρονισμός.

Αυτές είναι δύο παράλληλες διαδικασίες. Σ' αυτό το σημείο, κύριε Υπουργέ, ήταν η βασική μας ένσταση ως προς την πρόθεσή σας να πάτε σε μία ελαχιστοποίηση και πιο επιεική μεταχείριση, αναφορικά ακόμα και με τους ανήλικους δράστες. Υπάρχει ανάγκη κατ' αρχάς οι ανήλικοι δράστες να αντιμετωπίζονται ευμενέστερα; Βεβαίως και υπάρχει, γιατί υπάρχει το κριτήριο της ανηλικότητας.

Όμως και το παρόν καθεστώς όπως υπάρχει, αντιμετωπίζει ευμενώς τους ανήλικους δράστες και οφείλω να πω ότι πέρα από το νομοθετικό πλαίσιο, στο πρακτικό πλαίσιο, στην εφαρμογή δηλαδή, εξαντλούνται όλα τα μέσα προκειμένου να μην υπάρχει εγκλεισμός σε έναν ανήλικο θύτη.

Φυσικά το θύμα του ανήλικου θύτη, μην ξεχνάμε ότι είναι συνήθως και ανήλικος. Δηλαδή, ένας δεκαπεντάχρονος ενδέχεται να κάνει ένα βιασμό σε ένα δωδεκάχρονο παιδί. Συνεπώς, προστατεύοντας και με ένα πλαίσιο τιμώρησης -και στο πλαίσιο της ανηλικότητας- προστατεύεις και την ανηλικότητα από την πλευρά του θύματος.

Οι στατιστικές λένε ότι τουλάχιστον το 70% των αδικημάτων που διαπράττονται από ανήλικους και έχουν τη φυσιογνωμία αυτού του εγκλεισμού που είναι η βαριά εγκληματικότητα, έχει ως θύματα ανήλικους. Πρέπει, λοιπόν, να δούμε και αυτήν την παράμετρο, μην νομίζουμε ότι από τη μία μόνο πλευρά προστατεύουμε την ανηλικότητα.

Επιπλέον, θα ήθελα να πω το εξής. Είμαστε σε μία εποχή που οι ίδιοι -και ειδικά εσείς ως παράταξη το έχετε κάνει και πράξη- θεωρείτε ότι η ωριμότητα του ανθρώπου έχει μεταβληθεί. Δεν είναι πια τα δεκαοχτώ έτη, είναι τουλάχιστον τα δεκαέξι. Όταν κρίνεται λόγω χάριν ότι ο αρχηγός του κινήματος μπορεί να ψηφίζεται από άτομα που είναι δεκαέξι ετών, προφανώς αυτό το άτομο δεν είναι δυνατόν να μην μπορεί να αναγνωρίσει και το θέμα του ποινικού καταλογισμού.

Εδώ πέρα, λοιπόν, είναι μία ιδεολογική σας αντίφαση. Όταν οδηγήστε στο ότι η νεότερη γενιά ωριμάζει σε μεγαλύτερο πλαίσιο, δεν δικαιολογείται η ακόμα πιο ευνοϊκή μεταχείριση από τα νομοθετήματα που υπήρχαν τα προηγούμενα έτη. Είναι ένα λογικό επιχείρημα, στο οποίο πρέπει να απαντήσετε.

Ουσιαστικά με αυτό το νομοσχέδιο, στο πρώτο του κομμάτι που έχουμε τις αντιρρήσεις μας, οδηγείτε σε μία επιεικέστερη μεταχείριση. Οι βασικές τομές οι οποίες κάνετε είναι ότι μέχρι τώρα ο εγκλεισμός μπορούσε να υπάρχει από τα δεκατρία έτη και μεταφέρετε αυτόν τον εγκλεισμό στα δεκαπέντε έτη. Και θυμάμαι ακόμα να ηχεί στα αυτιά μου η φράση που είπατε -και φαντάζομαι τον καθένα ευαισθητοποιεί- ότι φανταστείτε να βλέπετε ένα παιδί που είναι έγκλειστο και είναι δεκατριών χρονών στην Αυλώνα, αλλά, από την άλλη πλευρά πρέπει να δούμε και τι έκανε αυτό το παιδί, για να είναι έγκλειστο. Γιατί αυτό το παιδί λόγω χάριν μπορεί να είχε βιάσει ένα εντεκάχρονο, μπορεί να είχε σκοτώσει, μπορεί να είχε προκαλέσει βαριές σωματικές βλάβες.

Προφανώς, τα δικαστήρια, για να οδήγησαν σ' αυτό το πλαίσιο

στην ηλικία δεκατρία-δεκαπέντε δηλαδή, που αφαιρείτε την ανάγκη του εγκλεισμού, που οπωσδήποτε δεν θα ήταν μία ανάγκη εγκλεισμού, επειδή συμμετείχε σε κάποια επεισόδια. Άρα, θεωρούμε ότι δεν είναι επιτυχές αυτό το οποίο κάνετε στο ηλικιακό κριτήριο.

Το δεύτερο το οποίο κάνετε, είναι ότι ουσιαστικά υπάρχει αδυναμία εγκλεισμού, παρά μόνο για τα κακουργήματα. Μέχρι τώρα το πλαίσιο επέτρεπε και έναν εγκλεισμό υπό πολύ αυστηρούς όρους και για τα πλημμελήματα.

Για να καταλάβουμε τι νομοθετούμε εδώ, κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι ένα παιδί δεκαπέντε, δεκαέξι, δεκαεπτά ετών, το οποίο θα πράττει συνεχείς πλημμεληματικές πράξεις -που πλημμελήματα μη νομίζουμε ότι είναι και ασημαντα αδικήματα και η σωματική βλάβη πλημμέλημα είναι και η κλοπή πλημμέλημα είναι- εάν έχει μία τέτοια συνεχή παραβατικότητα, δεν σας λέω να το κάνει μία φορά. Δηλαδή τον πιάνουμε, θα του έχουμε θεραπευτικά και αναμορφωτικά μέτρα, δηλαδή, μία νοθεσία και το ίδιο το παιδί αυτό μπορεί να συνεχίσει.

Σ' αυτό το σημείο, κύριε συνάδελφε, θα ήθελα να προσέξετε το εξής. Πώς λειτουργεί το οργανωμένο έγκλημα; Το οργανωμένο έγκλημα λειτουργεί εκμεταλλευόμενο τις ευεργετικές διατάξεις που υπάρχουν σ' αυτό το επίπεδο της ανηλικότητας.

Και έρχομαι στην τρίτη τομή, την οποία κάνετε, όπου ουσιαστικά δίνετε τη δυνατότητα σε κάποιον που θα έχει συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο έτος του για μία πράξη, την οποία έκανε στην ανηλικότητα, δηλαδή, κάνει μία πράξη στα δεκαεπτά - δεκαοκτώ και εκδικάζεται αυτή η πράξη στα είκοσι - είκοσι ένα. Σήμερα υπό όρους υπήρχε η δυνατότητά του να υπάρξει μία ποινή. Αυτό το πράγμα το περιορίζετε και μπορεί να έχουμε ένα παιδί, πλέον προφανώς όχι παιδί, αλλά έναν ενήλικο είκοσι δύο χρονών, για μία πράξη που έκανε στα δεκαοκτώ και να μιλήσουμε για θεραπευτικά και αναμορφωτικά μέτρα.

Τι κάνει λοιπόν, το οργανωμένο έγκλημα; Εκμεταλλεύεται αυτό το πλαίσιο της κοινωνίας και χρησιμοποιεί ως όργανα εγκληματικής συμπεριφοράς, άτομα, τα οποία διακατέχονται από αυτό το πλαίσιο της ευεργετικής ποινικής μεταχείρισης. Μη σας κάνει έκπληξη δηλαδή, αν δείτε δεκαεπτάχρονους να πουλάνε περισσότερα ναρκωτικά, διότι προφανώς η ποινική τους μεταχείριση που ήταν ευνοϊκή μέχρι τώρα και καλώς ήταν, αλλά θα φτάσει σχεδόν στο επίπεδο της τιμωρησίας.

Πρέπει, λοιπόν, να δούμε και αυτήν την πλευρά. Μη νομίζουμε ότι αναγκαστικά, από τη μία πλευρά υπάρχει το δόγμα ότι η αυστηροποίηση δεν δημιούργησε αντεγκληματική πολιτική μάλιστα, αλλά από την άλλη πλευρά μη νομίζουμε ότι και η πλήρης απουσία του οποιουδήποτε κολασμού θα λύσει τα προβλήματα της κοινωνικής συνοχής, τα οποία υπάρχουν.

Σε αυτά, λοιπόν, τα τρία επίπεδα, κύριε Υπουργέ, εμείς θεωρούμε ότι το πλαίσιο, όπως ήταν, χρειάζεται ίσως κάποιες διορθωτικές κατευθύνσεις, όχι στο επίπεδο πιο επιεικούς μεταχείρισης, αλλά ενός εξορθολογισμού - αυτά που λέτε και στην αιτιολογική έκθεση- που δεν γινόταν, βέβαια, ποτέ, ότι δηλαδή κάποιος για μια σωματική βλάβη θα μπορούσε να καταδικαστεί έξι μήνες. Τέτοια φαινόμενα δεν υπήρχαν, γιατί η πρακτική των δικαστηρίων το αντιμετώπιζε αυτό. Όμως, έστω σ' ένα θεωρητικό επίπεδο να αντιμετωπίζεται αυτό το πράγμα στα πλημμελήματα.

Από την άλλη πλευρά θεωρούμε ότι είναι λανθασμένο να πάτε σε μια πλήρως επιεική μεταχείριση, χωρίς ουσιαστικό επιχείρημα -παρά μόνο με το επιχείρημα ότι υπάρχει υπερσυγκέντρωση στις φυλακές- και χωρίς ένα επιχείρημα για το πώς αυτό θα αντιμετωπίσει θέματα εγκληματικής συμπεριφοράς που θα αναπτυχθούν.

Το δεύτερο κεφάλαιο που φέρνεται και μπορώ να πω πως πραγματικά είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, είναι ουσιαστικά μια σειρά από οικονομικές διατάξεις. Το κυρίαρχο θέμα που έχετε είναι ότι τα δικαστήρια πραγματικά πλέον, με τις ρυθμίσεις που φέρνεται, θα στελεχώνονται από δικαστές, που όχι μόνο θεωρητικά θα πρέπει να έχουν γνώση του αντικείμενου, αλλά είτε με μεταπτυχιακό τίτλο είτε με διδακτορικό είτε με παρακολούθηση σεμιναρίων, πραγματικά θα βρίσκονται κοντά σε αυτά τα θέματα της ανηλικότητας. Γνωρίζετε πολύ καλύτερα από μένα

ότι ο δικαστής ανήλικων είναι πολύ κοντά στη λειτουργία σαν παιδοψυχολόγος. Οπότε αυτό το κομμάτι είναι στη θετική κατεύθυνση.

Το ίδιο ισχύει και για άλλα δικονομικά θέματα, όπως τα θέματα της ακρόασης, τα θέματα της προσωρινής κράτησης. Πράγματι, δεν πρέπει ένας ανήλικος να κρατείται προσωρινά με τους ίδιους όρους του ενήλικα και τον περιορισμό που κάνετε στους έξι μήνες συν τρία.

Έχουμε προβληματισμό στο θέμα των αυτοφώρων αδικημάτων και πλημμελημάτων. Αυτήν τη στιγμή δεν δίνετε τη δυνατότητα να δικάζονται ανήλικοι για αυτόφωρα αδικήματα.

Κοιτάτε τι γίνεται. Αντιλαμβάνομαι, κατ' αρχάς, το σκεπτικό που λέτε, ότι δηλαδή ούτως ή άλλως, για να δικαστεί ένας ανήλικος, πρέπει να δούμε τις συνθήκες διαβίωσης. Πρέπει, όμως, να πάμε σ' ένα πρακτικό επίπεδο, κύριε Υπουργέ.

Αύριο το πρωί καίγεται η Αθήνα και έχουμε συλλήψεις. Αύριο το πρωί σε έναν ποδοσφαιρικό αγώνα γίνεται χαμός, πράγματα τα οποία ζούμε. Εκεί πέρα το θέμα της γενικής πρόληψης, δηλαδή, του παραδειγματισμού ως προς την κοινωνία, θέλει όχι τόσο αυστηρές ποινές, αλλά άμεσες ποινές. Δεν θέλει, δηλαδή, για κάποια επεισόδια που έγιναν το Δεκέμβριο στην Αθήνα οι ποινές να πάνε μετά από δύο χρόνια, διότι χάνεται όλη η φυσιογνωμία της γενικής πρόληψης. Σε έναν ποδοσφαιρικό αγώνα που έχει γίνει χαμός η ανάγκη παραδειγματισμού της κοινωνίας επιβάλλει οι τιμωρίες να είναι άμεσες.

Αυτή, λοιπόν, τη στιγμή, επειδή στα περιστατικά που σας ανέφερα, κυρίως, έχουμε ανήλικους εγκληματίες -δηλαδή σε έναν ποδοσφαιρικό αγώνα, σε επεισόδια τα οποία γίνονται στο κέντρο της Αθήνας έχουμε σε μεγάλο βαθμό ανήλικους εγκληματίες- υπάρχει ο κίνδυνος να χαθεί αυτό το πλεονέκτημα της γενικής πρόληψης με μια άμεση ποινική αντιμετώπιση του θέματος, ώστε να παραδειγματιστεί η κοινωνία και να λειτουργήσει αυτό αποτρεπτικά. Θεωρούμε, λοιπόν, ότι σ' αυτό το σημείο θα πρέπει να κινηθείτε σε μια άλλη κατεύθυνση.

Αυτό που θα ήθελα να επισημάνω, κύριε Υπουργέ - θα το επισημάνω ειδικά στα άρθρα- και θεωρώ ότι είναι τελείως αντίθετο με όλη τη δική σας φιλοσοφία ως προς το θέμα της αντιμετώπισης της εγκληματικότητας των ανήλικων, είναι το άρθρο 10, παράγραφος 5, το οποίο το κρατάτε ουσιαστικά ως είχε στην προηγούμενη ρύθμιση.

Τι γίνεται ουσιαστικά εδώ, κύριοι συνάδελφοι; Ενώ από τη μια πλευρά έρχεστε και λέτε «εγώ θέλω επιεική μεταχείριση για τους ανήλικους που έχουν παραβατική και εγκληματική συμπεριφορά», το άρθρο 10 στην παράγραφο 5 λέει ότι ένας ανήλικος μπορεί υπό όρους να τεθεί σε περιορισμό στα πλαίσια πάντα του αν υπάρχει μια σειρά από προϋποθέσεις. Για ποιο λόγο; Επειδή διαβιούσε σε ένα κοινωνικό περιβάλλον, όπου αυτοί με τους οποίους διαβιούσε είχαν αναπτύξει εγκληματική συμπεριφορά.

Ερχόμαστε, δηλαδή, εδώ σ' ένα σημείο και ουσιαστικά προληπτικά εφαρμόζουμε ένα κατασταλτικό μέτρο για έναν ανήλικο που δεν έχει επιδείξει εγκληματική και παραβατική συμπεριφορά, αλλά απλώς βρισκόταν σ' ένα τέτοιο περιβάλλον.

Θεωρώ ότι όλο αυτό το πλαίσιο, κύριε Υπουργέ, είναι απαρχαιωμένο. Η διαδικασία εγκλεισμού και παρακολούθησης -με οποιοδήποτε όρο το πείτε αυτό- θα πρέπει να αφορά συγκεκριμένες πράξεις που έχει πράξει ο ανήλικος και όχι ένα πλαίσιο, ότι, δηλαδή, επειδή βρέθηκε σ' ένα περιβάλλον εγκληματογόνου, υπάρχει περίπτωση και αυτός να ρέπει στην εγκληματικότητα.

Θεωρώ ότι διαφέρει πλήρως και με τη δική σας φιλοσοφία. Θα το λημούσα να πω ότι στην προσέγγιση που έχω κάνει εγώ και η παράταξή μου σ' αυτό το νομοσχέδιο θα μπορούσαμε να έχουμε μια τέτοια ρύθμιση. Παρ' όλα αυτά και εμείς θεωρούμε ότι είναι απαρχαιωμένη ρύθμιση και ότι δεν μπορεί να συνάδει με αυτό που θέλετε να φέρετε, δηλαδή να υπάρχει εγκλεισμός ανήλικων, επειδή το κοινωνικό περιβάλλον είναι εγκληματικό, χωρίς να αναζητείται η συναίνεση του ανήλικου, χωρίς να παρακολουθείται ο ανήλικος και ουσιαστικά να υπάρχει μια σύμφωνη γνώμη όσων έχουν τη γονική μέριμνα ή αυτή του Εισαγγελέα Ανηλίκων. Πιστεύω ότι είναι μια απαρχαιωμένη διάταξη.

Θα ήθελα να σημειώσω και κάτι άλλο. Πραγματικά μου έκανε μεγάλη εντύπωση, διότι αυτά τα θέματα τα οποία αναφέρετε ως

δημιουργία συμβουλίων είναι προς την κατεύθυνση την οποία επιθυμείτε. Αυτό, όμως, που δεν μπόρεσα να καταλάβω είναι στο προηγούμενο νομοσχέδιο -και, κύριοι συνάδελφοι, πρέπει κάποια στιγμή να δούμε πως πολλές φορές νομοθετούσαμε σε αυτήν εδώ την Αίθουσα- και ευτυχώς, κύριε Υπουργέ, το βγάξετε- το σημείο ζ' του άρθρου 11. Όπως το φέρνετε τώρα, λέτε ποιοι θα στελεχώνουν την Εταιρεία Προστασίας Ανηλίκων. Μιλάτε για ένα πρόσωπο με προσφορά, ευαισθησία και εμπειρία στον τομέα της πρόληψης ή της αντιμετώπισης της εγκληματικότητας ανήλικων.

Ακούστε, κύριοι συνάδελφοι, τι θα πει «φωτογραφική διάταξη». Ήταν το πλαίσιο που είχε φέρει το ΠΑΣΟΚ το 1995. Γι' αυτήν την ίδια διάταξη τι έλεγε το ΠΑΣΟΚ; Μου έχει κάνει τόσο μεγάλη εντύπωση, που θέλω να το σχολιάσω απ' αυτό το βήμα. Έλεγε ότι θα στελεχώνει την υπηρεσία ανήλικων ένα πρόσωπο με προσφορά, ευαισθησία και εμπειρία στον τομέα καταπολέμησης της παιδικής παραβατικότητας, κατά προτίμηση πολιτικός μηχανικός ή αρχιτέκτων.

ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ: Δεν έχει σχέση αυτό με το αντικείμενο!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Κάποια στιγμή αυτά πρέπει να τα λέμε, για να πηγαίνουμε σε άλλες κατεύθυνσεις νομοθετικής ρύθμισης. Εκείνη την εποχή, προφανώς, ο τότε Υπουργός -που δεν ξέρω ποιος ήταν- είχε ένα γνωστό πολιτικό μηχανικό ή αρχιτέκτονα που ήθελε να τον βάλε μέσα στο συμβούλιο και έκανε μια φωτογραφική διάταξη. Γι' αυτό το λόγο -έστω και επί της αρχής- ήθελα να πω ότι τουλάχιστον τον βγάλατε, γιατί πραγματικά πρέπει να πάμε σ' αυτές τις κατευθύνσεις.

Με αυτές τις σκέψεις, κύριε Υπουργέ, ενώ συμφωνούμε με το δικονομικό κομμάτι και το κομμάτι των ιδρυμάτων που λέτε, διαφωνούμε πλήρως σε όλη μας τη φιλοσοφία με την επιλογή που κάνετε, προκειμένου να αντιμετωπιστούν κοινωνικές παθογένειες που υπάρχουν, να πάμε σε φυλακές ανήλικων. Ας μην ξεχνάμε ότι το 80% είναι ανήλικοι αλλοδαποί. Αυτό δείχνει ότι και υπερσυγκέντρωση δεν θα υπήρχε, αν δεν είχαμε αυτό το ανεξέλεγκτο ρεύμα. Δηλαδή, οι δομές που είχε η ελληνική κοινωνία ήταν επαρκείς για τον εγχώριο πληθυσμό, αλλά δεν μπορούσε να ελέγξει αυτήν τη μεταναστευτική ροή.

Σε ένα πλαίσιο, λοιπόν, απλώς και μόνο του να περιοριστεί η υπερσυγκέντρωση στις φυλακές το να πάμε σε ρυθμίσεις που μπορεί να αυξήσουν την όποια εγκληματική συμπεριφορά, εκεί διαφωνούμε και γι' αυτό καταψηφίζουμε επί της αρχής το νομοσχέδιο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑΟΣ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐσης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε πολύ τον ειδικό αγορητή του ΛΑΟΣ κ. Αθανάσιο Πλεύρη.

Στο σημείο αυτό ξεκινά ο κατάλογος των αγορητών επί της αρχής. Ξεκινάμε από τον ορφικό νομό Έβρου.

Πρώτη είναι η Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Ελένη Τσιαούση.

Ορίστε, κυρία Τσιαούση, έχετε το λόγο για επτά λεπτά.

ΕΛΕΝΗ ΤΣΙΑΟΥΣΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το υπό ψηφιστή σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης που συζητάμε σήμερα αποτελεί μια νομοθετική πρωτοβουλία για μια δικαιοκρατικά ορθή και δικαιοπολιτικά πρόσφορη μεταχείριση των φαινομένων της νεανικής παραβατικότητας, εκ μέρους της πολιτείας, η οποία εκσυγχρονίζει και συμπληρώνει το ν. 3189/2003. Εισάγει ρυθμίσεις, οι οποίες είναι σε θετική κατεύθυνση, αυτήν, της ηπιότερης ποινικής μεταχείρισης για τους ανήλικους.

Ως μέλος της Επιτροπής Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της Βουλής, που έχει εργαστεί πάνω στο συγκεκριμένο θέμα και ως κοινωνική λειτουργός με εμπειρία σε υποθέσεις νεανικής παραβατικότητας, δεν μπορώ να μην κάνω κάποιες παρατηρήσεις.

Διαβάζοντας δε και τις προτάσεις των πολιτών που κατατέθηκαν στη δημόσια διαβούλευση, εξειδικευμένων επιστημόνων, καθώς και αυτές του Συνηγόρου για τα Δικαιώματα του Παιδιού, κατέληξα στο συμπέρασμα ότι κάποιες προβλέψεις δεν είναι απόλυτα συμβατές με τη σύγχρονη πραγματικότητα και επιδέχονται βελτιώσεις.

Οι επιστημονικές μελέτες στην Ελλάδα και διεθνώς έχουν αποδείξει ότι ο ποινικός σφραγισμός ανήλικων είναι ελάχιστα αποτελεσματικός ως προς τη μετέπειτα συμμόρφωσή τους, γεγονός που αποδεικνύεται και από την ιδιαίτερα υψηλή υποτροπή των

νέων, στους οποίους επιβάλλεται ο εγκλεισμός. Σύμφωνα με τελευταία έρευνα του εργαστηρίου εγκληματολογικών και ποινικών ερευνών του Πανεπιστημίου Αθηνών, το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 80%. Δηλαδή, αν σκεφτούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι το Μάρτιο του 2010 υπήρχαν πεντακόσια δεκατέσσερα παιδιά στις φυλακές, τότε ξέρουμε εκ των προτέρων ότι τα τετρακόσια δώδεκα από αυτά θα επιστρέψουν σε αυτές.

Η επισκόπηση στα αρχεία των ανηλίκων κρατουμένων δείχνει ότι η συντριπτική πλειοψηφία τους καταδικάζεται σε φυλάκιση για αδικήματα που κινούνται στο πεδίο της ελαφράς εγκληματικότητας, όπως κλοπές, χρήση ουσιών κ.λπ., ή αποτελούν μη νόμιμους μετανάστες που καταδικάζονται σε εγκλεισμό υπό τη μορφή της διοικητικής κράτησης έως ότου αποφασιστεί η απέλασή τους. Η ενδεχόμενη υπερβολική προσφυγή στα ποινικά μέσα και η επιβολή κατασταλτικών ποινών έχει καταστροφικές, στιγματικές συνέπειες για τα άτομα νεαρής ηλικίας που ακόμα διαμορφώνουν την προσωπικότητά τους. Η συνεχής επανατροφοδότηση και η επαναλαμβανόμενη ανακύκλωση του πληθυσμού των φυλακών αποδεικνύουν ότι οι φυλακές λειτουργούν στους ανήλικους ως σχολεία διαφόρων βαθμίδων εκμάθησης και βελτίωσης των τεχνικών του εγκλήματος.

Πριν, λοιπόν, η πολιτεία ασχοληθεί με την επανένταξη των παραβατικών ανηλίκων, θα πρέπει να διερευνήσει τρόπους και μεθόδους, για να μην βρεθούν οι ανήλικοι σε καταστάσεις παραβατικότητας. Πρέπει να υιοθετήσουμε θεσμικό εξωϊδρυματικής πρόληψης και αντιμετώπισης του προβλήματος. Θα είναι προγράμματα κοινωφελούς εργασίας, ημιελεύθερης διαβίωσης, συμμετοχή σε εκπαιδευτικά κοινωνικά προγράμματα; Θα δημιουργήσουμε μονάδες μέριμνας και ξενώνες φιλοξενίας; Θα βγάλουμε από τη ναφθαλίνη και θα εκσυγχρονίσουμε το θεσμό της ανάδοξης οικογένειας; Δεν χρειάζεται να ανακαλύψουμε τον τροχό. Υπάρχει ήδη σε ανεπτυγμένα κράτη πρόνοιας και έχουν προταθεί από Έλληνες εξειδικευμένους επιστήμονες. Πολιτική βούληση χρειάζεται και χρήματα φυσικά. Όμως, η επένδυση στους νέους είναι και η μόνη σίγουρη επένδυση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις ο ανήλικος θα πρέπει να περνάει το κατώφλι των φυλακών. Και ας το κάνει από τα δεκάξι, όχι από τα δεκαπέντε. Αυτή είναι η ηλικία που, σύμφωνα με τις σύγχρονες τάσεις της ψυχολογίας, αρχίζει το στάδιο της ψυχοκοινωνικής ωριμότητας. Θα πρέπει να γίνει σαφές ότι η επιβολή ποινικού σωφρονισμού θα αποτελεί την εξαίρεση και όχι τον κανόνα. Ξεχωριστή μέριμνα πρέπει επίσης να υπάρχει για τους ανήλικους παραβάτες με ψυχικές διαταραχές, νοητική υστέρηση ή τους τοξικοεξαρτώμενους έφηβους. Γιατί, κύριοι συνάδελφοι, ένας νέος δεκατριών ετών που βιάζει σίγουρα δεν είναι το φυσιολογικό παιδί. Κάποια προβλήματα υπάρχουν από πίσω.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να σταθώ στο τρίτο μέρος του νομοσχεδίου και στην Εταιρεία Προστασίας Ανηλίκων. Πρόκειται για μία υπηρεσία που δεν ανταποκρίθηκε με πληρότητα και με επιτυχία στις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών, ενώ θα μπορούσε να προσφέρει σπουδαίο έργο, εάν είχε το απαραίτητο προσωπικό και τους απαραίτητους πόρους φυσικά. Δεν ήταν τα προσόντα των μελών του διοικητικού συμβουλίου που έφταιγαν ούτε και οι ασαφείς αρμοδιότητες. Οπωσδήποτε, όμως, οι αλλαγές και οι προσθήκες είναι προς τη θετική κατεύθυνση.

Μου δημιουργεί έναν προβληματισμό η πρόθεση σύστασης ενός νέου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου σε περίοδο οικονομικής κρίσης και συγχώνευσης και κατάργησης οργανισμών του δημόσιου τομέα. Σκεπτόμενη, όμως, ότι, όπως προείπα, η επένδυση στους νέους είναι η μόνη σίγουρη επένδυση, είμαι βέβαιη πως το κεντρικό επιστημονικό συμβούλιο θα βοηθήσει στο συντονισμό όλων των φορέων για την αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της παραβατικότητας των ανηλίκων και θα στηρίξει το Υπουργείο, ώστε να λαμβάνει υπ' όψιν όλες τις παραμέτρους εκείνες, για να πράττει το καλύτερο γι' αυτά τα παιδιά, που σίγουρα όταν γεννήθηκαν δεν έγραφε στο μέτωπό τους «είμαι εγκληματίας».

Τελειώνοντας, θα ήθελα να σας παρακαλέσω, κύριε Υπουργέ, σε όσα σημεία του νομοσχεδίου υπάρχει αναφορά στον όρο «εγκληματικότητα ανηλίκων», να αντικατασταθεί με την ορθή επι-

στημονικά αναφορά του όρου «παραβατικότητα ανηλίκων».

Εγώ στηρίζω το νομοσχέδιο και καλώ και όλους τους συναδέλφους να το στηρίξουν, κάνοντας μία έκκληση προς την Κυβέρνηση: Βάλτε ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς στα σχολεία. Μαζί με τις αλλαγές που προωθούνται στην εκπαίδευση, με κατάλληλα προγράμματα, με αυτά τα στελέχη μαζί, θα βοηθήσει ώστε να έχουμε ασύγκριτα λιγότερους νέους τοξικομανείς, λιγότερα παιδιά θύματα, πιο σταθερές οικογένειες. Θα είναι πολλά τα οφέλη, κοινωνικά και οικονομικά, αφού η πρόληψη κοστίζει πολύ λιγότερο από τη θεραπεία. Και σίγουρα θα έχουμε πιο ευτυχισμένα και πιο συνειδητοποιημένα παιδιά.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐσης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε ιδιαίτερα την κ. Ελένη Τσιαούση, Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ από το Νομό Έβρου.

Ακολουθεί ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας από το Νομό Αχαΐας, κ. Μιχαήλ Μπεκίρης.

Κύριε Μπεκίρη, έχετε το λόγο για επτά λεπτά.

ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, συζητούμε σήμερα το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που αφορά τη βελτίωση της ποινικής νομοθεσίας για τους ανήλικους δράστες. Το νομοσχέδιο έρχεται σε μία περίοδο όπου η νεανική εγκληματικότητα γίνεται ολόένα και περισσότερο έντονη, ολόένα και περισσότερο εμφανής. Και αυτό δεν σχετίζεται με το γεγονός ότι οι νέοι της εποχής μας έχουν εγγενώς παραβατική συμπεριφορά, αλλά με τα κοινωνικά ελατήρια που εκτινάσσουν την κοινωνική αντίδραση, κυρίως από τη μεριά των νέων, οι οποίοι βλέπουν τα όνειρά τους να γκρεμίζονται, τις ελπίδες τους να χάνονται και το μέλλον τους να προδιαγράφεται ζοφερό.

Αυτή η παραβατική συμπεριφορά σχετίζεται με κοινωνικές παραμέτρους, όπως η οικονομική ανέχεια, που οδηγεί στη διάλυση των οικογενειών, τα επαγγελματικά αδιέξοδα των γονέων, που εντείνουν τη δικαιολογημένη εφηβική ανησυχία, τα επαγγελματικά αδιέξοδα των ιδίων των νέων ανθρώπων, πτυχιούχων και μη, που αποτελούν αναμφισβήτητα εστία κοινωνικών εκρήξεων. Σχετίζεται, επίσης, με την απαξίωση της οικογένειας ως κοινωνικοποιητικού θεσμού, την απαξίωση της εκπαίδευσης, του στρατού, ως φορέα διαμόρφωσης προσωπικότητας, μέσω της αποδυνάμωσης και της χαλάρωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Οι νέοι ρέπουν στην παραβατικότητα, επειδή μεγάλωσαν σε ένα άγονο και εκρηκτικό οικογενειακό περιβάλλον, επειδή αντίκρισαν το σκληρό πρόσωπο του κοινωνικού αποκλεισμού ως μετανάστες, επειδή έπεσαν θύματα παραμέλητων, εκμετάλλευσης και κακοποίησης. Γεννήθηκαν θύματα και όχι εγκληματίες.

Κύριε Πρόεδρε, στόχος του νομοσχεδίου είναι να επικαιροποιήσει το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τους ανήλικους δράστες και να το ευθυγραμμίσει με βάση διεθνείς συμβάσεις και κανόνες για τα δικαιώματα του παιδιού. Στην ουσία του νομοσχεδίου και σε διαδικαστικό πεδίο, μεταξύ άλλων προβλέπεται η κρίση ανηλίκων από δικαστές υψηλών προσόντων, μεγαλύτερης εμπειρίας και εξειδίκευσης και από δικαστήρια επιπλέον εγυήσεων. Σε επίπεδο ποινικού σωφρονισμού προβλέπεται η επιβολή ελαφρύτερων ποινών, καθώς είναι αδιανόητο για την ίδια πράξη να επιβάλλεται αυστηρότερη ποινή σε έναν ανήλικο από ό,τι σε έναν ενήλικα ή για την υπό όρους απόλυση ο ανήλικος να έχει λιγότερα δικαιώματα από ό,τι έχει ο ενήλικας. Επιπλέον, προβλέπεται η προσωρινή κράτηση να επιβάλλεται μόνο σε παραβάτες άνω των δεκαπέντε ετών και εφόσον η πράξη τους πιθανολογείται να οδηγήσει σε ποινικό σωφρονισμό.

Επιπρόσθετα, προβλέπεται η υποχρεωτική ακρόαση ανηλίκου από το δικαστή πριν τη λήψη απόφασης εγκλεισμού, σε περίπτωση που συμβιώνει σε κοινωνικό περιβάλλον ατόμων που τελούν αξιοπνέινες πράξεις. Τέλος, προωθείται η ίδρυση του Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου, με στόχο το συντονισμό των εταιρειών προστασίας ανηλίκων και την ανάπτυξη της συνεργασίας σε εθνικό επίπεδο με οργανισμούς και υπηρεσίες για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων.

Το παρόν σχέδιο νόμου, αν και δεν αποτελεί καμμία άκρως

τοληρή νομοθετική προσπάθεια και πρωτοβουλία του ήδη υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου που διέπει την ποινική μεταχείριση των ανηλίκων, θεωρούμε πως βρίσκεται στη σωστή κατεύθυνση κάλυψης κενών της υφιστάμενης νομοθεσίας και δημιουργίας των προϋποθέσεων εκείνων για την εξασφάλιση στους ανήλικους παραβάτες μιας δεύτερης ευκαιρίας. Δεν μπορεί ο εγκλεισμός ενός ανηλίκου, ενός δεκαπεντάχρονου παιδιού, να θεωρηθεί ότι συνεισφέρει στο σωφρονισμό του.

Ένα παιδί στα δεκαπέντε του αναπτύσσει και εξελίσσει την προσωπικότητά του, διαμορφώνει το χαρακτήρα του. Ακόμη και αν το οικογενειακό του περιβάλλον είναι ανεπαρκές και ιδιαίτερα νοσηρό, δεν μπορεί κανείς να υποστηρίξει πως το περιβάλλον της φυλακής είναι κατάλληλο, πως ο περιορισμός της ελευθερίας του είναι η ενδεδειγμένη και η πρότερη λύση. Κι αυτό ισχύει όχι μόνο για το σύστημα κράτησης της Ελλάδος, σωφρονιστικό σύστημα όπως κατ' ευφημισμό αποκαλείται, αλλά και για οποιοδήποτε σύστημα περιορισμού της ελευθερίας ενός παιδιού.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ**)

Το Δίκαιο των ανηλίκων πρέπει να είναι αυστηρά ανθρωποκεντρικό, προωθημένο και συμβαδίζον με τη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα.

Παρ' όλα αυτά, η πολιτεία οφείλει να αντιμετωπίσει την παραβατική συμπεριφορά των νέων στη ρίζα της, να επικεντρωθεί στους λόγους της περιθωριοποίησης των νέων που οδηγούν στην παράβαση, που με τη σειρά της οδηγεί στον εγκλεισμό, που καταλήγει στον κοινωνικό στιγματισμό και ανατροφοδοτεί την παραβατικότητα, αυτήν τη φορά σε μεγαλύτερες ηλικίες και με ευρύτερες συνέπειες. Η πολιτεία χρειάζεται να εγκύψει στο πρόβλημα, να διερευνήσει τι υποβόσκει στον ψυχισμό του ανηλίκου δράστη και να δημιουργήσει εκείνους τους μηχανισμούς που θα περιορίσουν την περαιτέρω αποσάθρωση του κοινωνικού ιστού.

Μέχρι, όμως, να επιτευχθεί αυτό, θα πρέπει κατά προτεραιότητα να προβούμε στην αναδιάρθρωση και στην αναμόρφωση των ειδικών καταστημάτων κράτησης, ώστε να διασφαλιστούν κατ' ελάχιστον αξιοπρεπείς όροι διαβίωσης για τους ανήλικους κρατούμενους.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Κι εμείς ευχαριστούμε. Το λόγο έχει ο κ. Άγγελος Κολοκοτρώνης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Να πω προκαταβολικά ότι αναγνωρίζουμε την ευαισθησία με την οποία ο κ. Καστανίδης αντιμετωπίζει τα θέματα της αρμοδιότητάς του, αλλά θα πρέπει να είμαι νομίζω χρήσιμος, παρά ευχάριστος σήμερα.

Το νομοσχέδιο που συζητάμε προτείνει τη γενικότερη επεικτική μεταχείριση όχι μόνο των ανηλίκων, αλλά και των πρώτων μετά την ενηλικίωση ατόμων, δηλαδή από δεκαοκτώ έως είκοσι ενός ετών και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να φτάσει και στο εικοστό πέμπτο έτος.

Αυτό σημαίνει ότι οι παραβατικές συμπεριφορές, ακόμη και κακουργηματικού χαρακτήρα, που διαπράττονται από δράστες ενηλίκους μεν, αλλά νέους μέχρι είκοσι ενός ή είκοσι πέντε ετών, θα πάψουν να έχουν την ποινική μεταχείριση των ενηλίκων και θα αντιμετωπίζονται με τις διατάξεις περί σωφρονισμού ανηλίκων, δηλαδή ένταξη σε πρόγραμμα κοινωνικής και ψυχολογικής θεραπείας ή εγκλεισμό σε αναμορφωτήρια.

Το σχέδιο νόμου, ενώ προβλέπει ως βασικό αιτιολογικό του την προστασία της νεότητας και της νεανικής ηλικίας γενικότερα, στην πραγματικότητα, κατά την άποψή μας, υποκρύπτει ένα είδος ασυλίας σε μια αρκετά εκτεταμένη ηλικία μετά την ενηλικίωση, που φτάνει τα επτά χρόνια, δηλαδή από το δέκατο όγδοο μέχρι το εικοστό πέμπτο έτος.

Είναι γνωστό, όμως, στο χώρο του Ποινικού Δικαίου και των ανθρώπων που ασχολούνται με την αντεγκληματική πολιτική ότι ένα μεγάλο μέρος της παραβατικότητας εκδηλώνεται ακριβώς στα πρώτα αυτά νεανικά χρόνια και συνεπώς, εάν με το άλλοθι της νεανικής ηλικίας αποκτηθεί στην πραγματικότητα το ακατάδωκτο για τα νεαρά άτομα, όχι μόνον αυτά δεν θα προστατευ-

θούν, αλλά αντιθέτως θα γίνουν στόχος όλων εκείνων των ηθικών αυτουργών, που μπορούν να χρησιμοποιούν και να δωροδοκούν τη νεότητα, προκειμένου να ενεργήσουν της πάσης φύσεως, εγκληματικές ενέργειες.

Από παράδειγμα του φαινομένου είναι και η απόλυτη αποποινικοποίηση των χρηστών ναρκωτικών ουσιών. Ενώ μέχρι την αποποινικοποίηση της χρήσης η διακίνηση των ναρκωτικών εδιώκετο αυστηρότατα και ήταν πολύ δυσχερής η πραγματοποίησή της, μετά την αποποινικοποίησή της, αξιοποιώντας το έγκλημα, το φαινόμενο της χρησιμοποίησης της νομιμότητας, απελευθερώθηκε στην πραγματικότητα πλήρως η διακίνηση των ναρκωτικών, με τη μέθοδο που θα σας περιγράψω.

Όλη η εμπορία των ναρκωτικών διεξάγεται από τα κοινώς λεγόμενα «βαποράκια», τα οποία φροντίζουν πάντα να έχουν τόσες δόσεις κάθε φορά επάνω τους, ώστε και αν ακόμη τύχει να συλληφθούν ή να ελεγχθούν να επικαλεσθούν ιδία χρήση και να αφεθούν ελεύθεροι. Πράγματι, τα «βαποράκια» εμπορίας των ναρκωτικών έχουν πάνω τους μέχρι τρεις το πολύ δόσεις, συνήθως μία ή δύο, τις οποίες προσπαθούν να πωλήσουν. Κάθε φορά που πωλούν τις δόσεις αυτές, προμηθεύονται άλλες δύο ή τρεις δόσεις προς εξεύρεση νέων αγοραστών. Έτσι ποτέ δεν έχουν επάνω τους περισσότερες από τρεις δόσεις και έτσι η όλη εμπορία και διακίνηση των ναρκωτικών γίνεται, ανά την Ελλάδα, απρόσκοπτα και ανενόχλητα, υπό τα όμματα πολιτών και αστυνομικών, χωρίς να μπορεί κανείς να αντιδράσει.

Αυτό το αποτρόπαιο φαινόμενο για την κοινωνία μας επεβλήθη μέσα στα χρόνια τη εισηγήσει και καθηγητών ακόμη του Ποινικού Δικαίου και της Εγκληματολογίας, οι οποίοι οδήγησαν την πολιτεία και την κοινωνία σε αυτό το φαινόμενο, δηλαδή να πωλούνται μέσα στους δρόμους ναρκωτικά και να μη μπορεί στην ουσία ούτε και η Αστυνομία να αντιδράσει, αφού και αν συλληφθεί ο δράστης της εμπορίας, θα επικαλεσθεί ο ίδιος εξάρτηση από ναρκωτικές ουσίες και ιδία χρήση και είναι αμφίβολο, αν θα είναι εφικτή ακόμη και η παραπομπή του σε δίκη.

Με παρόμοιο τρόπο το νομοσχέδιο, με το επιχείρημα της προστασίας της νεότητας, πιστεύουμε ότι θα δημιουργήσει, μετά βεβαιότητας μάλιστα, ένα ακόμη αποτρόπαιο για την κοινωνία μας θέαμα, που ήδη λαμβάνει χώρα, το να μπορούν ομάδες νεαρών ή μεμονωμένα νεαροί ανήλικοι ή ενήλικοι, μέχρι είκοσι πέντε ετών, ανενόχλητα να διαπράττουν οποιαδήποτε κακουργηματική πράξη και να μη διώκονται ποινικά, όπως οι υπόλοιποι ενήλικοι πολίτες, αλλά ούτε καν να προβλέπεται γι' αυτούς η αυτόφωρη διαδικασία.

Η εξάλειψη του αυτοφώρου για τους νεαρούς ενήλικες είναι μείζονος σημασίας ζήτημα, διότι αυτό σημαίνει ότι δεν θα είναι δυνατή η σύλληψή τους και η κράτησή τους, αλλά θα παραπέμπονται σε τακτική δικάσιμο, η οποία θα γίνεται μετά από πολλούς μήνες ή και πολλά έτη, αφού, μετά βεβαιότητας θα λάβει μία τουλάχιστον αναβολή. Έτσι, απολύτως ανεπίκαιρα θα εισάγονται σε δίκη σε χρόνο κατά τον οποίο θα είναι άνω των είκοσι πέντε ετών και επομένως, δεν θα τυγχάνουν ούτε καν αναμορφωτικής σωφρονίσεως, αν λάβει, μάλιστα, κανείς υπ' όψιν του ότι το φαινόμενο αυτό του οργανωμένου νεανικού εγκλήματος έχει πάρει το χαρακτήρα της μαστίγας, αφού ανά πάσα στιγμή και πολλές φορές απρόκλητα ομάδες νεαρών, με ή χωρίς κουκούλα, διακόπτουν την κυκλοφορία, λεηλατούν ιδιωτικές και δημόσιες περιουσίες, καταστρέφουν εμπορικά καταστήματα, τραυματίζουν σοβαρά ή και δολοφονούν πολίτες, με αποτέλεσμα η χώρα μας να αποτελεί ένα απέραντο βασίλειο βίας και αναρχίας, επί του οποίου ουδεμία υγιής και ισορροπημένη ανάπτυξη μπορεί να υπάρξει.

Στην πράξη, η ρύθμιση θα δώσει το δικαίωμα, κατά την άποψή μας, σε κάθε επιχειρηματία ή εξωθεσμικό παράγοντα που διαθέτει κεφάλαια να μπορεί να οργανώνει ιδιωτικούς στρατούς χούλιγκανς, νεαρών ενηλίκων μέχρι είκοσι πέντε ετών και να διαπράττει σχεδόν οιαδήποτε, οποιαδήποτε εγκληματική πράξη ανενόχλητα, εξασφαλίζοντας και το ακατάδωκτο των νεαρών δραστών, που θα είναι υποχείριά τους και επεμβαίνοντας με τον τρόπο αυτό στην πολιτική και κοινωνική ζωή της χώρας κατά το δοκούν και κατά τα συμφέροντά τους.

Έτσι ακριβώς οδηγούμαστε στον άμεσο κίνδυνο ενός παρα-

κράτους, το οποίο πλέον θα καθορίζει και θα ελέγχει και το ίδιο το κράτος, καθώς και την κοινωνία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Κι εμείς ευχαριστούμε. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, δεκαοκτώ μαθητές και μαθήτριες και πέντε εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το Ελληνικό Παιδικό Μουσείο.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει η κ. Ηρώ Διώτη, Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ.

ΗΡΩ ΔΙΩΤΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα το οποίο συζητάμε σήμερα είναι και πολύ σοβαρό και συγκλονιστικό μαζί. Για μας είναι αδιανόητο να υπάρχουν φυλακές ανηλίκων και οι προτάσεις μας είναι διαφορετικές και έχουν διατυπωθεί και δημόσια.

Παρ' όλα αυτά οι φυλακές υπάρχουν και γι' αυτό θα ήθελα να αναφερθώ σε μερικά γενικότερα πράγματα, που θα έπρεπε να έχετε λάβει υπ' όψιν σας και κάποια στιγμή, κύριε Υπουργέ, να υπάρχει και μια ολοκληρωμένη πρόταση.

Το αμερικανοτραφές δόγμα της «μηδενικής ανοχής» που πολλοί υποστηρίζουν και για τους ενήλικες και για τα παιδιά, οδηγεί σε βάρβαρες καταστάσεις, οδηγεί σε βάρβαρες κοινωνίες. Οδηγεί σε κοινωνίες με υπερτροφικό ποινικό κράτος και χιλιάδες ανθρώπους στις φυλακές, ακόμα και για ψύλλου πήδημα, προληπτικά, όπως ισχυρίζονται κάποιοι.

Αναγνωρίζουμε την προσπάθεια που κάνετε, προσπάθεια που δεν μπορεί να γίνεται μόνο από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, η οποία όμως είναι ελάχιστη και πολύ μικρή, για να αντιμετωπίσει την πραγματικότητα στις φυλακές ανηλίκων της χώρας.

Θα ήθελα να αναφέρω δύο-τρία παραδείγματα για την κατάσταση που επικρατεί σε σχέση με τους ανήλικους, απλά και κατανητά.

Όπως είπε και ο συνάδελφος ο κ. Τάσος Κουράκης, τρία στα τέσσερα παιδιά που αποφυλακίζονται από τις φυλακές ανηλίκων, ξαναγυρνούν στις φυλακές ενηλίκων πια. Δεν υπάρχει πιο τρανταχτό παράδειγμα για την αγωνία της πολιτικής διαπαιδαγώγησης και σωφρονισμού των ανηλίκων.

Την τελευταία φορά που πήγε η «Πρωτοβουλία για τα Δικαιώματα των Κρατούμενων», στις φυλακές ανηλίκων του Βόλου, οι ανήλικοι κρατούμενοι φώναζαν «ανοίξτε τα κελιά να μπουν τα παιδιά», εκφράζοντας την αγωνία τους να δουν τους ανθρώπους που ήταν απ' έξω, για να τους συμπαρastaθούν.

Τα παιδιά αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ζουν σε συνθήκες κράτησης πέρα από κάθε φαντασία. Τι συμβαίνει εκεί, λοιπόν;

Μιλάτε, κύριοι για σωφρονισμό και αναρωτιέμαι πώς μπορεί να υπάρχει σωφρονισμός, διαπαιδαγώγηση, δημιουργία διαφορετικής συνείδησης σε παιδιά δεκαέξι, δεκαεπτά χρονών, όταν για είκοσι επτά ολόκληρες ώρες συνεχόμενες, είναι κλεισμένα μέσα στα κελιά και τους θαλάμους; Δεν συμβαίνει πουθενά αυτό, ούτε σε φυλακή ανηλίκων.

Πώς μπορεί να μην καλλιεργείται η ψυχή των παιδιών με αγριότητα και θυμό, όταν βγαίνουν στον προαύλιο χώρο μετά από είκοσι επτά ώρες και δεν υπάρχει τίποτα, τίποτα απολύτως, εκτός από τσιμέντο; Ούτε παιχνάκι, ούτε καρέκλα, ούτε βράχος, ούτε πέτρα για να καθίσουν.

Πώς μπορεί να υπάρχει σωφρονισμός, όταν για λόγους οικονομικής κρίσης έχουν κοπεί όλα τα προγράμματα που υπήρχαν και γίνονταν μέσα στη φυλακή;

Εδώ, δυστυχώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μιλάμε για φοβερά πράγματα. Αν συγκρίνουμε τη φυλακή των ανηλίκων του Βόλου με τη χειρότερη φυλακή των ενηλίκων –θέλετε τη Κέρκυρα, θέλετε τα Γρεβενά, θέλετε την Αλικαρνασσό;- οι φυλακές ανηλίκων του Βόλου είναι χειρότερες.

Πώς είναι δυνατόν να μιλάτε για σωφρονισμό, όταν στοιβάζονται παιδιά και κοιμούνται στο πάτωμα και δεν έχουν ούτε σαπούνι;

Τι είναι αυτή η πολιτεία τέλος πάντων, που δεν παρέχει απολύτως τίποτα και που κόβει το συγκλονιστικό ποσό των 8 ευρώ το μήνα για τους άπορους, σε 6,2 ευρώ λόγω κρίσης;

Εξοργίζεσαι και έξω που είσαι. Σκεφθείτε τα παιδιά που ζουν αυτά στο πετσί τους κάθε μέρα.

Είναι τελικά αυτό που έχει γραφτεί, ότι πρόκειται για την ποινικοποίηση της φτώχειας, την εγκληματοποίηση της φτώχειας, την εξάντληση κάθε αυστηρότητας σε ανήλικους –και στους ενήλικους φυσικά- κυρίως αν είναι φτωχοί, μετανάστες, άνεργοι. Αναγνωρίζουμε ότι για τα Ελληνόπουλα υπάρχει μια προσπάθεια να μην μπαίνουν φυλακή, ειδικά για μικροαδικήματα, αλλά αυτό δεν ισχύει για όλους.

Βρίσκουν δικαίωση, λοιπόν, όλοι αυτοί που κραυγάζουν για λιγότερο κράτος στην κοινωνία και την οικονομία, αλλά περισσότερο ποινικό κράτος, για να μην κινδυνεύσουν τελικά από τους πεινασμένους και τους απελπισμένους.

Να θυμίσω την περίπτωση του δεκαπεντάχρονου Πολωνού, πριν δύο-τρία χρόνια, του Ματιέ, που τον συνέλαβαν με ένα τσιγάρο χασίς, φυλακίστηκε στην Αυλώνα, παρουσίασε προβλήματα, τον πήγαν στο ψυχιατρείο του Κορυδαλλού και μετά ένα μήνα παραμονής στο δήθεν νοσοκομείο, στο δήθεν ψυχιατρείο – διότι γνωρίζετε ότι δεν πρόκειται ούτε για νοσοκομείο ούτε για ψυχιατρείο, στην καλύτερη περίπτωση είναι κέντρο υγείας- το παιδί κρεμάστηκε, χωρίς όπως αποδείχτηκε, να τον έχει δει κανένας γιατρός και χωρίς να υπάρχει καμμία γνωμάτευση. Και φυσικά, κανένας δεν τιμωρήθηκε.

Να θυμίσουμε, επίσης, τι γίνεται στα κρατητήρια της Πέτρου Ράλλη, όπου οι άνθρωποι που ασχολούνται, συνάντησαν μικρά παιδιά, ακόμα και οκτώ χρονών, όπου δεν τους παρέχουν απολύτως τίποτα και που το μόνο τους έγκλημα είναι ότι δεν έχουν χαρτιά, το αδίκημα, δηλαδή, του να είσαι μετανάστης. Η ποινικοποίηση της μετανάστευσης. Και μην πείτε, πού να τους αφήσουμε, δεν έχουν να πάνε πουθενά. Αυτό θα έπρεπε να έχει ήδη φροντιστεί.

Στην Πέτρου Ράλλη, λοιπόν, υπήρχαν περιπτώσεις που για να ανανεωθεί το τρίμηνο κράτησης, βάζανε τα πιτσιρίκια να υπογράψουν ότι τους απελευθερώνουν και το επόμενο λεπτό, έξω από την πόρτα, τους ξανά συλλαμβάναν για άλλους τρεις μήνες.

Η κράτηση ανηλίκων χωρίς δικαστική απόφαση, αποτελεί σημαντική απόκλιση από τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, που η Ελλάδα έχει κυρώσει με το ν. 2101/1992. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 37 εδάφιο β' της σύμβασης: «Η σύλληψη, κράτηση ή φυλάκιση ενός παιδιού πρέπει να είναι σύμφωνη με το νόμο, να μην αποτελεί παρά ένα έσχατο μέτρο και να είναι της μικρότερης δυνατής χρονικής διάρκειας». Εν προκειμένω, η κράτηση του ανηλίκου εν όψει της απέλασής του, είναι προφανές ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ως έσχατο, αλλά ως πρώτο και εύκολο μέτρο, καθώς ο υπό απέλαση ανήλικος δεν έχει διαπράξει καμμία άλλη αξιόποινη πράξη πέραν της παράνομης εισόδου και παραμονής του στη χώρα, για την οποία συνήθως ο ίδιος δεν ευθύνεται. Η πρακτική αυτή εκθέτει τη χώρα μας που θα όφειλε σύμφωνα με την πιο πάνω διάταξη, σε συνδυασμό με το άρθρο 6 του ελληνικού Συντάγματος να λαμβάνει όλα τα αναγκαία εναλλακτικά μέτρα προς αποφυγή της κράτησης του ανηλίκου.

Σ' αυτό το σημείο, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, καταθέσαμε με τη κοινοβουλευτική ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ και την υπογράψαμε τέσσερις Βουλευτές, τροπολογία στο άρθρο 3, με την οποία αναφέρουμε: «Σε ανήλικο αλλοδαπό δεν μπορεί να επιβληθεί το μέτρο της διοικητικής κράτησης. Μέριμνα για τη διαμονή του λαμβάνει ο εισαγγελέας ανηλίκων σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες επιμελητών ανηλίκων». Παρακαλώ να γίνει δεκτή.

Αυτή, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι η γύμνια ενός συστήματος μη ύπαρξης δομών προστασίας των ανηλίκων. Και όχι μόνο για τους μετανάστες, αλλά και για τα Ελληνόπουλα. Αυτό δεν προκύπτει μόνο όταν ένα παιδί κάνει μία παραβατική ενέργεια και μπει στη φυλακή ή σε ένα ίδρυμα, αλλά και πριν, σε περιπτώσεις που υπάρχει ανάγκη, κακοποίηση ή εγκατάλειψη.

Κοινωνικές υπηρεσίες και δομές χρειάζονται, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες –το είπε και ο κύριος Υπουργός- και όχι φυλακές.

Ακόμα ένα παράδειγμα από την Κασσαβέτεια, όπου δύο αδελφια, δεκατριών και δεκαπέντε χρονών βρίσκονται φυλακισμένα. Ο δεκατριάρχωνος που επικοινωνεί με την «Πρωτοβουλία για τα Δικαιώματα των Κρατουμένων», δηλώνει πως θέλει να αυτοκτονήσει. Και σας ρωτώ: Τι θα κάνετε με τα παιδιά αυτά; Τι θα κάνετε μ' αυτό το παιδί; Τώρα που θα πάει το όριο στα δεκαπέντε χρόνια, μάλλον θα αποφυλακιστεί, αλλά ο αδελφός του που έχει κλείσει τα δεκαπέντε χρόνια θα μείνει μέσα. Όταν θα βγει, λοιπόν, τι θα κάνετε; Εδώ μιλάμε για ανθρώπινες παιδικές ζωές. Τι έχετε στο μυαλό σας; Θα θέλαμε κάτι να μας πείτε.

Σ' αυτό το σημείο θα μπορούσα πολλά να αναφέρω και για τα ιδρύματα της χώρας και την επίσης απαράδεκτη κατάσταση που επικρατεί στα περισσότερα, αλλά ο χρόνος μου δεν επαρκεί.

Κλείνοντας, όμως, θέλω να κάνω μία μικρή αναφορά στους κρατούμενους για ναρκωτικά.

Είναι αστείο πράγμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να θεωρούμε ότι έχουμε έξι χιλιάδες εμπόρους ναρκωτικών, όταν σε άλλες χώρες πολυπληθέστερες, είναι εκατό, εκατόν πενήντα άνθρωποι αυτοί που έχουν καταδικαστεί για εμπορία. Δεν νομίζω ότι είμαστε χώρα εμπόρων ναρκωτικών. Αν είναι αστείο και τραγικό μαζί να μιλάμε για τέτοια νούμερα, είναι εξωπραγματικό και αχαρκτήριστο να μιλάμε για εμπορία σε ανήλικους, όταν είναι προφανές για οποιονδήποτε νοήμονα, ότι τα παιδιά αυτά είναι τα θύματα ενός κυκλώματος ή μιας κατάστασης.

Καταλήγω, λοιπόν, λέγοντας πως είμαστε ακόμη πολύ πίσω. Οι ανάγκες σήμερα δεν είναι αυτές. Καταλαβαίνετε και σεις ότι αυτά όχι απλώς είναι ημίμετρα, αλλά είναι ψίχουλα. Δεν δίνετε ούτε 1 ευρώ για την υπόθεση αυτή και η οικονομική κρίση αυτό δεν το αθώνει. Εδώ μιλάμε για ένα έγκλημα εις βάρος παιδικών ψυχών.

Για όλα τα παραπάνω που σας είπα, δεν υπάρχει πρόβλεψη και η ζωή των παιδιών αυτών θα συνεχιστεί τόσο τραγικά και τόσο απαράδεκτα, όπως σας τα περιέγραψα και σ' αυτό, δυστυχώς, δεν απαντά το νομοσχέδιο. Παίρνετε σωστά μέτρα και για τις ποινές και για την προφυλάκιση, το αναγνωρίζουμε, αλλά είναι απλά μια σταγόνα στον ωκεανό.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Και εμείς σας ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής κ. Απόστολος Κακλαμάνης.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εγώ θέλω να συγχαρώ το Υπουργείο Δικαιοσύνης και ιδιαίτερα τον παρευρισκόμενο Υφυπουργό τον κ. Κασιφάρα, τον συνονόμάτό μου, ο οποίος γιόρταζε χθες και να του πούμε και σήμερα τις ευχές, γιατί κάνουν μια προσπάθεια σοβαρή στο χώρο του αντικειμένου τους, στα διάφορα καταστήματα κράτησης, σωφρονισμού κ.λπ..

Γνωρίζει ο κύριος Υφυπουργός, γνωρίζουμε όλοι, τα προβλήματα σε ό,τι αφορά τις υποδομές -και όχι μόνο το κτηριακό πρόβλημα- που έχουν επιβαρυνθεί, με τη συνεχώς αυξανόμενη εγκληματικότητα, εγκλήματα και εισαγόμενα.

Θα πρέπει μέσα στα τεράστια δημοσιονομικά προβλήματα που υπάρχουν, στα πλαίσια των ειδικών προγραμμάτων και του ΕΣΠΑ, του Δ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και των δημοσίων επενδύσεων, να δοθεί ιδιαίτερο βάρος σε αυτό το σημείο.

Σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, όπως έχει αναφερθεί από άλλους συναδέλφους και τους εισηγητές των κομμάτων που μίλησαν και από την πλευρά των εκάστοτε αρμοδίων Υπουργών, ασφαλώς υπάρχει η διάθεση -και από ολόκληρη την κοινωνία- και του καλύτερου σωφρονισμού και της επανένταξης των νέων, των ανήλικων ιδιαίτερα, στον κοινωνικό κορμό. Το ζήτημα είναι στην πράξη τι κάνουμε. Φοβάμαι ότι στεκόμαστε στο τέλος, εκεί που το ποτάμι φθάνει στη θάλασσα και δεν κάνουμε πιο πριν κάποια έργα, ακόμα και στους παραπόταμους, ακόμα και στα μικρά ρυάκια, που συγκεντρώνουν όλη την φερτή ύλη, όχι μόνο το βρόχινο νερό και τη ρίχνει στη θάλασσα, δηλαδή στην κοινωνία. Και δεν φθάνει μόνο το φρέσκο νερό του χιονιού που λιώνει ή της βροχής που πέφτει, φτάνουν και οι όποιες ακαθαρσίες συγκεντρώνονται και καταλήγουν εκεί. Και είναι φυσικό να μολύνεται ολόκληρη η περιοχή και πολύ παραστατικά νομίζω

ότι μας δίνει αυτήν την πραγματικότητα η εικόνα του αιγιαλού μας σε όλη σχεδόν την χώρα. Εάν φροντίζαμε από πριν ότι φτάνει ως εκεί, προφανώς θα ήταν καθαρότερες οι παραλίες μας. Άρα, το πρόβλημα υπάρχει πολύ πριν αρχίσει να το αντιλαμβάνεται το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και οποιονδήποτε άλλοι πολιτειακοί θεσμοί. Γεννιέται, μπορώ να πω, στις παρυφές των θεσμών, το πρόβλημα. Δεν θα κουραστώ ποτέ να το τονίζω, το τονίζω είκοσι δύο ολόκληρα χρόνια και ως είναι πολλές φορές η φωνή μου «φωνή βοώντος εν τη ερήμω». Κάποια πράγματα από το παρελθόν μας χρειάζονται. Όπως σε κάθε δέντρο χρειάζονται οι ρίζες του, αλλιώς δεν υπάρχει ο κορμός και αν οι ρίζες δεν μεταφέρουν στον κορμό και στα κλαδιά ό,τι χρειάζεται για να αναπτυχθούν οι χυμοί του δέντρου, τα φύλλα, οι καρποί του, προφανώς θα ξεραθεί. Έτσι και η κοινωνία μας έχει, δυστυχώς, αποκοπεί από το καλό παρελθόν. Τα παιδιά δεν τα διαπαιδαγωγεί σήμερα η οικογένεια.

Τολμώ να πω ότι πολλές φορές εάν η μητέρα που γυρίζει το μεσημέρι από τη δουλειά της κουρασμένη και τα παιδιά από το σχολείο -ή και ως εργαζόμενη στο σπίτι, διότι και αυτό που κάνει μέσα στο σπίτι η γυναίκα είναι δουλειά και πολλές φορές βαρύτερη από την εξωτερική εργασία- κάθεται το μεσημέρι μαζί με τα παιδιά να δουν αυτές τις άθλιες εκπομπές δήθεν κοινωνικής κριτικής, δήθεν ψυχαγωγίας, τι άλλο θέλετε από εκεί και πέρα να γίνει παρά προετοιμασία τροφίμων όχι μόνο των καταστημάτων κράτησης και σωφρονισμού ανηλίκων, αλλά των πιο σκληρών εγκληματιών. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Και η κοινωνία μας δυστυχώς εξακολουθεί να το αγνοεί, και θέλει να το αγνοεί. Όταν το Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο βάλει ένα πρόστιμο σε μία από τις άθλιες αυτές εκπομπές που διάφορες κυρίες και κύριοι σηκώνουν τα φουστάνια τους ή κουνάνε τους «παισινούς» τους, εκεί η κοινωνία ακόμα και οι λεγόμενοι έγκριτοι δημοσιογράφοι για να μην θεωρηθούν ότι δεν είναι αρκετά προοδευτικοί, επικρίνουν το Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο ότι κάνει λογοκρισία. Όμως, το Σύνταγμα μας σοφό στο άρθρο 15, παράγραφος 1, προβλέπει ακόμα και προληπτικά μέτρα από το Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο, ώστε να αντιμετωπίζονται αμέσως τέτοιες καταστάσεις. Διότι η κατόπιν εορτής ακρόαση και η εν συνεχεία διενέργεια ιδιαίτερης έρευνας, όπως θυμάστε όταν επί δύο μήνες προβάλλονταν το έγκλημα ενός παιδιού επάνω στη βόρεια Ελλάδα, νομίζω στην Ημαθία, ξέρετε ότι κάνει μεγάλο κακό. Προβαλλόνταν το πρόβλημα, τάχα προς αναζήτηση ενόχων και στο τέλος ανεδείκνυαν παιδιά δώδεκα και δεκατριών χρονών ότι διαπράττουν τέτοια εγκλήματα, που πριν από δέκα - είκοσι χρόνια δεν μπορούσαμε να διανοηθούμε τέτοια εγκλήματα.

Όμως μεγάλο κακό κάνουν και οι σκληρές βίαιες που υπάρχουν σε όλα σχεδόν τα έργα. Είναι ελάχιστα τα έργα που δήθεν ψυχαγωγούμεθα, που δεν έχουν σκληρές βίαιες. Κινηματογραφικά έργα ποιότητας μεταδίδονται τις μεταμεσονύκτιες ώρες μαζί βέβαια με προβολές άλλων προγραμμάτων χειρότερης ποιότητας και από αυτά που προβάλλονται την ημέρα.

Είχε νομοθετηθεί παλαιότερα όταν ήμουν Υπουργός Προεδρίας της Κυβέρνησης, μία διάταξη να μην γίνεται διαφήμιση παιδικών παιχνιδιών στην τηλεόραση. Βέβαια, οι τρεις -τέσσερις πολυεθνικές έχουν εξαφανίσει την ελληνική βιοτεχνία παιδικού παιχνιδιού. Οι περισσότεροι παλαιοί βιοτέχνες, που έφτιαχναν παιδικά παιχνίδια, τώρα έχουν εξαφανιστεί ή υποχρεώθηκαν να γίνουν εισαγωγείς παιχνιδιών των μεγάλων πολυεθνικών. Και τώρα οποιαδήποτε ώρα γίνεται διαφήμιση, ιδιαίτερα παιχνιδιών συνδεόμενων με τη βία.

Εδώ το Υπουργείο Παιδείας, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το Υπουργείο Πολιτισμού, η Κυβέρνηση, ο Πρωθυπουργός, όλοι μας πρέπει να αποφασίσουμε τι θέλουμε να γίνουν οι νέες γενιές; Θέλουμε να είναι καλύτερες από εμάς ή χειρότερες; Δεν βλέπουμε ότι αυτή η απέχθεια που αισθάνονται οι νέοι μόλις αρχίζουν να νιώθουν τη ζωή για όλους αυτούς τους θεσμούς είτε καλώς λειτουργούν είτε όχι έχει να κάνει με το γεγονός ότι η διαπαιδαγώγηση που έχουν, η δήθεν ενημέρωση, η επιμόρφωση και η ψυχαγωγία της τηλεόρασης τους οδηγεί οπουδήποτε αλλού παρά εκεί που αργά θα διαπιστώσουν, στα 20, στα 30 ότι έκαναν λάθος;

Επειδή ως δικηγόρος είχα ασχοληθεί με ζητήματα αυτής της

ιδιαιτερότητας, πολλά χρόνια πριν, στη Δάφνη υπήρχε ένα Κατάστημα αναμορφωτικό. Σας βεβαιώνω ότι ένας νεαρός, δεκατριών χρονών «κλεφταράκος», έμαθε εκεί τα πάντα. Πώς μπορεί να διακινεί ναρκωτικά, πώς μπορεί να κάνει πράγματα που δεν μπορεί κανείς να σκεφτεί ότι σε αυτήν την ηλικία. Όπως να κλέβει κανείς ανύποπτος και ακόμα και στη μέση τσέπη κουμπωμένη αν έχει το πορτοφόλι του, αυτός μπορούσε να την ξεκουμπώσει και να το πάρει. Είναι τώρα πολλά χρόνια που έχουν περάσει και δεν είναι καν το ίδρυμα αυτό εκεί, έχει μεταφερθεί. Αλλά ποιος σας λέει ότι όταν ένα παιδί δεκατριών – δεκατεσσάρων χρονών, συνυπάρχει μ' έναν δεκαοκτώ χρονών, ο οποίος έχει περάσει ένα - δύο χρόνια από αυτά τα ιδρύματα και τα έχει ξεσκονίσει και είναι έτοιμος για δράση, δεν θα χαλάσει και αυτό;

Άρα, λοιπόν, πρέπει να δούμε τι κάνουμε στην οικογένεια πρώτα από όλα, τι κάνουμε σε άλλους θεσμούς.

Στην εκκλησία δεν είναι ανάγκη να διαβάσουμε από την έκδοση των εβδομήκοντα, όποιες αξίες μπορεί να εμπνεύσουν. Δεν πλησιάζουν τώρα ούτε εκεί οι νέοι.

Ακόμα και τα πολιτικά κόμματα, όταν λένε ακαταλαβίστικα πράγματα για τους νέους, πώς να τους προσεγγίσουν, όταν η όλη τους δράση είναι μακριά από τα προβλήματα και εν πάση περιπτώσει από τα οράματα των νέων ανθρώπων; Οι νέοι άνθρωποι δεν θα εμπνευστούν από αυτά που εμείς εδώ μέσα λέμε βάλλοντας ο ένας εναντίον του άλλου.

Εάν, λοιπόν, δεν γίνει ένας προγραμματισμός και επειδή το Υπουργείο Δικαιοσύνης είναι που δέχεται τελικά το τεράστιο πρόβλημα, εγώ θα σας έλεγα να πείτε και στον ρέκτη, πραγματικά, Υπουργό τον κ. Καστανίδη, και εσείς κύριε Κατσιφάρα, να καθίσετε και να χτυπήσετε καμπάνες, σε όλους τους φορείς. Αλλιώς τι θα κάνετε;

Εδώ οι μισοί κρατούμενοι στις φυλακές πια, το 50%, είναι για ναρκωτικά. Σωστά είπε κάποια συνάδελφος, πώς συμβαίνει, χώρες με πενταπλάσιο πληθυσμό από τη δική μας και παραπάνω να έχουν μικρότερο αριθμό εμπορών ναρκωτικών και εμείς εδώ να έχουμε χιλιάδες που καταδικάζονται ως έμποροι – διακινητές μικρής ή μεγαλύτερης ποσότητας ναρκωτικών, αλλά οι πραγματικοί έμποροι ναρκωτικών ζουν και να βασιλεύουν; Αρκετοί δε, στα λεγόμενα «σαλόνια» μιας σάπιας ελίτ, όπου υπερηφανεύεται ο καθένας στους άλλους με το πώς μπορεί να βάζει, μεταξύ δεικτύ και μεγάλου δακτύλου, την πρέζα.

Βλέπετε τις αθλιότητες, ακόμα και σε χώρους τιμής για την ιστορία μας! Στο Αβέρωφ! Στο Πολεμικό Μουσείο! Πώς γίνονται θύματα τα παιδιά μας εκεί! Δικαίως μετά μας κατηγορούν, ότι «εσείς δημιουργήσατε τέτοιες συνθήκες και εσείς δεν κάνετε τίποτα για να αλλάξει αυτή η κατάσταση».

Ελπίζω – ειδικά επειδή απευθύνομαι στον Υφυπουργό που ξέρω την ευαισθησία του και στον κ. Καστανίδη – ότι αυτά έστω και αργά θα ακουστούν. Επαναλαμβάνω πράγματα που επί είκοσι δύο χρόνια τα λέω σε αυτή την Αίθουσα. Έχουμε παραδώσει τη νεολαία, τον ελληνικό λαό, τους θεσμούς, τα κόμματα, το μέλλον του τόπου σε ορισμένους επιχειρηματίες που ως μόνη αξία της ζωής τους δεν έχουν ό,τι είχαν οι εφημεριδάδες οι παλιοί. Έχουν ως μόνη αξία το χρήμα. Δεν νιώθουν τίποτα, δεν έχουν αισθήματα μέσα τους. Ό,τι μπορεί να αποτιμηθεί σε χρήμα, αυτό το υπολογίζουν.

Δεν μπορεί να συνεχιστεί αυτός ο κατήφορος της χώρας. Δεν μπορεί η Κυβέρνηση, με τη χώρα λίγο πριν από το γκρεμό, να κάνει πια τίποτα εάν δεν υπάρξει μέσα στην κοινωνία κάτι που θα αναπεργώσει και το ηθικό, που θα ενεργοποιήσει δυνάμεις που έχει η κοινωνία μας, αλλά που καταπιέζονται αυτή τη στιγμή από αυτά τα απεχθέστατα συμφέροντα, διότι δεν περιορίζονται σ' ένα συγκεκριμένο χώρο, αλλά καταπλακώνουν ολόκληρη την ελληνική κοινωνία, ολόκληρη τη χώρα, το παρόν και το μέλλον μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Το λόγο έχει ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ στο νομό Κεφαλονιάς κ. Σπυριδών Μοσχόπουλος.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα το σχέδιο νόμου: «Βελτιώσεις της Ποινικής Νομοθεσίας για

τους ανήλικους δράστες, πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων».

Είναι ένα θέμα που χρειάζεται ιδιαίτερη ευαισθησία και έτσι αντιμετωπίζεται από τη πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Είναι γεγονός ότι ο ν.3189/03 που αναφέρεται στις εγκληματικές πράξεις ανηλίκων δραστών είναι ένας πολύ προχωρημένος, για την εποχή που ψηφίστηκε, νόμος. Είναι, επίσης, γεγονός ότι συνέβαλε στον εξανθρωπισμό του δικαίου των ανηλίκων στη χώρα μας.

Είναι επιβεβλημένο, όμως, τα όποια προβλήματα ή κενά εντοπίστηκαν στην επτάχρονη εφαρμογή του, να αντιμετωπιστούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και ταυτόχρονα να εναρμονίσουμε το δίκαιο των ανηλίκων με τις Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Συμβάσεις για τα Δικαιώματα του Παιδιού, καθώς και με τους Κανόνες των Ηνωμένων Εθνών για την απονομή δικαιοσύνης σε ανηλίκους.

Αυτό κάνει το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα. Και το κάνει με τις τροποποιήσεις των διατάξεων του Ποινικού μας Κώδικα, με τις αλλαγές στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και στον Κώδικα Οργανισμού των Δικαστηρίων και με τις αλλαγές στο αναφερόμενο στους ανήλικους προληπτικό δίκαιο, καθώς και στο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων, όπως και το πολύ σημαντικό, την ίδρυση Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων.

Το νομοσχέδιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιφέρει σημαντική τομή στο θεσμό του ποινικού σωφρονισμού. Μπορεί ο ποινικός σωφρονισμός να επιβάλλεται ως «έσχατο μέτρο» και να λέγεται ότι έχει παιδαγωγικό χαρακτήρα, αλλά δεν μπορούμε να παραγνωρίζουμε ότι αποτελεί ποινή. Πρέπει, επομένως, να ισχύουν και εδώ ό,τι και για τις υπόλοιπες ποινικές κυρώσεις, με βάση τις αρχές της νομιμότητας, της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης.

Δεν μπορεί να παραβλέπουμε το γεγονός ότι ο ποινικός σωφρονισμός μπορεί να επιβληθεί για την τέλεση αξιόποινων πράξεων, που τυχόν θα εκτελεστούν στο μέλλον από ανήλικους δεκατριών ή δεκατεσσάρων ετών και ότι στην πράξη ο εγκλεισμός επιβεβαιώνεται και από μελέτες, ότι αυξάνει τον κίνδυνο υποτροπής.

Άρα, θα πρέπει να περιοριστεί, όπως σωστά γίνεται στο νόμο, σε ιδιαίτερα σοβαρά εγκλήματα σε μεγαλύτερους από δεκαπέντε ετών ανήλικους και το πεδίο εφαρμογής να γίνεται και σε άτομα μετεφηβικής ηλικίας ή νεαρούς ενήλικες, δηλαδή και σε αυτούς που βρίσκονται στο μεταβατικό στάδιο ενηλικίωσης.

Με το παρόν νομοσχέδιο συντελούνται αλλαγές στο θεσμό της υπό όρους απόλυσης και δίδεται το δικαίωμα παράστασης και ακρόασης του ανηλίκου στο δικαστικό συμβούλιο. Προβλέπεται αυξημένη εμπειρία και εξειδίκευση στους δικαστές που πρέπει να έχουν συμμετάσχει και σε επιμορφωτικά σεμινάρια της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών. Μόνον αυτοί θα χειρίζονται πλέον θέματα εγκληματικότητας ανηλίκων.

Προβλέπεται ακόμα η προσωρινή κράτηση των ανηλίκων, μόνο άνω των δεκαπέντε ετών και για συγκεκριμένο χρόνο, καθώς επίσης και κατάργηση της αυτόφωρης διαδικασίας.

Προβλέπεται επίσης, υποχρεωτικός διορισμός συνηγόρου για την εκδίκαση σοβαρών εγκληματικών πράξεων που για ενήλικες θα είχαν χαρακτήρα κακούργηματος.

Είναι πολλαπλά διαπιστωμένο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η παραβατική συμπεριφορά του ανηλίκου οφείλεται στις περισσότερες περιπτώσεις στο περιβάλλον μέσα στο οποίο μεγαλώνει.

Κατοχυρώνεται με το νομοσχέδιο αυτό, η παρέμβαση του κράτους να πραγματοποιείται με προνοιακού τύπου δομές και όπου αυτό δεν είναι εφικτό, λόγω του ακατάλληλου περιβάλλοντος του ανηλίκου, για το οποίο, όμως, αποφαινεται ο αρμόδιος επιμελητής ανηλίκων, τότε μόνο να γίνεται ο εγκλεισμός σε ίδρυμα αγωγής, αφού ζητηθεί βέβαια και η γνώμη του ίδιου του ανηλίκου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων που έχουν συσταθεί σε κάθε Πρωτοδικείο προσέφεραν και προσφέρουν σημαντικό έργο. Η έλλειψη, όμως, του αναγκαίου

προσωπικού και τα πολλά προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα, απαιτείται και με την προτεινόμενη ρύθμιση επιτυγχάνεται ο προσδιορισμός με μεγαλύτερη σαφήνεια του έργου που οφείλουν να προσφέρουν, καθώς και η εξειδίκευση των προσόντων όσων αποτελούν το διοικητικό συμβούλιο των εταιρειών αυτών.

Η σημαντικότερη, όμως, τομή στο χώρο αυτό είναι η ίδρυση Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου, το οποίο θα παρακολουθεί το έργο που προσφέρουν οι Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων. Θα διατυπώνει προτάσεις για τα προβλήματα και την έλλειψη συντονισμού όλων των φορέων δημοσίων και ιδιωτικών, καθώς και μη κυβερνητικών οργανώσεων, που δραστηριοποιούνται σε αυτό το χώρο.

Θα γνωμοδοτεί και θα συμβουλεύει το Υπουργείο, για να υπάρχει ένας συνολικός σχεδιασμός και συντονισμός του προσφερόμενου έργου σε προνοιακό επίπεδο, αλλά και στο επίπεδο συνθηκών κράτησης των ανηλίκων για τη σταδιακή προετοιμασία τους και την τελική κοινωνική τους επανένταξη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι κοινωνικές παροχές και το κράτος πρόνοιας δεν είναι μόνο αυτά που έχουμε συνηθίσει να επικαλούμαστε. Κράτος πρόνοιας, κράτος δικαίου είναι και αυτό που φροντίζει και αγωνιά για τον αδύναμο, που φροντίζει για τον ανήλικο που η ζωή τον έφερε σ' ένα περιβάλλον που δεν επέλεξε ο ίδιος και εν τούτοις τον ωθεί στην παραβατικότητα. Είναι χρέος μας να τον διασώσουμε. Είναι χρέος μας να τον βοηθήσουμε να ζήσει και να τον κάνουμε να γνωρίσει τις πραγματικές και αληθινές αξίες της ζωής.

Είμαι σίγουρος ότι αυτό το νομοσχέδιο, μετά τη διαβούλευση, τη συζήτηση στην επιτροπή, με τις τροποποιήσεις και τις συμπληρώσεις ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της εποχής και επιλύει νομοθετικά τα προβλήματα και τα κενά που μέχρι σήμερα έχουμε διαπιστώσει. Είναι ένα νομοσχέδιο που αξίζει και πρέπει να το ψηφίσουμε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Μοσχόπουλο.

Το λόγο έχει η κ. Ευγενία Τσουμάνη-Σπέντζα, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΣΟΥΜΑΝΗ-ΣΠΕΝΤΖΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η παραβατικότητα των ανηλίκων συνιστά αδιαμφισβήτητο ένα φαινόμενο κοινωνικής παθογένειας με σοβαρότατες επιπτώσεις στο παρόν και στο μέλλον των ίδιων των νέων, αλλά και του συνόλου της κοινωνίας, κατά συνέπεια.

Τα στατιστικά στοιχεία σε ευρωπαϊκό επίπεδο δείχνουν το μέγεθος του προβλήματος. Το 15% του συνόλου των εγκλημάτων που διαπράττονται αφορούν εγκλήματα ανηλίκων, ενώ σε ορισμένες χώρες το ποσοστό αυτό αγγίζει το 22%. Είναι, λοιπόν, σαφές ότι τα ζητήματα που συζητάμε σήμερα είναι ιδιαίτερα σημαντικά.

Θεωρώ ότι η παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία κινείται στη σωστή κατεύθυνση, ειδικά σε ό,τι αφορά την ποινική μεταχείριση των ανηλίκων. Συντάσσεται εξάλλου σε ικανοποιητικό βαθμό με τις παρατηρήσεις της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού, τους κανόνες του Πεκίνου για την οργάνωση της δικαιοσύνης για ανηλίκους, καθώς και με τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Συγκεκριμένα, με το παρόν νομοσχέδιο εισάγονται ορισμένες σημαντικές βελτιώσεις που αφορούν στη μείωση των ορίων των επιβαλλόμενων ποινών, στην αύξηση της ηλικίας για την ποινή του σωφρονισμού και την επιβολή του μόνο σε περιπτώσεις κακουργημάτων, στο δικαίωμα παράστασης και ακρόασης του ανηλίκου κατηγορουμένου, στην κατάργηση του αυτόφωρου, στη μείωση διάρκειας της προσωρινής κράτησης, τον υποχρεωτικό διορισμό συνηγόρου και την εξειδίκευση των δικαστών ανηλίκων.

Οι παραπάνω αλλαγές κινούνται –όπως επεσήμανα– στην ορθή κατεύθυνση. Θα ήθελα ωστόσο να αναφερθώ σε ορισμένες προτάσεις, πολλές από τις οποίες διατυπώθηκαν και από φορείς εγνωσμένου κύρους οι οποίες συμπληρώνουν τις επιχειρούμενες βελτιώσεις.

Θα πρέπει να προβλεφθεί, λοιπόν, ότι το δικαστήριο ανηλίκων

λαμβάνει υπόψη του Έκθεση Κοινωνικής Έρευνας, η οποία θα πρέπει, κατά την άποψή μου, να αποτελεί ουσιαστική, διαδικαστική προϋπόθεση. Η διερεύνηση της προσωπικότητας του ανηλίκου θα πρέπει να γίνεται από ειδικούς επιστήμονες και όχι εμπειρικά από το δικαστήριο στο, έτσι και αλλιώς, σύντομο χρονικό διάστημα της δίκης.

Επιπλέον, θα πρότεινα την επέκταση του υποχρεωτικού διορισμού συνηγόρου και σε άλλες κατηγορίες αδικημάτων πλην των κακουργημάτων, δεδομένου ότι συχνά οι ανήλικοι κατηγορούμενοι – κυρίως αλλοδαποί – δικάζονται χωρίς καν την παρουσία των κηδεμόνων τους.

Επίσης, η νομοθετική αυτή πρωτοβουλία μπορεί να αποτελέσει ευκαιρία να ενσωματωθούν ρυθμίσεις που αφορούν και το ποινικό μητρώο ανηλίκων, όπως παραδείγματος χάριν, η κατάργηση αναγραφής των αναμορφωτικών μέτρων και άλλα.

Και οι προβλέψεις όμως του σχεδίου νόμου για τις Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων, παρά τη θετική δημιουργία Ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής είναι ατελείς, αποδυναμώνοντας την βούληση του νομοθέτη για την πρόληψη της παραβατικότητας των ανηλίκων.

Είναι αναγκαία – κατά την άποψή μας – η προσθήκη ρυθμίσεων που θα διευκολύνουν την ουσιαστική λειτουργία των Εταιρειών Προστασίας και θα ενισχύουν το σημαντικότερο κοινωνικό τους έργο, όπως μεταξύ άλλων η πρόβλεψη κριτηρίων και διαδικασιών χρηματοδότησης, η στελέχωση με εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό, η θέσπιση όρων και πλαισίου λειτουργίας των στεγών φιλοξενίας ανηλίκων κ.α..

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι η σοβαρή προσέγγιση του σχεδίου νόμου για την ποινική μεταχείριση των ανηλίκων δεν θα μπορέσει να αποδώσει, εάν δεν αντιμετωπιστούν δύο βασικά ελλείμματα, η διαχείριση των οποίων θα υποστήριζε την όλη προσπάθεια.

Πρώτον, απουσιάζουν ρυθμίσεις για την βελτίωση της σημερινής κατάστασης των καταστημάτων κράτησης ανηλίκων. Όπως είναι γνωστό, ο ποινικός εγκλεισμός των νέων παραβατών μπορεί να είναι ιδιαίτερα επιβλαβής για την μετέπειτα εξέλιξή τους. Έρευνα του Πανεπιστημίου Αθηνών αποδεικνύει ότι τέσσερις στους πέντε πρώην κρατούμενους νέους συνελήφθησαν και οδηγήθηκαν ξανά στις φυλακές.

Μάλιστα, όπως επανειλημμένα έχει επισημανθεί από το Συνήγορο του Πολίτη, οι χώροι στους οποίους κρατούνται οι ανήλικοι δεν ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες της ηλικίας τους. Οι νέοι κρατούμενοι στερούνται και άλλων δικαιωμάτων εκτός της ελευθερίας τους, όπως αυτό της ανάπτυξης της προσωπικότητάς τους, της θεραπευτικής αντιμετώπισης ειδικών προβλημάτων όπως είναι η τοξικοεξάρτηση, οι ψυχικές και νοητικές διαταραχές και της μέριμνας για κοινωνική επανένταξη.

Επιπλέον, η υγειονομική περίθαλψη είναι ανεπαρκής. Οι ανήλικοι συμβιώνουν με νεαρούς ενήλικες εγκληματίες και οι προσωρινώς κρατούμενοι δεν διαχωρίζονται από τους καταδικάσους.

Τα προβλήματα αυτά τα διαπιστώσαμε και ιδίως όμασι ως μέλη της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την ισότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα, κατά την πρόσφατη επίσκεψή μας στο κατάστημα κράτησης νέων του Αυλώνα και τα επισημάνουμε στην σχετική έκθεση της ειδικής επιτροπής, η οποία μάλιστα έτυχε διακομματικής συμφωνίας.

Ένα δεύτερο μεγάλο έλλειμμα είναι –όπως επισημαίνει και η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του ανθρώπου– το γεγονός ότι δεν γίνεται καμία αναφορά στα κρισιμότερα ζητήματα της πρόληψης του φαινομένου, καθώς και της επανένταξης των ανηλίκων.

Οι νέοι διεθνείς προσανατολισμοί στρέφονται προς μια παιδαγωγική αντιμετώπισή τους, με στόχο την αποτελεσματικότερη προσωπική και κοινωνικοεπαγγελματική τους ανάπτυξη. Αυτό πρέπει να το αντιμετωπίσουμε με ιδιαίτερη ευαισθησία.

Απαιτείται, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, οριζόντιος σχεδιασμός με διυπουργική συνεργασία για τη δημιουργία, αλλά και την υποστήριξη προνοιακών και εκπαιδευτικών δομών. Κυρίως δε, απαιτούνται πολιτικές κοινωνικής ενσωμάτωσης των νέων παραβατών μέσα από την ενίσχυση του ρόλου τόσο του σχολείου, όσο και της οικογένειας. Επίσης, απαιτείται και η ενεργοποίηση πρόλη-

πτικών στρατηγικών στους τομείς της κοινωνικής πολιτικής, της αγοράς εργασίας, της πρόσβασης σε πολιτιστικές, ψυχαγωγικές και αθλητικές δραστηριότητες.

Οι πολιτικές αυτές, κύριοι συνάδελφοι, μπορούν να χρηματοδοτηθούν από διαθέσιμους πόρους του ΕΣΠΑ τους οποίους το Υπουργείο Δικαιοσύνης, παρά την έλλειψη σχετικής εξουσιοδότησης, θα έλεγα, οφείλει επιτέλους να αξιοποιήσει με ταχύτητα, διαφάνεια και αποτελεσματικότητα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αντιμετώπιση της νεανικής παραβατικότητας είναι ένας πολυμέτωπος συνεχής αγώνας, λόγω των δυναμικών και συνεχώς μεταβαλλόμενων χαρακτηριστικών του φαινομένου.

Η βελτίωση του νομικού πλαισίου είναι αναμφισβήτητα απαραίτητη και βεβαίως ευπρόσδεκτη. Από μόνη της όμως δεν αρκεί. Χρειάζεται μια ολοκληρωμένη, πολυδιάστατη πολιτική, η οποία θα καλύπτει την ποινική μεταχείριση, την πρόληψη, αλλά και την κοινωνική επανένταξη των νέων.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Και εμείς ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κύριος Απόστολος Κατσιφάρας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΣ (Υφυπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η Κυβέρνηση και το ελληνικό Κοινοβούλιο κάνει σήμερα ένα μεγάλο βήμα, προκειμένου να αντιμετωπίσουμε πιο αποτελεσματικά τα σύγχρονα και ταυτόχρονα οξυμένα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελληνική κοινωνία, όπως είναι η θυματοποίηση των νέων, το παιδί σε κίνδυνο, η ανήλικη παραβατικότητα, η εγκληματικότητα των ανηλίκων, αλλά και η εκμετάλλευση των ανηλίκων. Όλοι γνωρίζουμε ότι πίσω από την κουρτίνα και κοντά στην φτώχεια παράγεται μια μεγάλη παράνομη οικονομία.

Η σημερινή παρέμβαση, το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου είναι μια ολοκληρωμένη πολιτική με πολύ συγκεκριμένες, όμως, παρεμβάσεις στην πρόληψη, στην εποπτεία του συστήματος, στη δικαστική λειτουργία, αλλά ταυτόχρονα και στην επανένταξη.

Οι κύριες τομές που κάνουμε αφορούν την ποινική δικονομία και τον Ποινικό Κώδικα, που βασίζεται στη μείωση των ποινών των νέων παραβατών, στην ενίσχυση των σωφρονιστικών, αναμορφωτικών και θεραπευτικών μέτρων και βεβαίως, για πρώτη φορά στη χώρα μας, την κατάργηση της κράτησης για παιδιά μέχρι και δεκαπέντε ετών.

Η δεύτερη μεγάλη παρέμβαση αφορά το πλαίσιο πρόληψης και επιστημονικής προσέγγισης των δομών που ασχολούνται με το παιδί σε κίνδυνο, τη θυματοποίηση, την παραβατικότητα. Κυρίως, επιδιώκουμε με την συγκρότηση του Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου να έχουμε μια πολιτική ολοκληρωμένη, ενιαία, συστηματική, επιστημονικά τεκμηριωμένη, που να εντάσσει στη λειτουργία της κοινωνικής δομής, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και να αντλεί πληροφόρηση, να ενσωματώνει στη λειτουργία της την κοινωνική ανησυχία και να την μετατρέπει σε μία δημιουργική και αποτελεσματική πολιτική.

Ουσιαστικά, μέσα από εκεί ενισχύουμε το ρόλο –και ταυτόχρονα τον αναβαθμίζουμε– των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων, ώστε να μην είναι δομές στα χαρτιά, και ενσωματώνουμε την επιστημονική προσέγγιση μέσα στη λειτουργία των δομών, των κοινωνικών, αλλά και των κρατικών. Θα μπορεί να έχει μία δυνατότητα να μελετά, να παρακολουθεί τι γίνεται σε διεθνές επίπεδο και να μεταφέρει, με ταχύτητα και όχι μέσα από μία γραφειοκρατική προσέγγιση, ό,τι χρήσιμο και δυνατό υπάρχει σήμερα, για να μπορούμε να έχουμε αποτέλεσμα στη δική μας πολιτική και, ταυτόχρονα, να έχει πολιτικές παροχής υπηρεσιών. Η Υπηρεσία πρέπει να είναι κοντά στο παιδί, κοντά στην οικογένεια, να είναι κοντά σε αυτούς τους λειτουργούς που ασχολούνται, παρεμβαίνουν και εντέλλονται να φέρουν αποτέλεσμα σε πολύ κρίσιμα θέματα.

Είπε μια πολύ μεγάλη αλήθεια ο κ. Κακλαμάνης: Εμείς βλέπουμε την κορυφή του βουνού ή βλέπουμε το ποτάμι, όταν φτάνει στη θάλασσα και γι' αυτό πολλές φορές δεν μπορούμε να έχουμε αποτελεσματική πολιτική. Η παρέμβαση που κάνουμε στο

συγκεκριμένο θέμα –και έγινε μετά από μία πολύ καλή και ουσιαστική συνεργασία και με τον Συνήγορο του Παιδιού, που κουβεντιάσαμε εκτεταμένα, αλλά και μέσα από άλλους θεσμικούς φορείς, που έχουν προσεγγίσει με μεγαλύτερη ευαισθησία, είναι ακριβώς για να βάλουμε στην πολιτική μας και κυρίως, στον βασικό πυρήνα των πολιτικών μας, καλές πρακτικές και να τις βάλουμε από κει που έρχονται, που είναι αυστηροί κριτές, για να έχουμε πιο προωθημένη πολιτική στα συγκεκριμένα θέματα.

Θέλω να πω όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι η πολιτική μας στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δεν περιορίζεται μόνο σε αυτές τις συγκεκριμένες πρωτοβουλίες. Αντίθετα, οι πρωτοβουλίες μας μπαίνουν και στο πυρήνα του σωφρονιστικού μας συστήματος. Αναβαθμίζουμε τη λειτουργία των καταστημάτων κράτησης με πολύ σοβαρές πρωτοβουλίες στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση, στις ιατρικές και κοινωνικές δομές, στην καθημερινότητα μέσα από προγράμματα πολιτιστικά και αθλητισμού και, βεβαίως, με πολιτικές στην επανένταξη των κρατούμενων. Όταν θα έρθει η ώρα να είναι πολύ καλά προετοιμασμένοι να ενταχθούν στην κοινωνία ομαλά, να διευκολύνουν την οικογένεια και να μπορούν και αυτοί πολύ γρήγορα να γίνουν ενεργοί, δραστήριοι και ουσιαστικοί πολίτες σε μία ανοιχτή και ζωντανή κοινωνία.

Προχωρούμε, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, προγράμματα μαζικού αθλητισμού, αλλά και παρεμβάσεων στις υποδομές και κυρίως εκεί που χρειάζονται. Ειδικά στο κατάστημα κράτησης του Αυλώνα, κάναμε μία συμβολική κίνηση με την Ομοσπονδία Καλαθοσφαίρισης. Μέσα από αυτές τις συμβολικές κινήσεις είμαστε σε ανοιχτή συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, για να φέρουμε συγκεκριμένα προγράμματα αθλητικών δραστηριοτήτων, αλλά και υποδομών στα συγκεκριμένα καταστήματα κράτησης νέων.

Ταυτόχρονα, βρισκόμαστε σε ανοιχτή συνεργασία με την Αντικαρκινική Εταιρεία και συγκεκριμένα με τον καθηγητή κ. Φιλόπουλο από το «Σωτηρία», για να έχουμε μέσα στο πρώτο εικοσήμερο του μηνός Ιουλίου ένα ανοιχτό πρόγραμμα, αλλά και επαναλαμβανόμενο, μ' ένα μνημόνιο συνεργασίας, για να μπορέσουμε να καλύψουμε ένα μεγάλο κενό και να υπάρχει ένας ιατρικός έλεγχος στις γυναίκες κρατούμενες στις φυλακές του Ελαιώνα, Τεστ Παπ και έλεγχος για τη διαπίστωση του καρκίνου του μαστού. Ξέρετε ότι είναι ειδικές κατηγορίες. Δεν θέλουμε να αρκεστούμε μόνο στις δικές μας εσωτερικές δομές, αλλά θέλουμε να βάλουμε και την επιστημονική κοινότητα.

Βεβαίως, βρισκόμαστε σε συνεργασία με το Νοσοκομείο, αλλά και την επιστημονική κοινότητα του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Παίδων, για να εντάξουμε μέσα στις πολιτικές μας, προγράμματα ώστε να δούμε και τα παιδιά που βρίσκονται σήμερα παρά τη θέλησή τους, κυρίως, στις φυλακές του Ελαιώνα, γιατί οι μανάδες τους είναι κρατούμενες. Ήδη, μέσα στον επόμενο μήνα θα ανακοινώσουμε όλο το μνημόνιο για να έχουμε συγκεκριμένες πολιτικές, που θα έχουν περιοδικό έλεγχο και δεν θα περιοριζόμαστε μόνο στον έλεγχο των παιδιάτρων. Θέλουμε την επιστημονική στήριξη και στους κρατικούς λειτουργούς, αλλά και στις μανάδες, για να έχουμε πραγματικά μία πιο αποτελεσματική πολιτική.

Αντίστοιχα προγράμματα κατάρτισης και επανακατάρτισης θα ανακοινώσουμε πολύ σύντομα. Αγαπητοί συνάδελφοι, ξέρετε ότι τα περισσότερα προγράμματα κατάρτισης και επανακατάρτισης είναι ευρωπαϊκά. Να είμαστε όμως ειλικρινείς, το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, άρα και τα προγράμματα τελείωσαν το 2007. Το ΕΣΠΑ έχει καθυστερήσει.

Τώρα, λοιπόν, είμαστε έτοιμοι να ανακοινώσουμε συγκεκριμένα προγράμματα κατάρτισης και επανακατάρτισης, αλλά θα καταλήγουν με πιστοποιητικό, για να μπορεί να έχει ο κρατούμενος στην αποφυλάκισή του και ένα πιστοποιητικό ειδικεύσεως, που να του δίνει ένα διαβατήριο για να ενταχθεί στην αγορά εργασίας, να νιώθει ο ίδιος ότι δεν πήγαν όλα χαμένα και ότι του δόθηκε μία ευκαιρία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα προγράμματα απεξάρτησης είναι ένα πολύ κρίσιμο σημείο, γιατί ξέρουμε ότι το μεγάλο κομμάτι σήμερα των κρατούμενων είναι αλκοολικοί –στο 60% περίπου– αλλά και πολύ κοντά στις κατηγορίες με τα ναρκωτικά είτε

εξαρτημένοι είτε με οποιαδήποτε άλλη σχέση. Για μας αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία. Ενισχύσαμε τη συνεργασία μας με το ΚΕΘΕΑ. Ήδη, το τελευταίο οκτάμηνο εντάξαμε τέσσερα προγράμματα του ΚΕΘΕΑ σε πλήρη λειτουργία και ανάπτυξη στα σωφρονιστικά καταστήματα. Δεν περιοριζόμαστε όμως εκεί. Θέλουμε σε κάθε σωφρονιστικό κατάστημα να υπάρχει ένα σχολείο δεύτερης ευκαιρίας και να υπάρχει ένα συμβουλευτικό κέντρο. Θα προωθήσουμε την πολιτική μας και σε συνεργασία με τον ΟΚΑΝΑ, γιατί έχουμε ένα σκληρό πυρήνα μεγάλης ηλικίας κρατουμένων, που είναι πολύ δύσκολο μέσα από τα πρώτα προγράμματα, κυρίως τα συμβουλευτικά, να υπάρχει μια πλήρης απεξάρτηση.

Αγαπητοί συνάδελφοι, κανένας νόμος και κανένα θεσμικό πλαίσιο δεν είναι αρκετά για να δώσουν λύσεις οριστικές, εάν δεν αφυπνιστεί κατ' αρχάς η κοινωνία. Εάν όμως δεν αφυπνιστούν και δεν έχουν επιστημονική προσέγγιση και ευαισθησία οι κρατικοί λειτουργοί, που καλούνται να υλοποιήσουν συγκεκριμένες πολιτικές και εάν δεν υπάρχει ευθύνη από τον καθένα, από το δημόσιο υπάλληλο, τον κρατικό λειτουργό, ευθύνη των πολιτικών, αλλά και ευθύνη της κοινωνίας, δεν θα φέρουμε ποτέ και κανένα αποτέλεσμα.

Εμείς ακούμε κάθε δημιουργική πρόταση, απ' όπου και αν προέρχεται, από τον πολιτικό κόσμο, από τις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, από μεμονωμένα άτομα. Ακούμε και αξιολογούμε. Δεν είναι τυχαίο ότι έχουμε δύο νομοπαρασκευαστικές επιτροπές αυτή τη στιγμή ανοικτές, για ζητήματα που αφορούν το σωφρονιστικό σύστημα και θα το επηρεάσουν άμεσα, τόσο η Επιτροπή για το νόμο περί ναρκωτικών, αλλά και για το Σωφρονιστικό Κώδικα. Έτσι, ακριβώς, για να έχουμε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση σε όλα τα ζητήματα.

Αγαπητοί συνάδελφοι, κάνουμε μία δύσκολη προσπάθεια, σε μία δύσκολη συγκυρία. Η κοινωνία συντηρητικοποιείται βαθιά και εμείς καλούμαστε να ανοίξουμε το πλαίσιο και τους ορίζοντες, να αντιληφθούμε τι σημαίνει ανεκτικότητα και βασικές αρχές της δημοκρατίας, όπως ότι ο κρατούμενος, ό,τι και να είναι, δεν θα πάψει ποτέ να είναι άνθρωπος και πολίτης. Πάνω στο φόβο κτίζονται τείχη. Πάνω στα τείχη περνάς κόσμο στην απέναντι όχθη. Εμείς θέλουμε, η δημοκρατία μας να λειτουργεί υπέρ του αδυνάτου, με ευαισθησία, με ανθρωπιά. Αλλά θέλουμε, ταυτόχρονα να υπάρχει και ασφάλεια στη χώρα μας.

Σε αυτήν την προσπάθεια που κάνουμε και με βασικό πυρήνα της πολιτικής μας τα ανθρώπινα δικαιώματα, καλούμε όλες τις πολιτικές παρατάξεις, καλούμε την ελληνική κοινωνία, να είναι δίπλα μας, να είναι αρωγοί σε αυτήν την προσπάθεια. Ο καθένας μπορεί να κρατήσει τις βασικές ιδέες που έχει, τις οποίες διαφοροποιήσεις, αλλά υπάρχουν πράγματα, που μας ενώνουν. Υπάρχουν πράγματα που δεν κοστίζουν οικονομικά και μπορούμε να τα κάνουμε. Υπάρχουν πράγματα που μπορούν να γίνουν μόνο από την αφύπνιση και από τη συμμετοχή.

Σε αυτήν την προσπάθεια, σας καλώ στην υπερψήφιση αυτού του νομοσχεδίου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Οι Υπουργοί Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Κύρωση της από 26 Μαΐου 2010 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Αναστολή των εργασιών των δικαστικών υπηρεσιών του Δικαστικού Μεγάρου Θεσσαλονίκης, των προθεσμιών και των πλειστηριασμών» και άλλες διατάξεις».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διάρκη Επιτροπή.

Το λόγο έχει ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ στο Νομό Καβάλας κ. Δημήτριος Παπουτσής

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακολουθώντας στο Βήμα τον αξιότιμο κύριο Υφυπουργό Δικαιοσύνης, αντιλαμβανόμαστε πως ελάχιστα πράγματα μπορώ να προσθέσω στην κατεύθυνση στήριξης αυτής της τόσο σημαντικής νομοθετικής πρωτοβουλίας.

Θα ήθελα, φυσικά, να συγχαρώ για άλλη μια φορά την ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τις προσπάθειες που καταβάλλει προς την κατεύθυνση περαιτέρω ενίσχυσης με σημαντικά επίκαιρα σχέδια

νόμου, του τόσο κρίσιμου για το δημοκρατικό χαρακτήρα της πολιτείας μας χώρου της δικαιοσύνης. Γιατί η δικαιοσύνη αποτελεί εκείνη τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος, στην οποία τόσο οι πολίτες, όσο και η Κυβέρνηση, έχουν εμπιστευθεί πολλές προσδοκίες. Και αυτό, επειδή μεταξύ άλλων, η ποιότητα αλλά και η αποτελεσματικότητα της δικαιοσύνης αποτελεί ένα σημαντικό και θεμελιώδες ζήτημα του κατά πόσο το δημοκρατικό μας πολίτευμα λειτουργεί εύρυθμα ή όχι.

Η συγκεκριμένη, λοιπόν, νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης είναι η πέμπτη κατά σειρά, αν συμπεριλάβουμε και τα υπό κατάθεση σχέδια νόμου που θα συζητηθούν κατά τις επόμενες εβδομάδες ένα εκ των οποίων μόλις πριν ανακοινώθηκε. Το συγκεκριμένο Υπουργείο Δικαιοσύνης είναι ασφαλώς, ίσως, το πιο παραγωγικό Υπουργείο της Κυβέρνησης. Προφανώς, έχει και αυτό το γεγονός τη σημασία του, για τις προτεραιότητες που θέτει η Κυβέρνηση, αλλά και η ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, σε σχέση με την ανάγκη σύγχρονων και διαρκών μεταρρυθμίσεων που αφορούν στο δικαιοσύστημα της χώρας μας.

Με την πέμπτη κατά σειρά, λοιπόν, νομοθετική της πρωτοβουλία, η ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης επιχειρεί να θέσει σε νέες βάσεις την υφιστάμενη νομοθεσία, που διέπει το δικαιοσύνη των ανηλίκων δραστηριών. Αυτή η νομοθετική ρύθμιση έρχεται σαν συνέχεια των καινοτόμων για το 2003 πρωτοβουλιών της τότε κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, που αφορούσαν και βελτίωναν σε μια πιο προοδευτική βάση τότε, συγκεκριμένες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αναφορικά με την παραβατικότητα των ανηλίκων. Οφείλουμε επίσης να υπενθυμίσουμε ότι οι διατάξεις, οι οποίες τότε θεσμοθετήθηκαν, δεν θεωρούνταν εκείνη την εποχή και τόσο αυτονόητες για το νομικό μας πολιτισμό.

Με το σημερινό σχέδιο νόμου, λοιπόν, η Κυβέρνηση προχωράει ένα βήμα πιο πέρα προς την κατεύθυνση της περαιτέρω φιλελευθεροποίησης των διατάξεων εκείνων που αφορούν στους ανηλίκους δράστες. Το νομοσχέδιο αποτελείται από τρία μέρη και θα αναφερθώ εν τάχει στα, κατά τη γνώμη μου, σημαντικότερα στοιχεία της συγκεκριμένης αυτής πρωτοβουλίας, τα οποία είναι πράγματι ενδεικτικά της φιλοσοφίας που θέλουμε να διέπει το δικαιοσύνη των ανηλίκων δραστηριών, αλλά και το δικαιοσύνη μας σύστημα γενικότερα.

Στο πρώτο μέρος, το οποίο τροποποιεί διατάξεις του Ποινικού Κώδικα, προτείνεται ότι για τον ανήλικό δράστη ο ποινικός σωφρονισμός δεν μπορεί να έχει διάρκεια μεγαλύτερη των δέκα ετών και ότι μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων, μπορεί να ανέλθει και ως τα δεκαπέντε έτη. Μία άλλη ιδιαίτερα προοδευτική ρύθμιση προβλέπει ότι για ανήλικους που τελούν αξιόποινες πράξεις και δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας τους, θα επιβάλλονται μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα. Μόνο σε όσους έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος μπορεί, αν κριθεί αναγκαίο, να επιβληθεί και ποινικός σωφρονισμός, εάν και εφόσον η πράξη τους έχει το χαρακτήρα κακούργηματος και ο ποινικός σωφρονισμός κρίνεται, με ειδικά και μπεριστατωμένα αιτιολογημένη απόφαση, ως απολύτως αναγκαίος.

Σε ό,τι αφορά το δεύτερο κεφάλαιο του υπό συζήτηση σχεδίου νόμου, που τροποποιεί διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων, θα σταθώ στις διατάξεις αυτές που προβλέπουν ότι στα δικαστήρια ανηλίκων δεν μπορεί να τηρηθεί η διαδικασία του αυτοφώρου, ενώ η προσωρινή κράτηση ανηλίκων επιτρέπεται μόνο σε όσες περιπτώσεις μπορεί να επιβληθεί και ποινικός σωφρονισμός. Δηλαδή, αυτό αφορά μόνο σε ανήλικους μεγαλύτερους των δεκαπέντε ετών και δεν μπορεί να διαρκέσει για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των έξι μηνών.

Εξίσου σημαντική ρύθμιση θεωρώ εκείνη που προβλέπει ότι βάσει της διεθνούς σύμβασης του ΟΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού, ο δικαστής ανηλίκων υποχρεούται να διορίζει συνήγορο υπεράσπισης για τους ανήλικους παραβάτες.

Στο τρίτο κεφάλαιο δίνεται έμφαση στην παραπομπή του ανήλικου δράστη με προνοιακού τύπου δομές, ενώ ο εγκλεισμός αποτελεί την τελευταία καταφυγή και μόνο σε πολύ σοβαρές πε-

ριπτώσεις. Ρυθμίζεται επίσης το καθεστώς που διέπει τις λειτουργίες των εταιρειών προστασίας των ανηλίκων. Τέλος, θεσμοθετείται η ίδρυση Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου για την Αντιμετώπιση του Προβλήματος της Θυματοποίησης και της Εγκληματικότητας των Ανηλίκων και που υποστηρίζεται αυτό το Επιστημονικό Συμβούλιο διοικητικά από συνιστώμενη για το σκοπό αυτόν ειδική υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ ότι από τα ανωτέρω γίνεται σαφές προς ποια κατεύθυνση κινούμαστε. Πρέπει όλοι μας σε αυτήν την Αίθουσα να συνειδητοποιήσουμε ότι τιμωρώντας έναν ανήλικο, ένα παιδί και σε κάποιες περιπτώσεις αδικημάτων, τιμωρώντας το αυστηρότερα από ό,τι θα τιμωρούσαμε ακόμη και έναν ενήλικα, θυματοποιούμε κατ' αυτόν τον τρόπο την ίδια την ελπίδα που πρεσβεύουν τα παιδιά για την κοινωνία μας. Και αυτό, γιατί στις περισσότερες των περιπτώσεων που αφορούν σε παραβατικότητα των ανηλίκων, θα έπρεπε να ξεκινήσουμε από την επίρριψη ευθυνών στις ίδιες τις δομές της κοινωνίας, δηλαδή πρωτίστως αυτής της κοινωνίας των ενηλίκων. Αυτό δεδομένου του ότι οι περισσότεροι ανήλικοι παραβάτες και έγκλειστοι ανήκουν είτε σε διαλυμένες ελληνικές οικογένειες με πολλά οικονομικά προβλήματα και ιστορικό παραβατικότητας είτε σε ακόμα μεγαλύτερο βαθμό είναι ανήλικοι μετανάστες, οι συνθήκες της ζωής των οποίων τους οδήγησαν στην παράβαση και στον εγκλεισμό.

Πρέπει να προσπαθήσουμε να μπούμε και εμείς οι πολιτικοί, χωρίς να ισχυριζόμαστε ότι είμαστε ειδικοί επιστήμονες, στον ψυχισμό αυτών των παιδιών και ιδιαίτερα αυτών που φτάνουν με μη νόμιμο τρόπο στη χώρα μας και που αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των υπό σωφρονισμό ανηλίκων κρατουμένων. Αυτές είναι οι συνθήκες της ζωής των ανηλίκων που οδηγούν, σε κάποιες περιπτώσεις και τους ανήλικους στο μικροέγκλημα ή και στο έγκλημα γενικότερα και εν τέλει στο σωφρονισμό.

Φυσικά και στο όνομα μιας κακής εννοούμενης ασφάλειας, κάποιου προσπαθούν να ψαρέψουν στα θολά νερά του άκριτου φόβου. Θεωρώ ωστόσο ότι εν έτει 2010 θα πρέπει να εμποδίσουμε τους εαυτούς μας από το να υιοθετήσουν τέτοιου είδους φοβικές συμπεριφορές, πολύ περισσότερο επειδή πρόκειται για παιδιά, πρόκειται για ανήλικους. Αυτή τη στιγμή νομοθετούμε για κάποια από αυτά τα παιδιά και όλοι πρέπει να τοποθετηθούμε και να ψηφίσουμε έχοντας την εικόνα αυτών των παιδιών στο μυαλό μας. Άλλωστε, έχει αποδειχθεί στατιστικά ότι το 85% των ανηλίκων που είχαν καταδικαστεί, υποτροπίασαν και επέστρεψαν στη φυλακή στην ενήλικη ζωή τους, κάτι που πρέπει να μας προβληματίζει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι αναγκαίο η χώρα μας να υιοθετήσει ένα μοντέλο πρόληψης και πρόνοιας και όχι στη λογική της σκληρής καταστολής και της μηδενικής και ισοπεδωτικής ανοχής.

Με αυτά στο μυαλό μας, ας ψηφίσουμε υπέρ αυτού του νομοσχεδίου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω το δελτίο επίκαιρων ερωτήσεων της Παρασκευής 2 Ιουλίου 2010.

«Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 129 παράγραφοι 2 και 3, 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 1005/29-6-2010 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Έκτορα Νασιώκα προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлиматικής Αλλαγής, σχετικά με την αξιοποίηση του Κτήματος (Δάσους) Πολυδενδρίου Αγίας στο Νομό Λάρισας κ.λπ..

2. Η με αριθμό 1000/29-6-2010 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ελευθερίου Αυγενάκη προς τον Υπουργό Πολιτισμού και Τουρισμού, σχετικά με τα φαινόμενα διαφθοράς στο ελληνικό ποδόσφαιρο κ.λπ..

3. Η με αριθμό 1008/29-6-2010 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σοφίας Καραντιδού προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, σχετικά με την αντιμετώπιση των προβλημάτων των εργαζομέ-

νων στην εταιρεία «Συστήματα Sunlight ABEE» στην Ξάνθη κ.λπ..

4. Η με αριθμό 998/68/29-6-2010 επίκαιρη ερώτηση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Γεωργίου Καρατζαφέρη προς τον Πρωθυπουργό, σχετικά με τις συμβάσεις εξοπλιστικών προγραμμάτων του Πολεμικού Ναυτικού κ.λπ.. Θα απαντήσει ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας.

5. Η με αριθμό 1006/29-6-2010 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Δημητρίου Παπαδημούλη προς τους Υπουργούς Πολιτισμού και Τουρισμού και Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, σχετικά με τους συμβασιούχους στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και στην ΕΡΤ κ.λπ..

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 1004/29-6-2010 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Παναγιώτη Κουρουμπλή προς την Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, σχετικά με τη λήψη μέτρων για εξυγίανση της αγοράς καυσίμων κ.λπ..

2. Η με αριθμό 999/29-6-2010 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ζήσης Τζηκαλάγια προς την Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την καταβολή των αποζημιώσεων των μηλοπαραγωγών Καστοριάς κ.λπ..

3. Η με αριθμό 1009/29-6-2010 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικολάου Παπακωνσταντίνου προς τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, σχετικά με τη λήψη μέτρων για την ανάκληση των απολύσεων στην «Αττικό Μετρό Επιχείρηση Λειτουργίας» (ΑΜΕΛ) κ.λπ..

4. Η με αριθμό 1013/29-6-2010 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Σπυρίδωνος-Αδωνη Γεωργιάδη προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, σχετικά με τη δράση του ΠΑΜΕ κ.λπ..».

Το λόγο έχει ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ του Νομού Αχαΐας κ. Ανδρέας Τριανταφυλλόπουλος.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα ακόμα νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μεγάλης πολιτικής, κοινωνικής και ανθρωπιστικής σημασίας. Αφορά τις βελτιώσεις της ποινικής νομοθεσίας για τους ανήλικους δράστες, την πρόληψη και την αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων.

Στον τομέα αυτό, η χώρα μας από το 2003 έχει ένα αξιόλογο νομοθετικό πλαίσιο, που όμως είναι αναγκαίο να βελτιωθεί και να εναρμονιστεί με τις διεθνείς και ευρωπαϊκές συμβάσεις. Σύμφωνα με τη διεθνής σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού, το Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, σκοπός της διαδικασίας σωφρονισμού των ανηλίκων πρέπει να είναι η διαπαιδαγώγησή τους, ώστε να βελτιωθούν και να μπορέσουν να επανενταχθούν ομαλά στην κοινωνία.

Ως εκ τούτου, ένα σύγχρονο νομοθετικό πλαίσιο για τους ανήλικους θα πρέπει να περιλαμβάνει το τρίπτυχο της πρόληψης, της κοινωνικής επανένταξης και των νομοθετικών μέτρων διαχείρισης. Πράγματι, το παρόν νομοσχέδιο απαντά σε αυτές τις σύγχρονες απαιτήσεις.

Η ελληνική πραγματικότητα, όπως αποτυπώνεται σήμερα στις στατιστικές, δεν μας αφήνει περιθώρια εφησυχασμού. Ο αριθμός των ανηλίκων, που φαίνεται να εκδηλώνει παραβατική συμπεριφορά, αυξάνεται σταδιακά και σταθερά τη χώρα μας. Σύμφωνα με τα στοιχεία της στατιστικής της δικαιοσύνης, η παραβατικότητα σε άτομα ηλικίας από επτά έως είκοσι ενός ετών παρουσίασε ραγδαία αύξηση την εικοσαετία 1983-2003 κατά 58%. Σε απόλυτους αριθμούς μιλάμε για αύξηση από τριάντα πέντε χιλιάδες νέους σε εξήντα χιλιάδες περίπου.

Η αύξηση αυτή είναι πολύ μεγαλύτερη από την αντίστοιχη αύξηση της εγκληματικότητας των ενηλίκων κατά το ίδιο χρονικό διάστημα. Μόνο τη διετία 1999-2001 καταγράφεται αύξηση κατά 20% στους καταδικασθέντες ανηλίκους. Περίπου εξακόσια

άτομα Έλληνες και αλλοδαποί ανήλικοι βρίσκονται κρατούμενοι σε σωφρονιστικά καταστήματα, όπως δείχνουν τα στοιχεία της Διεύθυνσης Σωφρονιστικής Πολιτικής του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Τα τραγικά αυτά στοιχεία πρέπει να μας προβληματίσουν για την αναγκαιότητα του σωφρονιστικού μας συστήματος και την επιτυχία της αναμορφωτικής διαδικασίας, που λαμβάνει χώρα στα ιδρύματα αγωγής και στα σωφρονιστικά καταστήματα για ανήλικους. Πρέπει σταδιακά να προχωρήσουμε σε νέες σύγχρονες μορφές μικρών ιδρυμάτων προνοιακού χαρακτήρα, κατάλληλες για τη φροντίδα παιδιών και εφήβων.

Το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης αποσκοπεί στον εξανθρωπισμό, εκσυγχρονισμό, και εξορθολογισμό του δικαίου των ανηλίκων με τομές στον ποινικό σωφρονισμό, με δραστηκή μείωση στις ποινές και αλλαγές στα όρια ηλικίας και τομές στο Προληπτικό Δίκαιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εγώ θα αναφερθώ μόνο στο προληπτικό δίκαιο για οικονομία χρόνου και γιατί αρκετοί συνάδελφοι μίλησαν γι' αυτό το θέμα. Σύμφωνα με το νομοσχέδιο αναβαθμίζεται και επανακαθορίζεται η λειτουργία και ο ρόλος των εταιρειών προστασίας ανηλίκων. Ιδρύεται Κεντρικό Επιστημονικό Συμβούλιο ως συμβουλευτικό και εποπτικό όργανο για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της θυματοποίησης και εγκληματικότητας των ανηλίκων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το στοίχημα για όλους μας είναι η αποτελεσματική λειτουργία των θεσμών, όπως άλλωστε κάθε νεοσύστατου φορέα. Δυστυχώς, σε όλους τους τομείς κατά το παρελθόν υπήρχαν παραδείγματα επιτροπών και συμβουλίων που δεν λειτούργησαν ποτέ, καθιστώντας έτσι ανενεργές πολύ σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, ακόμα και νόμους-πλαίσια.

Γι' αυτό θα πρέπει να βοηθήσουμε, με κάθε τρόπο, τη λειτουργία και τους στόχους των εταιρειών προστασίας ανηλίκων στις περιφέρειές μας. Αποτελεί και δικό μας καθήκον να πρωτοστατήσουμε σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για την αποτελεσματικότητα αυτών των θεσμών. Πρέπει να αναπτύξουμε, δηλαδή, μια κοινωνική δικτύωση, με ενίσχυση του σημαντικού ρόλου συλλόγων και φορέων, όπως είπε και ο κ. Υφυπουργός, του ΟΚΑΝΑ, του ΚΕΘΕΑ, τους ΣΟΨΥ και των κοινωνικών υπηρεσιών των δήμων.

Πολύ σημαντική είναι η συνεργασία με τη σχολική κοινότητα, αφενός λόγω της πολλαπλασιαστικής δυναμικής κάθε κοινωνικής παρέμβασης και αφετέρου για την πρόληψη πιθανών φαινομένων βίας και πυρήνων παραβατικότητας στο σχολικό περιβάλλον. Όπως όταν φτιάχνουμε μια πλατεία δεν αφήνουμε κανένα σημείο χωρίς φως, έτσι πρέπει να φροντίζουμε, ώστε κανένα παιδί και νέος να μην απομονώνεται και να μην δημιουργούνται εστίες παραβατικότητας στις τοπικές κοινωνίες. Η συνεργασία όλων των φορέων με τον κοινωνικό αυτό στόχο θα ενισχύσει την κοινωνική συνοχή και θα έχει ισχυρά προστιθέμενη αξία για την κοινωνία μας.

Οφείλουμε, να δούμε τις καλές πρακτικές άλλων χωρών, που με πολύ στοχευμένα προγράμματα αντιμετωπίζουν τη σχολική και εξωσχολική βία, την ένταξη των μεταναστών, την εξάρτηση από ουσίες.

Σε μια εποχή με τόσες σύγχρονες προκλήσεις πρέπει να αντιμετωπίσουμε το φαινόμενο της θυματοποίησης της βίας και της εγκληματικότητας, μέσω του διαδικτύου και άλλων ηλεκτρονικών μέσων. Παράλληλα, πρέπει να ελεγχθεί η προβολή βίας από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, ένα θέμα στο οποίο αναφέρθηκε και ο κ. Κακλαμάνης.

Κλείνοντας, θα ήθελα να προσυπογράψω το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 21 Ιουνίου του 2007, ότι τα ήθη και οι συμπεριφορές δεν αλλάζουν με νόμους και ποινικές διατάξεις, αλλά με τη διαπαιδαγώγηση των νέων εν ελευθερία και την ευρύτατη κοινωνική συμμετοχή, που θα ενδυναμώσει τις σχέσεις εμπιστοσύνης ανάμεσα στις γενιές, την οικογένεια, τη σχολική κοινότητα, την πολιτεία, τη γειτονιά, τους φίλους και το κοινωνικό σύνολο εν γένει.

Αυτό το νομοσχέδιο πράγματι απαντά σε όλες αυτές τις σύγχρονες προκλήσεις. Πιστεύω ότι θα τύχει αποδοχής απ' όλες τις

πολιτικές δυνάμεις.

Να είστε καλά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Το λόγο έχει η Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ του Νομού Βοιωτίας κ. Βασιλική Τσονογλου-Βυλλιώτη.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΣΟΝΟΓΛΟΥ – ΒΥΛΛΙΩΤΗ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι εξελίξεις στην Ελλάδα, αλλά και στη διεθνή κοινότητα μετά από το 1950, όταν τέθηκαν σε ισχύ ο Ποινικός Κώδικας και η Ποινική μας Δικονομία, αποτέλεσαν σημείο αναφοράς και εκκίνησης για την αναμόρφωση του δικαίου των ανηλίκων.

Στις εξελίξεις αυτές συμπεριλαμβάνονται διατάξεις που περιελήφθησαν στο Σύνταγμα των Ελλήνων, όπως το άρθρο 21, στη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την άσκηση των δικαιωμάτων του παιδιού, που κυρώθηκαν με νόμους, το ν. 2101/1992, το ν. 2502/1997, αλλά και μια πρόσφατη σημαντική ρύθμιση, που πάλι έκανε η Κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ, το ν.3189/2003 με τον οποίο αναμορφώθηκε κυριολεκτικά η ποινική μεταχείριση των ανηλίκων.

Το σημερινό νομοσχέδιο έρχεται τώρα να καλύψει τα κενά και τις αστοχίες του ν. 3189/2003, στο θεσμό του ποινικού σωφρονισμού των ανηλίκων. Η τήρηση των αρχών της νομιμότητας, της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης, που διέπουν τον κολασμό του ανήλικου δράστη, επιβάλλεται στο μέγιστο βαθμό, γιατί στον ανήλικο η ποινή δεν έχει ανταποδοτικό χαρακτήρα, αλλά παιδαγωγικό.

Στις μέχρι σήμερα διατάξεις, ιδίως αυτές που περιέχονται στο άρθρο 54 του Ποινικού Κώδικα, εν πολλοίς παραβιάστηκαν –αυτού επιτραπεί η έκφραση– οι ως άνω αρχές, γιατί ρυθμιζαν παραδείγματος χάριν τη διάρκεια στέρησης της ελευθερίας στο ειδικό κατάρστημα κράτησης νέων σε μεγαλύτερη διάρκεια από ό,τι στους ενήλικους δράστες, ακόμη και κατά παράβαση της διεθνούς σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού.

Η εξέλιξη του Ποινικού Δικαίου των ανηλίκων σε ελληνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο τείνει στην εφαρμογή νέων τρόπων αντιμετώπισης της παραβατικότητάς τους.

Το παρόν νομοσχέδιο κινείται, τόσο σε επίπεδο πρόληψης, με δομές προνοιακού χαρακτήρα σε στάδια προγενέστερα του εγκλήματος, όσο και σε επίπεδο καταστολής, επιμέτρησης των επιβλητέων ποινών, καθιερώνοντας μέτρα που αφορούν τη δυνατότητα άσκησης όλων των δικαιωμάτων, που έχει ο ανήλικος δράστης και ρυθμίσεις, όπως η ενίσχυση της νομικής του θέσης καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, η ακρόασή του ενώπιον του αρμόδιου εισαγγελέα και του αρμόδιου δικαστικού συμβουλίου, ο υποχρεωτικός διορισμός συνηγόρου σε περιπτώσεις σοβαρών κατηγοριών, η εκπροσώπησή του με συνήγορο σε πταισματικές και πλημμεληματικές πράξεις, ο περιορισμός της προσωρινής κράτησης, η δυνατότητα της υπό όρους απόλυσης κ.ο.κ..

Πέραν των άνω, στο παρόν νομοσχέδιο καθιερώνονται και επιτελούν καθοριστικό ρόλο σύγχρονες ποιοτικά παράμετροι, όπως ο διορισμός Προέδρου Πρωτοδικών σαν δικαστή ανηλίκων, αντί του Πρωτοδίκη που ίσχυε ως σήμερα, με αυξημένη εμπειρία, αυξημένο κύρος, εξειδίκευση και βεβαιώς, με αύξηση του ορίου ηλικίας των ανηλίκων από το δέκατο τρίτο έτος στο δέκατο πέμπτο, τόσο για την προσωρινή κράτηση, όσο και για τον περιορισμό σε ειδικό κατάρστημα κράτησης, εφόσον η πράξη περιέχει στοιχεία βίας που στρέφεται κατά της ζωής και σωματικής ακεραιότητας και αποτελεί μέρος ευρύτερης εγκληματικής δραστηριότητας.

Με το νομοσχέδιο αυτό νομοθετείται σαφώς και ορισμένως ότι επί ανηλίκων δεν τηρείται η διαδικασία του αυτοφώρου, κάτι που, επιτέλους, ρυθμίζεται νομοθετικά, ενώ μέχρι σήμερα είχε εφαρμοστεί κατά την πάγια δικαστηριακή πρακτική.

Λόγω του πρωτοποριακού και ανθρωποκεντρικού χαρακτήρα του παρόντος νομοσχεδίου, η Ελλάδα πλέον κατατάσσεται στις εκσυγχρονισμένες ευρωπαϊκές χώρες που ενδιαφέρονται για τον άνθρωπο, για τα δικαιώματά του, για την επικράτηση του καλού και δικαίου, υπηρετώντας συγχρόνως την ανθρωπινή ψυχή και ισχυροποιώντας την.

Επιπλέον, το παρόν νομοσχέδιο λαμβάνει υπ' όψιν όλες εκείνες τις παραμέτρους και ιδιαιτερότητες του ανήλικου δράστη, όπως τη νεαρή ηλικία, το μεταβατικό στάδιο πριν την ενηλικίωση, τον παρορμητισμό των πράξεων, τον αυθορμητισμό, το βαθμό της ωριμότητας και την απερισκεψία που συνοδεύει ασυνείδητα την ηλικιακή αυτήν περίοδο, αλλά και τις συνθήκες εντός του οποίου ζουν, δραστηριοποιούνται, αναπτύσσονται και ενδεχομένως θυματοποιούνται.

Γι' αυτούς τους λόγους, υιοθετούνται οι παραπάνω καινοτομίες, οι οποίες είναι ρυθμίσεις που δεν θίγουν τη λογική, τη δομή, αλλά και τις συστημικές διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Αυτές οι νέες ρυθμίσεις στοχεύουν στην προοπτική μιας νομικά ορθότερης και κοινωνικά αποδεκτής αντιμετώπισης των ανηλίκων παραβατών.

Εξαιρετικής σημασίας, εξάλλου, κρίνεται ο επανακαθορισμός και η διεύρυνση του σκοπού των Εταιριών Προστασίας Ανηλίκων, με στόχο την παροχή της ψυχολογικής στήριξης, τόσο στους ανήλικους, όσο και στις οικογένειές τους, από ειδικούς με σύγχρονες επιστημονικές μεθόδους. Όπως, επίσης, σύγχρονες, σημαντικές και αποτελεσματικές ως προς την πρόληψη, προστασία και παρακολούθηση των ανηλίκων είναι οι καινοτόμες διατάξεις, που αφορούν τον προληπτικό εγκλεισμό των ανηλίκων σε ιδρύματα αγωγής κατά βελτίωση του ν. 2298/1995.

Μεγάλη καινοτομία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αποτελεί η σύσταση του Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου για την πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και εγκληματικότητας των ανηλίκων, για την υποστήριξη του οποίου προβλέπεται η επιπλέον σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας Προστασίας Ανηλίκων, που θα υπάγεται απευθείας στο αρμόδιο Υπουργείο, θα παρακολουθεί το έργο των Εταιριών Προστασίας Ανηλίκων και θα συνεργάζεται με ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το φαινόμενο της νεανικής παραβατικότητας παίρνει ολοένα και μεγαλύτερες διαστάσεις στις μέρες μας και εμείς πρέπει να είμαστε σε θέση να αναζητούμε νέες προτάσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση τέτοιων φαινομένων. Οι νέοι πρέπει να τυγχάνουν των καλύτερων δυνατών συνθηκών κράτησης, να προωθούνται σε πιο οργανωμένα και σύγχρονα ειδικά καταστήματα σωφρονισμού, καθώς σε αυτήν την ηλικιακή περίοδο που βρίσκονταν, διαμορφώνεται ο χαρακτήρας τους, η προσωπικότητά τους, διαγράφεται το μέλλον τους και κατά συνέπεια, το μέλλον της κοινωνίας μας.

Δεν πρέπει να μας διαφεύγει η διαπίστωση ότι ο εγκλεισμός επαυξάνει τον κίνδυνο της υποτροπής, επιτείνει το στιγματισμό, εμποδίζει την ομαλή επανένταξη και θέτει το νέο στο περιθώριο. Χρήσιμος, λοιπόν, θα ήταν και ένας δημόσιος διάλογος για το είδος του σωφρονιστικού συστήματος που απαιτεί η κοινωνία μας, για να επισημανθεί κατά πόσο η σημερινή λειτουργία είναι πράγματι ενδεδειγμένη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η εξέλιξη της κοινωνίας μας απαιτεί διαρκή εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου του δικαίου των ανηλίκων και τη διαρκή παρουσία της κρατικής φροντίδας, ιδιαίτερα τώρα που η χώρα μας δοκιμάζεται από την πρωτόγνωρη αυτή οικονομική, αξιακή, κοινωνική και πολιτική κρίση, κρίση που διογκώνει αναπόφευκτα και την κρίση μέσα στην οικογένεια, που αυξάνει τα περιστατικά βίας και σκληρότητας με ανήλικα θύματα και θύτες. Η σύγχρονη πολιτεία πρέπει να αγρυπνά, αφενός μεν τιμωρώντας τους ανήλικους δράστες με σύνεση, αλλά προσφέροντάς τους και την προοπτική μιας δεύτερης ευκαιρίας και αφετέρου να παρέχει τη φροντίδα, όταν αυτή δεν παρέχεται από το περιβάλλον τους.

Το παρόν νομοσχέδιο κινείται ακριβώς μέσα σε αυτούς τους στόχους, γι' αυτό το υπερψηφίζουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Το λόγο έχει ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ στο Νομό Καβάλας κ. Σάββας Εμινιδής.

ΣΑΒΒΑΣ ΕΜΙΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χθες συμπληρώθηκε το πρώτο μισό του ημερολογιακού έτους που διανύουμε και σύμφωνα με την δεκαπενθήμερη αναφορά για την πορεία εκτέλεσης του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης έχουν ολοκληρωθεί

περισσότερες από τις μισές δράσεις που έχει προγραμματίσει η Κυβέρνηση για ολόκληρο το έτος. Το έργο της Κυβέρνησης και των Υπουργείων για πρώτη φορά στην πολιτική ιστορία του τόπου είναι μετρήσιμο. Αξιολογείται μέσω του συστήματος παρακολούθησης της Αντιπροεδρίας της Κυβέρνησης και εκτελείται κανονικά μέσα σε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα με ελάχιστες καθυστερήσεις.

Παράλληλα, υλοποιούνται νομοθετικές πρωτοβουλίες, όπως αυτή του Υπουργείου Δικαιοσύνης, όπου συζητάμε σήμερα για την αναμόρφωση του ποινικού σωφρονισμού των ανηλίκων, την πρόληψη και την αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων. Η απόφαση να έρθει αυτό το νομοσχέδιο στη Βουλή είχε ανακοινωθεί από την ηγεσία του Υπουργείου τον περασμένο Γενάρη, μετά από σύσκεψη με τον αρμόδιο Συνήγορο του Πολίτη σε θέματα παιδιού και τους εκπροσώπους της UNICEF στο πλαίσιο του εθνικού δικτύου προστασίας για ανήλικους παραβάτες, κακοποιημένα και παραμελημένα παιδιά.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, εξορθολογίζεται ο νόμος του 2003 για τους ανήλικους δράστες εγκληματικών πράξεων. Τροποποιούνται άρθρα που δημιουργήσαν ανισότητες και ήταν αντίθετα με τις διεθνείς πρακτικές και τα ισχύοντα σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ορίζονται, ως ανώτατο όριο για τον ποινικό σωφρονισμό, τα δέκα έτη από είκοσι που ισχύει σήμερα και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις σοβαρών εγκλημάτων τα δεκαέντε. Δεν επιτρέπεται, σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει σήμερα, η φυλάκιση ή ο περιορισμός σε ειδικό κατάστημα κράτησης σε ανήλικους που είναι κάτω των δεκαπέντε ετών. Σε ανήλικους ως δεκαπέντε χρονών, που τελούν αξιοπώριες πράξεις, επιβάλλονται μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα, ενώ σε μεγαλύτερους μπορεί μόνο με αιτιολογημένη απόφαση να επιβληθεί ποινή κράτησης και ποινικός σωφρονισμός, εφ' όσον η πράξη τους είναι κακουρηγηματικού χαρακτήρα. Καταργείται η διάταξη που συνέδεε την κράτηση των ανηλίκων με την αβέβαιη κρίση για μελλοντική τους συμπεριφορά, με κριτήρια την προσωπικότητα και τον τρόπο ζωής τους. Δίνονται σε ανήλικους κρατούμενους δικαιώματα που από τον Ποινικό Κώδικα απολαμβάνουν σήμερα μόνο ενήλικες κρατούμενοι. Η αυτόφωρη διαδικασία δεν θα ισχύει για ανήλικους δράστες, ενώ κρίνεται υποχρεωτικός ο διορισμός συνηγόρου σε πολλές περιπτώσεις σοβαρών εγκλημάτων.

Στο επίπεδο της πρόληψης και αντιμετώπισης της θυματοποίησης και εγκληματικότητας των ανηλίκων προβλέπεται η ίδρυση Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου που θα λειτουργεί ως κέντρο πρόληψης και αντιμετώπισης της νεανικής εγκληματικότητας, με καθήκοντα, όπως την παρακολούθηση και το συντονισμό του έργου των Εταιριών Προστασίας Ανηλίκων, τη συνεργασία με εθνικούς και διεθνείς φορείς, τη διατύπωση προτάσεων και την εκπόνηση μελετών. Με ευθύνη του Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου, διαμορφώνεται με κεντρική Υπηρεσία Καταγγελιών Πράξεων Κακοποίησης, Παραμέλησης και Εγκατάλειψης Ανηλίκων.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η νεανική εγκληματικότητα αποτελεί σημαντικό πρόβλημα σε όλη την Ευρώπη και αυξάνεται κάθε χρόνο με περισσότερο.

Τα μέτρα καταστολής έχει αποδειχθεί ότι δεν μπορούν να λύσουν το πρόβλημα, κύριε Υπουργέ. Χρειάζονται οργανωμένες δράσεις, πρόληψης και ανάλυσης των αιτιών που οδηγούν τους νέους σε παραβατικές συμπεριφορές.

Οι ποινικές κυρώσεις πρέπει να αποτελούν την έσχατη λύση. Σ' αυτήν την κατεύθυνση κάποια κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν υιοθετήσει πετυχημένα μέτρα, τα οποία πρέπει να εξετάσουμε και στη χώρα μας, κύριε Υπουργέ. Για παράδειγμα αναφέρω, τα προγράμματα επιτήρησης αντί φυλάκισης των νέων στην Ισπανία, καθώς και τα μαθήματα καλής συμπεριφοράς και εθελοντική εργασία στη Γερμανία.

Κάνοντας μία παρένθεση θα ήθελα με την ευκαιρία να αναφερθώ και σε ένα άλλο ζήτημα με το οποίο θα πρέπει να έχει ήδη απασχοληθεί και το Υπουργείο. Ως μέλος της Επιτροπής Ισότητας Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου είχα την ευκαιρία μαζί με άλλους συναδέλφους, με κλιμάκιο της Επιτροπής, να επισκεφθώ πριν τρεις μήνες περίπου το Ειδικό Κατάστημα Κράτη-

σης Νέων Αυλώνα και να δω από πρώτο χέρι πραγματικά, κύριε Υπουργέ τις συνθήκες διαβίωσης των ανηλίκων, όπου σε καμμία περίπτωση δεν εκπληρώνουν το σκοπό του σωφρονισμού και της επανένταξης στην κοινωνία.

Άκουσα τον Υφυπουργό και χάρηκα ιδιαίτερα γιατί είπε ότι σχεδιάζονται προγράμματα αθλητισμού γι' αυτά τα παιδιά. Θα ήθελα να συγχαρώ και το Υπουργείο Παιδείας, γιατί το σύστημα εκπαίδευσης πραγματικά είναι οξυγόνο γι' αυτά τα παιδιά, όπου τους δίνει τη δυνατότητα μέσα στη φυλακή να συνεχίσουν τα μαθήματα και να πετύχουν ακόμη και την ένταξη τους σε ανώτατα ιδρύματα.

Όμως, είναι χαρακτηριστικό ότι για τους τριακόσιους πενήντα νέους που βρίσκονται εκεί δεν υπάρχει ιατρική περίθαλψη στο χώρο των φυλακών. Αυτό είναι ένα θέμα το οποίο πρέπει να δείτε με προσοχή. Για όλα τα προβλήματα που διαπιστώσαμε, έχουμε ήδη ενημερώσει και τον Πρόεδρο της Βουλής και εσάς κύριε Υπουργέ και μάλιστα, θα ήθελα να καταθέσω και στα Πρακτικά της Βουλής υπόμνημα το οποίο έχουμε παραδώσει και πιστεύω ότι μπορούμε να σταθούμε πάνω σ' αυτά τα παιδιά και να τους δώσουμε μία χαρά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ.Σάββας Εμινίδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν υπόμνημα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Το παρόν νομοσχέδιο ενισχύει το σεβασμό στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις στο ποινικό δίκαιο, καθώς και αλλαγές στο λεγόμενο προληπτικό δίκαιο είναι τεκμηριωμένες και βρίσκουν σύμφωνους όλους τους αρμόδιους κοινωνικούς και επιστημονικούς φορείς σε θέματα παιδιού. Γι' αυτό υπερψηφίζω το νομοσχέδιο και καλώ όλα τα κόμματα της Βουλής που δήλωσαν ότι θα το καταψηφίσουν, να δουν με μεγαλύτερη ευαισθησία το πρόβλημα της παραβατικότητας των παιδιών, γιατί αυτά τα παιδιά μπορεί κάποια μέρα να είναι τα παιδιά ενός φίλου, ενός συγγενή ή ακόμη και τα δικά μας παιδιά.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Το λόγο έχει η Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ στο Νομό Τρικάλων κ. Αθανασία Μερεντίτη.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ: Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα στην Ολομέλεια για μένα έχει ξεχωριστή σημασία και αξία.

Πολλές φορές κατά την παρουσία μου εδώ στο Κοινοβούλιο, στο παρελθόν είχα ασχοληθεί με το θέμα, κύριε Υπουργέ, κάνοντας στους προκατόχους σας πολλές προτάσεις και ερωτήσεις, αλλά κυρίως προτάσεις για να αντιμετωπίσουμε αυτό το μεγάλο υπαρκτό θέμα που αφορά το σήμερα και το αύριο της κοινωνίας μας και κυρίως για να συμβάλλουμε, με τις όποιες δυνατότες έχει ο καθένας μας, ώστε να αντιμετωπίσουμε τη νεανική παραβατικότητα και να φέρουμε τη χώρα στο επίπεδο που είναι άλλες προηγμένες χώρες.

Βεβαίως, διαπιστώνουμε σήμερα, παρά τις όποιες προσπάθειες έχουμε κάνει στο παρελθόν ότι υπάρχουν προβλήματα. Άρα –και σας συγχαίρω για την πρωτοβουλία σας- έρχεστε σήμερα μ' αυτό το νομοσχέδιο να συμπληρώσετε, να προτείνετε και να προλάβετε. Γιατί είναι τραγικό το γεγονός ότι σήμερα στη χώρα μας εξακολουθούν να υπάρχουν φυλακές ανηλίκων, όπου παίρνουμε ένα παιδί και το βάζουμε στη φυλακή. Βεβαίως, όταν φθάνει στη φυλακή έχει διαβεί το Ρουβίκωνα.

Όμως, το πρόβλημα είναι να υπάρχει ένα σύστημα, ένα πλέγμα προστασίας ώστε να μη φτάσει εκεί το παιδί. Και για να μη γίνει παραβατικό ένα παιδί, χρειάζεται πρώτα και κύρια ενημέρωση και πρόληψη. Χρειάζεται ενημέρωση και θωράκιση όλων όσων εμπλέκονται με το παιδί. Δηλαδή, των γονέων, των καθηγητών, των δασκάλων, ώστε να διαπιστώνεται έγκαιρα ότι το παιδί αναπτύσσει παραβατικές τάσεις.

Να βρίσκουμε τι του συμβαίνει, αν υπάρχει πρόβλημα στην οικογένεια, αν είναι θέμα συναναστροφών. Να αντιμετωπίζουμε δηλαδή το πρόβλημα εν τη γενέσει του.

Έχω υποβάλλει γι' αυτά επανειλημμένα προτάσεις και στο

Υπουργείο Υγείας, κύριε Υπουργέ, γιατί για μένα είναι ανάγκη να πάμε σε συστηματική εκπαίδευση και των εκπαιδευτικών και των δασκάλων, ώστε να μπορούν να αναγνωρίζουν έγκαιρα την όποια παραβατικότητα αναπτύσσει ή όχι το παιδί.

Μετά να πάμε σε ειδικούς σχολικούς συμβούλους που θα μπορούν να προστρέξουν να προλάβουν, γιατί το είπα και θα το επαναλάβω, ότι σημασία έχει η πρόληψη. Η Ελλάδα δεν μπορεί να χάνει και δεν επιτρέπεται και δεν δικαιούται να χάσει κανένα από τα παιδιά της. Άρα, ας σταθούμε στην πρόληψη και στην έγκαιρη αντιμετώπιση.

Είναι γεγονός –το είπαν πολλοί συνάδελφοι εδώ- ότι όταν κλείνουμε έναν ανήλικο στις φυλακές –διαπιστώθηκε από τις μελέτες, να μην το επαναλάβω- το 90% περίπου το συναντάμε στις φυλακές ενηλίκων πλέον και μάλιστα με πολύ πιο άγρια παραβατικότητα απ' αυτήν για την οποία εισήχθη στις φυλακές. Άρα, υποτροπιάσαν. Και ενώ παραδώσαμε έναν ανήλικο, υποτίθεται, στη δικαιοσύνη, για να τον σωφρονίσει, μετά συναντάμε έναν ενήλικο παραβάτη και μάλιστα πιο άγριο. Και πρέπει να βρούμε γιατί, τι φταίει. Να διορθώσουμε, βέβαια, και τις φυλακές, αλλά κυρίως όπως σας είπα, να δούμε γιατί η αντικοινωνική συμπεριφορά που έκανε ένα παιδί να ξεφύγει, έρχεται μετά από τον εγκλεισμό του σε σωφρονιστικό κατάστημα να είναι ισόβια περιθωριακός ή παραβάτης.

Το αποκλείουμε από τη δυνατότητα να βρει δουλειά είτε στο δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα και αυτό το περιθωριοποιεί ακόμα περισσότερο. Μερικές φορές, κύριε Υπουργέ –το ξέρετε καλύτερα από μένα- αυτά τα παιδιά μπαίνουν στις φυλακές για ένα μικρό πταίσμα ή αν πάμε και στους μετανάστες, τα παιδιά που δεν είναι νόμιμοι μετανάστες για κάποιες παραβάσεις που δεν φταίνε, βάζοντας τα μέσα στις φυλακές, τα κάνουμε παραβάτες.

Το έχουμε πει και το επαναλαμβάνουμε, θα το πω και εγώ, ότι η ανήλικη παραβατικότητα στην Ελλάδα είναι σε χαμηλά επίπεδα. Ακριβώς αυτό μας δίνει την ελπίδα, τη δύναμη και κυρίως την υποχρέωση να σταθούμε στο φαινόμενο και να το αντιμετωπίσουμε, πριν γιγαντωθεί, πριν είναι εκτός, πέρα και έξω απ' αυτά που μπορούμε να κάνουμε.

Γι' αυτό είναι πάρα πολύ σοβαρό αυτό που κάνετε σήμερα. Είπα –και δεν συνηθίζω να το λέω- ότι αξίζει να σας συγχαρούμε και να πρέπει να δούμε και το βλέπουμε ότι χρειάζεται να δώσουμε στον ανήλικο παραβάτη μία δεύτερη, μία τρίτη και ίσως και μία τέταρτη ευκαιρία για να μπορέσει να ενταχθεί στο κοινωνικό σύνολο. Οι βελτιώσεις που προτείνετε, μεταμορφώνουν το υπάρχον Δίκαιο των Ανηλίκων ριζικά και φέρνουν τη χώρα μας στην πρωτοπορία των ευρωπαϊκών χωρών στον τομέα. Πρόληψη, αντιμετώπιση και επανένταξη. Αυτοί είναι οι πυλώνες της καινοτομίας νομοθετικής πρωτοβουλίας του Υπουργείου σας, κύριε Υπουργέ.

Δώστε βάση όμως σας παρακαλώ –το λέω, το τονίζω- δώστε βάση στην πρόληψη και μην περιοριστείτε στην ποινική πρόληψη. Αναλάβετε την πρωτοβουλία συντονισμού, έχετε πλέον τον οργανισμό και βάλτε μπροστά και τα άλλα Υπουργεία, το Παιδείας, το Υγείας ώστε να υπάρξει ουσιαστική πρόληψη, γιατί στοιχίζει πολύ λιγότερο –για να μην αναφερθούμε και στα δεδομένα των εποχών- να προλάβουμε τον βανδαλισμό ενός κτηρίου από το να επιχειρήσουμε ακόμα και εν μέσω πολύ καλών ρυθμίσεων αυτού του νόμου την αναμόρφωση και την επανένταξη του παιδιού που διέπραξε το αδίκημα που ανέφερα.

Βασική μας επιδίωξη θα πρέπει να είναι να συντονίσουμε και να καταστήσουμε επιτυχές το έργο των κρατικών φορέων προστασίας των ανηλίκων και των μηχανισμών πρόληψης που σήμερα –όλοι το γνωρίζουμε- δεν ανταποκρίνονται σωστά στην αποστολή τους.

Πολύ σημαντικός λοιπόν, είναι ο φορέας που εξαγγέλθηκε σήμερα αρκεί να λειτουργήσει, κύριε Υπουργέ, και να μη χαθούμε πάλι στις ατραπούς τις γραφειοκρατίας.

Είναι μία ευκαιρία το νομοσχέδιο σας. Πρέπει να την αξιοποιήσετε, να την αξιοποιήσουμε όλοι μαζί στο έπακρον. Η Ελλάδα χρειάζεται τα παιδιά της και πρέπει να σταθούμε όλοι με ιδιαίτερη γοητεία και με σεβασμό στην ψυχοσύνθεση των νέων δραστηρίων να μπορέσουμε να προχωρήσουμε και να προλάβουμε.

Επίσης, ο δικαστής που θα δικάσει τον ανήλικο παραβάτη δεν

μπορεί να είναι οποιοσδήποτε δικαστής. Θέλει ιδιαίτερη εξειδίκευση, επιμόρφωση και ευαισθησία, για να διακρίνει το πρόβλημα και αναλόγως να το αντιμετωπίσει.

Κύριε Υπουργέ, είναι δεδομένο –και νομίζω λίγο-πολύ ότι όλες οι παρατάξεις πρέπει να το αναγνωρίσουν– πως αυτό το νομοσχέδιο πάει μπροστά και τολμά να αντιμετωπίσει επί της ουσίας το θέμα. Όλοι μαζί, όμως –και τα άλλα συναρμόδια Υπουργεία, διότι παίζει πολύ σημαντικό ρόλο το Υπουργείο Παιδείας– πρέπει να συντονιστούν μαζί σας και να πάρουν τις όποιες πρωτοβουλίες, αλλά κυρίως να φτιάξουν τις δομές που χρειάζονται, για να μην έχουμε ή να μειώσουμε ή να προλαμβάνουμε την παιδική παραβατικότητα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Και εμείς ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Καραγκούνης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, δεν θα απέχουν τα σημεία του λόγου που θα πω πολύ από αυτά που ειπώθηκαν. Η συζήτηση για τις βελτιώσεις της ποινικής νομοθεσίας για τους ανήλικους δράστες έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον και εξαιρετική νομοθεσία. Είναι λογικό, διότι το παρόν νομοσχέδιο αφορά την σπουδαιότερη και πιο ευαίσθητη κοινωνική ομάδα, που είναι οι ανήλικοι παραβάτες. Διότι μιλάμε για ανήλικους που καλούνται να εκτίσουν μια ποινή κράτησης για προηγούμενη παραβατική τους συμπεριφορά στο πιο κρίσιμο σημείο της ζωής τους. Έρχονται να βιώσουν έναν εγκλεισμό που θα τους στιγματίσει πάνω απ' όλα ψυχολογικά για το υπόλοιπο της ζωής τους.

Οφείλω να ομολογήσω, κύριε Υπουργέ, ότι το παρόν νομοσχέδιο εισάγει πραγματικά ρυθμίσεις και τροποποιήσεις ευμενείς προς τους ανήλικους παραβάτες, διότι πέραν των άλλων ευνοϊκών δικονομικών ρυθμίσεων ελαστικοποιεί έτι περισσότερο τα όρια ποινών που ο ν. 3189/2003 καθιέρωσε, καθώς και τη διάρκεια του περιορισμού σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων.

Στο πλαίσιο αυτό με βρίσκει απόλυτα σύμφωνο, κύριε Υπουργέ, διότι είναι εμπειρικά αποδεδειγμένο ότι η αυστηροποίηση οδηγεί στα ακριβώς αντίθετα αποτελέσματα απ' αυτά που επιδιώκει. Όσο μεγαλύτερη καταστολή τόσο και μεγαλύτερη αύξηση της εγκληματικότητας.

Προσωπικά, βέβαια, δεν την πιστεύω τόσο για λόγους πρακτικούς, όπως είπα, όσο κυρίως και για λόγους ιδεολογικούς. Δεν μπορώ, βέβαια, να μη συμφωνήσω και με την άποψη του Τόνι Μπλερ για το έγκλημα. Είχε πει ότι οφείλουμε να είμαστε σκληροί με το έγκλημα, αλλά οφείλουμε να είμαστε πιο σκληροί με τα αίτια που οδηγούν στο έγκλημα.

Όταν σήμερα ολοένα και περισσότερο παρατηρούμε την κατάρρευση της οικογένειας, των αξιών και των προτύπων, τη βία που προβάλλεται και διοχετεύεται αφειδώς στους ανήλικους, πώς μπορούμε να λέμε πως δυνάμεθα να καταπολεμήσουμε την ανήλικη παραβατικότητα.

Οπότε, είναι πολύ ωραίο και χρήσιμο το παρόν νομοσχέδιο, κύριε Υπουργέ, αλλά η ελαστικοποίηση και μόνο των ποινών ή άλλες ευνοϊκές ρυθμίσεις καταλαβαίνετε πως δεν είναι αρκετό.

Και βέβαια, για άλλη μια φορά θα καταλήξουμε στο ίδιο συμπέρασμα και στην ίδια διαπίστωση, ότι για να γίνουν όλα αυτά και άλλα πολλά, χρειαζόμαστε χρήματα και στην Ελλάδα χρήματα δεν υπάρχουν. Γιατί σίγουρα κανείς Υπουργός –ούτε, βέβαια, και εσείς– δεν θέλει να συντηρούνται φυλακές και καταστήματα ακατάλληλα για σωφρονισμό και κοινωνική επανένταξη. Όλοι θα θέλαμε να έχουμε φυλακές Σουηδίας και Ελβετίας, αλλά, δυστυχώς, για την Ελλάδα αυτό φαντάζει ουτοπία! Παρ' όλο που, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην Ελλάδα πληρώνουμε φόρους Σουηδίας και Ελβετίας, δεν έχουμε την αγαθή τύχη να απολαμβάνουμε αντίστοιχες παροχές.

Θα έπρεπε, όμως, μέσα από εξορθολογισμό του κράτους και των δαπανών του να δώσουμε, επιτέλους, χρήματα για τον ευαίσθητο αυτό τομέα. Το λέω αυτό, γιατί το σωφρονιστικό σύστημα που αφορά το σύνολο της κοινωνίας και το πώς αντιμετωπίζουμε

τους ανθρώπους που είναι έγκλειστοι έχει για μένα τη μεγαλύτερη βαρύτητα και αξία. Διότι πολύ απλά οποιοσδήποτε μπορεί αύριο από μία απερίσκεψία να βρεθεί έγκλειστος, πόσω μάλλον ένα νέο παιδί!

Πέρα απ' όλα αυτά, κύριε Υπουργέ, έχω την εντύπωση ότι ουδείς στην Ελλάδα ασχολείται σοβαρά και πραγματικά με το μεγάλο αυτό ζήτημα του σωφρονιστικού μας συστήματος.

Πείτε μου κάτι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Ένας νέος άνθρωπος –ας πούμε δεκαεπτά ετών– μπαίνει σε ένα απ' αυτά τα καταστήματα και βγαίνει στα δεκαοκτώ. Γνωρίζετε το στιγματισμό που υφίσταται αυτό το νέο παιδί κοινωνικά, εργασιακά και πάνω απ' όλα ανθρώπινα; Τι τύχη μπορεί να έχει αυτό το παιδί να επανενταχθεί ομαλά στην κοινωνία; Μπορεί να βρει εύκολα δουλειά, όπως είπε και η προλαλήσασα, είτε στον ιδιωτικό είτε στο δημόσιο τομέα;

Για να γίνω πιο συγκεκριμένος, κύριε Υπουργέ, θα πω ότι είναι πολύ σημαντικό να επανεξετάσουμε το ζήτημα του ποινικού μητρώου. Να φιλελευθεροποιήσουμε τη νομοθεσία και, επιτέλους, να ακολουθήσουμε την πρακτική των ευρωπαϊκών κρατών, τουλάχιστον των δυτικών, που εδώ και τριάντα χρόνια έχουν καθιερώσει τη δεύτερη ευκαιρία. Δεν είναι δυνατόν μια απερίσκεψία ενός ανήλικου να τον συνοδεύει για το υπόλοιπο της ζωής του. Δεν λέω να αφορά όλα τα κακουργήματα, αλλά τουλάχιστον αυτά που δεν εμπεριέχουν βία και, βεβαίως, τα πλημμελήματα.

Υπενθυμίζω ότι την PHENDES HABILITATION AT την εισήγαγαν στην Ευρώπη οι συντηρητικές κυβερνήσεις. Το λέω αυτό, γιατί είναι επείγοντο να διατηρείται ακόμη μια τέτοια νομοθεσία και είναι ευκαιρία, κύριε Υπουργέ, να κάνετε κάτι που θα σας τιμά και θα σας μνημονεύουν, βάζοντας στην άκρη αποστεωμένες και απολιθωμένες αντιλήψεις και τακτικές.

Η τροποποίηση του άρθρου 54 του Ποινικού Κώδικα αποτελεί σαφέστατα μια ευνοϊκή δικαϊκή μεταχείριση των ανηλικών, από τη στιγμή που ευστόχως μειώνει σημαντικά τη διάρκεια του περιορισμού.

Τα λέω αυτά, διότι, πέραν της βουλευτικής μου ιδιότητας, δύναμαι να διαβεβαιώσω εκ της επαγγελματικής μου ιδιότητας τους δικηγόρους ότι όντως η τροποποίηση του άρθρου 54 είναι πραγματικά προς τη σωστή κατεύθυνση.

Από την άλλη, κύριε Υπουργέ, επειδή έχω γνώση της κατάστασης που επικρατεί στα ειδικά καταστήματα κράτησης νέων και ειδικότερα το ΕΚΚΝ Αυλώνος, αλλά και Βόλου, οφείλω να σας επισημάνω την εξής ανησυχία μου:

Έχετε υπ' όψιν σας, κύριε Υπουργέ, τις συνθήκες κράτησης και διαβίωσης στα καταστήματα αυτά;

Γνωρίζετε πώς εξελίσσονται και μεγαλώνουν νέες και ευάλωτες ψυχές;

Σκοπός είναι με το παρόν νομοσχέδιο η βελτίωση των όρων και των συνθηκών κράτησης ή απλά και μόνο η αποσυμφόρηση των ως άνω καταστημάτων;

Διότι, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, η αποσυμφόρηση επιτυγχάνεται με το βασικό κανόνα του ποινικού δικαίου περί του νεότερου και ευμενεστέρου νόμου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας διαβεβαιώ από την προσωπική μου εμπειρία στο Ειδικό Κατάστημα Κράτησης Νέων Αυλώνος ότι οι συνθήκες κράτησης και διαβίωσης προσιδιάζουν στην εικόνα φυλακών στις οποίες διαβιώνει ενήλικες εγκληματίες. Οι συνθήκες είναι απαράδεκτες και προς επίρρωση τούτου σας παραθέτω απόσπασμα δελτίου Τύπου που εξέδωσε ο Συνήγορος του Πολίτη και στο οποίο αναφέρει ότι οι χώροι στους οποίους κρατούνται ανήλικοι στη χώρα μας δεν πληρούν τις προϋποθέσεις ούτε πληρούν τους σκοπούς σωφρονιστικής μεταχείρισης των ανηλικών.

Διότι, κύριε Υπουργέ, πρέπει, επιτέλους, να ξεχωρίσουμε και να διακρίνουμε στην πράξη στην Ελλάδα του 2010 τις φυλακές από τα καταστήματα κράτησης ανηλικών. Ο ανήλικος δράστης δεν έχει συγκροτήσει ακόμη την ψυχοσυναισθηματική του προσωπικότητα και, εν πάση περιπτώσει, χρήζει ειδικής αντιμετώπισης, ώστε να οπλιστούν αυτές οι εύθραστες ψυχές με εφόδια, για να ενταχθούν ξανά στην κοινωνία. Εκεί πρέπει να εστιάζετε και το ενδιαφέρον σας και πάνω απ' όλα το κράτος να δείξει το ανθρώπινο πρόσωπό του.

Δεν θέλω να μπω σε άλλες λεπτομέρειες. Θέλω απλώς να κάνω μια τελευταία παρατήρηση όσον αφορά το άρθρο 12, με το οποίο συνιστάται εννεαμελές Συμβούλιο με την επωνυμία «Κεντρικό Επιστημονικό Συμβούλιο για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων». Διαβάζοντας τη σύνθεση του Συμβουλίου, καθώς και τη δραστηριότητα, τη χρησιμότητα και το σκοπό του οργάνου αυτού, δεν πιστεύετε ότι έχει θέση στο συμβούλιο αυτό ένας δικηγόρος που ζει και γνωρίζει καθημερινά τα ζητήματα ποινικής αντιμετώπισης των ανηλίκων και είναι μάρτυρας και συμμετοχός των ειδικών προβλημάτων και δυσχερειών που αντιμετωπίζει ο ανήλικος παραβάτης; Δεν έχω αντίρρηση να συμμετέχει λόγω χάριν μια προσωπικότητα των γραμμάτων και των τεχνών, αλλά από την άλλη δεν βρίσκω το λόγο να μη συμμετέχουν στο Συμβούλιο αυτό άνθρωποι που γνωρίζουν αν μη τι άλλο εκ των έσω τη διαδικασία, για να κατανοήσουν καλύτερα την ιδιαιτερότητα της συγκεκριμένης παραβατικότητας;

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ κ. Πέτρος Ευθυμίου.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να είμαι σαφής κατά παράκλησή μου στο Προεδρείο. Κατ' ουσία, δεν μιλώ ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, αλλά ως ένας Βουλευτής που θέλει να πάρει το λόγο, διότι στις 3 η ώρα έχουμε μια κανονισμένη συνέντευξη Τύπου με το Γραμματέα της Βουλής για την υποψηφιότητά μου για την Προεδρεία της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και Συνεργασία στην Ευρώπη.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Καλή επιτυχία.

(Χειροκροτήματα)

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Καταλάβετε, κύριε Ευθυμίου, ότι η Βουλή ομόφωνα είναι στο πλευρό σας.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Ήθελα να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι σε αυτό το θέμα η Βουλή των Ελλήνων έδειξε ότι μπορούμε να είμαστε μαζί και να είμαστε αποτελεσματικοί.

Όλες οι πτέρυγες με τη σύμφωνη γνώμη και επίνευση των Αρχηγών των κομμάτων συμπράττουν σε αυτό που είναι ενδεχομένως μια καλή κίνηση για ένα διεθνή Οργανισμό και για την εθνική πλευρά του θέματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μιλώ, επομένως, εκτός της σειράς των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, επειδή πραγματικά πιστεύω ότι όλοι οι αγορητές ανέδειξαν την αξία αυτού του νομοθετήματος, τη σημασία αυτής της νομοθετικής πρωτοβουλίας του Υπουργείου, που σήμερα προχωρά ένα ακόμα πιο αποφασιστικό βήμα, στην προσπάθεια που ξεκίνησε το 2003 προς την ίδια κατεύθυνση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξέρουμε όλοι ότι όταν έχουμε μια περίοδο κρίσης, σκληραίνει η καρδιά μας, σκληραίνει η καρδιά της κοινωνίας. Ζητά νόμο και τάξη, με αυτή την πιο άγρια μορφή της έννοιας «νόμος και τάξη», που παλιά λέγαμε ότι μυρίζει αίμα. Η πίεση είναι να είναι η κοινωνία τιμωρητική, να είναι σκληρή, περισσότερο να αποκλείει, παρά να ενσωματώνει.

Όμως, ήθελα να πω ότι σήμερα εδώ στη Βουλή των Ελλήνων, ακόμα και από τα κόμματα που εξέφρασαν διαφωνία, υπήρξε μια συναίνεση στο ουσιαστικό, ότι το δικαϊκό σύστημα που αφορά τους ανηλίκους, οφείλει να έχει εντελώς μεγαλύτερη και ξεχωριστή ευαισθησία από ο,τιδήποτε αφορά συνολικά τη ματιά μας πάνω στη Ποινική Δικονομία.

Γιατί αν δεν έχουμε ως κοινωνία την ευαισθησία να νιώθουμε ότι ο ανήλικος είναι κατ' εξοχήν ο δείκτης της δικιάς μας ωριμότητας, της δικιάς μας παιδείας, της δικιάς μας ματιάς για τον κόσμο, τότε σημαίνει ότι έχουμε χάσει το τραίνο του να είναι αυτή η κοινωνία ανθρώπινη και να κυριαρχείται από αξίες.

Να βγάλουμε από την καρδιά μας αυτήν τη σκληρότητα που μας οδηγεί η εποχή όταν μιλάμε για ανηλίκους και να πούμε ότι πρέπει όλοι οι κοινωνικοί θεσμοί, όπως σήμερα κάνει το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το Υπουργείο Παιδείας, το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, να μπορέσουν να συνασπίσουν όλες τις στρατηγικές τους και στις πολιτικές πρόληψης παραβατικότητας, αλλά και σε μια πολύ διαφορετική αντίληψη δουλειάς, που χρειάζεται

να γίνει, όταν ένας ανήλικος κριθεί ότι πρέπει να βρεθεί σε σωφρονιστικό κατάστημα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δούλεψα για πρώτη φορά σε προγράμματα ανηλίκων μέσα στα σωφρονιστικά ιδρύματα την περίοδο 1982-1985, όταν από το τότε Υφυπουργείο Νέας Γενιάς και Αθλητισμού κάναμε τα πρώτα προγράμματα άθλησης μέσα στα σωφρονιστικά ιδρύματα. Θυμάμαι τους δύο υπεύθυνους γυμναστές, τον Χρήστο Χασιώτη και τον Νικήτα Νικηταρά, να αναφέρουν απ' όλα τα σωφρονιστικά ιδρύματα ότι τα παιδιά ξέσπασαν τόσο πολύ, ότι κάτι ομαδικό έκαναν, κάτι με καθοδήγηση, που έσκαγαν τις μπάλες απ' αυτή την εκφόρτιση, κάτι που η πολιτεία προσφέρει ως διεύρυνση.

Και για τον ίδιο λόγο θέλω να τιμήσω τους εκπαιδευτικούς που δουλεύουν στα σχολεία μέσα στα σωφρονιστικά ιδρύματα, εκπαιδευτικούς όπως ο Πέτρος Δαμιανός στο σωφρονιστικό κατάστημα της Αυλώνας, που όλοι εθελουσίως βρίσκονται εκεί -δεν τους στέλνει κάποια υπηρεσία- και δουλεύουν με αυτά τα παιδιά, που αυτοί μας τονίζουν την απόδειξη ότι μπορείς να κερδίσεις ψυχές, μπορείς να κερδίσεις ζωές, μπορείς να κερδίσεις τη μάχη της κοινωνικοποίησης ακόμα και μέσα στο σωφρονιστικό ίδρυμα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΝΙΩΤΗΣ**)

Και το ίδιο ισχύει σε όσα σωστά ανέφερε, ήδη, ο Υφυπουργός κ. Απόστολος Κασιφάρας, ότι πρέπει να διευρύνουμε τα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας σε όλα τα σωφρονιστικά ιδρύματα, ώστε να ανατρέψουμε αυτό που όλοι ξέρουμε ότι είναι ο κίνδυνος και η παγίδα, το ότι πολλές φορές το σωφρονιστικό ίδρυμα, αντί για την επανένταξη του ατόμου στην κοινωνία, βαθαίνει τις δομές της παραβατικότητας και την έφεση για την παραβατικότητα.

Ήθελα να πω ότι σήμερα, κατά τη γνώμη μου, υπήρξε μια διπλά θετική λειτουργία του Κοινοβουλίου. Πριν απ' όλα, το νομοσχέδιο που κατέθεσε ο αρμόδιος Υπουργός κ. Καστανίδης.

Δεύτερον, όμως, η μορφή της συμβολής της Βουλής των Ελλήνων σε αυτό το νομοθέτημα είναι από τις στιγμές που θα άξιζε να κρατάμε απέναντι στην ελληνική κοινωνία, ότι η Βουλή των Ελλήνων είναι ένα Σώμα που στοχάζεται για τα θέματα, ευαισθητοποιείται για τις ειδικότερες όψεις μεγάλων περιοχών, όπως είναι η νεανική παραβατικότητα, που στην συγκεκριμένη περίπτωση προτείνεται να αντιμετωπισθεί με διαφορετικό τρόπο και επομένως, αξίζει τελικά να παλεύεις όταν μπορείς να έχεις και θετικές και γόνιμες κατευθύνσεις σε κρίσιμα ζητήματα.

Θέλω να ελπίζω ότι αυτό θα εκφραστεί και στην ψήφο στη Βουλή των Ελλήνων. Πραγματικά, σήμερα καταγράψαμε ένα θετικό βήμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε και όλους, για την κατανόησή σας. (Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Η Βουλευτής Ηρακλείου Κρήτης κ. Μαρία Σκραφνάκη έχει το λόγο για επτά λεπτά.

ΜΑΡΙΑ ΣΚΡΑΦΝΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου που συζητούμε σήμερα επιχειρούνται βελτιώσεις της ποινικής νομοθεσίας για τους ανήλικους δράστες και πραγματοποιούνται ουσιαστικές τομές και αλλαγές στην αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων.

Ο ν. 3189/2003 συνέβαλε τα μέγιστα στον εκσυγχρονισμό και εξορθολογισμό, αλλά κυρίως τον εξανθρωπισμό του Ελληνικού Δικαίου Ανηλίκων. Όμως, από τότε που άρχισε να εφαρμόζεται έχουμε εντοπίσει ορισμένα κενά και αστοχίες, τα οποία κενά θα πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Αυτό ακριβώς κάνει το σημερινό νομοσχέδιο, αυτό άλλωστε αποτελούσε και προεκλογική μας δέσμευση. Η πρώτη τομή που επιχειρεί το νομοσχέδιο που συζητάμε γίνεται στο θεσμό του ποινικού σωφρονισμού, που τηρούνται πλέον οι αρχές της νομιμότητας, της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης.

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου αντιμετωπίζεται η παραβατική συμπεριφορά των ανηλίκων και των νέων με ένα νέο σύ-

στημα, περισσότερο ανθρωποκεντρικό και σύγχρονο, με χαμηλότερες ποινές, που αποκαθιστά τις αδικίες σε βάρος των ανηλίκων.

Σήμερα, για παράδειγμα, ένας ενήλικας όταν έχει διαπράξει το αδίκημα της σωματικής βλάβης από αμέλεια, απειλείται με ποινή φυλάκισης από δέκα ημέρες έως τρία χρόνια, ενώ ο ανήλικος για την ίδια πράξη, απειλείται με ποινή εγκλεισμού από έξι μήνες έως δέκα χρόνια. Αυτό καταλαβαίνετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορεί να συνεχιστεί.

Με τις αλλαγές που προτείνονται στο σχέδιο νόμου, επιβάλλονται στον ανήλικο που τέλεσε αξιόποινη πράξη και δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του, μόνο αναμορφωτικά και θεραπευτικά μέτρα. Σε ανήλικο που τέλεσε αξιόποινη πράξη και έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του, επιβάλλονται μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα, εκτός αν η πράξη του έχει χαρακτήρα κακουργήματος και εμπεριέχει στοιχεία βίας, στρέφεται κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας ή τελείται κατ' επάγγελμα είτε κατ' εξακολούθηση και τότε μόνο εγκλείεται στο σωφρονιστικό κατάστημα.

Και μάλιστα, η διάρκεια του περιορισμού του σε ειδικό σωφρονιστικό κατάστημα θα είναι από έξι μήνες έως πέντε χρόνια, αν για την πράξη που τελέστηκε ο νόμος απειλεί κάθειρξη μέχρι δέκα χρόνια. Εάν η απειλούμενη ποινή είναι ισόβια κάθειρξη, η διάρκεια της κράτησης του ανηλίκου θα είναι από δύο έως δέκα χρόνια. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων επιβάλλεται περιορισμός μέχρι δεκαπέντε χρόνια.

Έτσι, λοιπόν, μόνο σε ιδιαίτερα σοβαρά εγκλήματα επιβάλλεται ο περιορισμός σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων, γιατί έχουμε δει στην πράξη ότι ο εγκλεισμός δεν κάνει τους νέους καλύτερους. Αντίθετα, επαυξάνεται ο κίνδυνος υποτροπής τους, θέτει το νέο στο περιθώριο, επιτείνει το στιγματισμό του και εμποδίζει την ομαλή κοινωνική του επανένταξη.

Κύριε Υπουργέ, αυτή η στροφή του δικαίου μας είναι σωστή και πράγματι εκφράζει τις σύγχρονες τάσεις της Ευρώπης για την αντιμετώπιση της νεανικής εγκληματικότητας. Στην Ελλάδα, επίσης, θα πρέπει να δούμε τις φυλακές ανηλίκων και να βελτιώσουμε τις υποδομές και τις συνθήκες διαβίωσης των ανηλίκων εγκλειστών, που σε πολύ σοβαρά παραπτώματα θα κλείνονται σ' αυτές. Παρ' όλα αυτά, θα πρέπει να βελτιώσουμε τις συνθήκες των φυλακών ανηλίκων.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις του άρθρου 6 του νομοσχεδίου, γίνονται αλλαγές στην αρμοδιότητα των δικαστηρίων ανηλίκων, μονομελών και τριμελών, ώστε να συμβαδίζει με τις αλλαγές που υιοθετούνται στο ποινικό δίκαιο. Μάλιστα, τα μονομελή δικαστήρια θα δικάζουν σχεδόν το σύνολο των αξιόποινων πράξεων. Ο δικαστής, ο οποίος δικάζει, είναι πρόεδρος πρωτοδικών. Προτιμούνται οι δικαστές που έχουν μεταπτυχιακά και εξειδίκευση στο χειρισμό θεμάτων ανηλίκων. Μάλιστα προβλέπεται η επιμόρφωση των δικαστών –κι αυτό είναι σωστό– στα θέματα των νέων.

Στις μέρες μας υπάρχουν πολλά παιδιά που έχουν ψυχосоψματικά προβλήματα, που έχουν υποστεί κακοποίηση, σοβαρή παραμέληση ή εκμετάλλευση από μέλη της οικογένειάς τους και του κοινωνικού τους περιβάλλοντος. Μάλιστα, σύμφωνα με όλες τις έρευνες, το μεγαλύτερο ποσοστό των παιδιών που βρίσκονται στα ειδικά καταστήματα κράτησης, είναι παιδιά που έχουν υποστεί μακρόχρονη κακοποίηση από μέλη της οικογένειάς τους είτε με τη μορφή της σωματικής κακοποίησης είτε με τη μορφή της παραμέλησης ή εκμετάλλευσης.

Κύριε Υπουργέ, δυστυχώς η πολιτεία και οι κοινωνικοί φορείς ελάχιστη βοήθεια προσφέρουν στο επίπεδο της πρόληψης της θυματοποίησης των ανηλίκων και της εγκληματικότητας, που συνδέεται με αυτήν, παρ' όλο που το κράτος ήδη από τη δεκαετία του '40, έχει αναθέσει τη μέριμνα των ανηλίκων που βρίσκονται σε κίνδυνο, στις Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων, που θα έπρεπε να λειτουργούν σε κάθε πρωτοδικείο. Όμως, μόνο τέσσερις Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων υπάρχουν σε όλη την Ελλάδα, κι αυτές υπολειπονται, χωρίς μάλιστα εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό.

Εκτός από τις Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων, θα πρέπει να

υπάρχουν στα σχολεία εξειδικευμένοι κοινωνικοί λειτουργοί, που θα παρακολουθούν τα παιδιά, που θα παρακολουθούν τις οικογένειες σε συνεργασία με τους δασκάλους. Και θα πρέπει να υπάρχει και συνεργασία με τις Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων και τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου σας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κύριε Πρόεδρε, θα σας παρακαλέσω, επειδή θέλω να αναφερθώ στο Ηράκλειο, να υπάρξει ανοχή χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Πόσο χρόνο θέλετε, κυρία συνάδελφε; Για το Ηράκλειο να δώσουμε και την καρδιά μας.

ΜΑΡΙΑ ΣΚΡΑΦΝΑΚΗ: Δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Συνεχίστε παρακαλώ.

ΜΑΡΙΑ ΣΚΡΑΦΝΑΚΗ: Οι αλλαγές που γίνονται στο άρθρο 11, που αφορούν στη λειτουργία των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων, όπου καθορίζουν με μεγαλύτερη σαφήνεια το έργο που υποχρεούνται αυτές να προσφέρουν, είναι σωστές. Όμως, αυτό δεν αρκεί εάν οι εταιρείες δεν στελεχωθούν με το απαραίτητο εξειδικευμένο προσωπικό.

Στο Ηράκλειο υπάρχει Στέγη Ανηλίκων με σύγχρονες εγκαταστάσεις, δυναμικότητας τριάντα παιδιών, που όμως φιλοξενεί μόνο έξι παιδιά. Το ξέρω πολύ καλά, διότι ήμουν και ως αντιδήμαρχος, μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Στέγης. Υπάρχει έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού –είναι πολύ λίγοι αυτοί που υπάρχουν σήμερα– με αποτέλεσμα τα παιδιά αυτά να επιστρέφουν στο νοσηρό οικογενειακό τους περιβάλλον κάθε Σαββατοκύριακο.

Επειδή, κύριε Υπουργέ, στο Ηράκλειο υπάρχουν πολλά φαινόμενα κακοποίησης και παραμέλησης παιδιών, υπάρχουν παιδιά που μεγαλώνουν στους δρόμους επαιτώντας και τα οποία φιλοξενούνται σήμερα στα αστυνομικά τμήματα και στα νοσοκομεία. Ζητώ την παρέμβασή σας, ώστε οι κοινωνικές υπηρεσίες του Υπουργείου σας, σε συνεννόηση με το Δήμο Ηρακλείου και τους κοινωνικούς φορείς που έχουν ευαισθητοποιηθεί στην πόλη μας, να επιληφθούν κάθε μίας περίπτωσης ξεχωριστά. Να φιλοξενηθούν αυτά τα παιδιά, έστω και προσωρινά, στην υπάρχουσα Στέγη Ανηλίκων, με την κατάλληλη διαρρύθμιση του χώρου ενδεχομένως, που μπορεί ο Δήμος Ηρακλείου να κάνει, μέχρι να αποφασίσει η αρμόδια αρχή για την τύχη αυτών των παιδιών. Τον συντονισμό όλων αυτών των φορέων, θα αναλάβει το Κεντρικό Επιστημονικό Συμβούλιο, που προβλέπεται σωστά στο νομοσχέδιο, που σήμερα ψηφίζουμε, για την πρόληψη και για την αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων.

Μόνες τους οι Στέγες Ανηλίκων δεν προσφέρουν και δεν έχουν τη δυνατότητα, κύριε Υπουργέ, να λύσουν το πρόβλημα της παραβατικότητας των νέων. Όπως επίσης και μόνες τους οι υπηρεσίες, έτσι όπως είναι ξεκομμένες και διάσπαρτες, δεν λύνουν το πρόβλημα. Σωστά, λοιπόν, θεσμοθετούμε αυτό το συμβούλιο, που θα πρέπει να τα συντονίζει όλα αυτά.

Σας καλώ να έρθετε στο Ηράκλειο. Έχω επισκεφτεί επανειλημμένως τους συνεργάτες σας θέτοντας αυτό το θέμα.

Στις μεγαλυπόλεις υπάρχει πρόβλημα. Και με την κρίση που σήμερα βιώνουμε και βιώνει η ελληνική κοινωνία, πράγματι τα πράγματα θα χειροτερεύουν.

Ψηφίζω απερίφραστα το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, διότι πιστεύω ότι με αυτό γίνονται βήματα και στην πρόληψη και στην αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία συνάδελφε.

Το λόγο έχει ο Βουλευτής Β' Αθηνών του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Κωνσταντίνος Αϊβαλιώτης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΪΒΑΛΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είναι πάντα εξαιρετικά άβολο, δυσάρεστο, να μιλάμε για καταστολή της εγκληματικότητας των ανηλίκων. Έχουν διατυπωθεί κατά καιρούς διάφορες σοβαρές και λιγότερο σοβαρές θεωρίες, δυστυχώς φορτισμένες ιδεολο-

γικά: κατάρρες για το σύστημα «την κακούργα την κοινωνία», τα αδιέξοδα, γενικώς και αορίστως, απ' αυτούς που δημιούργησαν όμως τα αδιέξοδα. Τα οικονομικά και κοινωνικά αδιέξοδα δημιουργήθηκαν από συγκεκριμένες πλευρές και συγκεκριμένα άτομα, τα οποία μετά αναλύονται σε κατάρρες για το σύστημα. Αδιέξοδα με τον κομματισμό, αδιέξοδα με τη χρόνια αναξιοκρατία.

Ο αείμνηστος Γιάννης Τσαρούχης έλεγε ότι όποιος έχει πολλά ενδιαφέροντα, δεν προλαβαίνει να αγαπηθεί. Αυτό έλεγε και είχε δίκιο.

Εκπαιδευτικό σύστημα χωρίς άρωμα δημιουργικότητας, χωρίς να επαινεί και να εξαίρει την εφευρετικότητα και τις δεξιότητες. Μια τηλεοπτική δημοκρατία με ανόητα ριάλιτι, θολοκοινοπολιτισμικά, οι οποίοι λένε το κοντό και το μακρύ τους, εκπρόσωποι ενός άνοστου life style που χαριεντίζονται μεταξύ τους, λέγοντας μπαρούφες, πολιτικοί που πλουτίζουν και μένουν πάντα περιέργως ατιμώρητοι, μεγαλοδημοσιογράφοι κήνσορες, που λιβανίζουν το σύστημα και ξαφνικά ανακαλύπτουν έκπληκτοι ότι αυτοί οι πολιτικοί τους οποίους λιβανίζουν τόσα χρόνια, ήταν λαμόγια.

Αυτές ήταν οι προσλαμβάνουσες παραστάσεις μιας νεολαίας, που καταφέρεται με πάθος κατά των πάντων και η οποία δεν γνώρισε ούτε από την οικογένεια ούτε από το σχολείο ούτε από τα μέσα ενημέρωσης, ότι η ζωή είναι ωραία γιατί υπάρχει παραδείγματος χάριν, η μουσική. Οι νέοι μας σήμερα τη βλέπουν μόνο ως καταναλωτές, ποτέ ως δημιουργοί. Η ζωή είναι ωραία γιατί υπάρχει ο κόσμος της τεχνολογίας και των εφευρέσεων. Υπάρχει η δημιουργία, η λογοτεχνία, το θέατρο, η ποίηση, υπάρχει ο εθελοντισμός εν πάση περιπτώσει για να βοηθήσουμε ανθρώπους, οι οποίοι υποφέρουν. Υπάρχει ο εθελοντισμός για να σώσουμε τα δάση μας. Υπάρχει ο εθελοντισμός για να σώσουμε τις θάλασσες, οι οποίες μολύνονται.

Αντί όλων αυτών, το πολιτικό σύστημα επιβραβεύει τον απατεώνα, που είναι λέει καπάτσος γιατί μπορεί να κλέβει, την ατιμωρησία που αυξάνει δραματικά, την εγκληματικότητα, την αλητεία που είναι μαγκιά και βέβαια, το δικαίωμα στη λούφα και την κοπάνα. Και μετά βάζουμε πρόεδρο πρωτοδικών για να δικάζουμε ανηλίκους -αφού έχουμε δημιουργήσει όλο αυτό το σύστημα, το περιβάλλον- φτιάχνουμε νέα αναμορφωτήρια, έχουμε φυλακίσεις δεκαπεντάχρονων, συγκατοούμε τριμελή δικαστήρια ανήλικων, καθιερώνουμε ποινικό σωφρονισμό, που λέει ότι δεν θα διαρκεί πλέον άνω των δέκα ετών.

Τίποτα δεν λέμε, όμως, για όλους αυτούς που έκαναν την Ελλάδα ξέφραγο αμπέλι, αφού στα ντόπια μπουμπουκία της εγκληματικότητας -δεν μας φτάνανε αυτοί- προστέθηκαν και τα εισαγόμενα μπουμπουκία της εγκληματικότητας, που κάνουν καθημερινό φροντιστήριο ώστε να μάθουν όλοι, από μικρά παιδιά, πώς μπορούν να κλέβουν, να ξυλοφορτώνουν, να τραυματίζουν, ακόμη και να σκοτώνουν ανήμπορους ηλικιωμένους για 100 ευρώ, πώς μπορούν να γίνονται βαποράκια και να γεμίζουν την Ελλάδα ναρκωτικά. Όποιος γουστάρει μπαίνει στην Ελλάδα, γίνεται με λαμογιές νόμιμος και από πάνω παίρνει και δικαίωμα ψήφου. Και σε λίγο θα είναι και άρχοντας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Αυτό είναι το περιβάλλον που δημιούργησαν τα δύο παλιά κόμματα εξουσίας, όταν ενάμιση με δύο εκατομμύρια λαθρομετανάστες έχουν μπει στην Ελλάδα με διαφόρους τρόπους.

Δεν ξέρουμε πόσα είναι τα λαμόγια και τα αποβράσματα τα οποία φτιάχνουν νέα φυτώρια εγκληματιών.

Εμείς, λοιπόν, σήμερα ψηφίζουμε ένα νομοσχέδιο για να τιμωρήσουμε τους ανήλικους δράστες, αλλά δεν τολμάμε να τσάκισουμε τα βρώμικα κυκλώματα, ξένα ή ελληνικά -το ίδιο κάνει που δημιουργούν την εγκληματικότητα. Εκεί, λοιπόν, τα δύο παλιά κόμματα εξουσίας παρακολουθούν με δέος τους Τούρκους δουλεμπόρους, τους Αλβανούς καθηγητές στο έγκλημα, τους Γεωργιανούς, τους Τσετσένους, τους Ρουμάνους μπουκαδόρους, τους πρεζέμπορους που ψάχνουν για υπεράνω υποψίας βαποράκια. Κι εκεί βρίσκεται το target group τους. Αυτό είναι το target group όλων αυτών των τύπων. Στοχεύουν στους πιτσιρικάδες, στους ανυποψίαστους νέους, στα αγόρια και στα κορίτσια που δεν τα έχουν καταφέρει στο σχολείο και θαμπώνονται από το γρήγορο και άκοπο κέρδος. Αναμορφωτήρια φτιάχνουμε,

αυστηρούς δικαστές βάζουμε για να δικάζουν ανηλίκους και συνηγόρους τους ορίζουμε με το νομοσχέδιό σας και καλά κάνουμε.

Εάν όμως κάποιος χρειάζεται πολιτικό αναμορφωτήριο, είναι τα δύο παλιά κόμματα εξουσίας, που βύθισαν την Ελλάδα στο ασύλληπτο χάλι της εγκληματικότητας όλων των ηλικιών και όλων των εθνικοτήτων, κάνοντας τους ανηλίκους δράστες, αυτά που βλέπαμε στις παλιές μαυροάσπρες ελληνικές ταινίες του Δαλιανίδη της δεκαετίας του '60, στην «Κοινωνία ώρα μηδέν», στον «Κατήφορο», στη «Λεωφόρο του μίσους», για να θυμηθούμε μερικούς τίτλους αυτών των ταινιών. Εκεί μας έφτασε η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ και γι' αυτό χρειάζεται να επιβληθεί και στους δύο η κύρωση του αλήστου μνήμης «νόμου 4000» περί τεκτονισμού. Και επειδή ο πολιτικός τεκτονισμός είναι βαρύτατο αδίκημα, χρειάζεστε και εσείς στη Νέα Δημοκρατία και εσείς στο ΠΑΣΟΚ κούρεμα με την ψιλή.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑΟΣ)

ΠΡΟΕΔΡΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. Άδωνις Γεωργιάδης, έχει το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, ακούσαμε πολλούς συναδέλφους προηγουμένως στο Βήμα, οι οποίοι επαινέσαν την πρωτοβουλία σας να μειώσετε και τις ποινές αλλά και τα όρια ηλικίας για τους ανηλίκους, θα μου επιτρέψετε να πω σε μία λογική από αυτή που έχουμε συνηθίσει στην Ελλάδα, την ολίγον δακρύβρεχτη, όπου όλοι υποδυόμαστε το πόσο πολύ πονόψυχο είμαστε έναντι ορισμένων αδυνάμων τμημάτων του πληθυσμού και της κοινωνίας μας.

Όμως, θα μου επιτρέψετε να πω ότι δεν άκουσα σχεδόν από κανέναν από τους συναδέλφους, οι οποίοι υπερασπίστηκαν με τόσο πάθος το εν λόγω νομοθέτημα, λίγα λόγια συμπίνοιας για τα θύματα αυτών των ανηλίκων οι οποίοι διαπράττουν τα αδικήματα.

Γιατί ξέρετε, αγαπητέ κύριε Υπουργέ, εμένα μου έχουν κάψει το μαγαζί δεκατρείς φορές και όπως έμαθα από την Αστυνομία, συνήθως οι μισοί από αυτούς τους δήθεν αναρχικούς κουκουλοφόρους είναι ανήλικοι, γιατί αυτοί είναι κυρίως που παρασύρονται σε αυτές τις πράξεις και πολύ λίγο με ενδιαφέρει εάν με έχει κάψει κάποιος τριαντάχρονος ή κάποιος δεκατριάχρονος. Αυτό που με ενδιαφέρει είναι ότι αναγκάζομαι να πάρω δάνειο από την τράπεζα και καταστρέφομαι οικονομικά εγώ και η οικογένειά μου.

Άρα, λοιπόν, θα ήθελα να ήξερα το πρώτο ερώτημα:

Πως θα ικανοποιήσω το δικό μου περί δικαίου αίσθημα; Εάν η επιλογή σας ως πολιτεία είναι «δεν με ενδιαφέρεις καθόλου, κόψε το λαιμό σου» γιατί θέλω να λαϊκίζω, θέλω να μου το πείτε. Αλλά εγώ θέλω να μου εξηγήσετε ως Υπουργός Δικαιοσύνης πως θα ικανοποιήσετε τα θύματα αυτών των ανηλίκων οι οποίοι διαπράττουν αυτές τις πράξεις. Διότι προφανώς οι άνθρωποι, κύριε Κουράκη, που έχουν γενικώς ευαισθησία, έχουν ευαισθησία για όλους, δεν έχουν ευαισθησία για ορισμένους! Εκεί είναι, λοιπόν, το μεγάλο πρόβλημα στην απονομή της δικαιοσύνης και στη σκληρότητά της.

Και θα πρέπει τώρα να πω και το εξής: Άκουσα έναν συνάδελφο προηγουμένως -εάν θυμάμαι καλά ήταν ο κ. Καραγκούνης, συμπαθέστατος καθ' όλα συνάδελφος- ο οποίος σας επήνεσε με το εξής επιχείρημα: Είπε -δεν ξέρω εάν είναι αληθές αυτό που ισχυρίστηκε- ότι όσο μειώνουμε την καταστολή, τόσο μειώνεται το έγκλημα. Άρα, λέει «σας συχαίρω, κύριε Υπουργέ, γιατί με την πράξη σας αυτή πάτε προς την κατεύθυνση να μειωθεί η εγκληματικότητα». Τότε να καταργήσουμε τελειώς την καταστολή, τι να την κάνουμε; Αν ισχύει το επιχείρημα ότι όσο μειώνουμε την καταστολή, μειώνουμε το έγκλημα, καταργείστε τις φυλακές, να τους κάνουμε μία επίπληξη, να τους πάρουμε ένα τηλέφωνο αλλά όχι και πολύ άγρια για να μην πλήξουμε τα προσωπικά τους δεδομένα και τα ανθρώπινά τους δικαιώματα και αν έχουν σκοτώσει και κανέναν, δεν βαριέσαι, κυρίως να μην πλήξουμε τον ευαίσθητο τους ψυχικό κόσμο. Αυτή θα είναι η κουβέντα που θα κάνουμε ως πολιτεία;

Θέλω να πω και κάτι άλλο, για να θέσω έναν προβληματισμό

που δεν έχει ακουστεί σε αυτήν την Αίθουσα και θα μιλήσω περισσότερο ως ιστορικός παρά ως πολιτικός.

Σε όσες κοινωνίες το έγκλημα αυξάνει, γίνεται δηλαδή πιο σκληρό, σε αυτές τις κοινωνίες διαπιστώνουμε οι ιστορικοί μελετώντας τις περιόδους τους παρελθόντος ότι η νομοθεσία γίνεται πιο αυστηρή. Δηλαδή, όταν ένας ιστορικός διαβάζει ένα κείμενο του Μεσαίωνα για ένα αδίκημα ότι υπάρχει μία πολύ αυστηρή ποινή, το συμπέρασμα που εξαγεται είναι ότι εκεί υπήρχε πρόβλημα με το συγκεκριμένο θέμα.

Έρχομαι στο σύγχρονο κόσμο. Η χώρα που αντιμετώπισε πρώτη έκρηξη εγκληματικότητας ήταν η ΗΠΑ. Θυμάμαι ότι στα παιδικά μου χρόνια λέγαμε ότι θα γίνουμε Σικάγο. Τώρα βέβαια το Σικάγο είναι το Κολωνάκι της Ελλάδος, γιατί εμείς έχουμε γίνει Σικάγο επί δέκα. Σε αυτήν τη χώρα που είχε τόσο μεγάλη εγκληματικότητα, σας διαβεβαιώνω –και το ξέρετε σίγουρα πολύ καλύτερα από εμένα– ότι οι ποινές και στους ανηλίκους είναι εξαιρετικά αυστηρές. Γιατί; Διότι είναι τρομακτικά λανθασμένο μήνυμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να ισχυριζόμαστε ότι αν κάνουμε πιο ελαφριές τις ποινές, αυτό θα οδηγήσει τους νέους αυτούς να φιλοτιμηθούν και να δείξουν καλύτερη συμπεριφορά. Εάν ήταν τόσο απλό, θα ήμασταν όλοι υπέρ.

Τα έχει ξεκαθαρίσει πολύ πριν από εμάς, κύριε Οικονόμου, ο Πλάτων, ο οποίος στην «Πολιτεία» βάζει τον μεγαλύτερο διδάσκαλο όλων των εποχών, τον Σωκράτη και μάλιστα τον μεγαλύτερο φιλόanthρωπο διδάσκαλο όλων των εποχών, αυτόν ο οποίος υποστήριξε το «ουδείς εκών κακός» να εξηγήσει ότι όχι μόνο δεν πρέπει να είναι χαλαροί οι διδάσκαλοι στις ποινές στους νεότερους, αλλά αντιθέτως ο Σωκράτης δηλώνει ότι εκεί όπου αρχίζουν οι διδάσκαλοι να είναι εξαιρετικά χαλαροί στις ποινές προς τους νεότερους, εκεί αρχίζει η διάλυση της πολιτείας. Γιατί; Γιατί λέει ο Σωκράτης ότι από το πάθος τους οι μεγαλύτεροι να δείχνουν ευχάριστοι στους νεότερους, τους εθίζουν στην ανοησία, τους εθίζουν στην απειθαρχία και αυτοί καταστρέφουν την πολιτεία. Δηλαδή, μας λέει ο φιλόanthρωπος Σωκράτης στην «Πολιτεία» του Πλάτωνα ότι αν θες να φτιάξεις μια σοβαρή κοινωνία, θα πρέπει ο μεγαλύτερος να είναι αυστηρός στο νεότερο, κοινώς να μην αφήνει τη νέα γενιά να νομίζει ότι μπορεί να κάνει ό,τι θέλει. Και το νομοθέτημά σας, επιτρέψτε μου να πω, κύριε Υπουργέ, προς τα εκεί συντείνει.

Έχω να κάνω και άλλη μία επισήμανση ιδιαίτερα αφιερωμένη σε έναν εξαιρετικό συνάδελφο, τον κ. Τζαβάρα. Πως συνίσταται αυτή η δραματική πτώση της κοινωνίας μας, που έχουμε φθάσει να συζητάμε για όλους αυτούς τους ανηλίκους έντεκα, δώδεκα, δεκατριών χρονών. Προχθές στις Σέρρες σκότωσαν δυο δεκαπεντάχρονα, έναν ογδοντάχρονο. Τι συμβαίνει στην Ελλάδα; Αυτά δεν τα είχαμε, δεν γίνονταν στην Ελλάδα παλιά.

Δύο είναι οι αιτίες. Πάω στην πρώτη, τη γρήγορη. Έχουμε τόση αθρόα λαθρομετανάστευση που δεν ξέρουμε ποιος είναι ποιος, άρα λοιπόν είναι φυσιολογικό ότι άνθρωποι που έχουν έλθει από χώρες που έχουν ζήσει πολέμους, φτώχεια, σε κοινωνίες που η ανθρώπινη ζωή δεν έχει καμμία αξία, να μεταφέρουν και στην Ελλάδα αυτά τους τα βιώματα και να φέρονται με τον ίδιο τρόπο, ιδιαίτερα εδώ που αντιλαμβάνονται πολύ γρήγορα πόσο μάχαλο είμαστε, φυσικά το κάνουν και λίγο παραπάνω.

Η δεύτερη αιτία όμως που αφορά στους γηγενείς και είναι πιο σημαντική για μένα, έχει να κάνει, κύριε Τζαβάρα, με αυτό που λέγεται ιδεολογική ηγεμονία της Αριστεράς. Τι έγινε στην Ελλάδα τα τελευταία σαράντα χρόνια; Ήλθαν αυτοί και έπεισαν την ελληνική κοινωνία ότι το να έχουν οι νέοι πειθαρχία, είναι κακό. Έχω ακούσει εκατό φορές τον κ. Τσίπρα να λέει ότι δεν πρέπει να έχουμε θητεία νωρίς, γιατί η θητεία νωρίς εθίζει τους Έλληνες στην πειθαρχία. Λες και η πειθαρχία είναι κακό πράγμα. Ενώ σε όλες τις πολιτισμένες κοινωνίες του κόσμου το πρώτο που ενδιαφέρει κάποιος να δώσει στη νέα γενιά είναι η πειθαρχία, εδώ η πειθαρχία είναι κακό πράγμα. Ήλθαν και γκρέμισαν –εμείς τους αφήσαμε οι δεξιοί– όλες τις παραδοσιακές μεγάλες αξίες αυτού του έθνους. Πας να μιλήσεις για θρησκεία, είσαι συντηρητικός, πας να μιλήσεις για οικογένεια, είσαι οπισθοδρομικός, πας να μιλήσεις για ιστορία, είσαι φασίστας, πας να μιλήσεις για σημαία, είσαι προγονόπληκτος, πας να μιλήσεις για πολιτισμό, είσαι αρχαιολάτρης. Αφού λοιπόν ήλθαν και γκρέμισαν τα πάντα,

έρχονται τώρα εδώ οι ίδιοι, αυτοί που ευθύνονται –αυτοί τα έκαναν– που έκαναν τα πανεπιστήμιά μας να είναι τα χειρότερα πανεπιστήμια της γης, που μπαίνεις σε ελληνικό πανεπιστήμιο και είναι όλα αριστεροκρατούμενα και ντρέπεσαι, φοβάσαι μην πάθεις χολέρα, μην πάθεις τύφο. Τα ελληνικά πανεπιστήμια, αριστερά πανεπιστήμια, τα οχυρά τους είναι, με καθηγητές αγράμματους και αμόρφωτους. Και αφού τα γκρέμισαν όλα, έρχονται τώρα και μας λένε να έχουμε ελαφρύτερες ποινές. Όχι, κύριε Υπουργέ. Δεν είναι το πρόβλημα στις ποινές. Εάν το πρόβλημα ήταν στις ποινές, θα ψηφίζαμε και με τα δύο μας χέρια. Το πρόβλημα είναι ότι έχουμε διαλύσει την κοινωνία μας. Άρα, η μεγάλη συζήτηση είναι πως θα ξαναφτιάξουμε την κοινωνία μας ώστε να μη χρειάζεται να κάνουμε συζητήσεις όπως η σημερινή. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑΟΣ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Πάντως, κύριε Βορίδη, επειδή γελοούσατε, ενθυμούμαι ότι κίνδυνο μολύνσεων έχουμε και υπερατλαντικώς, όπως ενθυμείστε.

Θα περάσουμε τώρα στον τελευταίο των αγορητών, αλλά όχι τον έσχατον, το συνάδελφο Βουλευτή Α' Αθηνών του ΠΑΣΟΚ κ. Παντελή Οικονόμου.

Ορίστε, κύριε Οικονόμου, έχετε το λόγο.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, προφανώς θέλετε να μην είμαι έσχατος, μπας και έσομαι πρώτος εν συνεχεία.

Ξέρετε ο λόγος που ζήτησα να πω δυο λόγια ήταν ότι στην Επιτροπή που γινόταν η επεξεργασία –και υπέθεσα ότι θα επαναλαμβανόντουσαν και από αγορητές σήμερα– διατυπώθηκαν ορισμένοι ισχυρισμοί, οι οποίοι πρέπει να τύχουν κάποιας απάντησης. Πράγματι, επιβεβαιώθηκε αυτή η εκτίμηση. Πράγματα που ειπώθηκαν στην Επιτροπή, ειπώθηκαν και εδώ.

Για να ξεμπερδέψουμε με τα πιο εύκολα από αυτά, άκουσα –στην επιτροπή είχε ειπωθεί αυτό, νομίζω ειπώθηκε και εδώ– ότι στην νομοθετική αυτή πρωτοβουλία ο σκοπός είναι άλλος από αυτόν που ρητά αναφέρεται. Ο σκοπός είναι απλώς να αποσυμφορηθούν οι φυλακές και γι' αυτό μειώνουμε τις ποινές.

Πρώτα-πρώτα ο σκοπός αυτός ούτε άσχετος είναι, ούτε άτοπος, ούτε άκαιρος. Η αποσυμφόρηση αφ' εαυτής, βελτιώνει και τη μεταχείριση των ανηλίκων είτε είναι έγκλειστοι είτε δεν είναι. Ειδικά, η ανθρώπινη μεταχείριση στους νέους ανθρώπους είναι μια βασική προϋπόθεση σωφρονισμού τους, για τον απλό λόγο ότι για αυτούς είναι ένα τεκμήριο ειλικρινούς ενδιαφέροντος δικού μας για την ισοτιμία ένταξή τους. Άρα, λοιπόν, δεν είναι καθόλου άσχετο.

Υπονοήθηκε επίσης και υπονοείται συνεχώς σε ορισμένα επιχειρήματα ένα σχήμα. Ότι από τη μια μεριά είναι η φυλάκιση και από την άλλη είναι η μη φυλάκιση, διαζευκτικά και αποκλειστικά. Ότι σε αντιδιαστολή της φυλάκισης –που μπορεί να είναι κακή, βρε αδελφέ, αλλά αποτρέπει από περαιτέρω εγκλήματα– από την άλλη μεριά είναι η μη φυλάκιση, σύμφωνα με την οποία ο μη φυλακισμένος κυκλοφορεί ασύδοτος και διαπράττει διάφορα καινούργια εγκλήματα.

Δεν είναι έτσι. Το υπονοούμενο αυτό σχήμα είναι ανύπαρκτο. Ούτε οι φυλακές είναι χώροι αποστειωμένοι από την εγκληματικότητα, ούτε η μη φυλάκιση για έναν κατάδικο είναι κατάσταση εκτός ελέγχου. Δεν σημαίνει ότι κάνει ό,τι θέλει. Ούτε οι φυλακές σωφρονίζουν απαρεγκλίτως, ούτε οι εναλλακτικές ποινές υποθάλλουν την υποτροπή εγκληματικής συμπεριφοράς απαρεγκλίτως. Η δική μας εμπειρία λέει ότι μάλλον το αντίθετο συμβαίνει δυστυχώς.

Παραμιππιδώντας είναι φυσιολογική και πολύ περισσότερο επιθυμητή κατάσταση να έχουμε πολλές φυλακές σε κατάσταση συμφόρησης και να επιδιώκουμε την αύξηση του αριθμού τους και την αύξηση των φυλακισμένων, ώστε να αντιμετωπιστεί η συμφόρηση ή η επιδίωξή μας πρέπει να είναι μια σταθερή κοινωνική πρόσδοος για να αποσπηρεσει τελικά και το λόγο ύπαρξης των φυλακών; Τελικά είναι ωραίο πράγμα η φυλακή; Η απάντηση πρέπει να είναι «όχι» κατά τη γνώμη μου.

Επιπλέον, ο εγκλεισμός, η φυλάκιση, η στέρηση της ελευθερίας είναι η ενδεχόμενη μέθοδος σωφρονισμού μαζικής κλίμακας ή μήπως πρέπει να συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο; Ως ερώτημα το διατυπώνω αυτό για να διατυπώσω και μια θέση,

όμως.

Πρέπει να αντικρουστεί ένα επιχείρημα ότι ο μη εγκλεισμός είναι εύνοια προς τους ανηλίκους, γιατί άκουσα και αυτό το επιχείρημα. Δεν είναι έτσι. Το επιχείρημα απλώς έχει μια ιδεολογική αφετηρία, παρεμπιπτόντως μειοψηφική και στρεβλώνει την πραγματικότητα συνεπώς, γιατί η ιδεολογία ουσιαστικά είναι στρέβλωση της πραγματικότητας. Μην έχετε καμμία αμφιβολία.

Αν περί αυτού πρόκειται, τότε προσωπικά προτιμώ μια άλλη ιδεολογική αφετηρία, πλειοψηφική στην Αίθουσα αυτή, που λέει ότι ο εγκλεισμός είναι βαρβαρότητα και συνεπώς, κατάσταση προς αποφυγή στο μέτρο του δυνατού, ειδικότερα δε για ανηλίκους.

Πρέπει, νομίζω, να αντιμετωπίσουμε κάπως διαφορετικά τα πράγματα, με μια υπευθυνότητα που τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια πράγματι, έλειψε από την πατρίδα μας και από άλλες χώρες. Νομίζω ότι το θέμα προτεραιότητας είναι να οργανώσουμε καλύτερα την κατάσταση του μη εγκλεισμού και να τελειώνουμε με ελαφρότητες του τύπου «στείλτε τους όλους στη φυλακή, να ξενοιάσουμε», που οδήγησαν στα σημερινά χάλια.

Αυτή η ελαφρότητα είναι η πεμπτοσύνη της πρότασης των συμμοριών είτε είναι διεθνικές συμμορίες είτε εγχώριες. Δηλαδή, να αυξάνεται ανεμπόδιστα η εκμετάλλευση των πιο αδύναμων είτε είναι κοινωνικά στρώματα είτε έθνη και να αντιμετωπίζουμε την αύξηση της αναπόφευκτης παραβατικότητας με αυστηρότερες ποινές και περισσότερες φυλακές.

Αυτή η πρόταση είναι η εγκληματική πρόταση. Είναι απολύτως εγκληματική. Από τους ιεροκήρυκες της αυστηρότητας δεν άκουσα να απαιτούν την άμεση και απόλυτη απονομιμοποίηση της εγκληματικής αυτής δράσης και την ισόβια καταδίκη των συμμετόχων στις κλεπτοκρατικές σπείρες, οι οποίες προωθούν τέτοιου είδους απόψεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν ιδέες πράγματι, οι οποίες προδιαγράφουν μια πολιτική και η πολιτική αυτή παράγει και ένα νομοθετικό έργο. Το νομοθετικό έργο, όμως, έχει πολύ περισσότερα όρια, πολύ περισσότερους περιορισμούς. Το λέω αυτό σε αντίλογο μιας παρατήρησης που ακούστηκε ότι το σχέδιο νόμου αυτό είναι λιγότερο φιλόδοξο από ό,τι θα έπρεπε να είναι. Ότι είναι περιοριστικό σε σχέση με επιταγές διεθνών οργανισμών ή και άλλων απόψεων. Μπορεί. Όπως επίσης μπορεί να είναι λιγότερο φιλόδοξο και από την επιθυμία του ίδιου του Υπουργού που νομοθετεί. Αλλά η πολιτική και πολύ περισσότερο η νομοθεσία ασκείται μέσα σε συγκεκριμένα όρια, επάνω σε πραγματικές καταστάσεις και συνοψίζεται πάντα η πολιτική στη συμφιλίωση των σκοπών με τα διαθέσιμα μέσα, αλλιώς δεν είναι πολιτική, αλλιώς είναι μια σύζηση περί επιθυμίας πολύ ενδιάφερουσα. Θα παρέπεμπα σε τέτοια περίπτωση, κύριε Γεωργιάδη, μάλλον στον Ηράκλειτο, παρά στο Σωκράτη προσωπικά, αλλά αυτό είναι θέμα γούστου.

Νομίζω, λοιπόν, ότι στη δεδομένη κατάσταση και με τις δεδομένες δυνατότητες ο κύριος Υπουργός, εξαντλεί τα όριά του και οι ένθεν και ένθεν κριτικές, μαξιμαλιστικές από τη μια και οπισθοδρομικές από την άλλη, αποδεικνύουν ότι είναι στο σωστό δρόμο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό έχει ζητήσει το λόγο ο Υπουργός Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κ. Χάρης Καστανίδης.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, «η Ελλάδα δεν έχει δικαίωμα να χάσει κανένα παιδί της». Ήταν η πολύ ωραία διατύπωση της συναδέλφου κ. Μερεντίτη. Θα δώσω συνέχεια σ' αυτήν τη διατύπωση με μια παράτρηση: Ας υιοθετήσουμε όλοι τη θεμελιώδη αρχή ότι δεν υπάρχουν χαραμισμένες ζωές.

Αυτή η θεμελιώδης αξιολόγηση αποκτά ιδιαίτερη σημασία όταν αναφερόμαστε στην ανηλικότητα, όταν αναφερόμαστε σε παιδιά. Ακόμα και οι πρόωρα πληγωμένες ζωές μπορούν να ανθίσουν. Πληγωμένες πρόωρα ζωές, γιατί είναι συντετριμμένες

ανάμεσα στη χαμένη αθωότητα, στην ακύρωση των παιδικών ονείρων ή στη βίωση σκληρών, ανελέητων οικογενειακών και κοινωνικών όρων.

Εάν θα χάσουμε τα παιδιά μας, εάν θα επιτρέψουμε να χαθούν ζωές έχει σχέση με τη δική μας απόφαση.

Γι' αυτό η Κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να απευθύνεται και να αντιμετωπίζει την νεότητα και την ανήλικη παραβατικότητα με υπερχειλίζουσα διάθεση παιδαγωγικής καθοδήγησης και ελάχιστο σωφρονισμό. Αυτός είναι ο πραγματικός δρόμος, τον οποίο πρέπει να ακολουθήσουμε. Πνεύμα παιδαγωγικής καθοδήγησης, ο ελάχιστος δυνατός σωφρονισμός.

Μιλούμε για νέα παιδιά, μιλούμε για παιδιά που είναι σε κίνδυνο, μιλούμε για παιδιά που αντιμετωπίζουν το φάσμα της θυματοποίησης, αναφερόμαστε σε νέους ανήλικους δράστες. Ο ποινικός σωφρονισμός πρέπει να είναι το έσχατο μέσο που μια πολιτεία χρησιμοποιεί. Πρέπει πολλά άλλα να προηγηθούν. Έτσι αντιμετωπίζουμε το δίκαιο των ανηλίκων. Πηγή της διανοήσης και της έμπνευσης μας είναι χρήσιμες παρατηρήσεις που έχουν γίνει από τον δικαστικό κόσμο, ιδιαίτερα από δικαστές που σχετίζονται με την παρακολούθηση ανηλίκων παραβατών.

Πηγή της έμπνευσής μας είναι κρισιμότερες παρατηρήσεις από το σύνολο της νομικής επιστήμης, από πανεπιστημιακούς δασκάλους. Πηγή της έμπνευσής μας είναι θεμελιώδη διεθνή κείμενα, όπως είναι η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, οι πρότυποι κανόνες του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την απονομή δικαιοσύνης στους ανηλίκους, όπως είναι οι Κανόνες του Πεκίνου ή οι συστάσεις του Συμβουλίου Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό είναι το πλαίσιο μέσα στο οποίο θέλουμε να κινηθούμε.

Παραλάβαμε τη σκυτάλη από τη μεταρρύθμιση που έγινε το 2003. Η μεταρρύθμιση στο Δίκαιο ανηλίκων το 2003 ήταν μια σοβαρή και προοδευτική μεταρρύθμιση. Την εισήγησε στη Βουλή ο τότε Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Πετσάλνικος, αλλά την επεξεργάστηκε Επιτροπή υπό την εμπνευσμένη καθοδήγηση του αείμνηστου Κρουσταλάκη.

Αρκετές από τις προτάσεις της τότε Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής δεν τις υιοθέτησε η κυβέρνηση γι' αυτό, ενώ εισήχθησαν σύγχρονα και προοδευτικά μέτρα στο πεδίο της αναμόρφωσης και της θεραπείας, ήταν αλυσitteλεις οι διατάξεις, σε ό,τι αφορά τον ποινικό σωφρονισμό.

Παραλαμβάνουμε τη νοητή σκυτάλη από το 2003 και υπολογίζουμε ότι κάνουμε ιδιαίτερα σημαντικό προοδευτικό βήμα προς την ορθή κατεύθυνση.

Επεμβαίνουμε σε τρεις τομείς: Στα θέματα του ποινικού σωφρονισμού με τη μεταβολή διατάξεων του ποινικού κώδικα. Στις δικονομικές εγγυήσεις με την τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Επεμβαίνουμε και στον τομέα της πρόληψης.

Με αυτές τις παρεμβάσεις εξαντλούμε τις υποχρεώσεις μας; Επεμβαίνουμε στη ρίζα του προβλήματος; Είναι προφανές ότι επεμβαίνουμε μερικώς. Υπάρχουν ευρύτεροι κοινωνικοί λόγοι που εξηγούν το φαινόμενο της ανήλικης παραβατικότητας και στον τόπο μας.

Θέλω να υπενθυμίσω σε ορισμένους συναδέλφους που αγόρευσαν με πιο συντηρητικό και αυστηρό πνεύμα ότι η επιστήμη μας έχει δείξει –και η εμπειρία– ότι όταν αναφερόμαστε σε παιδιά που είναι σε κίνδυνο, όταν αναφερόμαστε στην ανήλικη παραβατικότητα, αναφερόμαστε σε παιδιά που είναι γόνιμοι διαλυμένων οικογενειών, σε παιδιά που έχουν ζήσει σε περιβάλλον που καθ' έξιν ρέπει προς το έγκλημα, που γνώρισαν την κοινωνική σκληρότητα σε συνθήκες φτώχειας.

Άρα, η πολιτεία οφείλει να αναγνωρίσει την κοινωνική ρίζα του προβλήματος και να επέμβει στην αντιμετώπιση των κοινωνικών αιτιών με τρόπο πολύπλευρο, θεσμικά ολοκληρωμένο.

Προφανώς δεν μπορεί ο Υπουργός Δικαιοσύνης μόνος του να εισηγηθεί για όλο το φάσμα των προβλημάτων και να εξαλείψει τις κοινωνικές αιτίες τους. Μπορεί όμως, με ευέλικτο και αποτελεσματικό τρόπο να επέμβει σε ένα μέρος των προβλημάτων, σε ένα μέρος των επιφαινομένων για να δώσει προοδευτική ώθηση στην επίλυσή τους.

Η έλλειψη αξιών είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα για την κοινωνία

μας. Η έλλειψη του απαραίτητου επιστημονικού δυναμικού που μπορεί σε κρίσιμους χώρους να ανιχνεύει τον κίνδυνο που διατρέχουν παιδιά να περάσουν στη σφαίρα της ανήλικης παραβατικότητας είναι ένα σημαντικό θέμα. Το γεγονός ότι διαλύεται η συνοχή της οικογένειας, το γεγονός ότι δεν παρέχει το σχολείο μας τα αναγκαία παιδαγωγικά πρότυπα, είναι σοβαροί λόγοι που εξηγούν την κατάσταση. Σε ό,τι αφορά, όμως, αυτά θα πρέπει να αρθρώσουμε μια γενικευμένη πολιτική που δεν είναι αρμοδιότητα μόνο του Υπουργού Δικαιοσύνης.

Αισθανόμαστε ικανοποιημένοι και περήφανοι που επεμβαίνουμε, έστω μερικώς, δίνοντας προοδευτική ώθηση στην αντιμετώπιση της ανήλικης παραβατικότητας.

Ανέφερα προηγουμένως ποιες είναι οι πηγές της έμπνευσής μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιλέγουμε αυτό που εδώ και καιρό έχει επιλέξει η διεθνής τάση. Δεν πρέπει να οδηγούνται στον ποινικό σωφρονισμό παιδιά που είναι δεκατριών χρονών και πάνω. Η διεθνής τάση είναι να έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας τους. Αυτό υιοθετούμε. Μειώνουμε τις ποινές που προβλέπονται από το ποινικό μας σύστημα για τους ανήλικους παραβάτες.

Σήμερα ένας ανήλικος παραβάτης μπορεί να μείνει στη φυλακή, στο ειδικό κατάστημα κράτησης μέχρι είκοσι χρόνια. Την ίδια ώρα, οι επιστημονικές και κοινωνικές αξιολογήσεις μας οδηγούν στο αβίαστο συμπέρασμα ότι ένα υψηλό ποσοστό, που αγγίζει το 80% των παιδιών αυτών, είναι υπότροπο στη ζωή του, με τις αυστηρές ποινές, με τις συνθήκες εγκλεισμού, με την έλλειψη των μέσων και των μεθόδων. Δεν πρέπει να απαντήσουμε σ' αυτό και να το διορθώσουμε;

Επιλέγουμε, λοιπόν, να μειώσουμε τις ποινές για τους ανήλικους παραβάτες, προσφέροντας περισσότερες ευκαιρίες στη χαμένη αθωότητα. Μέχρι δέκα χρόνια είναι η κλιμάκωση των ποινών και στην χειρότερη περίπτωση αυξάνεται στα δέκα πέντε χρόνια ο ποινικός σωφρονισμός, αν πρόκειται για ιδιαίτερα σοβαρό έγκλημα που επισύρει την ποινή, στην περίπτωση που ανήλικος τελούσε το έγκλημα, της ισόβιας κάθειρξης ή της καθειρέξεως τουλάχιστον δέκα ετών.

Τροποποιούμε τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Είδα ότι εκεί υπάρχει μια ευρύτερη συναίνεση. Δεν μπορεί να μη σεβαστούμε τη νομολογιακή αρχή. Η νομολογία μας διαμόρφωσε την αρχή ότι δεν μπορεί να παραπεμφθεί ένας ανήλικος παραβάτης σε αυτόφωρη δίκη, διότι πρέπει προηγουμένως ο εισαγγελέας ανηλίκων να ερευνήσει τις συνθήκες κάτω από τις οποίες τελέστηκε το έγκλημα, την προσωπικότητα του ανήλικου παραβάτη και τις συνθήκες της ζωής του. Αυτό οφείλουμε από νομολογιακή πρακτική να το αναγάγουμε στο επίπεδο της θεσμικής πρόβλεψης.

Ορθά επιβάλλουμε την υποχρεωτική υπεράσπιση ενός παιδιού από συνήγορο υπεράσπισης. Το είπα και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Είναι δυνατόν στο θεσμικό μας πλαίσιο να μην προβλέπεται υποχρεωτική παράσταση συνηγόρου υπεράσπισης και ένας ανήλικος να προσέρχεται μόνος του στο δικαστήριο, ενώπιον του εισαγγελέα ή του δικαστή ανηλίκων;

Όπως, επίσης, δεν είναι δυνατόν ο εισαγγελέας σήμερα να αποφασίζει, αν θα απέχει, ή θα ασκήσει ποινική δίωξη σε βάρος του ανηλίκου, χωρίς προηγουμένως να τον έχει ακροαστεί.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ**)

Όσο περισσότερο ενισχύεις τις δικονομικές εγγυήσεις υπέρ ενός κατηγορουμένου, τόσο καλύτερα υπηρετείς την ελευθερία και την δικαιοπολιτική τάξη. Αυτό πολύ περισσότερο ισχύει για τα ανήλικα παιδιά.

Για πρώτη φορά επεμβαίνουμε στον τομέα της πρόληψης, του συντονισμού των μηχανισμών, που ατάκτως ερριμμένοι, δεν συντονίζονται μεταξύ τους. Γι' αυτό και δημιουργούμε το Κεντρικό Επιστημονικό Συμβούλιο ενάντια στην θυματοποίηση των ανήλικων παιδιών προκειμένου, πρώτα απ' όλα, να συντονιστούν οι Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων, δεύτερον να διατυπωθούν ολοκληρωμένες εισηγήσεις, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που βιώνουν γενικά τα παιδιά που είναι σε κίνδυνο.

Το ΚΕΣΑΘΕΑ μπορεί, επίσης, πέραν του συντονισμού και των

γνωμοδοτήσεων προς την κεντρική Κυβέρνηση, να αξιοποιεί διεθνείς διασυνδέσεις με μη κυβερνητικές οργανώσεις, με ινστιτούτα, με ιδρύματα, με πανεπιστήμια, να αξιοποιεί χρήσιμες διεθνείς εμπειρίες και επιστημονικά συμπεράσματα.

Διαμορφώνουμε, επίσης, έναν κεντρικό μηχανισμό στον οποίο μπορούν να γίνονται συστηματικά καταγγελίες για παιδιά που κινδυνεύουν.

Θέλω να σκεφθείτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι το παρμπύθι, με το οποίο γαλουχήθηκαν πολλές γενιές στο οποίο πρωταγωνιστεί το «κοριτσάκι με τα σπίρτα» μπορεί να είναι ένα σύγχρονο παιδί των φαναριών. Αυτές είναι οι σκέψεις μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι οργανωτικοί χαρακτήρα ρυθμίσεις που εισηγούμαστε, θα διευκολύνουν να γίνει πιο αποτελεσματική η πολιτική του κράτους. Γι' αυτό και η υποστήριξη του Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου ενάντια στη θυματοποίηση δεν γίνεται από έναν κλασσικό, γραφειοκρατικό μηχανισμό, αλλά όχι τυχαία, από έναν αποκεντρωμένο μηχανισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ο οποίος θα στελεχωθεί και από υπαλλήλους προερχόμενους από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Άκουσα με μεγάλη προσοχή όλους τους συναδέλφους και θέλω ειλικρινώς να τους ευχαριστήσω. Νομίζω ότι η συντριπτική πλειοψηφία των πτερύγων της Βουλής συμφώνησε στα περισσότερα. Ακόμα και οι συνάδελφοι του Λαϊκού Ορθόδοξου Συνάγερμου συμφώνησαν σε μία σειρά ρυθμίσεων. Έχουν κάνει πολύ χρήσιμες για μένα παρατηρήσεις, ορισμένες από αυτές θα τις χρησιμοποιήσω. Αλλά πριν προτείνω δύο συγκεκριμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις που στηρίζονται σε παρατηρήσεις των συναδέλφων και του Επιστημονικού Συμβουλίου, θέλω να κάνω μία τελευταία ουσιαστική, κατά την κρίση μου, παρατήρηση για τη συζήτησή μας.

Θεωρώ ότι η σημερινή συζήτηση ήταν μία εξόχως δημιουργική συζήτηση. Δεν εξαιρώ τη συμβολή κανενός συναδέλφου. Άκουσα πολλές κρίσεις χαμηλόφωνες, που είχαν ιδιαίτερο χρώμα συμπάθειας, αγάπης και επιείκειας για τα παιδιά. Άκουσα και μερικές φωνές πιο αυστηρές, ίσως λίγο πιο έντονες, ίσως λίγο πιο φοβισμένες. Σε αυτές θα απαντήσω.

Έλεγε με έξοχο τρόπο ο Ηλίας Έρεμπουργκ ότι ορισμένοι αντιλαμβάνονται την ιστορία με τη ματιά αυτού που κοιτάει από την κλειδαρότρυπα και άλλοι αντιλαμβάνονται την ιστορία με τη ματιά που ανοίγεται στους ορίζοντες, αφού πρώτα ανέβουν στην κορυφή του λόφου και μπορούν να ατενίσουν.

Θα σας καλέσω, κύριοι συνάδελφοι, να αντιμετωπίσετε τα προβλήματα της νεότητας, όχι με την αίσθηση αυτού που κοιτάζει από τη μίζερη οπτική γωνία της κλειδαριάς, αλλά αυτού που μπορεί να ανεβαίνει στην κορυφή του λόφου και να κοιτάζει τους αναπεπταμένους ορίζοντες και με μεγάλη γενναιότητα να φροντίζει τη νεότητα. Να διαλεχθούμε με αυτό το πνεύμα, γιατί θα έχουμε τότε δικίο και θα έχουμε πετύχει πολύ περισσότερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατατέθηκαν μερικές τροπολογίες. Ορισμένες από αυτές που κατέθεσε ο ΣΥΡΙΖΑ αφορούν το Σωφρονιστικό Κώδικα και τον Κώδικα Νόμων για τα Ναρκωτικά. Δεν σπεύδω να τις υιοθετήσω, διότι ήδη εδώ και μερικούς μήνες στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων λειτουργούν δύο από τις έξι νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, που έχουν ως έργο και αποστολή την αναθεώρηση τόσο του Σωφρονιστικού Κώδικα όσο και του Κώδικα Νόμων για τα Ναρκωτικά. Η απώτατη προθεσμία για τη λήξη του έργου τους είναι ο Δεκέμβριος του τρέχοντος έτους. Είμαι σχεδόν σίγουρος ότι το σύνολο του προβληματισμού σας έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο προβληματισμού και των επιτροπών. Θα ήθελα μετά τη λήξη της εργασίας των επιτροπών να είναι συνολική η παρέμβαση και τότε να είσατε σίγουροι ότι θα αξιοποιηθούν οι ιδέες σας.

Σε ό,τι αφορά το ποινικό μητρώο, έθεσε το θέμα συνάδελφος από τη Νέα Δημοκρατία εκτός από σας, κύριε Κουράκη, παρ' ότι είναι σωστή η ιδέα που έχετε, θα την υιοθετούσα και τώρα, αν δεν υπήρχαν σοβαρά προβλήματα στη νομοτεχνική διατύπωση των τροπολογιών που καταθέσατε. Πρέπει να γίνουν σοβαρές βελτιώσεις στη νομοτεχνική διατύπωση, πράγμα που σημαίνει ότι οι ρυθμίσεις για το ποινικό μητρώο θα εισαχθούν με την ευκαιρία άλλου νομοσχεδίου.

Κύριε Πρόεδρε, καταλήγω με δύο βελτιώσεις που θέλω να επιφέρω στα άρθρα του νομοσχεδίου. Η μία βελτίωση αφορά το άρθρο 2 και οφείλεται σε παρατήρηση του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής.

Στη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 2, διαβάζω τη διατύπωση όπως έχει: «Περιορισμός σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων επιβάλλεται μόνο σε ανηλίκους που έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας, εφόσον η πράξη τους έχει χαρακτήρα κακουργήματος». Η ορθή διατύπωση είναι: «εφόσον η πράξη τους, αν την τελούσε ενήλικος, θα ήταν κακούργημα».

Η δεύτερη βελτίωση οφείλεται σε παρατήρηση του εισηγητή της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, ο οποίος ορθά επισήμανε ότι θα έπρεπε στο πνεύμα των ρυθμίσεων που προτείνουμε, να αντιστοιχηθεί και το άρθρο 489 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Γι' αυτό ακριβώς στο άρθρο 9 του νομοσχεδίου προστίθεται δεύτερη παράγραφος, όπως θα την αναγνώσω και η ισχύουσα διάταξη αναριθμείται σε πρώτη παράγραφο.

Διαβάζω τη δεύτερη παράγραφο που προστίθεται στο άρθρο 9: «Στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 489 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας οι λέξεις «το δέκατο τρίτο έτος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το δέκατο πέμπτο έτος».

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Διακαιωμάτων κ. Χαράλαμπος Καστανίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, που έχουν ως εξής:

«Άρθρο 2

«Στην παράγραφο 2 διαγράφονται οι λέξεις «έχει χαρακτήρα κακουργήματος» και μετά την φράση «... εφόσον η πράξη τους» ακολουθούν οι λέξεις: «, αν την τελούσε ενήλικος, θα ήταν κακούργημα». Η συνέχεια ως έχει,

Άρθρο 9

Προστίθεται δεύτερη παράγραφος που έχει ως εξής:

2. «Στην περίπτωση ε της παραγράφου 1 του άρθρου 489 του ΚΠΔ οι λέξεις «το δέκατο τρίτο έτος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το δέκατο πέμπτο έτος».

Η εισαχθείσα διάταξη του άρθρου 9 γίνεται πρώτη παράγραφος.»)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Φίλιππος Πετσάλλης): Αυτές οι βελτιώσεις, κύριε Υπουργέ, θα διανεμηθούν και στους συναδέλφους πριν από τη λήξη της συζήτησης.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Διακαιωμάτων): Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Πείτε μας για το άρθρο 130 παράγραφος 3, κύριε Υπουργέ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Διακαιωμάτων): Στο άρθρο 130 παράγραφος 3 δεν υπάρχει πρόβλημα, κύριε συνάδελφε.

Θα ήθελα να κλείσω την παρέμβασή μου, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώντας για άλλη μία φορά τους συναδέλφους για το δημιουργικό τους πνεύμα και εκφράζοντας τη βεβαιότητα ότι η Βουλή των Ελλήνων θα είναι υπερήφανη γιατί ψήφισε αυτό το σχέδιο νόμου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Φίλιππος Πετσάλλης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ως γνωστόν με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών η Παγκόσμια Ημέρα της Δημοκρατίας εορτάζεται κάθε χρόνο στις 15 Σεπτεμβρίου. Εορτάστηκε και πέρυσι, το 2009. Η Βουλή των Ελλήνων συμμετείχε για δεύτερη φορά σε αυτόν τον παγκόσμιο εορτασμό της Ημέρας της Δημοκρατίας και σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας η ημέρα αυτή εορτάστηκε σε όλα τα σχολεία της Ελλάδας και πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με τη διοργάνωση μίας σειράς εκδηλώσεων, σε όλα τα σχολεία, επαναλαμβάνω, με κεντρικό θέμα «Δημοκρατία και Πολιτική Ανεκτικότητα».

Πριν από λίγο βραβεύσαμε πενήντα δύο διακριθέντες μαθητές και μαθήτριες από διάφορες περιοχές της Ελλάδας και χαιρόμαστε για το ότι αυτήν τη στιγμή οι βραβευθέντες -και με τις ζωγραφιές όπου αποτύπωναν τη δημοκρατία οι μικρότεροι σε ηλικία και με τις εκθέσεις οι λίγο μεγαλύτερη σε ηλικία, δηλαδή

μαθητές γυμνασίου και λυκείου- παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία τη συνεδρίασή μας, αφού ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου για τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής.

Τους ευχήθηκα -και εκφράζω όλους σας- να έχουν πάντα διακρίσεις στη ζωή τους και να έχουν και μία πολύ καλή πρόοδο βέβαια και στα μαθήματά τους. Πάνω από όλα να γίνουν ώριμοι, δημοκρατικοί, συμμετέχοντες, ενεργοί πολίτες αύριο.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Συνοδεύονται από τους συνοδούς γονείς τους. Θα έλεγα ότι είναι και τυχεροί, γιατί όπως συμπτωματικώς παρακολουθούν μία συνεδρίαση που αφορά τους ανηλίκους. Εύχομαι δε ποτέ οι διατάξεις αυτές, που βελτιώνουν το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο για τους ανηλίκους παραβάτες, γιατί το νομοσχέδιο που συζητάμε, ως γνωστόν, αφορά τις βελτιώσεις της ποινικής νομοθεσίας για τους ανηλίκους δράστες και την πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων, ούτε για τους ίδιους ούτε για άλλους νέους να μη χρειαστεί να εφαρμοστούν.

Αλλά επαναλαμβάνω ότι είναι θετικό το ότι τόσο η Κυβέρνηση με την πρωτοβουλία της αυτή, όσο και οι παρεμβάσεις όλων των πτερύγων της Βουλής και όλων των συναδέλφων, έτειναν στην περαιτέρω βελτίωση των ισχυουσών ρυθμίσεων.

Αυτήν την ανακοίνωση ήθελα να κάνω, γιατί εδώ έχουμε πενήντα δύο νεαρούς, παιδιά που ασχολήθηκαν, έγραψαν, ζωγράρισαν. Μου εξήγησαν νωρίτερα στη βράβευση για το πώς φαντάστηκαν και πώς θέλουν να είναι η δημοκρατία. Σήμερα, τους δώσαμε τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν και ένα μέρος της συζήτησης, εδώ στην «καρδιά» της Κοινοβουλευτικής μας Δημοκρατίας.

Συνεχίζουμε δίδοντας το λόγο στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, τον κ. Κωνσταντίνο Τζαβάρα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ υποχρέωσή μου στην αρχή του λόγου μου, να επισημάνω κάτι που έχει σχέση με τον τίτλο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Πρόκειται για τη βελτίωση της ποινικής νομοθεσίας που αφορά τους ανηλίκους. Είναι εντυπωσιακό ότι αυτό το νομοσχέδιο έρχεται από την Κυβέρνηση με την τιτλοφορία «βελτίωση». Δηλαδή πρόκειται κατά την άποψη της Κυβερνήσεως για ένα νομοσχέδιο, που από μόνο του φέρνει κάτι καλύτερο, κάτι αγαθότερο στον τομέα του ποινικού κολασμού και της ποινικής μεταχείρισης των ανηλίκων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ**)

Προσωπικά δεν θα διαφωνήσω ότι πρόκειται, πράγματι, για μια προσπάθεια μεταρρυθμίσεων, η οποία ουσιαστικά ανταποκρίνεται στην υποχρέωση της πολιτείας μας να ανταποκριθεί σ' ένα έλλειμμα νομοθετικό που είχε απέναντι σε συγκεκριμένα ζητήματα που θέτει η ανάγκη της ειδικής ποινικής μεταχείρισης της νεότητας και των ανηλίκων. Δηλαδή, πρωτίστως, αυτό που σήμερα νομοθετούμε και που πράγματι αποτελεί βελτίωση σε σχέση με την προηγούμενη νομοθεσία είναι η υιοθέτηση αρχών, κανόνων, ιδεών αλλά και προτύπων ποινικής αντιμετώπισης απέναντι στους ανηλίκους που ήδη στη διεθνή κοινότητα έχουν γίνει καθεστώς. Μιλάμε για τους κανόνες που αφορούν την απονομή ποινικής δικαιοσύνης στα παιδιά, αυτούς τους κανόνες που είναι γνωστοί ως «κανόνες του Πεκίνου». Ομιλούμε επίσης, περί της υιοθέτησης και της εφαρμογής των κανόνων που απορρέουν από τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Παιδιών και μία σειρά άλλων τέτοιου είδους κειμένων, που θεωρώ ότι είναι υποχρέωση της πολιτείας όχι απλώς να τα υιοθετεί και να τα ενσωματώνει, αλλά ταυτόχρονα και να τα υπηρετεί όσον αφορά τις αξιακές επιλογές τις οποίες κάνουν.

Θεωρώ ότι δεν είναι ευκαιρία σήμερα με τροπολογίες να δώσουμε τη δυνατότητα σε συναδέλφους να ανταποκριθούν σε υποχρεώσεις που οι ίδιοι θεωρούν ότι έχουν αναλάβει απέναντι σε κοινωνικές κατηγορίες ανηλίκων που βρίσκονται ήδη στις φυλακές ή αντιμετωπίζουν τον ποινικό κολασμό για συγκεκριμένα είδους αδικήματα.

Αυτό που πρέπει, λοιπόν, να έχουμε υπ' όψιν μας είναι, πρώτον, ότι αποτελεί χρέος της πολιτείας η ειδική ποινική μεταχείριση των ανηλίκων ως αυτονόητη εκδήλωση που έχει σχέση με την υποχρέωση μιας δικαιοκρατούμενης πολιτείας να σέβεται, να αναγνωρίζει και να προστατεύει τον άνθρωπο ως αξία. Και μάλιστα τον άνθρωπο στη νεαρή του ηλικία που θα πρέπει όλες οι πολιτείες, όχι απλώς να του αναγνωρίζουν ότι είναι φορέας αυτής της πανανθρώπινα και οικουμενικά αναγνωρισμένης αξίας που φέρει, αλλά και του γεγονότος ότι μέσα από την εξέλιξή του, μέσα από την ανατροφή του, μέσα από την ψυχοδιαφορική διάπλασή του, όλοι περιμένουμε ολοκληρωμένους, σοβαρούς, υπεύθυνους και πειθαρχημένους πολίτες.

Το δεύτερο που θα ήθελα να επισημάνω, είναι ότι αυτού του είδους οι μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να είναι σύμφωνες και με τα δογματικά θεμέλια της επιστήμης του Ποινικού Δικαίου. Δεν είναι δυνατόν να υπάρχει διαφορετική μεταχείριση στους ανήλικους παραβάτες της ποινικής νομοθεσίας εάν γνωρίζουμε και έχουμε εγκλωπωθεί την αξίωση της πολιτείας να τιμωρεί, αυτούς οι οποίοι παραβαίνουν τους κανόνες των ποινικών νόμων.

Πρώτα από όλα, λοιπόν, το βασικό θεμέλιο αυτής της διαδικασίας στηρίζεται στην υποχρέωση που έχει η πολιτεία και ειδικότερα η έννομη τάξη, να αποκαθιστά ένα είδος διαλόγου απέναντι στον εγκληματία και μέσα από αυτόν το διάλογο να προσπαθεί και να επιτυγχάνει να τον πείσει, ότι αυτού του είδους η μεταχείριση, -αυτή η σκληρή κύρωση την οποία πρέπει να υποστεί για την παράβαση που έκανε- αποτελεί μία δικαιολογημένη ανταπόδοση σ' αυτό το οποίο έχει κάνει. Αυτό που εισπράττει ο ενήλικας παραβάτης των ποινικών διατάξεων είναι η ανταπόκριση μέσα σε ένα σύστημα όχι απλώς δικαϊκών ρυθμίσεων, αλλά και πολιτισμικών επιταγών, ότι θα πρέπει να είναι έτοιμος ανά πάσα ώρα και στιγμή να δώσει από την πλευρά του το τίμημα, το οποίο πρέπει να πληρώνει ο οποιοσδήποτε παραβαίνει τους νόμους και εκδηλώνει αντικοινωνική συμπεριφορά.

Αλλά για να συμβεί κάτι τέτοιο θα πρέπει να υπάρχει η απαραίτητη ωρίμανση και της ψυχής και του πνεύματος, αλλά και της εν γένει διάπλασης και παρουσίας του πολίτη, μέσα στον κόσμο της κοινωνίας. Με αυτή, λοιπόν, την εντελώς θεμελιώδη άποψη δεν μπορεί να συμβιβαστεί το γεγονός ότι στους παραβάτες αναπόφευκτα των ποινικών διατάξεων υπάρχουν και ανήλικοι οι οποίοι εμφανίζουν ένα βασικό χαρακτηριστικό. Δεν είναι ικανοί, γιατί δεν έχουν ακόμα ωριμάσει, δεν έχουν ακόμα διαπλαστεί ως ολοκληρωμένες προσωπικότητες, να αντιμετωπίσουν ένα τέτοιο διάλογο. Και υπό αυτή την έννοια απέναντι στη μεταχείριση των ανηλίκων έχουμε μία απόκλιση από τις βασικές αρχές του ποινικού κολασμού, ο οποίος αφήνει την ενοχή, η οποία είναι μία σχέση που αφορά τον παραβάτη και την έννομη τάξη, αφήνει την απαίτηση της πολιτείας σαν αξίωση απέναντι στον εγκληματία για να στηρίξει τον ψόγο της πολιτείας γι' αυτό που έκανε και οδεύει σε μία προστατευτική δράση της πολιτείας απέναντι στον ανήλικο, οποίος την ίδια στιγμή που παραβιάζει κανόνες Ποινικού Δικαίου, ιδρύει και την αξίωσή του, αλλά και όλης της κοινωνίας από την πολιτεία, για μία προστασία.

Μέσα, λοιπόν, σε αυτό το πλαίσιο των αρχών θεωρώ, κύριε Γεωργιάδη, ότι είναι απολύτως συμβατές οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις. Επειδή γνωρίζω, -και σας ευχαριστώ για την τιμή που μου κάνατε να μου απευθύνετε έστω μία πολύ σημαντική παράγραφο από την ομιλία σας- θα σας υπενθυμίσω ότι το 1922 έχει δημοσιευθεί ένας πολύ αξιόλογος διάλογος μεταξύ του Σίγκμουντ Φρόιντ -ήταν τότε στη Βιέννη ο μέγας επινοητής της νέας επιστήμης της Ψυχανάλυσης- και του Χανς Γκέλσεν, ο οποίος ήταν τότε καθηγητής της Νομικής στη Νομική Σχολή του πανεπιστημίου της Βιέννης.

Από αυτή, λοιπόν, τη συνομιλία αυτό που έχει προκύψει και θεωρώ ότι έχει πολύ μεγάλη αξία να το λαμβάνουμε υπ' όψιν μας, όταν αντιμετωπίζουμε παραβατικότητες ανηλίκων, είναι το ποιο προηγείται στη διάπλαση ενός νέου ατόμου: Η απαίτηση της κοινωνίας για να εφαρμόσει έναν κανόνα ή η λογική, βιολογική και ψυχολογική εξέλιξη του ανθρώπου, ο οποίος εκεί γύρω στα δεκαπέντε αποκτά την ικανότητα να διαμορφώνει το εγώ του μέσα από ταυτίσεις με κοινωνικά πρότυπα;

Και αυτό για το οποίο σήμερα, βεβαίως, δεν μπορεί να κατη-

γορηθεί κανένας, είναι ότι ενώ οδεύουμε προς μια οικονομική κρίση, είναι δεδομένο ότι θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε και περιπτώσεις κατάρρευσης των αξιακών δομών της κοινωνίας. Θα έχουμε κρίση ταυτίσεων με κοινωνικά πρότυπα και άρα, θα έχουμε πολύ σοβαρές εκδηλώσεις και αυξήσεις της εγκληματικότητας.

Αυτό, όμως, επ' ουδενί δεν μας δημιουργεί την υποχρέωση να παραβούμε τις αρχές, που στην αρχή της ομιλίας μου ανέπτυξα. Γιατί αυτές είναι πολύ σημαντικότερες από όση ζημιά μπορεί να κάνουν οι οποιεσδήποτε περιπτώσεις ανηλικών εγκληματιών, οι οποίες εκδηλώνουν πολύ σημαντικές παραβατικές συμπεριφορές είτε στα γήπεδα είτε στις διαδηλώσεις που γίνονται στο Σύνταγμα είτε παντού αλλού.

Κατά πάσα περίπτωση, λοιπόν, θεωρώ ότι το να είσαι πιστός σε αρχές και αξίες, το να μπορείς να έχεις μια συνολική επόπτευση του κοινωνικού χώρου και μέσα από αυτή σου την θέαση να επιχειρείς να διορθώσεις, χωρίς να αναφέρεσαι απαραίτητα σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, τις παθολογικές που αντιμετωπίζουμε, αυτό είναι πρώτιστο καθήκον της οποιασδήποτε διακυβέρνησης.

Και τώρα θέλω να κάνω κάποιες συγκεκριμένες παρατηρήσεις, κύριε Υπουργέ, στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Πράγματι είναι μια βελτίωση το γεγονός ότι προβλέπεται στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο ότι δεν εφαρμόζεται η επ' αυτοφώρω διαδικασία, η διαδικασία δηλαδή των άρθρων 417 και επόμενα του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για τους ανήλικους παραβάτες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα ήθελα δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

Αυτό, όμως, ταυτόχρονα, το οποίο είναι πάρα πολύ σημαντικό, μας φέρνει σε αντίθεση με τη διάταξη του άρθρου 130 παράγραφος 3. Μου είπατε προηγουμένως, ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα. Εγώ θα καταθέσω την άποψή μου και αν έχετε εσείς δικίο, ευχαρίστως θα αποδεχτώ την δική σας άποψη.

Όμως στη συγκεκριμένη περίπτωση το άρθρο 130 παράγραφος 3 αποτελεί μια μερική παραβίαση αυτής της αρχής στην περίπτωση όπου έχουμε διάπραξη ενός εγκλήματος. Είναι η περίπτωση όπου τίθεται θέμα αρμοδιότητας στη συμμετοχή. Είναι δυνατόν, δηλαδή, να έχουμε διάπραξη ποινικών αδικημάτων από ανήλικους και ενήλικους, που συνδέονται μεταξύ τους με το δεσμό της συμμετοχικής δράσης. Εκεί, λοιπόν, υπάρχει η δυνατότητα είτε για το ενιαίο της κρίσεως, είτε για την καλύτερη διάγνωση της υποθέσεως, ο ανήλικος να δικαστεί μαζί με τον ενήλικα. Αυτό, όμως, ταυτοχρόνως δημιουργεί μια μορφή εξαίρεσης, για την οποία πιστεύω ότι θα πρέπει να ληφθεί κάποια πρόβλεψη για την εναρμόνιση της συγκεκριμένης διάταξης.

Επίσης θεωρώ ότι είναι πολύ μεγάλη πρόοδος αυτός ο καθορισμός του δεκάτου πέμπτου έτους της ηλικίας του ανηλίκου ως κρίσιμου έτους, πέραν του οποίου η πολιτεία μπορεί -και πράγματι είναι δυνατόν- να αναπτύσσει και ένα γόνιμο διάλογο με τον ανήλικο εγκληματία, σε τρόπο ώστε μέσα από αυτό τον διάλογο να μπορεί να υπάρξει ένας ποινικός κολασμός, υπό τους όρους βέβαια και τους μετριάσμούς που επιβάλλει η ανηλικότητά του και η ηλικία της νεότητας την οποία διέρχεται.

Όμως τελειώνω, γιατί δυστυχώς δεν έχω άλλο χρονικό περιθώριο, θα ήθελα να πω περισσότερα θα ήθελα, να επισημάνω δύο πράγματα. Το πρώτο είναι ότι με την τροποποίηση που κάνετε στις Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων και όπου πολύ ορθά επιλέγετε τη θέση του Προέδρου να τη δίδετε σε δικαστικό λειτουργό, ενδεχομένως να δημιουργηθεί κάποιο πρόβλημα με τη διάταξη του άρθρου 89 παράγραφος 3 του Συντάγματος, όπου με αυτή τη νέα μεταρρύθμιση του 2001 απαγορεύεται η ανάθεση διοικητικών έργων σε δικαστές.

Τέλος, θα ήθελα να κάνω μια ευχή ώστε αυτού του είδους το πολύ -πιστεύω- ωφέλιμο όργανο, το οποίο ιδρύεται για να μπορέσει να μελετήσει φαινόμενα που έχουν να κάνουν με την πρόληψη της παραβατικότητας των ανηλίκων, να το συνδυάσετε και με μια ευρύτερη αναγνώριση αρμοδιοτήτων προς τον εισαγγελέα των ανηλίκων στον τομέα της πρόληψης.

Πρέπει, δηλαδή, να έχει την εξουσία ο εισαγγελικός λειτουργός, που ασχολείται με την παραβατικότητα των ανηλίκων, να

κάνει πιο πολύ τα έργα που σήμερα έχουν ανατεθεί στην επιμελήτρια ή στον επιμελητή ανηλίκων. Μέσα απ' αυτήν τη σχέση της πρόληψης, της επίσκεψης, της λήψης κάποιων προστατευτικών μέτρων σε σχέση με το περιβάλλον που ζει ο ανήλικος, να οδηγούμε στο να υπάρχει πράγματι μια αποτελεσματική θωράκιση της κοινωνίας απέναντι σ' αυτού του είδους τις παραβατικότητες και τις παθογένειες.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κ. Τζαβάρα.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Μαυρουδής Βορίδης.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι τουλάχιστον εμείς του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού οφείλουμε μια ευχαριστία προς τον Υπουργό και για τη συγκεκριμένη συγκυρία κατά την οποία συζητάμε το παρόν σχέδιο νόμου, διότι συμπίπτει με μια – νομίζω – εξαιρετικής ενδιαφέρουσα συζήτηση για την ταυτότητα και την ιδεολογία της Δεξιάς στην Ελλάδα.

Νομίζω ότι είχαμε μια εξαιρετική ευκαιρία να διαπιστώσουμε πως η Νέα Δημοκρατία αντιλαμβάνεται την ανεύρεση της ταυτότητάς της, υπό την έννοια ότι ακριβώς αυτό το σχέδιο νόμου βρίσκεται στον πυρήνα μιας μεγάλης συζήτησης για το πως καταλαβαίνει ο καθένας τους κοινωνικούς μηχανισμούς της ένταξης απ' ενός, τον προνοιακό ρόλο του κράτους απ' ετέρου, αλλά και – στο επίπεδο του ποινικού δικαίου – τη χρήση του ποινικού δικαίου, προκειμένου να επιτευχθούν κάποιοι θεμιτοί στόχοι, που ακριβώς αυτή η συζήτηση τους ξαναθέτει.

Βέβαια, όπως ήταν ευκόλως αντιληπτό, οι όσοι λίγοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας τοποθετήθηκαν, νομίζω ότι ταυτίστηκαν απολύτως – δικαίωμά τους – με το πνεύμα του ΣΥΡΙΖΑ, με το πνεύμα του ΠΑΣΟΚ και ευρύτερα με το πνεύμα της Κεντροαριστεράς. Φαντάζομαι ότι αυτό συνέβη στο πλαίσιο του κοινωνικού φιλελευθερισμού και στο πλαίσιο ακριβώς της διαχρονικής υπεράσπισης των αξιών και της ταυτότητας της παρατάξεως.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑΟΣ)

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Υπάρχει και το πολιτικό περιθώριο.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Κοιτάξτε, το ποιος είναι περιθωριακό αυτό θα το κρίνει τελικώς η κοινωνία, όχι το πολιτικό εποικοδόμημα. Όσο δε το πολιτικό εποικοδόμημα βρίσκεται σε αναντιστοιχία σε σχέση με την κοινωνία, τόσο θα βλέπετε τα φαινόμενα που συναντάμε σήμερα σε σχέση με την πολιτική.

Αυτό ορισμένες πολιτικές δυνάμεις ας το σκεφτούν. Αλλά, να σας πω την αλήθεια, εγώ δεν θα στεναχωρηθώ καθόλου εάν ορισμένες πολιτικές δυνάμεις εξαφανιστούν. Είναι βέβαιο ότι σίγουρα αυτή η αγωνία δεν αφορά τον Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό.

Γιατί, όμως, είμαστε στο κέντρο αυτής της συζήτησης; Διότι σ' αυτήν τη συζήτηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εξετέθησαν στην πραγματικότητα δύο βασικές διαφορετικές λογικές. Στο ζήτημα στο οποίο, κατ' αρχάς, φαίνεται να συμφωνούν όλες οι πτέρυγες αλλά, κατά τη γνώμη μου, υπάρχει και εκεί μια θεμελιακή διαφωνία, είναι ότι προφανώς πρέπει να προστατεύσουμε την ανηλικότητα.

Χύθηκαν «κροκοδείλια δάκρυα» από αυτό το έδρανο για την παιδική αθωότητα, για τη φτώχεια, για τις μεγάλες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν πολλά παιδιά. Πράγματι αυτό είναι μια πολύ μεγάλη αλήθεια. Πράγματι αυτό είναι πολύ σοβαρό. Πράγματι αυτό πρέπει να αντιμετωπιστεί.

Υπάρχουν, όμως, δύο διαφορετικές λογικές σε αυτό. Ποιος θα αντιμετωπίσει αυτό το πρόβλημα; Θα το αντιμετωπίσουν οι προνοιακές δομές του κράτους, όπως λέει η Αριστερά; Ή θα το αντιμετωπίσουν οι κοινωνικοί νομιμοποιητικοί μηχανισμοί, όπως η οικογένεια, η Εκκλησία, και εγώ θα πω – παρ' ότι δεν εντάσσεται εν τη στενή έννοια στην κοινωνία – ακόμα ο Στρατός, οι οποίοι παράγουν ουσιαστικά αξιακά πρότυπα; Παράγουν ιδεολογία αυτοί οι μηχανισμοί και λειτουργούν κοινωνικοποιητικά.

Ποιος θα το φτιάξει, λοιπόν; Ποιος θα προστατεύσει τους ανήλικους; Θα προνοιακά ιδρύματα; Αυτά θα τους προστατεύσουν με έναν κοινωνικό μηχανισμό, που έχει στο μυαλό της η Αρι-

στερά, ακριβώς γιατί στη βάση της η Αριστερά εχθρεύεται την κοινωνία και την ελευθερία του ατόμου και τις συγκροτήσεις, οι οποίες βρίσκονται μέσα στην κοινωνική λειτουργία και δημιουργούν εκείνες τις ενσωματώσεις που μας επέτρεψαν να φθάσουμε ως εδώ;

Θα μπορέσουμε, δηλαδή – απλό το ερώτημα – να απαντήσουμε στα μεγάλα ζητήματα και της παραβατικότητας και της εγκληματικότητας των ανηλίκων – εγώ σας λέω της κοινωνικής απονομιμοποίησης – με ένα είδος κοινωνικής μηχανικής, όπως έχει μέσα στο μυαλό της η Αριστερά; Ή θα τα απαντήσουμε, ενισχύοντας την οικογένεια; Ή θα τα απαντήσουμε, ενισχύοντας τον μηχανισμό της Εκκλησίας; Ή θα τα απαντήσουμε ενισχύοντας στην πραγματικότητα εκείνους τους μηχανισμούς που παράγουν αξίες; Με ποιον από τους δύο δρόμους;

Εμείς απαντάμε ξεκάθαρα. Με το δεύτερο και είμαστε και συνεπείς. Τα υπερασπιζόμαστε. Υπερασπιστήκαμε την κοινωνία, την οικογένεια, την Εκκλησία. Εμείς δεν πιστεύουμε ότι σε τελευταία ανάλυση, ότι θα δώσουμε λύσεις σε αυτά τα ζητήματα, παίρνοντας τα παιδιά από τις οικογένειες και πηγαίνοντάς τα σε ιδρύματα. Εμείς λέμε ότι πρέπει να στηριχθεί ακόμηση και μία οικογένεια, η οποία έχει πρόβλημα και απλώς πρέπει να είναι ύστατο καταφύγιο το να αφαιρέσεις το παιδί από την οικογένεια. Ύστατο καταφύγιο!

Λοιπόν, όταν έχει παραχθεί μία ολόκληρη ιδεολογία απονομιμοποίησης αυτών των μηχανισμών – όταν, παραδείγματος χάριν, η γονική μέριμνα, η παλιά πατρική εξουσία, στην πραγματικότητα έχει αμφισβητηθεί, γιατί έχει φτιαχτεί ένα ολόκληρο εποικοδόμημα δικαιωμάτων του παιδιού – καταλήγουν να είναι εχθρικά αυτά τα δικαιώματα απέναντι στο παιδί. Τα δικαιώματα αυτά και η ιδεολογία στρέφονται εναντίον των παιδιών – τα δίδουν υπέρ του παιδιού – κατά αποτέλεσμα δημιουργώντας τέτοιες συνθήκες, ώστε το παιδί να βρίσκεται σε σύγκρουση με την οικογένεια και παράγοντας και μία ιδεολογία, η οποία ακριβώς στερεί τη δυνατότητα από την οικογένεια να παίξει το ρόλο της, αμφισβητώντας σε τελευταία ανάλυση την αυθεντία μέσα στην κοινωνία, την αυθεντία του καθηγητή μέσα στο σχολείο, την αυθεντία του καθηγητή μέσα στο πανεπιστήμιο, την άρνηση – γιατί αυτό κρύβεται πίσω από αυτό – κάθε εξουσίας και άρα, κάθε μηχανισμό που μπορεί να δημιουργήσει συνοχή και συναίνεσεις.

Ποιος το έχει κάνει αυτό με συνέπεια όλα αυτά τα χρόνια; Δεν το έχει κάνει η ιδεολογία της Αριστεράς; Και εδώ είναι το ερώτημα για τους συναδέλφους της Δεξιάς, και σ' αυτό δεν απαντάτε. Θα το υπερασπιστείτε; Ναι ή όχι; Ή στο πλαίσιο του κοινωνικού φιλελευθερισμού, στο πλαίσιο ακριβώς της υποτέλειας στην ιδεολογική ηγεμονία της Αριστεράς, το ξεχάσαμε αυτό;

Άρα, εδώ βρισκόμαστε σ' ένα κεντρικό ζήτημα. Δεν θα μπορέσουμε να απαντήσουμε στο μεγάλο πρόβλημα της κοινωνικής έλλειψης συνοχής, αν δεν απαντήσουμε σε αυτά. Δεν υπάρχει περίπτωση να απαντηθεί. Πώς θα το λύσουμε;

Ακούω: «η χαμένη παιδική αθωότητα». Γιατί είναι χαμένη; Τι συνέβη; Γιατί είναι τα παιδιά στους δρόμους, γιατί τα παιδιά είναι παρατημένα; Γιατί την ώρα που θα τους πει ο πατέρας τους και η μητέρα τους «ελάτε σπίτι», αυτά σηκώνονται και βγαίνουν και γιατί υπάρχει, ακριβώς, ένας μηχανισμός χαλαρότητας σε όλα τα επίπεδα, μία ιδεολογία που ενισχύει αυτήν τη λογική. Γιατί στις παλιές κακές εκείνες, αυταρχικές εποχές, ο δάσκαλος θα το έπαιρνε από το αυτί και θα το πήγαινε στην οικογένειά του. Τώρα δεν μπορεί να το κάνει αυτό. Γιατί σε εκείνες τις παλιές κακές εποχές ο αστυνομικός ενδιαφερόταν για το τι γίνεται το παιδί. Τώρα δεν τον νοιάζει. Τον ενδιαφέρει αν υπάρχει παράβαση. Το γεγονός ότι περιφέρεται ένας πιτσιρικάς μόνος του, δεν ασχολεί κανέναν.

Λοιπόν, αυτή δεν είναι η διάλυση και η αποσάθρωση της κοινωνίας; Γιατί σήμερα στο σχολείο μπορεί ο καθένας να φοράει δεκαπέντε σκουλαρίκια, να έχει κάνει τριάντα τατουάζ, να καπνίζει στην τουαλέτα και κανείς δεν μπορεί να του πει τίποτα. Γιατί, αν του πει κάτι, αυτόματα ακόμα και οι ίδιοι οι γονείς εμπνευσμένοι από ένα ορισμένο πνεύμα κακής ελευθεριότητας, στην πραγματικότητα θα πουν «όχι, αφήστε το»! Αυτή την πραγματικότητα της αποσάθρωσης θα την αντιμετωπίσουμε με προνοι-

ακά ιδρύματα; Τι θα πρωτοκάνουν τα προνοιακά ιδρύματα; Τι να πρωτοελέγξουν και τι να αντιμετωπίσουν; Αυτά που ανέφερα αφορούν το κομμάτι, αν θέλετε, της ευαισθησίας που πρέπει να δείχνουμε, της σημαντικής, και, κατά τη γνώμη μου, πολύ μεγάλης ιδεολογικής παρέμβασης που πρέπει πια να κάνουμε μέσα στην κοινωνία για να μπορέσουν να επαναλειτουργήσουν αυτοί οι θεσμοί.

Έρχομαι τώρα στο δεύτερο κομμάτι. Ακούστε τώρα -εσείς που το ψηφίζετε κυρίως- το μεγάλο ψεύδος και τη μεγάλη υποκρισία που προέρχεται πάλι από την πλευρά της Αριστεράς ή και της Κεντροαριστεράς. Παιδιά μέσα στη φυλακή;

Σε ποιόν αρέσει να υπάρχουν παιδιά μέσα στη φυλακή; Σίγουρα, όχι σ' εμάς. Αλλά αυτό είναι το ένα μέγεθος. Εγώ να το διευρύνω. Άνθρωποι μέσα στη φυλακή; Γιατί; Μας αρέσει η φυλακή; Καλά είναι να έχουμε, δηλαδή, εγκλεισμό, να έχουμε στέρηση της ελευθερίας, να έχουμε τέτοιου είδους περιορισμούς; Όχι, φυσικά.

Αλλά το Ποινικό Δίκαιο έχει ένα μέγεθος -το οποίο φαίνεται να το ξεχνάτε, όταν γίνεται αυτή η συζήτηση- το οποίο λέγεται «έγκλημα». Η ποινή -διαβάστε όποιο επιστημονικό εγχειρίδιο θέλετε- δεν είναι ευλογία, ούτε επιβάλλεται για να γίνει κάτι καλό. Η ποινή είναι κακό και πρέπει να γίνεται αντιληπτό ως κακό, διότι αποτελεί την απάντηση της κοινωνίας σ' ένα άλλο κακό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Τι ψάχνετε να βρείτε; Για να κυνηγάτε φαντάσματα;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Μα άμα τα λέτε αυτά, κύριε Τζαβάρα μου, γιατί τότε το ψηφίζετε; Διότι η φιλοσοφία του και η ιδεολογία αυτού του σχεδίου νόμου είναι ότι επειδή ακριβώς η ποινή φυλάκισης είναι κακό πράγμα και επειδή ο εγκλεισμός είναι κακό πράγμα, γι' αυτό το λόγο θέλουμε να το επιβάλλουμε λιγότερο, ας το πω έτσι αυτό κάνουν, δεν το αρνούνται πλήρως, μόνο ο ΣΥΡΙΖΑ νομίζω ότι αρνείται πλήρως τον εγκλεισμό για τους ανηλίκους, αλλά να κάνουμε δυσκολότερες προϋποθέσεις, να αυξήσουμε τις ηλικίες, να αυξήσουμε τα αδικήματα, άρα, να έχουμε ένα επεικέστερο πλαίσιο.

Ερώτηση συγκεκριμένη και απευθύνεται στην Κυβέρνηση. Έχετε αντιληφθεί ότι έχουμε κρίση εγκληματικότητας; Έχετε αντιληφθεί ότι έχουμε αύξηση της εγκληματικότητας; Έχετε αντιληφθεί ότι έχουμε αύξηση της εγκληματικότητας ειδικώς των ανηλίκων; Το έχετε αντιληφθεί. Είναι η απάντηση σ' αυτό -το τονίζω- όχι η προνοιακή, όχι η ιδεολογική.

Διότι, αν μας φέρνατε εδώ ένα νόμο, κύριοι της Κυβέρνησεως και κύριοι του ΠΑΣΟΚ, ο οποίος να έλεγε ότι να, τα μέτρα τα προνοιακά που σκοπεύουμε να πάρουμε για να περιορίσουμε, για να προλάβουμε την παραβατικότητα και την εγκληματικότητα των ανηλίκων, να έλθουμε να τον ψηφίσουμε με τα δύο χέρια.

Εσείς δεν φέρνατε κάτι τέτοιο εδώ. Εσείς εδώ λέτε: «Από πλευράς Ποινικού Δικαίου» -το τονίζω- «...ποια είναι η απάντηση στην αύξηση της εγκληματικότητας και της παραβατικότητας των ανηλίκων; Η μείωση των ποινών». Εσάς αυτό σας φαίνεται δίκαιο προληπτικά φυσιολογικό;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα μπορούσα να έχω δύο λεπτά ακόμη, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ναι, κύριε συνάδελφε. Δύο λεπτά.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Σας φαίνεται, λοιπόν, ότι αυτό θα λειτουργήσει; Δηλαδή, η απάντηση μίας κοινωνίας, στην οποία αυξάνεται η εγκληματικότητα, είναι να μειώνει τις ποινές; Μα αυτό είναι υποταγή στο έγκλημα!

Δεν θα βλέπουμε μόνο το συναισθηματικό κομμάτι «οι καημένοι οι ανήλικοι, οι οποίοι εγκλείονται», αλλά θα βλέπουμε και εκείνο το κομμάτι, το οποίο είναι -και περιέχει ένα μήνυμα- ότι αυτοί οι καημένοι ανήλικοι που εγκλείονται έχουν κάνει κάτι, το οποίο είναι εξαιρετικά βαρύ και σοβαρό. Αυτό πρέπει να είναι ένα μήνυμα προς πάσα κατεύθυνση. Ότι εάν κάποιος κάνει κάτι τόσο βαρύ και σοβαρό, ακόμα και αν είναι ανήλικος, θα αντιμετωπίζει βαριές ποινές. Πώς να το κάνουμε διαφορετικά;

Εδώ, λοιπόν, στην αντίθεση κατεύθυνση θα έπρεπε να πάμε, και όχι στην κατεύθυνση που πάτε εσείς. Καμμία απάντηση δεν έχουμε ακούσει σ' αυτό το βασικό ζήτημα. Τι πάτε να επιλύσετε;

Διότι εάν εκείνο που λέτε, σε τελευταία ανάλυση, είναι ότι δεν θέλετε καθόλου -να το πω έτσι- εγκλεισμό για τους ανηλίκους, τότε νομοθετήστε το. Σας έχει προταθεί. Καθόλου εγκλεισμός για τους ανηλίκους. Διότι στη λογική «γιατί είναι καλό να εγκλείεται ένα παιδί δεκατριών ετών», γιατί είναι καλό τότε να εγκλείεται ένα παιδί δεκαπέντε ετών ή δεκάξι ετών; Ποιά είναι η διαφορά σε τελευταία ανάλυση;

Εδώ, λοιπόν, εκείνο το οποίο πρέπει να ξεκαθαρίσουμε είναι ποιοι είναι οι στόχοι με την κάθε πολιτική. Εμείς λέμε ξεκάθαρα, Ευθύναστε για την αποσάθρωση του κοινωνικού ιστού.

Επιτρέψτέ μου ένα τελευταίο παράδειγμα, γιατί ακούω για τη φτώχεια. Η Ελλάδα το 1930 ήταν πλουσιότερη ή φτωχότερη από σήμερα; Είχαν περισσότερα ή λιγότερα υλικά αγαθά οι άνθρωποι;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Είχαν λιγότερες κοινωνικές ανισότητες.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Η Ελλάδα, λοιπόν, το 1930 ήταν μια πολύ φτωχότερη χώρα απ' αυτήν που είναι σήμερα. Οι άνθρωποι ζούσαν με πολύ λιγότερα.

Παραμιπτόντως, η ποινική νομοθεσία του 1930 ήταν αυστηρότερη ή επεικέστερη απ' αυτήν που είναι σήμερα; Απάντηση ήταν αυστηρότερη.

Τελευταίο ερώτημα. Οι φυλακές του 1930 είχαν περισσότερους ή λιγότερους τροφίμους; Είχαν λιγότερους τροφίμους. Γιατί; Γιατί ο κόσμος εγκληματούσε λιγότερο. Ήταν φτωχότερος. Είχε αυστηρότερη ποινική νομοθεσία. Τους κλείδωναν πολύ πιο εύκολα στη φυλακή. Ήταν πολύ λιγότερος κόσμος στις φυλακές, ακριβώς γιατί και στα δύο επίπεδα οι μηχανισμοί λειτουργούσαν. Η κοινωνία λειτουργούσε και παρήγαγε κοινωνική συνοχή, ανεξάρτητα από τη φτώχεια της και τις δυσκολίες της και το Ποινικό Δίκαιο βρισκόταν εκεί -αυστηρό, σκληρό και επομένως, δεν ήθελες να κάνεις παράβαση- και αυτό λειτουργούσε ως συνοχή και ως αποτελεσματική αντεγκληματική πολιτική.

Άρα, εδώ φαίνεται πώς ουσιαστικά το μεταπολιτευτικό και δικομιατικό μοντέλο έχει καταρρεύσει και γι' αυτό χρειαζόμαστε διαφορετικές πολιτικές και σε αυτό το επίπεδο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Όπερ έδει δείξα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κ. Βορίδη.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Θεόδωρος Δρίτσας για δώδεκα λεπτά.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Βορίδη, έχω εκτιμήσει πάρα πολλές φορές την επάρκειά σας ως ποινικολόγου και ως επιστήμονα της Νομικής. Όμως, σκέψη και επιστήμη σήμερα δεν ήταν τα καλύτερά σας. Έξω από κάθε επιστημονική βάση, η αγόρευση σας μου θύμισε εμένα προσωπικά και χρόνια του Μισισιππί, των πιο σκληρών και «μαύρων» περιόδων της Αμερικής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όντως το σχέδιο νόμου που συζητούμε σήμερα προσφέρεται και για αναζητήσεις γενικότερων προσεγγίσεων. Θα ήθελα, όμως, πριν απ' αυτό και πριν μπω σε αυτές να κάνω, κύριε Υπουργέ, μια αναφορά στη δική σας στάση ως ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Αυτό το Υπουργείο για κάποιους λόγους που δεν είναι ανεξήγητοι, ούτε τυχαίοι, έχει μια ιστορική διαδρομή. Και λέω διαχρονική και ανεξαρτήτως των κυβερνήσεων που είχε η χώρα -πότε του ΠΑΣΟΚ πότε της Νέας Δημοκρατίας- αρκετά θετική ως προς τις καλές προθέσεις, τη σοβαρότητα με την οποία προσεγγίζουν κάθε φορά ορισμένα ζητήματα, τις παρεμβάσεις που βελτίωσαν σε ένα βαθμό την πραγματικότητα και του σφραγιστικού συστήματος και του γενικότερου ποινικού συστήματος. Επιχειρήθηκαν κατά καιρούς τομές, παρά το γεγονός ότι αυτό ισχύει διαχρονικά, και σήμερα και εσείς και πολλοί συνεργάτες σας έχουν μια συγκροτημένη θετική άποψη και με επιστημονική επάρκεια προς αυτήν την κατεύθυνση.

Εντούτοις, όλες αυτές οι φιλόδοξες μεταρρυθμίσεις στον τομέα του σφραγιστικού συστήματος και της ποινικής δικαιοσύνης και της διαδικασίας απονομής της και σε όλα αυτά τα επίπεδα έμειναν ατελείς, έμειναν πολλές φορές μετέωρες και

πολλές φορές πισωγύρισαν.

Αυτό είναι μια διαπίστωση, η οποία, ενώ τιμά εσάς τώρα, τιμά και προηγούμενους Υπουργούς, είναι, κατά τη γνώμη μου, αξιοσημείωτη και πρέπει να την προσεγγίσει κανείς και στη συζήτηση του τωρινού νομοσχεδίου. Διότι οι αιτίες που όλα αυτά έμειναν ατελέσφορα οφείλονται, κυρίως, στο ότι δεν αρκούν οι νόμοι. Απαιτούνται και πολιτικές. Αυτό το δίπτυχο στη συνοχή του δεν λειτούργησε ποτέ σε μήκος χρόνου και με συνέπεια.

Ταυτόχρονα δε το γεγονός ότι δεν υπήρχαν πολιτικές που να στηρίζουν θετικά βήματα νόμων, έστω και δειλά, ενίσχυαν το συντηρητισμό τόσο στελεχών της δικαιοσύνης και του σωφρονιστικού συστήματος όσο και συντηρητισμών του πολιτικού συστήματος και της κοινωνίας εν τέλει, αφού δεν υπήρχε μια συνολική πολιτική.

Δεν είναι δυνατόν να προχωράμε σε νομοθετικές ρυθμίσεις για το σωφρονισμό των ανηλίκων, κυρίως, σε αυτόν τον ευαίσθητο τομέα και να μην υπάρχουν σε αυτό το σχέδιο νόμου παρεμβάσεις του Υπουργείου Παιδείας, του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και πολλών άλλων Υπουργείων. Ενώ σε άλλα ζητήματα που αφορούν επιχειρηματικές δραστηριότητες, ισχυρές κοινωνικές ομάδες, βλέπουμε να στέργουν ένα σωρό Υπουργεία, για να συμμετάσχουν και να συμβάλουν στην αντιμετώπιση από κοινού των ρυθμίσεων εκείνων που θα δώσουν εύνοιες ή ενισχύσεις εδώ ή εκεί. Εδώ το Υπουργείο Δικαιοσύνης μένει στο διαρκώς αναπαράγόμενο μοναχικό δρόμο του.

Αυτό δεν είναι τυχαίο. Είναι γιατί οι όποιες καλές προθέσεις δεν γίνονται πολιτική. Γίνονται μεμονωμένες παρεμβάσεις ανθρώπων καλών προθέσεων. Όμως, αυτό χαρακτηρίζει το σύνολο της κυβερνητικής πολιτικής. Έχετε ακριβώς μεγάλη ευθύνη ως προς αυτό.

Θα ήθελα, επίσης, κύριε Υπουργέ, να πω ότι μας απογοητεύσατε, ενώ είπατε πολύ σοβαρά και σημαντικά πράγματα ως προς το επίπεδο της σκέψης, του προβληματισμού και των επιχειρημάτων για τον τρόπο με τον οποίο προσέρχεστε στα τόσο ευαίσθητα και σοβαρά ζητήματα, με το γεγονός ότι δεν δέχεστε τις τροπολογίες που καταθέσαμε και τις παραπέμπετε στις διαδικασίες. Θα τις παρακολουθήσουμε, θα δούμε. Είμαστε κοντά και έχουμε υπομονή.

Όμως, θέλω να σας πω, κύριε Υπουργέ, ότι αυτές οι τροπολογίες που κατέθεσε ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έχουν κατατεθεί πρώτη φορά και ότι έχουν γίνει κατά καιρούς, στο πνεύμα τους –αν όχι στο γράμμα τους, κατά λέξη- αποδεκτές από τουλάχιστον δύο προκατόχους σας, τόσο της Νέας Δημοκρατίας όσο και του ΠΑΣΟΚ. Ίσως μάλιστα και από παλαιότερες κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ. Όμως, δεν μπορώ να έχω τη σύνδεση με εκείνη την περίοδο. Επί κυβερνήσεων Νέας Δημοκρατίας, όπως και πολλές άλλες, και διαρκώς «πρόκειται», διαρκώς «θα», διαρκώς «ωριμάζει» και κάπου θα ενταχθεί σε ένα συνολικότερο σχεδιασμό!

Απ' αυτήν την άποψη, εγώ, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ, θέλω να διατυπώσω τη δυσφορία μου. Διότι μπορώ να κατανοήσω τους προγραμματισμούς του Υπουργείου, μπορώ να κατανοήσω τα μέτρα και τα μεγέθη, αλλά αυτή η νέα αναστολή μας απογοητεύει. Δεν απογοητεύει μόνο εμάς, αλλά και ανθρώπους που είναι θύματα άδικων νομοθετικών ρυθμίσεων και αναπαράγονται παθογενείς καταστάσεις, ενώ μπορούν να αποφευχθούν, παθογενείς καταστάσεις που αφορούν όχι απλώς και μόνο τις φυλακές ή κάποιο σωφρονιστικό σύστημα αλλά κοινωνικές ομάδες πολύ ευρύτερες.

Θέλω, επίσης, να πω ότι ενώ η αναφορά σας στη φτώχεια και στο κοινωνικό περιθώριο που παράγει η εγκληματικότητα είναι σωστή και φυσικά προσερχόμαστε σ' αυτήν την προσέγγιση –θα έλεγα- από θέση αρχής, εν τούτοις πρέπει να δούμε και την άλλη διάσταση.

Διότι η κοινωνία του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού, η κοινωνία πλέον της διάλυσης των κοινωνικών συγκροτήσεων και των κοινωνικών συλλογικότητων, η κοινωνία του ανταγωνισμού έχει την επίπτωσή της σε όλες τις βαθμίδες πια των κοινωνικών διαστρωματώσεων –και στο χώρο της παιδείας και στο χώρο της εργασίας- και περιθωριοποιεί νέους ανθρώπους, αχρηστεύει την κοινωνική τους καταξίωση από τις μικρές ηλικίες και τους φορτίζει με ψυχολογικό υπόστρωμα –θα έλεγε κανείς- βιαιότητας και

παραβατικότητας, ανεξαρτήτως κοινωνικού στρώματος στο οποίο ανήκουν.

Αυτό είναι πλέον ένα διεθνές φαινόμενο το οποίο έχει την έκφρασή του σε διάφορες συμπεριφορές ανηλίκων στην Αγγλία, στην Αμερική, σε άλλες χώρες ανεπτυγμένες της Ευρώπης, που δεν είναι πάντα με την απλή εξίσωση «φτωχός και περιθωριοποιημένος άρα μεγαλύτερη πιθανότητα εγκληματικότητας». Είναι απαξιωμένος ο ανήλικος μέσα σε αυτήν την κυριαρχία της ανταγωνιστικότητας του ατόμου, στη διεκδίκηση μίας κερδοφορίας και μίας καταξίωσης, δικαιωμένος μόνο στο επίπεδο του πλούτου και της οικονομικής ηγεμονίας.

Αυτά αφορούν σύνολο πολιτικών και σύνολο κυρίαρχων ιδεών και δεν μπορούμε επομένως να τα εξαιρέσουμε από τον προβληματισμό μας. Θέλω, με αφορμή τα όσα ακούστηκαν στην Αίθουσα, από τους συνάδελφους του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού –οι οποίοι εκπροσωπούνται αυτή τη στιγμή μόνο από το συνάδελφο κ. Πλεύρη- να κάνω και εκεί ένα σχόλιο.

Το πρόβλημα είναι προφανώς και πρόβλημα αξιών, αλλά η πατρίδα ή η θρησκεία ή η οικογένεια ως έννοιες, ως αξίες που έχουν πολλές και πολλαπλές προσεγγίσεις και που μπορούμε να κάνουμε ατέλειωτες συζητήσεις, δεν είναι το πρόβλημα εάν τις εκτιμάει ή εάν δεν τις εκτιμάει κανείς αυτές.

Το πρόβλημα είναι το γνωστό τρίπτυχο, «πατρίς, θρησκεία, οικογένεια» το οποίο αποτελεί πολιτικό πρόγραμμα και ιδεολογία συγκεκριμένων πολιτικών φορέων, τάσεων που διαχρονικά ώ του θαύματος; Τυχαία; Συμπτωματικά; Στήριξαν τις πιο στεγνές δικτατορίες και τις πιο στεγνές καταπατήσεις των ανθρωπίνων και δημοκρατικών δικαιωμάτων των κοινωνιών και των πολιτών. Περί αυτού πρόκειται! Αυτό το ιδεολογικό τρίπτυχο είναι τρίπτυχο καταστολής, τρίπτυχο απαγόρευσης στην κοινωνία να χειραφετηθεί, να έχει την ελεύθερη δράση της. Η υπέρτατη αξία η κοινωνική, την οποία αυτό το τρίπτυχο δεν μπορεί ούτε με τα κύαλια να προσεγγίσει, η Αριστερά ακριβώς σε αυτή στηρίζεται, στη χειραφέτηση, δηλαδή, των ελεύθερων κοινωνιών και των ελεύθερων πολιτών που επικοινωνούν και είναι αλληλέγγυοι και δεν είναι ανταγωνιστικοί μέσα από διάφορες διαστρωματώσεις, όπου εκεί κίολας η έννοια της πειθαρχίας αποκτά την ουσία της, δηλαδή, την αρχή της πειθούς. Την αποκατάσταση της αρχής της πειθούς.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα ένα-δύο λεπτά, εάν θέλετε, σας παρακαλώ.

Προς αυτήν την κατεύθυνση, λοιπόν, δεν μπορεί κανένας Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός να κάνει μαθήματα στην Αριστερά ότι δήθεν έχει συνεισφέρει στη διάλυση των αξιών και αναφέρεται και στην ηγεμονία της Αριστεράς. Μακάρι να υπήρχε η ηγεμονία της Αριστεράς, γιατί δυστυχώς η υποχώρηση της ηγεμονίας της Αριστεράς, έχει συντελέσει –δεν έχουμε μεγαλοϊδεατικά σύνδρομα- ώστε οι κοινωνίες να έχουν αποδομηθεί και να λειτουργούν με τη λογική της ενεργοποίησης των συνδρόμων «ο ένας εναντίον του άλλου» και άρα να χρειάζεται ο στρατηγός, ο δικτάτορας, ο ισχυρός, ο Στρατός, η Αστυνομία, η τάξη για να επιβάλλει τα πράγματα.

Είναι σύμφυτο στην ιδεολογία σας, η αντιδημοκρατική προοπτική και δεν μπορείτε να κοροϊδέσετε κανέναν στην ελληνική κοινωνία που διατηρεί αντιστάσεις. Γι' αυτό είσατε πολιτικό περιθώριο και γι' αυτό θα μείνετε πολιτικό περιθώριο.

Θέλω να τελειώσω, κύριε Υπουργέ, λέγοντας ότι χρειάζεται λοιπόν, μία συνολική προσέγγιση σε αυτά τα ζητήματα απ' όλα τα Υπουργεία και μία ενεργοποίηση. Η κοινωνία δεν είναι ένα αδόμητο πράγμα, είναι επιστήμονες, είναι δικαστές, είναι καθηγητές και δάσκαλοι, είναι όλα αυτά. Χρειάζεται η ενεργοποίηση αυτών των κοινωνικών αποθεμάτων –τα οποία τα έχουμε- και όχι μόνο διατάξεις νόμων.

Δηλαδή το να μη φυλακίζεται κάποιος από τα δεκατρία και να φυλακίζεται από τα δεκαπέντε δεν είναι κάτι φοβερό, ούτε θα πάθει κανείς στην κοινωνία κάτι. Άλλωστε, αυτή τη στιγμή ένας κρατούμενος απ' ότι ξέρω είναι στις φυλακές κάτω των δεκαπέντε ετών. Από αυτή την άποψη χρειάζεται μία γενικότερη προσέγγιση αυτών των νομοθετημάτων, γενικότερη ενεργοποίηση

του συνόλου των δομών, αλλά και των άλλων Υπουργείων, των άλλων συμπληρωματικών νομοθετικών ρυθμίσεων, ώστε να μπορούμε να έχουμε αποτέλεσμα.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, κύριοι Υπουργοί και ευχαριστώ για την ανοχή σας, με ένα ζήτημα που δεν έχει σχέση με τους ανήλικους.

Οι δικαστικές απελάσεις έχουν δημιουργήσει ένα αδιέξοδο. Απελύνονται με δικαστικές αποφάσεις αλλοδαποί, οι οποίοι εκτίουν την ποινή τους, τελειώνει η ποινή τους, αυτή που έχουν για κάποιες παραβάσεις -δίκαια ή άδικα δεν έχει σημασία- και μετά από αυτό δεν μπορούν να αποφυλακιστούν, δεν μπορούν και να απελαθούν, παραμένουν στις φυλακές. Ο αριθμός τους συνεχώς συμποσούται και αυξάνεται και αυτό είναι ένα πλήρες αδιέξοδο για τους σωφρονιστικούς υπαλλήλους και για τις διοικήσεις των φυλακών και για τους ίδιους και για όλους. Κάπως πρέπει εδώ να δοθεί μία λύση. Είναι ένα πλήρες νομικό αδιέξοδο, το οποίο έχει οδηγήσει σε έναν παραλογισμό, αλλά σιγά-σιγά θα γίνει και εκρηκτικό.

Με αυτές τις σκέψεις νομίζω, ότι το γεγονός ότι έχουμε προσέλθει θετικά σε μία σειρά, στα περισσότερα, από τα άρθρα, δείχνει την εξαιρετικά θετική βούλησή μας, να συνεισφέρουμε. Δεν προτείνουμε ακραία πράγματα. Πρέπει γρήγορα η νομοθεσία να συμπληρωθεί από διατάξεις που απλώς την εξορθολογίζουν και δίνουν διεξόδους σε παθογενή, χρονίζοντα ζητήματα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κ. Δρίτσα.

Ο κ. Τόλκας, εισηγητής του ΠΑΣΟΚ, έχει το λόγο για τη δευτερολογία του για πέντε λεπτά.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΛΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, κύριοι Υπουργοί, κύριε Πρόεδρε, ακούστηκαν πολλά σήμερα στη συζήτηση την οποία την παρακολουθήσα ολόκληρη. Ακούστηκαν αρκετές πιο προωθημένες και σύγχρονες προτάσεις και άλλες πιο επιφυλακτικές. Με ιδιαίτερη ενάργεια ήταν η σύντομη τοποθέτηση του κ. Τζαβάρα ο οποίος δυστυχώς, έφυγε.

Θέλω να σταθώ σε κάποια σημεία. Μετά από αυτόν τον ζωντανό και πολύ θετικό και εποικοδομητικό διάλογο που αναπτύχθηκε και είναι ιδιαίτερη τιμή για εμένα, γιατί αποτελεί αυτό και το πρώτο μου νομοσχέδιο που εισηγούμαι στην Βουλή, θέλω κατ' αρχάς να τονίσω ότι είμαστε σίγουροι για τις αλλαγές που προωθούμε σήμερα, γεγονός που αποδεικνύεται και από τη θετική συζήτηση και από τη συναίνεση του συναδέλφου της μεγαλύτερης Πλειοψηφίας του Κοινοβουλίου.

Αναρωτήθηκαν πολλοί συνάδελφοι, πού και σε τι απαντάει το σημερινό νομοσχέδιο, σε διάφορα ζητήματα τα οποία τέθηκαν κυρίως από την πλευρά του ΛΑΟΣ.

Στηρίχτηκε η απάντηση της πολιτείας σε επίπεδο πρόληψης, αντιμετώπισης, επανένταξης και όχι στη ρήψη των νέων ή των εγκληματιών στον Καιάδα. Εκεί στηριζόμαστε με όλες τις προνοιακές δομές, τις οποίες προβλέπουμε, αλλά και με όλες επίσης τις σύγχρονες επεικέις ρυθμίσεις για τους ανήλικους.

Υπήρξε μια ανησυχία για ατιμωρησία, ότι οδηγούμαστε σε ατιμωρησία ή σε απουσία κολασμού. Καθόλου, όμως, δεν ισχύει αυτό. Δεν ισχύει όπως εσείς οι ίδιοι αναφέρατε και περιγράψατε ιδιαίτερα βαριά εγκλήματα. Με το νέο νόμο διατηρείται η ανάγκη ποινικού σωφρονισμού. Διατηρούνται αυτές οι επιβαρυνμένες μορφές, αλλά επεκτείνεται προς τα πάνω το ηλικιακό όριο, κάτι που γίνεται διεθνώς, κάτι για το οποίο υπάρχουν συνθήκες με αυστηρές διαδικασίες και με ειδική αιτιολόγηση, πράγμα το οποίο και εμείς εδώ προβλέπουμε.

Υπήρξε ταυτόχρονα μια αμφισβήτηση των προληπτικών και των προνοιακών δομών της πολιτείας, που καταλήγει σε αμφισβήτηση της ίδιας της πολιτείας, αλλά και σε αμφισβήτηση ουσιαστικά της ελευθερίας του ανθρώπου. Μα, πώς αμφισβητούνται άραγε σήμερα θεσμοί όπως ο Στρατός, η Εκκλησία ή και οι ίδιοι η οικογένεια; Αμφισβητούνται και αυτοί. Οι απαντήσεις δεν έρχονται αντιθετικά από την κλίμακα του πολιτικού φάσματος από τα αριστερά στα δεξιά ή ακόμη πιο πέρα. Ούτε μπορούμε να κλείνουμε τα μάτια στην κοινωνική εξέλιξη και την πραγματικότητα. Από εκεί μας έρχονται οι απαντήσεις, από

εκεί προκύπτουν όμως και οι ανάγκες. Απαντάμε σήμερα πως δεν χρειαζόμαστε ούτε παιδονόμους ούτε τον τρόπο του '30, αλλά δίνουμε τον αγώνα για ελεύθερους πολίτες με υψηλή συνείδηση.

Χρησιμοποιήθηκε το επιχείρημα ότι οι δεκαετήχρονοι καλούνται να ψηφίσουν για τον Αρχηγό, τον Πρόεδρο του κόμματός μας. Εγώ θα αναφέρω και κάτι ακόμη. Και οι δεκαετήχρονοι πλέον έχουν τη δυνατότητα να είναι υποψήφιοι στις εκλογές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Χρησιμοποιήθηκε, λοιπόν, το επιχείρημα ότι ενώ μειώνουμε την ηλικία πολιτικής συμμετοχής, στο σημερινό νομοσχέδιο την ποινική ευθύνη την προεκτείνουμε σε μεγαλύτερες ηλικίες. Μα, αυτή η ρύθμιση είναι ακριβώς αυτό το πλαίσιο -αυτό το πλαίσιο τοποθετούμε- για την ανάληψη ευθύνης, τη συμμετοχή των πολιτών και ειδικά των νέων, την κοινωνικοποίηση των νέων. Εξάλλου μην ξεχνάτε ότι η στέρεη δικαίωματος ψήφου αποφασίζεται χωριστά ως παρεπόμενη ποινή, αποδεικνύοντας την ίδια την αυτοτελή αξία της δημοκρατικής συμμετοχής.

Τελευταίο σημείο στο οποίο θέλω να σταθώ, γιατί ακούστηκε πάρα πολύ ότι πρέπει να προχωρήσουμε στον παραδειγματισμό της κοινωνίας, μέσα από αυστηρότερες ποινές τις οποίες πρέπει να ακολουθήσουμε. Εδώ, λοιπόν, εδράζεται η διαφορετική ιδεολογία μας, η διαφορετική φιλοσοφία μας, η διαφορετικότητα την οποία έχουμε εμείς ως κέντρο και τοποθετούμε σήμερα αυτές τις ρυθμίσεις. Υπάρχει ευτυχώς, αυτή η επιστημονική άποψη, η οποία επικρατεί σε επίπεδο Ελλάδας, σε επίπεδο θεωρίας Ποινικού Δικαίου -και ξανά τονίζω, ευτυχώς- η άποψη του φιλελεύθερου Ποινικού Δικαίου. Η ποινή, η οποία είναι η κοινωνική αντίδραση στο έγκλημα, δεν πρέπει να συγχέεται με την εκδίκηση του θύματος. Η εκδίκηση έχει καθαρά ψυχολογικό και εκτονωτικό χαρακτήρα. Ενώ η αντίδραση, η ποινή δηλαδή πρέπει να περιέχει το στοιχείο της αυτοπροστασίας, της διατήρησης του κοινωνικού ιστού και του σχηματισμού, την ευαισθησία της παιδικής ηλικίας.

Με όλα αυτά, λοιπόν, απαντάμε στο ιδεολογικό κομμάτι της σημερινής αμφισβήτησης, της σημερινής άποψης συντηρητικοποίησης ή επιβολής αυστηρότερων ποινών. Είμαστε περήφανοι γι' αυτήν τη φιλελευθεροποίηση του Ποινικού Δικαίου και των νόμων μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κ. Τόλκα.

Το λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συνάγερμου κ. Πλεύρης για να δευτερολογήσει.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Πραγματικά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι μία από τις συζητήσεις που μπορούν να αναπτυχθούν και οι ιδεολογικές διαφορές, οι οποίες υπάρχουν μέσα στην Αίθουσα. Είναι πολύ λυπηρό που η Κυβέρνηση επιλέγει ένα νομοσχέδιο, που ήταν η «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», δηλαδή το ότι μπαίνουν οι αποφάσεις στο διαδίκτυο, να συζητηθεί σε δύο μέρες και ένα τόσο σημαντικό νομοσχέδιο, όπως λέει η ίδια η Κυβέρνηση, να συζητείται μέσα σε πίεση χρόνου, που υπάρχει τώρα.

Εγώ χάρηκα πάρα πολύ από την τοποθέτηση του κ. Δρίτσα με την έννοια ότι πραγματικά κάποια στιγμή εδώ στο Κοινοβούλιο, πρέπει να μιλάμε ιδεολογικά, όσο κι αν διαφωνούμε ιδεολογικά.

Οπωσδήποτε, κύριε Δρίτσα, εμείς δεν κρύβουμε ότι υπερασπιζόμαστε τις αξίες και της πατρίδας και της θρησκείας και της οικογένειας. Το αν τώρα αυτά χρησιμοποιήθηκαν με οποιονδήποτε τρόπο, δεν σημαίνει ότι θα απαξιώσουμε τις έννοιες, οι οποίες υπάρχουν. Πραγματικά εμείς οραματιζόμαστε αυτές τις αξίες ως τις κυρίαρχες αξίες μέσα σε μια κοινωνία και ως τις αξίες, οι οποίες παράγουν κοινωνική συνοχή και είναι ανώτερες από κάθε έννοια κοινωνικής χειραφέτησης, που αναφέρει η Αριστερά. Πρόκειται για μια καθαρά ιδεολογική διαφορά. Το αν τώρα εμείς ή εσείς είστε πολιτικό περιθώριο, δεν θα το κρίνουμε ούτε εμείς ούτε εσείς, θα το κρίνει η κοινωνία. Προφανώς όλοι βρισκόμαστε εδώ μέσα προκειμένου από την ιδεολογία που υπηρετούμε, να προσπαθούμε να την προωθήσουμε στην κοινωνία και να αναπτύσσει αυτή η ιδεολογία μας, την κοινωνική ανταπόκριση και ενδεχομένως και την κοινωνική επικράτηση.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντι-

πρόεδρος της Βουλής κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΝΙΩΤΗΣ)

Δεν μπορείτε όμως, να λέτε, κύριοι της Αριστεράς, ότι δεν έχετε ιδεολογική κυριαρχία όλα αυτά τα χρόνια. Εκτός αν μας πείτε ότι ποτέ δεν επικράτησε η Αριστερά σ' αυτόν εδώ τον τόπο και άρα ό,τι καλό έγινε στο παρελθόν, θα το χρεώσετε στη Δεξιά και ό,τι κακό έγινε, πάλι στη Δεξιά! Έχετε απόλυτη κυριαρχία, και την απόλυτη κυριαρχία την είχατε όλα αυτά τα χρόνια με την απαξίωση όλων αυτών των μηχανισμών θα σας αναφέρω ένα κραυγαλέο παράδειγμα που δεν θα το γνωρίζετε πολύ.

Υπάρχει απόφαση, κύριε Υπουργέ, όπου δάσκαλος πήρε τετράδιο μαθήτριας που έγραφε υβριστικά σχόλια για τον καθηγητή της και η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων έκρινε ότι κακώς επεβλήθη ποινή, διότι αυτά που γράφει η μαθήτρια στο τετράδιό της, αποτελούν προσωπικές κρίσεις που δεν μπορεί να έχει πρόσβαση ο καθηγητής!

Αυτή, λοιπόν, η απαξίωση οποιουδήποτε θεσμού, που θα μπορούσε να οδηγήσει στην κοινωνική συνοχή, θεωρούμε ότι είναι από τις αιτίες μεταξύ άλλων –πολλών από τις οποίες θίγει και η Αριστερά- που έχει οδηγήσει σ' αυτήν την κατάσταση.

Όσον αφορά στο νομοσχέδιό σας, κύριε Υπουργέ –από τα άρθρα ξέρετε λίγο-πολύ ποια ψηφίζουμε και ποια καταψηφίζουμε- σας είπα και στη συζήτηση στην επιτροπή ότι, κατά την άποψή μου, υπάρχει ένα πρόβλημα και πιστεύω να μου πείτε ότι δεν είναι έτσι.

Όσον αφορά στο άρθρο 8, που αναφέρεστε στην προσωρινή κράτηση, θεωρώ ότι η προηγούμενη του διατύπωση είχε μια ευνοϊκή ρύθμιση για τους ανήλικους που δεν υπάρχει τώρα. Αναφέρομαι στο άρθρο 282, παράγραφος 5 που αλλάζετε. Η προηγούμενη ρύθμιση στο τελευταίο εδάφιο έλεγε: «Η αδυναμία παροχής εγγύησης δεν επιτρέπεται να οδηγήσει από μόνη της στην προσωρινή κράτηση». Έχω την εντύπωση ότι όπως το διατυπώνετε τώρα, δεν κρατάτε αυτό το εδάφιο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε μία διακοπή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Κύριε Πλεύρη, δέχεστε τη διακοπή του κυρίου Υπουργού;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Η παροχή εγγυήσεων είναι μόνο ένα μέρος των περιοριστικών όρων. Εμείς, λοιπόν, ορίζουμε τώρα ότι η παραβίαση των περιοριστικών όρων στο σύνολό τους δεν οδηγεί σε προσωρινή κράτηση του ανήλικου.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Το γενικό που καλύπτει το ειδικό. Οπότε καλύπτομαι σ' αυτή την παρατήρηση.

Και σε κάθε περίπτωση, κύριε Υπουργέ, θα πρέπει σε συνεννόηση με τα άλλα Υπουργεία, να ανοίξουμε μια συζήτηση και να μην ξεκινάμε από το τελευταίο κομμάτι –άσχετα από τις διαφωνίες μας- που είναι ο ποινικός κολασμός και ο σωφρονισμός και να πάμε σε ένα άλλο επίπεδο προηγούμενο, στο προληπτικό στάδιο, πώς θα βρούμε τρόπους για να κάνουμε τους θεσμούς και την κοινωνία κατ' αυτό τον τρόπο, που να μην οδηγούν τους ανήλικους προς την εγκληματικότητα. Αυτό είναι πολύ πιο σημαντικό διότι, ό,τι μέτρα και να πάρουμε στο ποινικό επίπεδο, με μαθηματική ακρίβεια δεν θα μπορέσουμε να καταπολεμήσουμε τα αίτια, τα οποία υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο έχει ο Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και ειδικός αγορητής του ΣΥΡΙΖΑ κ. Αναστάσιος Κουράκης, Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Υπουργέ, θέλω να πω ότι δεν είμαστε καθόλου ευτυχείς από την εξέλιξη που είχε η συζήτηση. Καταθέσαμε πλήθος προτάσεων, από τις οποίες τελικά μόνο η τοποθέτησή μας για το ποινικό μητρώο έγινε δεκτή με τον τρόπο που το είπατε ότι χρειάζονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και σε επόμενο νομοσχέδιο του Υπουργείου θα έλθει.

Από εκεί και πέρα η τροπολογία που κάναμε για τους καταδι-

κασθέντες που βρίσκονται στις φυλακές για αδικήματα περί τα ναρκωτικά, να μπορούν να παίρνουν άδεια έχοντας εκτίσει το 1/5 της ποινής τους, ξέρουμε πολύ καλά ότι όλη η ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης δέχεται τη φιλοσοφία και απ' ό,τι μπόρεσα να καταλάβω και από αυτά που είπατε, πιθανότατα, ή ενδεχομένως, ή σίγουρα βρίσκεται μέσα στο νομοθέτημα το οποίο θα έλθει στο τέλος του Δεκεμβρίου. Εδώ έχω να πω δύο πράγματα.

Το πρώτο είναι, αν δέχεστε τη φιλοσοφία –και επειδή αυτό αφορά και τους ανήλικους- τουλάχιστον σήμερα να μπορέσει αυτό να ισχύσει και για τους ανήλικους φυλακισμένους που είναι καταδικασμένοι για τα ναρκωτικά.

Όσον αφορά στους υπόλοιπους, περιμένουν εναγωνίως αυτήν τη ρύθμιση, γιατί γνωρίζουν τη φιλοσοφία σας και την αποδοχή σας, αλλά δεν το βλέπουν. Ο Δεκέμβριος είναι πολύ μακριά και ενδεχομένως χάνονται άνθρωποι. Σήμερα με πήραν, για μια ακόμη φορά, να μου θυμίσουν ότι τις τελευταίες δύο εβδομάδες ένας τέταρτος άνθρωπος φυλακισμένος πέθανε στις φυλακές των Γρεβενών. Μιλάμε για θανάτους! Η πολιτεία έχει την υποχρέωση να τους παραλαμβάνει ζωντανούς και ζωντανούς να τους αποδώσει στην κοινωνία.

Αν μπορείτε, λοιπόν, να αναφερθείτε που βρίσκεται αυτή η υπόθεση. Δεν μπορεί να είναι τυχαίο σε αυτή ειδικά τη φυλακή να συσσωρεύονται τόσοι θάνατοι.

Δεύτερον, δεν είναι δυνατόν οι άδειες να έχουν χειροτερεύσει και να μην βγαίνουν οι κρατούμενοι έξω επειδή έχει υπάρξει μία δυσμενής διάταξη που αλλοίωσε το προηγούμενο καθεστώς. Δεν παίρνετε μία πρωτοβουλία –χθες όχι σήμερα- για να μπορεί να λειτουργήσει το προηγούμενο, το οποίο δεν είναι τίποτα άλλο από το σύνολο του συμβουλίου και να μην δίνετε μια υπερεξουσία στον Εισαγγελέα, η οποία λειτουργεί με έναν τρόπο όπου περικόπτονται τελικώς οι άδειες, που δεν είναι μόνο «οξυγόνο» για τους κρατούμενους, αλλά βοηθάει –όπως ξέρετε καλύτερα από εμένα προφανώς- την κοινωνική επανένταξη. Γι' αυτό δεν έχετε πει κουβέντα.

Δεν είναι δυνατόν –το θετικό που βάζετε για τη νομική υποστήριξη του κρατουμένου- να μην δέχεστε την τροπολογία τη δική μας που λέει, ότι δεν μπορεί όταν πάει απροστάτευτος ο ανήλικος στο δικαστήριο και επιλέγεται ένας συνήγορος, μέσα σε δέκα λεπτά να πρέπει ο δικηγόρος να τον υπερασπίσει. Τι έχουμε πει; Ένα αυτονόητο. Όταν διορίζεται συνήγορος, να διορίζεται τουλάχιστον τρεις μέρες πριν τη δικάσιμο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Προβλέπεται ήδη στο 340 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Εάν προβλέπεται, δεν ξέρω γιατί δεν εφαρμόζεται. Και αν δεν εφαρμόζεται, κάτι έπρεπε να γίνει για να εφαρμοστεί.

Έρχομαι τώρα στο άρθρο 10 παράγραφος 5 όπου τι λέει; Θεωρούμε ότι είναι εξωφρενικό πραγματικά! Απορώ πώς η ηγεσία του Υπουργείου το έφερε και εσείς προσωπικά. Τι λέει. Να τιμωρούνται ανήλικοι όχι γιατί έχουν τελέσει κάποιο αδίκημα ή έχουν μία παραβατική συμπεριφορά, αλλά επειδή διαβιώνουν σε κοινωνικό περιβάλλον ατόμων τα οποία τελούν καθ' έξη, ή κατ' επαγγελματία αξιοποινές πράξεις.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Υπήρχε και στο προηγούμενο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Το ξέρω.

Απλώς εδώ βάζει ότι χρειάζεται η γνωμάτευση του επιμελητή ανήλικων. Αυτή είναι η καλύτερευση, αλλά δεν αρκεί. Φανταστείτε έναν άνθρωπο ο οποίος δεν έχει τελέσει κανένα αδίκημα, αλλά επειδή βρίσκεται σε ένα περιβάλλον το οποίο μπορεί να τον οδηγήσει σε μία αξιοποινή πράξη, να τον βάζουμε σε ίδρυμα αγωγής. Ποιο ίδρυμα αγωγής; Του Βόλου, που ξέρουμε πως λειτουργεί. Ξέρουμε ότι οι υπάλληλοι που ασκούν σωφρονισμό είναι απλοί σωφρονιστικοί υπάλληλοι και δεν είναι ειδικευμένοι επαγγελματίες ψυχικής υγείας, κοινωνικοί λειτουργοί και άλλοι. Ζητήσαμε μία τροπολογία για να αντιμετωπιστεί αυτό το ζήτημα, αλλά ούτε αυτή έγινε δεκτή.

Πραγματικά εκφράζουμε τη βαθύτατη δυσανεμία μας για την όλη εξέλιξη. Θέλαμε μία καλύτερη αντιμετώπιση. Δεν αλλάζουμε βεβαίως τη θέση μας. Εμείς θα ψηφίσουμε «παρών» στο

νομοσχέδιο, επειδή κινείται σε μία άλλη φιλοσοφία από τη δική μας. Προφανώς εμμένουμε όσον αφορά στα άρθρα που έχουμε πει ότι τα ψηφίζουμε, αλλά από ό,τι φαίνεται θέλει πολύ δουλειά για να γυρίσει ο ήλιος.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Αντιπρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, θέλετε κάτι να προσθέσετε;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να υπενθυμίσω σε όσους ισχυρίζονται το αντίθετο, ότι στο παρόν νομοσχέδιο περιλαμβάνονται διατάξεις που αφορούν τον τομέα της πρόληψης και όχι μόνο τις ποινές.

Ό,τι ρυθμίζουμε σχετικά με τις εταιρείες προστασίας ανηλίκων, την εισαγωγή παιδιών, που βρίσκονται σε κίνδυνο, σε προνοιακού τύπου δομές, τη σύσταση του Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου, είναι ρυθμίσεις οι οποίες αφορούν τον τομέα της πρόληψης.

Είναι προφανές ότι υπάρχουν πολλά άλλα θέματα και τομείς στους οποίους θα έπρεπε συνολικά να επέμβει η πολιτεία, αλλά αυτό δεν θα μπορούσε να γίνει με πρωτοβουλία μόνο του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Αποσαφήνισα, κύριε Κουράκη, ότι η πρόταση την οποία κάνετε για το ποινικό μητρώο είναι ορθή, αλλά έχει σοβαρά νομοτεχνικά προβλήματα η διατύπωση.

Θεωρώ ότι είναι επιζήμιο για το ελληνικό Κοινοβούλιο και για το νομικό μας σύστημα να ακολουθούμε παραδοσιακά την οδό των αποσπασματικών ρυθμίσεων.

Θα έχετε προσέξει ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης επιχειρεί τους τελευταίους μήνες να επεμβαίνει σε αυτοτελή θέματα, προκειμένου να διατηρείται και η νομική συνοχή των προτεινομένων ρυθμίσεων.

Όταν νομοθετούμε αποσπασματικά, συνήθως οι ρυθμίσεις δεν είναι και οι ορθές, δεν είναι λυσιτελείς. Πολλές από τις σκέψεις σας τις συμμερίζομαι.

Πρότεινα κάτι το οποίο είναι απολύτως συνεπές με το γενικό κανόνα που περιέγραφα προηγουμένως: Όταν αυτήν την ώρα λειτουργούν δύο νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, που με ταχείς ρυθμούς ετοιμάζουν την αναθεώρηση του σωφρονιστικού κώδικα και της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά, οφείλουμε να περιμένουμε για να υπάρξει συνολική νομοθετική παρέμβαση. Δεν είναι μακρύς ο χρόνος μέχρι το Δεκέμβριο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και των τροπολογιών του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: «Βελτιώσεις της Ποινικής Νομοθεσίας για τους ανηλίκους δράστες, πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: «Βελτιώσεις της Ποινικής Νομοθεσίας για τους ανηλίκους δράστες, πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων» έγινε δεκτό επί της αρχής κατά πλειοψηφία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη ψήφιση των άρθρων. Η ψήφιση των άρθρων θα γίνει χωριστά.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Συνεπώς το άρθρο 1 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Συνεπώς το άρθρο 2 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 3 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Συνεπώς το άρθρο 3 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 4 ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Συνεπώς, το άρθρο 4 έγινε δεκτό ως έχει ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 5 ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Συνεπώς, το άρθρο 5 έγινε δεκτό ως έχει ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 6 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Συνεπώς το άρθρο 6 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 7 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Συνεπώς το άρθρο 7 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 8 ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Συνεπώς το άρθρο 8 έγινε δεκτό ως έχει ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 9, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Συνεπώς το άρθρο 9 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 10 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Συνεπώς το άρθρο 10 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 11 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Συνεπώς το άρθρο 11 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 12 ως έχει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Συνεπώς το άρθρο 12 έγινε δεκτό ως έχει ομοφώνως.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση του ακροτελεύτιου άρθρου.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το ακροτελεύτιο άρθρο;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γρηγόριος Νιώτης): Το ακροτελεύτιο άρθρο έγινε δεκτό.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: «Βελτιώσεις της Ποινικής Νομοθεσίας για τους ανηλίκους δράστες, πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανη-

λίκων» έγινε δεκτό επί της αρχής και επί των άρθρων.

Η ψήφισή του στο σύνολο αναβάλλεται για άλλη συνεδρίαση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 16.43' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Παρασκευή, 2 Ιουλίου 2010 και ώρα 10.00' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος κοινοβουλευτικό

έλεγχο: α) συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) συζήτηση της υπ' αριθμόν 46/15-6-2010 επερώτησης Βουλευτών του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, προς τους Υπουργούς Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με το δημογραφικό πρόβλημα της χώρας, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ